

ເຮືອງສັໄໝຜູ້ປຸກ 1

日本近代文学短篇选

ອັກເຮ-ຈຸພິາ

เรื่องสั้นญี่ปุ่น 1

日本近代文学短篇选

อักษรร-จุฬี

พิมพ์ในโอกาสครบรอบ 60 ปีแห่งการสถาปนา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๓๖

สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญ

	หน้า
คำขวัญจากคณะปักษีคณะอักษรศาสตร์	”
คำขวัญจากหัวหน้าแผนกวิชาภาษาตะวันออก	”
บทนำ	”
วิหคในวสันต์	1
เรือทากาเสะ	21
ขบวนการยุทธิธรรม	43
เทพเจ้าของหนูน้อย	55
ดารุมะ	73
ใส่กะแนน	85
ผลส้ม	110
โทชิซุน	120
นางระบำอิซุ	145
ปลาซันโซ	194
จากโรงงานทำลูกกวาด	207
วังเมลอสวีง	233
คำอธิบายประกอบ	260

คำขวัญ

จากคณะศึกษาศาสตร์

ในปัจจุบัน เรื่องสันภาษาญี่ปุ่นที่ได้แปลออกมาเป็นภาษาไทยนั้นนับว่ามีน้อยมาก ฉะนั้นการที่นิสัยของคณะศึกษาศาสตร์ผู้ศึกษาวิชา AJ461 วรรณคดีญี่ปุ่นสมัยใหม่ ในภาคต้นของปีการศึกษา 2519 มีผลงาน ซึ่งสามารถจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มเช่นนี้ได้ คณะศึกษาศาสตร์จึงรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นความสำเร็จ ที่ควรได้รับความชมเชย เป็นการเผยแพร่งานวรรณคดีญี่ปุ่นให้กว้างขวางออกไป ในบรรดานักอ่านเรื่องสั้นที่เป็นคนไทยอีกด้วย

ความสำเร็จในการจัดพิมพ์หนังสือนี้ ข้อมเื่องมาจากความร่วมมือร่วมแรงจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งอาจารย์ไทย อาจารย์ญี่ปุ่น และนิสิตทุกคนที่เกี่ยวข้อง คณะศึกษาศาสตร์ต้องขอขอบใจบุคคลเหล่านั้นทุกคน นอกจากนี้แล้ว คณะต้องขอแสดงความขอบใจมูลนิธิญี่ปุ่น ที่ได้ให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือแก่โครงการการสอนภาษาญี่ปุ่นตลอดมา และในการ

จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ มุลินธิญ์ปุ่นก็ได้รับการออกค่าใช้จ่าย
ในการพิมพ์ทั้งหมดอีกด้วย

หวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นเสมือนหนึ่งบันไดที่ก้าว
ไปสู่ความสำเร็จในการจัดพิมพ์เรื่องสั้น ของนักประพันธ์ญ์ปุ่น
เล่มอื่น ๆ ต่อไป คณะขอสนับสนุนงานนี้ด้วยความยินดีอย่าง
ยิ่งมา ณ โอกาสนี้

เสถียรไทย

(ศาสตราจารย์เกอกูล เสถียรไทย)

คณบดีคณะอักษรศาสตร์

หนังสือเล่มนี้เป็นผลงานของบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ทำงาน
ร่วมกันมาตั้งแต่ต้นปีการศึกษา 2519 ผู้ที่ทำงานเขียนอย่างแท้จริง
ได้แก่นิสิตผู้ศึกษาวิชา AJ 461 **วรรณคดีญ์ปุ่นสมัยใหม่**
ซึ่งเป็นรายวิชาที่แผนกวิชาภาษาตะวันออกแห่งคณะอักษรศาสตร์
เปิดสอนให้แก่นิสิตที่ศึกษาภาษาญ์ปุ่นในระดับปีที่ 4 มีนิสิตเข้า
เรียนทั้งสิ้น 10 คน แต่ละคนรับหน้าที่ถอดความเรื่องสั้นภาษา
ญ์ปุ่นเป็นภาษาไทย และในจำนวนสิบคนนั้นนิสิตผู้หนึ่งอาสา
รับงานเพิ่มเป็นสองเรื่องด้วยกัน

แผนกวิชาภาษาตะวันออกรู้สึกภาคภูมิใจ ในผลงานของ
คณะนิสิตผู้จัดทำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการแสดงความสามารถ
ของนิสิตทุกคนว่าเข้าใจภาษาญ์ปุ่นได้ดีจนสามารถถอดความจาก
เรื่องสั้นภาษาญ์ปุ่นในระดับนี้ได้

เมื่อได้เห็นผลงานของนิสิตนั้นแล้ว แผนกจะเว้นเสียมิได้
ในการที่จะต้องกล่าวชมเชยและขอบคุณอาจารย์บิยะจิต ทาแดง
ผู้สอนวิชานี้ อาจารย์บิยะจิตเป็นผู้ริเริ่มจัดวางแนววิธีสอนจัดหา
เรื่องสั้นญ์ปุ่นที่เหมาะสมทั้งในด้านเนื้อหา และระดับความยาก
ง่ายของภาษา แบ่งแยกมอบหมายงานให้แก่นิสิตแต่ละคน

ตลอดจนควบคุมดูแลตรวจตรา ความถูกต้องของงานโดยละเอียด
เป็นรายบุคคลโดยขอมสละเวลา เพื่องานวิชาการของทางราชการ
อย่างไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย และเมื่อเห็นว่างานชิ้นนั้นเป็น
งานที่อยู่ในระดับที่ควรเผยแพร่ ก็ได้เสนอให้มีการจัดพิมพ์
เป็นรูปเล่มขึ้นทั้งยังได้ถอดความเรื่องสั้นรวมไว้ในหนังสือเล่ม
น้อกรื่องหนึ่งด้วย

ในด้านภาษาและสำนวนไทยนั้น อาจารย์ทัศนีย์ สีนสกุล
อาจารย์ผู้หนึ่งใน แผนกวิชาภาษาตะวันออกได้ให้ความร่วมมือ
และเอื้อเฟื้อตรวจสำนวนภาษาไทยในต้นฉบับทุกเรื่อง โดยพยายาม
รักษาโครงสร้างประโยคภาษาญี่ปุ่นไว้เท่าที่จะทำได้ แผนก
จึงขอขอบคุณอาจารย์ทัศนีย์ไว้ ณ ที่นี้

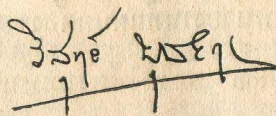
อย่างไรก็ตามงานชิ้นนี้อาจจะไม่สำเร็จออกมาในลักษณะ
ที่สมบูรณ์เช่นนั้น ได้ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากศาสตราจารย์
เคนสึเกะ ทะมะอิ (Kensuke Tamai) ท่านผู้นั้นเป็นนักวรรณคดี
ญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียง เคยได้รับเชิญไปเป็น Visiting Professor
อยู่ที่มหาวิทยาลัย Princeton ในอเมริกาเป็นเวลาหลายปี ใน
ปัจจุบันศาสตราจารย์ทะมะอิ ประจำอยู่ในแผนกภาษาตะวันออก

แห่งนี้ เป็นผู้ที่ได้ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำเพื่อจะให้การสอน
วิชานี้ได้ผลดีที่สุดได้ส่งเสริมให้มีการจัดพิมพ์ ผลงานของนิสิต
เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และยังเขียนคำอธิบายภูมิ
หลังและงานของนักประพันธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้
ติดต่อกับ Japan Foundation เกี่ยวกับการจัดพิมพ์ แผนกขอ
ขอบคุณศาสตราจารย์ทะมะอิเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่งแผนกต้องขอขอบคุณอาจารย์ยูจิโร อิวากิ (Yujiro
Iwaki) และอาจารย์โอซามุ อะคากิ (Osamu Akagi) ที่ประจำ
ทำการสอนอยู่ที่แผนก ที่ได้ให้คำแนะนำและคำอธิบายที่มีค่า
เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นในเรื่องสั้นที่รวบรวมพิมพ์อยู่ในหนังสือเล่ม
นี้ด้วย

หน่วยงานที่แผนกต้องขอขอบคุณเป็นพิเศษได้แก่ Japan
Foundation ซึ่งได้ให้ความเห็นชอบในการจัดพิมพ์ผลงานและ
เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ นับว่าเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้
สละแรงงาน และเวลาทุกคนที่ได้เห็นผลงานของตนปรากฏออก
มาเป็นรูปเล่มที่ถาวร แผนกขอหวังเป็นอย่างยิ่งว่า Japan
Foundation จะยังคงให้ความสนับสนุนและส่งเสริมงานประ
เภทนี้ของแผนกวิชาภาษาตะวันออกสืบต่อไป

โดยที่แผนกปรารภน่าจะให้งานชิ้นนี้เป็นการส่งเสริมให้คนไทยที่เป็นนักอ่านเรื่องสั้นได้เข้าใจรสนิยม ลีลาโวหาร และท่วงทำนองการประพันธ์ของนักเขียนญี่ปุ่นในสมัยปัจจุบันได้ คบขำประการหนึ่ง และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นในระดับกลางขึ้นไปนั้นอีกประการหนึ่งคณะอาจารย์และผู้ทำงานทุกท่านในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นของแผนกวิชาภาษาตะวันออกจึงได้ร่วมมือร่วมใจกันอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้งานหนังสือนี้สำเร็จออกมาเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ได้ตามความประสงค์ของแผนก ฉะนั้น หากความดีอันใดจะพึงมีพึงได้จากหนังสือเล่มนี้ ก็ขอมอบความดีนั้นแต่ท่านผู้ร่วมงานในการผลิตหนังสือนี้โดยทั่วกันทุกคน

วิสุทธิ์ บุษยกุล

หัวหน้าแผนกวิชาภาษาตะวันออก

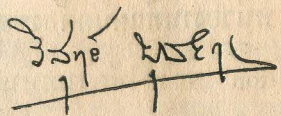
คณะอักษรศาสตร์

บทนำ

เรื่องสั้น 12 เรื่องที่รวมอยู่ในหนังสือเล่มนี้ เรื่องที่เก่าที่สุดคือเรื่อง **Haruno Tori** (วิหคในสวนศักดิ์) ของ Kunikida Doppo ซึ่งเขียนในปี 1904 ปีที่เกิดสงครามญี่ปุ่น-รัสเซีย เรื่องที่ใหม่ที่สุดคือเรื่อง **Hashire Melosu** (วิ่ง เมลอสวิ่ง) ของ Dazai Osamu ซึ่งเขียนขึ้นก่อนหน้าสงครามโลกครั้งที่ 2 1940 ระยะเวลา 35 ปีที่อยู่ระหว่างสงครามญี่ปุ่น-รัสเซียกับสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นช่วงที่ญี่ปุ่นได้ทำสงครามรุกรานครั้งแล้วครั้งเล่า ตั้งแต่สงครามญี่ปุ่น-รัสเซีย การเข้าร่วมกับเกาหลีปี 1910 การเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 ปี 1914 เหตุการณ์แมนจูเรียปี 1931 สงครามจีน-ญี่ปุ่น ปี 1937 ส่วนเหตุการณ์ภายในประเทศก็เป็นช่วงที่สับสนวุ่นวายทางความคิดตามลัทธินิยมต่าง ๆ อาทิเช่น ลัทธิเสรีนิยม ลัทธิประชาธิปไตย อนาธิปไตย ลัทธิคอมมิวนิสต์ ลัทธิปกครองอย่างทหาร และลัทธิชาตินิยมอย่างรุนแรง

การเปลี่ยนแปลงของนวนิยายญี่ปุ่นให้เป็นแบบอย่างสมัยใหม่ได้เริ่มมีขึ้นตั้งแต่เมื่อไรนั้น ได้มีคำอธิบายถก

โดยที่แผนกปรารภนาจะให้งานชิ้นนี้เป็นการส่งเสริมให้คนไทยที่เป็นนักอ่านเรื่องสั้นได้เข้าใจรสนิยม ลัทธิโวหาร และท่วงทำนองการประพันธ์ของนักเขียนญี่ปุ่นในสมัยปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้นประการหนึ่ง และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นในระดับกลางขึ้นไปนั้นอีกประการหนึ่งคณะอาจารย์และผู้ทำงานทุกท่านในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นของแผนกวิชาภาษาตะวันออกจึงได้ร่วมมือร่วมใจกันอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้งานหนังสือนี้สำเร็จออกมาเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ได้ตามความประสงค์ของแผนก ฉะนั้น หากความดีอันใดจะพึงมีพึงได้จากหนังสือเล่มนี้ ก็ขอมอบความดีนั้นแต่ท่านผู้ร่วมงานในการผลิตหนังสือนี้โดยทั่วกันทุกคน

วิสุทธิ์ บุญกุล

หัวหน้าแผนกวิชาภาษาตะวันออก

คณะอักษรศาสตร์

บทนำ

เรื่องสั้น 12 เรื่องที่รวมอยู่ในหนังสือเล่มนี้ เรื่องที่เก่าที่สุดคือเรื่อง **Haruno Tori** (วิหคในเวสต์) ของ Kunikida Doppo ซึ่งเขียนในปี 1904 ปีที่เกิดสงครามญี่ปุ่น-รัสเซีย เรื่องที่ใหม่ที่สุดคือเรื่อง **Hashire Melosu** (วิ่ง เมลอสวิ่ง) ของ Dazai Osamu ซึ่งเขียนขึ้นก่อนหน้าสงครามโลกครั้งที่ 2 1940 ระยะเวลา 35 ปีที่อยู่ระหว่างสงครามญี่ปุ่น-รัสเซียกับสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นช่วงที่ญี่ปุ่นได้ทำสงครามรุกรานครั้งแล้วครั้งเล่า ตั้งแต่สงครามญี่ปุ่น-รัสเซีย การเข้าร่วมกับเกาหลีปี 1910 การเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 ปี 1914 เหตุการณ์แมนจูเรียปี 1931 สงครามจีน-ญี่ปุ่น ปี 1937 ส่วนเหตุการณ์ภายในประเทศก็เป็นช่วงที่สับสนวุ่นวายทางความคิดตามลัทธินิยมต่าง ๆ อาทิเช่น ลัทธิเสรีนิยม ลัทธิประชาธิปไตย อนาธิปไตย ลัทธิคอมมิวนิสต์ ลัทธิปกครองอย่างทหาร และลัทธิชาตินิยมอย่างรุนแรง

การเปลี่ยนแปลงของนวนิยายญี่ปุ่นให้เป็นแบบอย่างสมัยใหม่ได้เริ่มมีขึ้นตั้งแต่เมื่อไรนั้น ได้มีคำอธิบายถก

เดียวกันต่าง ๆ นานา ถ้าจะถือเอาปี 1887 ที่ Futabatei Shimai (ชื่อจริง Hasegawa Tatsunosuke 1868-1909) เขียนเรื่อง **Ukigumo** (The Floating Cloud) เป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงไปสู่แบบใหม่ ก็คงจะเป็น คำตอบที่เหมาะสมได้ Futabatei ได้สร้างตัวเอกของนวนิยายสมัยใหม่ขึ้นในขณะเดียวกันได้คิดสไตล์การเขียนที่เรียกว่า Genbun'ichi เป็นการเขียนที่รวมภาษาพูดและภาษาเขียนเข้าด้วยกัน วิธีนี้เขาได้มาจากงานที่เขาได้หุ้มบทความพยายามในการขัดเกลาสำนวนเรื่องที่เขาแปลจากวรรณคดีรัสเซีย ข้าพเจ้าคิดว่าวิธีการเขียนแบบนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงในวงวรรณกรรมของญี่ปุ่นแล้ว ยังมีความสำคัญต่อทุกๆ ด้านของการเปลี่ยนแปลงเป็นแบบสมัยใหม่ของญี่ปุ่นอีกด้วย.

เรื่องสั้น 12 เรื่องในหนังสือเล่มนี้ ข้าพเจ้าจะไม่ขออธิบายถึงเนื้อเรื่องของแต่ละเรื่อง เพราะเป็นเรื่องที่ท่านผู้อ่านจะสามารถเข้าใจได้ แต่ข้าพเจ้าจะขอพูดถึงนักเขียนของแต่ละเรื่องและแนะนำผลงานที่ดีเด่นของนักเขียน

เหล่านี้ เพื่อที่ท่านจะได้เอาไว้เป็นประโยชน์ในการค้นคว้าวรรณคดีญี่ปุ่นที่ท่านจะอ่านอีกในโอกาสต่อไป

Kunikida Doppo (ชื่อจริง Tetsuo 1871-1908)

เป็นกวี นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ พ่อของ Doppo เป็นทหาร ส่วนแม่เป็นสาวใช้ในโรงแรมที่พ่อมักจะไปพักเวลาท่องเที่ยว เดิมพ่อมีภรรยาอยู่แล้ว ดังนั้นจึงมีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าชีวิตขมขื่น ตั้งแต่เกิดมีผลต่องานเขียนของเขามาก เขาถูกพ่อพรากตัวไปจากแม่ ใช้ชีวิตในวัยเด็กในต่างจังหวัดกับพ่อ ต่อมาได้ศึกษาต่อในแผนกวรรณคดีอังกฤษ มหาวิทยาลัย Waseda ที่โตเกียว ณ. ที่นั้นเขาถูกเพื่อนชวนไปโบสถ์เป็นครั้งแรก ได้รู้จักศาสนาคริสต์ เมื่ออายุ 20 ปีได้เข้าพิธีเจิมน้ามนต์เพื่อประกาศตนเป็นคริสตศาสนิกชน ได้ประพฤติดนเป็นคริสตศาสนิกชนที่เคร่งครัดตลอดชีวิต วรรณกรรมของเขาได้รับอิทธิพลจากกวีชาวอังกฤษ W. Wordsworth (1778-1805) เขาได้เขียนผลงานที่พรรณนาถึงความงามของธรรมชาติอาทิเช่นเรื่อง **Musashi No** (Musashi Plain) ในระหว่างสงครามจีน-ญี่ปุ่น (1894-5)

เขาได้ทำหน้าที่ในกองทัพโดยเป็นผู้ส่งข่าวสงครามแก่หนังสือพิมพ์ เขาได้ส่งรายงานมาที่ญี่ปุ่นชิ้นหนึ่งที่มีชื่อว่า **Aitei Tsūshin** (ข่าวถึงน้องรัก) ซึ่งเขียนมาในรูปของจดหมายถึงน้องชาย จดหมายฉบับนี้มีชื่อเสียงมาก กล่าวกันว่าเป็นผลงานที่นำไปสู่วรรณคดีญี่ปุ่นประเภทรายงาน (Report Literature) ต่อมาเขาได้เขียนบันทึกประจำวันที่มีชื่อว่า **Azamukazaru No Ki** เป็นเรื่องราวของตัวเองที่เกิดขึ้นในช่วงระยะ 4 ปี เริ่มตั้งแต่เขาเฝ้าหลงไหลในสตรีผู้หนึ่ง สารภาพรักกับเธอ แต่งงานกันท่ามกลางเสียงกีดกันของคนรอบข้าง และจนกระทั่งประสบความล้มเหลวในที่สุด บันทึกเล่มนี้มีคุณค่าทางวรรณคดีในแง่ที่เป็นการเขียนในรูปของการบันทึกประจำวันแบบสมัยใหม่ และเป็นงานประเภทคำสารภาพของวิญญาณที่ตีเยี่ยม ในบันปลายของชีวิตเขาได้เป็นบรรณาธิการของนิตยสาร ได้ร่วมเป็นผู้บริหารของสำนักพิมพ์ เขาถึงแก่กรรมด้วยวัยโรคในปอดเมื่ออายุ 37 ปี

เรื่อง **Haru No Tori** นี้ได้ลงพิมพ์ในนิตยสารสตรีที่มีชื่อว่า **Jogaku Sekai** โดยใช้ชื่อว่า **Hakuchi Shōnen**

(เด็กปัญญาอ่อน 1904) เป็นผลงานโรแมนติคที่เขียนขึ้นโดยคล้อยตามแนวคิดของ Wordsworth ที่เกี่ยวกับธรรมชาติในมนุษยชาติและธรรมชาติ

Mori Ōgai (ชื่อจริง Rintarō) ⁽¹⁸⁶²⁻¹⁹²²⁾ เป็นนักประพันธ์ นักเขียนบทละคร นักแปล นักวิจารณ์ แพทย์ทหาร Ōgai เกิดในตระกูลที่เป็นหมอหลายชั่วคน สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยโตเกียว และเข้าทำงานในกองทัพบก ไปศึกษาต่อที่เยอรมันเป็นระยะเวลา 4 ปี 1884-1888 ศึกษาค้นคว้าวิชาแพทยทหารและสาธารณสุขศาสตร์ ต่อมาได้ทำงานเป็นแพทย์ทหารรับตำแหน่งผู้ดูแลสูงสุด ได้เข้าทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และเป็นผู้อำนวยการหอศิลป์แห่งชาติตามลำดับ

ทางด้านวรรณคดี Ōgai ได้แปลเรื่อง **Faust** ของ J.F. Van Goethe (1749-1832) นักเขียนชาวเยอรมัน เรื่อง **Improvisatoren** ของ Andersen นักเขียนชาวเดนมาร์ก และนอกจากนี้อีกประมาณ 10 กว่าเรื่อง ในบรรดาเรื่องแปลทั้งหมด เรื่อง **Faust** ได้รับการยกย่องว่าเป็นงานแปล

ก็เด่นพอ ๆ กับงานแปลวรรณกรรมรัสเซียของ Putabatei
ที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว

ทางด้านการศึกษาวรรณคดีนั้น Ōgai ได้ถกเถียง
ปัญหาต่าง ๆ อย่างจริงจัง เป็นต้นว่า ปัญหาของจังหวัด
ในลักษณะคำประพันธ์ ประเภทโคลงกลอน ปัญหาบทนา-
จารทางเพศในวรรณคดี และปัญหาทางด้านอุดมการณ์ใน
วรรณคดี แนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีของศิลปะของ Ōgai
นั้น ได้รับมาจากนักปรัชญาชาวเยอรมัน N. Hartmann
(1882-1950)

ผลงานของ Ōgai มีอยู่หลายสิบเรื่อง ซึ่งพอจะแบ่ง
ได้เป็นสองแนวใหญ่ ๆ คือ แนวหนึ่งเป็นเรื่องที่มีแก่น
เกี่ยวกับ “ความรักและความทุกข์ของคนหนุ่มสาวยุคปัจจุ-
บัน” อย่างที่ได้แสดงไว้ในผลงานที่ชื่อ *Maihime* (นาง
ระบำ) *Seinen* (คนหนุ่มสาว) *Gan* (The Wild Geese)
ส่วนอีกแนวหนึ่งเป็นเรื่องที่มีแก่นเกี่ยวกับ ความทุกข์ของ
คนในยุคปกครองระบอบศักดินา อย่างที่ปรากฏผลในผล
งานชื่อ *Shibue Chusai Abe Ichizoku* (The Abe Clan)

สำหรับเรื่อง *Takase Bune* (เรือทะเลสาบ) ที่มีอยู่ในหนังสือเล่มนี้จัดอยู่ในแนวความคิดประเภทหลัง เรื่องสั้นเรื่อง
นี้พิมพ์ในนิตยสารที่มีชื่อที่สุดคือ *Chūo Kōron* (ขณะนี้
ยังมีจำหน่าย) ในปี 1916 เรื่องนี้ Ōgai ได้นำมาจากเรื่อง
เล่าเรื่องหนึ่งที่มีอยู่ในหนังสือ *Okinagusa* ซึ่ง *Kamizawa*
Teikan คนในปลายสมัย ศตวรรษ ที่ 18 ได้รวบรวม
เรื่องต่าง ๆ ของในยุคนั้นไว้ในหนังสือเล่มนี้ เป็นเรื่องที่ได้
รวบรวมความคิดไว้ 2 ความคิดเป็นแก่นสำคัญของเรื่อง คือ
ตัวเอก ซึ่งได้รับเงิน 200 มอน (Mon) ตอนที่จะถูกเนรเทศ
ฐานที่เป็นฆาตกร เขามีความพอใจไม่เรียกร้องอะไรเพิ่ม
เติมเกินความจำเป็นอีก กับอีกความคิดหนึ่งที่ว่าด้วยเรื่องการ
ฆ่าให้ตาย เพื่อจะได้ไม่ทรมาน กล่าวกันว่าอาจจะเป็นเพราะ
ก่อนที่จะเขียนเรื่องนี้ Ōgai เอง ได้คิดอย่างหนักเกี่ยวกับปัญหา
การฆ่าให้ตายเพื่อจะได้ไม่ทรมาน ของลูกชายเขาซึ่งนอน
ป่วยหนักใกล้ตาย ดังนั้นเขาจึงได้สะท้อนประสบการณ์ของ
เขาในตอนนั้นลงไป ในผลงานชิ้นนี้ด้วย Ōgai เป็นเสมือนหนึ่ง
ผู้แทนของปราชญ์ผู้รอบรู้คนหนึ่งของญี่ปุ่น มีความรู้สึกซึ่ง

ในวันธรรมะวันตก และวรรณคดีจีนโบราณ ในฐานะที่เป็น นายแพทย์ เขามีสายตาที่แหลมคมจากการฝึกฝนค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ เขามองชีวิตของมนุษย์ และถ่ายทอดออกมาเป็นวรรณคดี ได้รับการยกย่องว่ามีความสามารถเท่าเทียมกับ Natsume Sōseki (ชื่อจริง Kinzuke 1868-1916) ทั้งคู่
นี้เปรียบเสมือนเพชรน้ำเอกของวรรณคดีญี่ปุ่นสมัยใหม่

Shig^o Naoya (1883-1972) เป็นนักประพันธ์ Shiga เกิดในตระกูลทหาร พ่อเป็นพนักงานธนาคารที่มั่งคั่ง เข้าศึกษาที่โรงเรียน Gakushūin ซึ่งเป็นโรงเรียนที่พวกเชื้อพระวงศ์ พวกมีตระกูลสูง และลูกหลานของพวกผู้ที่มีเงินว่าเรียนกัน ต่อมาได้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยโตเกียว แต่เลิกเรียนกลางคันเพราะหมดความสนใจในวิชาการ เมื่อครั้งที่เรียนอยู่ที่ Gakushūin เขาได้รู้จักกับ Mushanokoji Saneatsu (ข้าพเจ้าจะพูดถึงทีหลัง) และได้กลายเป็นเพื่อนคู่ชีวิตร่วมกัน เป็นร่วมตาย และยังได้รู้จักกับ Uchimura Kanzo ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งขบวนการต่อต้านพิธีทางศาสนาคริสต์ที่มีชื่อเสียง การได้รู้จักกับ Uchimura มีผลอย่างยิ่งต่อวิถีการดำเนินชีวิตของ Shiga เอง

Shiga สนใจวรรณคดีเมื่ออายุ 20 เขียนงานชิ้นแรก ๙ เมื่ออายุ 21 ที่มีชื่อว่า Na No Hana To ^{Kom}Musume (1910) ร่วมกับ Mushano Koji ออกนิตยสารชื่อ Shirakaba ในนิตยสารเล่มนี้ Shiga ได้ใช้เป็นที่เผยแพร่งานของเขาชิ้นแล้วชิ้นเล่า เนื่องจากคณะผู้จัดทำนิตยสารเล่มนี้ทุกคนมาจากตระกูลดี ได้ลิ้มรสของการมีเสรีภาพส่วนบุคคลอย่างชาวบ้านธรรมดา ๆ มาอย่างเพียงพอ หลงตัวเอง และมีมนุษยธรรมสูงส่ง คนจึงเรียกคนกลุ่มนี้ว่า กลุ่ม Shirakaba ผลงานของ Shiga มีไม่มากนัก แนวการเขียนของเขาเป็นแบบง่าย ๆ ที่เป็นแบบฉบับของตัวเอง ถ้อยคำสำนวนรัดกุม ถือได้ว่าเป็นยอดแห่งวรรณคดีร้อยแก้วของญี่ปุ่น ได้รับการยกย่องว่าเป็นเทพเจ้าแห่งภาษาเขียน เรื่องที่มีชื่อเสียงที่สุดของเขาคือเรื่อง Anyakōro ((Dark Night's Passing) เรื่องนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นชิ้นงานสำคัญของเขา แต่ยังเป็นวรรณคดีแบบโบราณที่เขียนขึ้นในสมัยใหม่ หากจะให้มีการเลือกผลงานดีเด่นของสมัยใหม่สัก 5 เรื่อง เรื่องนี้ก็จะเป็นเรื่องหนึ่งที่ได้รับเลือกด้วยแก่นของเรื่องนี้อยู่ที่ความเขັกกันไม่ได้ของตัวพ่อกับลูก ตัวพ่อ

เป็นปัญหาที่ถ่วงอยู่ในกรอบครวัของสมัย Meiji ถ้าโครงเรื่อง
ของนวนิยายที่ Shiga เขียนจะไม่สู้สนุกนัก การแสดงออกและ
ความทุกข์ของตัวเอกในเรื่องจะเป็นแบบญี่ปุ่นแท้ ๆ ฉะนั้นจึง
เป็นเรื่องยากที่ชาวต่างชาติจะเข้าใจ เมื่อเปรียบ Shiga กับนัก
เขียนสมัยใหม่ เช่น Tanizaki Junichiro (1886—1965) หรือ
Kawabata Yasunari (1896—1972) งานของ Shiga ยังไม่อาจ
จะถึงความสนใจของชาวต่างประเทศได้มากนัก งานส่วนใหญ่
ของเขาจึงยังมิได้รับการแปล แม้แต่เรื่อง Anyakoro ซึ่ง
เป็นงานชิ้นสำคัญของเขาก็เพิ่งจะได้รับการแปลขึ้นเป็น ภาษา
อังกฤษในปี 1976 เรื่องสั้นของ Shiga ที่รวมอยู่ในหนังสือ
เล่มนี้มี 2 เรื่อง คือเรื่อง Seigihai ที่ Shiga เขียนเมื่อปี 1912
ในนิยายสาร Zabon และเรื่อง Kozōno Kamisama เขียน
ในปี 1919 ในนิยายสาร Shirakaba เป็นเรื่องที่เปี่ยมไปด้วย
มนุษยธรรมทั้ง 2 เรื่อง ในหนังสือเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาของญี่ปุ่นมักจะรวมเรื่องสั้น 2 เรื่องนี้ไว้เป็นบทเรียนด้วย
Shiga ได้รับเหรียญรางวัลประกาศเกียรติคุณสูงสุดสาขาวัฒน-
ธรรม

Mushanokōji Saneatsu (1885—1976) เป็นนัก
ประพันธ์ นักเขียนบทละคร และนักวิจารณ์ เกิดในตระกูล
ขุนนาง เข้าศึกษาที่โรงเรียน Gakushuin เช่นเดียวกับ Shiga
Naoya เข้าศึกษาต่อในคณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยโตเกียว
เขาเลิกเรียนกลางคันเช่นเดียวกับ Shiga เมื่อตอนที่ยังเป็นหนุ่ม
เขาฝึกไต่หลงไหลในพระคัมภีร์ศาสนาคริสต์ และนักเขียนชาว
รัสเซีย L.E. Tolstoi (1828—1910) เขาเริ่มสนใจที่จะเป็นนัก
เขียนเมื่อมีอายุประมาณ 20 ปี เท่ากับ Shiga ปี 1910 ได้ร่วม
กับพวก Shiga จัดทำนิตยสาร Shirakaba และทำวิจารณ์การ
เขียนของพวกเขา naturalism ซึ่งเป็นลัทธิสำคัญในขณะนั้นอย่าง
ตรงไปตรงมาในนิตยสารเล่มนี้ คำวิจารณ์ของเขาได้รับความ
นิยมมาก แต่อย่างไรก็ตาม เขาได้ถูกวิจารณ์อย่างเสียหายจาก
คนอีกส่วนหนึ่งว่า “เป็นคำพูดของเด็กน้อยที่ช่างไม่รู้จักโลก
เสียเลย ไร้เดียงสาจริง ๆ” คำวิจารณ์นี้มีใช้จะว่าเปรียบเปรยแค่
Mushanokoji เท่านั้น หากยังว่ากระทบไปถึงพวก
Shirakaba ทุกคนอีกด้วย

ผลงานของ Mushanokoji มีมาก ช่วงระยะเวลา 90 ปี
ของเขา เขาสามารถผลิตผลงานเกินกว่า 700 ชิ้น การเขียน

ของเขาเป็นเรียบ ๆ ง่าย ๆ การที่พวกหนุ่มสาวอ่านเรื่องของเขาโดยไม่มีปฏิกิริยาต่อต้านก็เป็นลักษณะพิเศษของเขาอีกอย่างหนึ่ง ความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตของมนุษย์ และวรรณคดีที่มองเข้าไปถึงชีวิตของคนในแง่ดีก็ได้รับความนิยมชมชอบจากคนทั่วไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนวัยหนุ่มสาว แนวความคิดอย่างมีอุดมคติของ Mushanokoji ไม่เพียงแต่จะแสดงออกมาทางวรรณกรรมของเขา หากแต่ยังแสดงออกมาในกรกระทำของเขาอีกด้วย เขาได้ตั้งหมู่บ้านสหกรณ์ทางเกษตรกรรมขึ้นเมื่อปี 1918 ที่เกาะกิวซิว จังหวัด Miyazaki ภาคใต้ของประเทศญี่ปุ่น และได้ย้ายไปอยู่ที่นั่น ในตอนนั้นเขาได้ประกาศว่า

“เราจะสลัดกฎเกณฑ์ของสังคมปัจจุบันที่ไร้เหตุผล ออกเสีย จะสร้างสังคมใหม่ที่สำนึกในเหตุผล มีความรักของมนุษยชาติเป็นศูนย์กลาง” หมู่บ้านใหม่นี้ทำให้ผู้คนในตอนนั้น ตกอกตกใจกันมาก

Mushanokoji ยังเขียนภาพด้วย ภาพที่เขาเขียนก็เป็นแบบเรียบ ๆ ง่าย ๆ อีกเช่นกัน ส่วนใหญ่จะเป็นภาพพวกผักหรือช่อดอกไม้ ได้รับความนิยมจากคนทั่วไป หากท่านได้

มีโอกาสเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น ท่านอาจจะได้เห็นภาพเขียนของเขาตามโรงแรมตามต่างจังหวัด หรือตามร้านอาหารเล็ก ๆ บ้างก็อาจจะเห็นได้

เรื่อง Daruma เป็นผลงานที่เขาเขียนขึ้นในปี 1924 เป็นงานแบบเรียบง่ายที่เขียนถึงพระโพธิธรรม (Bodhidharma) พระอินเดียวซึ่งได้บรรลุการรู้แจ้งหลังจากนั่งวิปัสสนาหันหน้าเข้าหาฝาอยู่ถึง 9 ปีเต็ม.

Kikuchi Hiroshi (188⁸ 1948) เป็นนักประพันธ์ นักเขียนบทละคร และผู้พิมพ์โฆษณา เกิดที่ชิโกกุ เมือง Takamatsu ในตระกูลที่ยากจนพ่อเป็นภารโรงในโรงเรียนประถม เล่ากันว่าตอนที่เรียนอยู่ในชั้นประถม Kikuchi จนมากขนาดไม่มีเงินซื้อหนังสือเรียน ถึงกับต้องลอกบทเรียน ด้วยตัวเองและยืมหนังสือจากห้องสมุดมาใช้เรียน เมื่อออกจากโรงเรียนชั้นมัธยมต้นแล้วก็ได้รับการสนับสนุนให้เข้าเรียนที่โรงเรียนฝึกหัดครูที่ไม่เก็บค่าเล่าเรียน แต่เขาก็ไม่ได้เรียนจนจบ ได้ย้ายที่เรียนหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัย Meiji มหาวิทยาลัย Waseda Daiichi Kōtō Gakko และท้ายสุดก็จบการศึกษาจาก

แผนกวรรณคดีอังกฤษของมหาวิทยาลัยเกียวโต เขาเขียน
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ละครสมัยใหม่ของอังกฤษและไอร์แลนด์”
เมื่อครั้งที่เรียนอยู่ที่ Daiichi Kōtō Gakkō ได้เรียนอยู่ชั้น
เกี่ยวกับ Akutagawa Ryūnosuke (ข้าพเจ้าจะพูดถึงทีหลัง)
ซึ่งมีผลต่อชีวิตของ Kikuchi เป็นอย่างมาก นับตั้งแต่ปี 1916
Kikuchi ได้เขียนนิยายและบทละครที่ตีเด่นลงในวารสารที่พวก
เพื่อนๆ จัดทำกัน แต่ก็ไม่ใช่ที่ยอมรับของคนทั่วไป แต่
ในปี 1918 ได้เขียนเรื่อง Mumei Sakka No Nikki
(Diary of An Unknown Writer) และเรื่อง Tadanaokyo
Gyojōki (An Account of Lord Tadanao's Behavior
และในปีต่อมาเขียนเรื่อง Onshū No Kanatani (The
Realm Beyond) ทั้ง 3 เรื่องนี้เขียนลงในนิตยสาร Chūo
Kōron ชื่อของเขาเริ่มเป็นที่รู้จักและคนทั่วไปเริ่มยอมรับเขา
ว่าเป็นนักประพันธ์ งานของเขาเป็น งานที่เขาได้ศึกษาบท
ละครที่ให้ความเร้าใจอย่างยิ่ง บทสนทนาที่มีคำพูดที่มีชีวิตชีวา
ความสามารถของเขาได้ทำให้เขากลายมาเป็นนักเขียนเอก ชั้น
แนวหน้าที่ได้รับการนิยมนอย่างกว้างขวาง เขาได้เขียน

นวนิยายที่มีความยาวขนาด 50 ตอนต่อกันอาทิเช่น Shinju
Fujin (Madam Pearl) Niitama (New Jewel) Shōbu^{hai}
(Victory And Defeat) ในปี 1923 ได้เป็นเจ้าของนิตยสาร
Bungei Shunjū (เดือนนี้ก็ยังมียู่) ได้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานบริษัทภาพยนตร์
ในระหว่างสงครามเขาได้ทำงานเป็นประธาน ของการประชุม
ต่างๆ เช่น “การประชุมการรายงานวรรณคดี” และ “การ
ประชุมนักอักษรศาสตร์มหาเอเซียบูรพา” ภายหลังที่แพ้สงคราม
เขาถูกกำจัดให้พ้นตำแหน่งการทำงานไปในฐานะที่เป็นผู้
สนับสนุนสงคราม ในขณะที่เขากำลังเศร้าโศกเสียใจก็ถึงแก่
กรรมลง เขาเป็นคนตรงที่นิยมลัทธิเสรีนิยม.

เรื่อง Irefuda เป็นผลงานในปี 1921 เป็นเรื่อง
หนึ่งในบรรดาเรื่องสั้นที่ตีเด่นที่สุดของเขา

Akutagawa Ryūnosuke (1892-1927) เป็นนัก
ประพันธ์ Akutagawa เกิดในตระกูลที่มั่งคั่งมีฟาร์ม และกิจการ
ขายนมวัว เมื่อตอนอายุ 9 เดือน แม่ของเขาเสียชีวิตจน
ต้องกลับไปอยู่บ้านเดิม Akutagawa ก็ถูกพาไปอยู่บ้านแม่

ด้วย และกลายเป็นบุตรบุญธรรมของตระกูลฝ่ายแม่ การฆ่าตัวตายของ Akutagawa ในบั้นปลายของชีวิต อาจจะเป็นเพราะอิทธิพลของภาพที่เห็น แม่ที่มีชีวิตอยู่อย่างซากศพที่เดินได้อยู่ถึง 10 ปี กับความหวาดกลัวว่าจะจะเป็นเช่นเดียวกับแม่โดยสืบทอดทางกรรมพันธุ์ กระมัง บ้านที่รับเขาไปเลี้ยงเป็นครอบครัวที่มีความสนใจวรรณคดีตั้งแต่สมัยเอโดะ ดังนั้นเขาจึงมีโอกาสดำรงอ่านวรรณคดีจีนและหนังสือจีนโบราณ เป็นการปูพื้นฐานให้มั่นคงก่อนที่เขาจะได้เป็นนักประพันธ์ใหญ่ เขาเข้าเรียนที่ Daiichi Kōtō Gakkō และได้รู้จักกับ Kikuchi Hiroshi และได้เป็นเพื่อนคู่ยากจนตายจากกัน ต่อมาได้เข้าเรียนที่แผนกวรรณคดีอังกฤษมหาวิทยาลัยโตเกียว ได้เขียนเรื่อง Hana (จมูก) ลงในวารสารของเพื่อนฝูงได้รับคำชมเชยจาก Natsume Sōseki ในระหว่างที่เรียนหนังสืออยู่ได้เสนอผลงานเรื่อง Hankachi (ผ้าเช็ดหน้า) ลงในนิตยสารชั้นนำ Chūō Koron และได้ออกหนังสือรวมผลงานของตัวเองถึง 2 เล่ม ดังนั้นเขาเริ่มได้เป็นนักเขียนที่เป็นที่นิยมชมชอบตั้งแต่สมัยที่ยังเป็นนักเรียนอยู่ เขาเขียนวิทยานิพนธ์

เรื่อง “ศึกษาเรื่องของวิลเลียม มอริส” (William Morris 1834-98) งานส่วนใหญ่ของ Akutagawa จะเป็นเรื่องของเหตุการณ์หรือบุคคลในประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ แต่ไม่ใช่เป็นการเขียนเล่าประวัติศาสตร์กันใหม่ แต่เป็นการตีความหมายประวัติศาสตร์ในแง่ของสมัยปัจจุบัน สร้างภาพของคนใหม่เสมือนภาพสะท้อนของตัวเองที่มีความทุกข์อยู่ในยุคสมัยของตัวเอง เขาเป็นคนที่มึ่วิธีการเขียนมากมายหลายแบบ มีวิธีการเขียนเข้ากับสมัยต่าง ๆ ที่เขียนถึง นอกจากนี้เขายังมีความสามารถที่ตีเลิศในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ๆ อีกด้วย เรื่องสั้นของเขา 2 เรื่องที่รวมอยู่ในหนังสือเล่มนี้ คือ เรื่อง Toshishun (1920) เป็นตัวอย่างหนึ่งของนิทานสำหรับเด็ก ส่วนเรื่อง Mikan (1919) เป็นเรื่องที่ใช้สมัยปัจจุบันเป็นเนื้อหาของเรื่อง ซึ่งมีความงามแบบนิทานเด็กเปี่ยมไปด้วยมนุษยธรรม

Akutagawa มีปัญญาที่เฉียบแหลมकुไปมีคคม เขาศึกษาสมัยแต่ละสมัย เขาเป็นนักเขียนที่มีแต่ความทุกข์กังวลเมื่ออายุ 35 ปี เขากินยานอนหลับฆ่าตัวตาย เพื่อให้หลุดพ้น

จากความกังวลที่ซ่อนเร้นอยู่ ยังผลให้เกิดความเสียใจอย่างใหญ่หลวงในหมู่ปัญญาชนทั้งหลาย

Kawabata Yasunari (1899-1972) เป็นนักประพันธ์ และเป็นนักเขียนเพียงคนเดียวของญี่ปุ่นที่ได้รับรางวัลโนเบล เกิดที่ Osaka ในตระกูลที่เป็นหมอ พ่อตายเมื่อเขาอายุ 2 ปี แม่ตายเมื่อเขาอายุ 3 ปี จึงถูกนำไปอยู่บ้านปู่ย่า ย่าตายตอนเขาอายุ 8 ปี พี่สาวที่มีอยู่เพียงคนเดียวก็ตายในเวลาต่อมา จึงอยู่กับปู่เพียง 2 คน มาตลอดระยะเวลา 10 ปี จนปู่ตายเมื่ออายุ 60 ปี Kawabata จึงมีสภาพเป็นเด็กกำพร้าตัวคนเดียว และถูกนำไปอยู่บ้านลุง กล่าวกันว่าเขามีความอยากจะเป็นนักประพันธ์มาตั้งแต่เขายังเรียนชั้นมัธยมต้น อีก 4 ปีต่อมา Kawabata ได้ส่งผลงานของเขาไปลงหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นฉบับเล็ก ๆ ฉบับหนึ่ง เข้าศึกษาต่อที่ Daiichi Kōtō Gakko ปี 1919 ในปี 1923 ได้เข้าร่วมเป็นผู้จัดทำนิตยสาร **Bungeishunju** ของ Kikuchi Hiroshi และจบการศึกษาแผนกวรรณคดีญี่ปุ่นจากมหาวิทยาลัยโตเกียวในปี 1924 เขาเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “บทวิจารณ์ประวัตินวนิยายญี่ปุ่น” จาก

นี้มาเขาก็ใช้ชีวิตอย่างนักเขียนเต็มตัว เสนอผลงานที่มีชื่อเสียง อาทิเช่น **Izuno Odori** (1826) **Kinju** (Of Birds And Beasts 1933) **Yukiguni** (Snow Country 1935) **Senbazuru** (Thousand Cranes 1949) **Yamano Oto** (เสียงแห่งขุนเขา 1949) ได้รับรางวัลโนเบลปี 1968 Kawabata ได้รับการยกย่องว่าผลงานของเขามีความงามจุกจุกไม่ก็มีความงามกลมกริบจุกจุกไม่มีดี แม้ในยามอัปสรรว่องโรยก็ยิ่งเห็นความงามได้ และยังสามรถจะเห็นความทุกข์โศกและการปฏิเสธไม่ยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างในโลกที่มีอยู่ในวรรณคดีญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยโบราณ เมื่อตอนที่เขาได้รับรางวัลโนเบล Donald Keene ผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่นศึกษาชาวอเมริกันได้วิจารณ์ไว้ว่า

“การที่ Kawabata ได้รับรางวัลโนเบลมีความหมายที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นการนำเอานวนิยายตามแบบแผนนิยมของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นแบบเก่าแก่แบบหนึ่งของโลกเข้ามาไว้ในวงวรรณกรรมสากล”

ในบั้นปลายของชีวิต Kawabata ได้เป็นผู้อำนวยการสถาบันวรรณคดีญี่ปุ่นสมัยใหม่ เป็นผู้อำนวยการสมาคมนักเขียน

ญี่ปุ่น และได้รับเหรียญรางวัลประกาศเกียรติคุณสูงสุดทาง
วัฒนธรรมในปี 1961

ในเมษายน 1972 เขากินยานอนหลับกับเหล้า และฆ่า
ตัวตายด้วยการเปิดแก๊ส มีการวิจารณ์สาเหตุของการฆ่าตัวตาย
ครั้งนั้น ต่าง ๆ นา ๆ และยังกล่าวกันอีกว่า การที่ Mishima
Yukio ศิษย์รักของตัวเองฆ่าตัวตายในปี 1970 ก็อาจจะเป็น
สาเหตุอีกประการหนึ่งอย่างแน่นอน แต่เมื่อเปรียบเทียบการ
ฆ่าตัวตายแบบปัจจุบันทันด่วนของ Kawabata กับการฆ่าตัว
ตายที่มีการวางแผนเตรียมอย่างสุขุมรอบคอบของ Mishima
แล้ว มีนักเขียนท่านหนึ่งกล่าวไว้ว่า

“การฆ่าตัวตายของ Kawabata เปรียบเหมือนอุบัติเหตุ
ทางรถยนต์ ไม่มีความเกี่ยวข้องกับวรรณกรรมของเขาแต่
อย่างไร”

Izu No Odoriko เขียนเมื่อ 1926 เป็นเรื่องเด่นใน
วรรณคดีสมัยใหม่ในแง่ที่เป็น “หนังสือของคนหนุ่มสาว”
เมื่อตอนที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมปลาย Kawabata ได้ออกเดิน
ทางไปแหลม Izu และได้พบกับศิลปินเร่ร่อนกลุ่มหนึ่ง
Kawabata รักอยู่กับสาวน้อยวัย 16 คนหนึ่ง ซึ่งทำงานอยู่ใน

ร้านค้าแฟล็ก ๆ แห่งหนึ่งในโตเกียว ขนาดกิตติจะแต่งงานด้วย
แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จจึงใจปรารถนาเรื่อง Izu No Odoriko
จึงเป็นผลงานที่กลั่นกรอง มาจากภาพของนางระบำที่พบเพื่อ
ครั้งไปแหลม Izu กับสาวน้อยวัย 16 ที่ตัวเองหลงรัก

Ibuse Masuji (1898-) Ibuse เกิดในตระกูลชาว
นาชนชั้นกลางใน Hiroshima ซึ่งเป็นเมืองที่ถูกโจมตี ด้วย
ระเบิดปรมาณู ครึ่งสงครามโลกครั้งที่ 2 เขาเคยตั้งใจจะเป็น
จิตรกร แต่ถูกพี่ชายรบเร้าให้เรียนวรรณคดีฝรั่งเศสที่มหา
วิทยาลัย Waseda แต่การได้เห็นการตายจากไปของเพื่อนรัก
ทำให้เขาได้รับความสะเทือนใจอย่างยิ่ง และเลิกเรียนเสีย
กลางคัน เขาได้เขียนถึงเพื่อนที่ตายจากไปในวรรณกรรมที่มี
ชื่อของเขาเรื่อง Koi (1926) ในปี 1950 ต่อมาได้เขียนเรื่อง
Sanshouo (ปลาซันโซ ข้าพเจ้าจะพูดถึงทีหลัง) และในปี
เดียวกันนี้ ได้เขียนเรื่อง Okujo No Sawan เป็นเรื่องที่
เขียนถึงหงส์ที่บาดเจ็บตัวหนึ่งที่เขาคุ่มกลับมาบ้าน และรักษา
ให้มันจนหาย เขาได้สร้างชื่อเสียงจากความสามารถในการ
เขียนของเขา หลังจากนั้นก็ได้เผยแพร่ผลงานของเขาอีกหลาย
เรื่อง อาทิเช่น Tajinoko No Mura (หมู่บ้าน Tajinoko-1939

Honjitsu Kyūshin (No Consultation Today-1949)

Ryohai Taicho (A far-Worshiping Commander 1950)

Hyomin Usaburo (อุซามุโรผู้พบเนเจอร์ 1954) โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งได้เขียนเรื่อง Kuroi Ame (ฝนดำ-1965) โดยเอา

โศกนาฏกรรมของการทิ้งระเบิดฮิโรชิมา มาเป็นแก่นของเรื่อง

ในปี 1966 ได้รับเหรียญรางวัลประกาศเกียรติคุณทางสาขา

วัฒนธรรม

เรื่อง Sanshōo ได้เขียนขึ้นในปี 1923 ลงในวารสาร
ที่ร่วมทำกับเพื่อน ๆ โดยใช้ชื่อในตอนนั้นว่า Yuhei (กักขัง)
ในปี 1927 ได้เขียนปรับปรุงแก้ไขใหม่ และเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า
Sanshōo หลังจากนั้นยังมีการชดเชาใหม่ถึง 2 ครั้ง จนกระทั่ง
สมบูรณ์ในปี 1930 แนวการเขียนในเรื่องนี้ เขาได้เขียน
อย่างปราณีตด้วยสำนวนโวหารที่ค่อนข้างจะโอ้อวด ซึ่งก็เป็น
วิธีการหนึ่งที่จะสร้างบรรยากาศขบขัน Ibuse ไม่ใช่ักเขียน
ประเภททำตัวให้ดัง หรือเป็นคนที่จะถูกยกย่องถึงวรรณคดีอย่าง
อวรุ้แต่ Ibuse เป็นักเขียนที่เด่นมากคนหนึ่งในบรรดานักเขียน
สมัยใหม่ ในวรรณกรรมของเขาเขาพูดถึงชีวิตมนุษย์ว่า ถึงแม้

ว่าจะมีทั้งความรักที่ลึกซึ้ง หรือความทุกข์โศกแสนสาหัส มนุษย์
ก็สามารถยืนหยัดอยู่ได้เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ผลงานของ
เขายังมีลักษณะพิเศษอีก เช่น มีอารมณ์ขัน รอยยิ้ม และความ
เอียงอายเป็นพิเศษ ความสุข (หรือความทุกข์?) ของปลา
Sansho ก็เป็นเรื่องของตัว Ibuse เอง หรืออาจจะเป็นเรื่อง
ของเราท่านทั้งหลายก็ได้

Sata Ineko (1904-) เป็นนักประพันธ์ Ineko เกิด
ที่กิวชิวไต จังหวัดนางาซากิ ตอนที่เกิดมาพ่อของ Ineko เป็น
เพียงเด็กมัธยมต้นอายุ 18 ส่วนแม่อายุ 16 ปี Ineko จึงถูกยก
ให้เป็นลูกสาวคนโตตามกฎหมายของอาของพ่อไป เมื่ออายุ 7 ปี
ได้กลับไปอยู่บ้าน ของพ่อที่แท้จริงในฐานะเป็นบุตรบุญธรรม
ตามกฎหมาย ต่อมาแม่ก็ตายลง ส่วนพ่อทำงานเป็นเสมียนใน
บริษัทแห่งหนึ่งโดยสำเร็จการศึกษาเพียงแค่โรงเรียนมัธยมต้น
เท่านั้น ในปี 1915 ได้ขึ้นไปโตเกียว ไม่มีงานทำ ตอนนั้น
Ineko อยู่ชั้นประถม 5 จึงต้องเลิกเรียน (ในขณะนั้นการศึกษา
ภาคบังคับมีหลักสูตร 6 ปี ในสมัยปัจจุบันมีหลักสูตร 9 ปี)
Ineko เข้าทำงานเป็นพนักงานท่อในโรงงานทำลูกกวาด และ

ได้ทำงานอีกหลายชนิด เช่น เป็นคนงานในร้านขายเบหมี เป็นพนักงานรับใช้ในร้านอาหาร คนงานในโรงทอผ้า และเป็นพนักงานขายของในแผนกของใช้แบบต่างประเทศในร้านขายหนังสือที่ใหญ่ที่สุด Ineko ไม่ได้รับการศึกษาล่าเรียนตามโรงเรียนอย่างเป็นทางการแต่ก็ได้รับอิทธิพลจากอาที่รักวรรณคดีมากทำให้ Ineko รู้จักไปใช้ห้องสมุดอ่านหนังสือนิทานเด็ก ๆ ของยุโรป นิยายจากพวกนิยายสาร ในขณะที่ทำงานอยู่ในร้านอาหารในโตเกียว ได้รู้จักกับนักเขียน Akutagawa และ Kikuchi ที่มารับประทานอาหารในร้านที่ Ineko ทำงานอยู่ ได้รับความเอ็นดูและได้ฟังเรื่องราวทางวรรณคดีจากพวกนักเขียนนี้ ตอนที่ทำงานอยู่ในร้านขายหนังสือ ก็ได้หุ่มเวลาให้กับการอ่านวรรณคดีญี่ปุ่นและของยุโรปอย่างขมกั้ขมมัน ได้เขียนนิทานสำหรับเด็กผู้หญิง และเขียนโคลงกตอน

ต่อมา Ineko ได้ประสบความล้มเหลวในชีวิตแต่งงานถึงกับฆ่าตัวตาย แต่ก็ไม่สมปรารถนา ปี 1926 ได้กลับเข้าไปทำงานเป็นคนรับใช้ในร้านกาแฟอีก และที่ร้านกาแฟแห่งนี้

Ineko ได้รู้จักกับนักเขียนหนุ่มชั้นแนวหน้า เช่น Nakano Shigeharu (1920-) Kubokawa Tsurujiro (1903-) ซึ่งต่อมา Ineko ได้แต่งงานด้วย พวกนี้ได้สนับสนุนให้เขียนนวนิยาย และเรื่อง **Kyarameru Kō jo** ก็เป็นเรื่องที่เขียนสำเร็จขึ้น เพราะแรงสนับสนุนของนักเขียนพวกนี้ หลังจากนั้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ Ineko ได้ใช้ชีวิตอย่างนักเขียน ที่จะดูชีวิตมนุษย์อย่างตรงไปตรงมาก็ได้เข้าร่วมกับขบวนการทางการเมืองที่ก้าวหน้า โดยเป็นพวกกลุ่มนำ ในสงครามจีน-ญี่ปุ่น สงครามโลกครั้งที่ 2 และตอนที่แพ้สงคราม Ineko ก็ได้ร่วมอยู่ในขบวนการทางการเมือง และ Ineko ก็เกิดความทุกข์กังวลใจในความขัดแย้ง แตกแยกไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันภายในกลุ่มการเมืองที่ก้าวหน้า งานชิ้นสำคัญของ Ineko คือเรื่อง **Kurenai** (1936) **Watashi No Tokyo No chizu** (แผนที่โตเกียวของฉัน 1946) **Haguruma** (พันเฟื่อง 1958) เรื่องทั้งหมดนี้เป็นเรื่องของตัวเองทั้งนั้น เรื่อง **Kyarameru Kōjo** เป็นงานชิ้นแรกและสำคัญ ที่ลงในนิตยสาร **Puroretaria Geijutsu** ในปี 1928 นักเขียนสำคัญชั้นแนว

หน้าในสมัยนั้นส่วนใหญ่ล้วนแต่ผ่านการศึกษามาจากมหาวิทยาลัย
คนที่จะเติบโตมาในสิ่งแวดล้อมที่ยากจนอย่างเธอมีน้อยมากไป
ปลายศตวรรษที่ 19 ลูกกวาด (Caramel) เป็นขนมที่เด็กญี่ปุ่น
ชอบที่สุด

Dazai Osamu (ชื่อจริง Tsushima Shūji 1909-
1948) เป็นนักประพันธ์ เกิดในตระกูลคหบดีมั่งคั่งในเกาะฮอกไกโด
ชูเหนือ เมืองฮิโรซากิ จังหวัดอาโอโมริ ตั้งใจที่จะเป็นนักประ
พันธ์ตั้งแต่วัยมัธยม ได้เริ่มเขียนนวนิยาย และบทวิจารณ์ลงใน
วารสารของโรงเรียน กล่าวกันว่า เมื่อตอนจบชั้นมัธยมปลาย
Dazai ก็มีผลงานประมาณ 200 ชิ้น ในปีที่ Dazai เข้าเรียน
ชั้นมัธยมปลายในปี 1927 เป็นตอนที่ Akutagawa ฆ่าตัวตาย
ทำให้ Dazai ได้รับความสะเทือนใจอย่างมาก ในปี 1930 เข้า
ศึกษาที่แผนกวรรณคดีฝรั่งเศสมหาวิทยาลัยโตเกียว เมื่อตอน
ที่ไปอยู่โตเกียวได้มีโอกาสรู้จักกับ Ibuse เป็นครั้งแรก ได้รับ
คำแนะนำจาก Ibuse เคารพนับถือ Ibuse เสมือนครูบาอาจารย์
หนุ่มสาวในวัยนี้ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตาม ก็คงจะมีความทุกข์เช่น
เดียวกันทั้งนั้น Dazai เคยมีความสนใจในลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่

ในที่สุดก็เปลี่ยนค่านิยม เขาเรียกคนรักเขาซึ่งเป็นเกอิชาอยู่
ที่เมือง ฮิโรซากิ ให้มาอยู่โตเกียวด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน
กัน ต่อมา Dazai ได้พยายามฆ่าตัวตาย โดยกระโดดน้ำตาย
กับหญิงรับใช้ในร้านกาแฟแถวกินซ่า แต่ตัวของเขาไม่ได้ตาย
ดังที่ต้องการ หลายปีต่อมา เขาได้พยายามจะฆ่าตัวตายกับ
เกอิชาคนที่เคยอยู่ด้วยกัน แต่ก็ไม่ได้ตายสมใจนึก จึงแยกทาง
กับเกอิชาผู้นั้น ในปัจจุบันนี้ ทางที่จะนำนักเขียนใหม่ของ
ญี่ปุ่นไปสู่ความสำเร็จที่สุด คือ การได้รับรางวัล Akutagawa
รางวัลนี้เริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 1935 ในขณะนั้น เรื่อง
Gyakko ของ Dazai ได้รับเลือกให้ได้รับรางวัลที่ 2 จึงเท่า
กับเป็นการสร้างฐานที่มั่นคงของการเป็นนักเขียนหน้าใหม่ ต่อ
มาเขาได้รับความทรมาณจากการเป็นวัณโรค และติดยาเสพติด
แต่ก็ยังมีความพยายาม ที่จะตั้งต้นชีวิตใหม่ และแต่งงานอย่าง
มีความสุข เขาเขียน Hashire Melosu (1940) Tokyo
Hakkei (1941) หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 Dazai ได้กลาย
มาเป็นนักเขียนที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ต่อมาเขาได้เขียน
เรื่องที่เป็นที่กล่าวขวัญอีกหลายเรื่อง เช่น เรื่อง Viyon No

Tsuma (Villion Wife 7947) Shayo (The Setting Sun 1947) และ Ningen Shikaku (No Longer Human 1948) เขาเห็นกเห็น้อยจากการงาน ค้มเหล้ามากขึ้น และละทิ้งครอบครัว ในปี 1948 ได้เขียนเรื่องยาวที่ลงติดต่อกันทุกวัน ในหนังสือพิมพ์ เรื่อง Guddobai (Good bye) เมื่อเขียนไปได้สักครึ่งเรื่อง Dazai ก็กระโดดน้ำฆ่าตัวตายพร้อมกับหญิงคนหนึ่ง

Hashire Melosu เขียนในปี 1940 ในนิตยสาร Shincho เป็นผลงานของ Dazai ที่เขียนในแง่ที่ยอมรับชีวิตมนุษย์ในทุกแง่ทุกมุม เป็นเรื่องที่มาจากการผูกต้องเรื่องของตำนานเก่าของกรีกที่ชื่อ 'Damon And Pyihias' กับกลอนของ J.C.F. Von Schiller (1759—1805) ที่ชื่อว่า Tanpo ตัวประกัน) ในปัจจุบันนี้ Dazai ยังคงเป็นนักเขียนยิ่งใหญ่คนหนึ่งที่ยังได้รับความนิยมจากคนหนุ่มสาว ทุกปีในวันที่ระลึกครบรอบวันตายของเขา จะมีหนุ่มสาวจำนวนหลายร้อยคนชุมนุมที่หน้าสุสานเพื่อระลึกถึง Dazai

ในประเทศไทยเกือบจะไม่ค่อยมีการแนะนำวรรณคดีญี่ปุ่นสมัยใหม่ และวรรณคดีร่วมสมัยให้เป็นที่รู้จัก นอกจากนี้มีเรื่องบางเรื่อง เช่น Yamano Oto ของ Kawabata

Ya-unari (เสียงแห่งขุนเขา, อมราวที-แปล) และ Hototogisu ของ Tokutomi Roka (1868—19๕๒, จำพราก อมราวที-แปล) แต่ทั้ง 2 เรื่องนี้แปลมาจากภาษาอังกฤษอีก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นมาประมาณ 10 ปีแล้ว หนังสือเล่มนี้ เป็นผลงานของความพยายามของทั้งอาจารย์และนิสิตที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่น ข้าพเจ้ารู้สึกมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้เห็นผลงานเล่มนี้สำเร็จออกมาได้ แต่หนังสือเล่มนี้ คงจะไม่สำเร็จถ้าไม่มีอาจารย์ปิยะจิต ทาแดง ซึ่งเป็นผู้ริเริ่ม และรับผิดชอบในงานชิ้นนี้ ข้าพเจ้าขอบคุณอาจารย์ปิยะจิต ทาแดง อย่างจริงใจมา ณ. ที่นี้ อนึ่งถ้าท่านผู้อ่านพบคำแปลที่ผิด หรือ ข้อผิดพลาดใด ๆ ได้โปรดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย ข้าพเจ้าจะขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับเล่มที่ 2 ซึ่งอยู่ในระหว่างจัดทำ คงจะเสร็จภายในปี 2520

ศาสตราจารย์ Tamai Kensuke

แผนกภาษาตะวันออก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3 มีนาคม 2520

วิชาในวสันต์

เมื่อประมาณ ๖ ปีที่แล้ว ข้าพเจ้าเป็นครูสอนภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ที่ชนบทแห่งหนึ่ง ที่ชนบทนั้นมีสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งเรียกกันว่าเขาปราสาท เป็นเขาที่ไม่สูงชันนัก มีพันธุ์ไม้สูงใหญ่ปกคลุมร่มรื่น ให้ทัศนียภาพที่สวยงามยิ่ง ข้าพเจ้าขึ้นไปบนเขานี้บ่อย ๆ เพื่อใช้เป็นที่เดินเล่น

บนยอดเขายังมีซากปรักหักพังของปราสาทเหลืออยู่ในฤดูใบไม้ร่วง ไม้เลื้อยที่ปกคลุมกำแพงสูงด้วยใบแดงกล้าของมันนั้นเป็นภาพที่งดงามสุดจะพรรณนาได้ ตรงบริเวณพื้นที่ที่อดีตเคยเป็นหอคอยของปราสาทนั้น บัดนี้ได้กลายเป็นเนินดินราบมีต้นสนเล็กขึ้นประปรายในหน้าร้อนมีหญ้าสูงหนาที่สภาพสะเทือนใจเหล่านี้เตือนให้ย้อนระลึกไปถึงอดีตที่รุ่งเรืองของสถานที่แห่งนี้

มีอยู่บ่อยครั้งจนแทบจะนับครั้งไม่ถ้วนที่ข้าพเจ้าได้ล้มตัวลงนอนบนกองหญ้าที่ปูไว้ มีความสุขในความหวังที่จะได้ชื่นชมกับทิวทัศน์ของชนบทใกล้เคียงที่อยู่เบื้องหลัง ป่าที่มืด

เหมือนจะไม่มีใครย่างกรายเข้าไปตัด โคน ไม้บ้านั้น เป็นเวลาหลายร้อยปีแล้ว

ตอนบ่ายของวันอาทิตย์วันหนึ่ง ถ้าข้าพเจ้าจำไม่ผิดมัน เป็นช่วงปลายฤดูใบไม้ร่วง ท้องฟ้าปลอดโปร่งราวกับหยาดน้ำใส ลมพัดแรงกรรโชกจนบ้านเขาปราสาทส่งเสียงดังอึงมี ข้าพเจ้าบินขึ้นไปบนยอดเขาอย่างที่เคยทำ มองดูทัศนียภาพรอบข้างที่ต้องกับแสงอาทิตย์ ยามกำลังจะคล้อยบ่ายไปทางทิศตะวันตกเล็กน้อย ในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังจะอ่านหนังสือที่นำติดตัวไปนั้น ก็พลันได้ยินเสียงคนคุยกัน จึงรีบขึงอกดูจากขอบกำแพงปราสาท ข้าพเจ้าไม่พบอะไรที่น่าสงสัยเป็นพิเศษ นอกจากหญิงสาวสามคนกำลังเก็บฝืนอยู่ อาจจะเป็นเพราะลมพัดแรงถึงได้เก็บฝืนได้มากมาย แต่ทั้ง ๆ ที่แบกฝืนที่เก็บได้จนเต็มหลังแล้วก็ตาม ทั้งสามก็ยังง่วนอยู่กับการเก็บฝืนอีกเจ้าหล่อนทั้งสามเก็บฝืน ไปพลางคุยกันอย่างสนิทสนม ร้องเพลงอย่างสนุกสนาน ทั้งสามคนคงจะมีอายุอานามประมาณสิบสองสิบสาม และอาจจะเป็นลูกของชาวนาในละแวกหมู่บ้านใกล้เคียงกระมัง

ข้าพเจ้าอยู่สักครู่จึงละสายตาหันกลับมาที่หนังสือและในที่สุดก็ลืมเรื่องของเด็กทั้งสามไปโดยไม่รู้ตัว แต่ทันใดนั้น

ข้าพเจ้าก็ได้ยินเสียงหวีดร้องของผู้หญิง ด้วยความตกใจอย่างยิ่งข้าพเจ้าจึงรีบขึงอกดู ก็เห็นเด็กสาวทั้ง ๓ กำลังวิ่งหนีกันจ้าละหวั่น เหมือนกลัวอะไรบางอย่างก็ไม่ทราบทั้ง ๆ ที่แบกฝืนกันเต็มหลัง ร่างทั้งสามวิ่งหายลับไปทางด้านหลังของกำแพง

ข้าพเจ้าสงสัย ในเหตุการณ์ประหลาดนั้นอย่างยิ่งจึงจับตาดูด้วยความระมัดระวัง เพราะรู้สึกว่าจะตามทางมีคดริ้วไม้บ้านั้นมีใครคนหนึ่งกำลังลึกละแสมทุ่มพุ่มไม้มาทางเขา ในตอนแรกข้าพเจ้าไม่ทราบว่า จะเป็นอะไรกันแน่ แต่เมื่อมองลงไปเบื้องล่างก็พบเด็กผู้ชายอายุประมาณ ๑๑—๑๒ คนหนึ่ง ออกมาจากป่ามาปรากฏตัวอยู่ตรงบริเวณกำแพงเบื้องล่าง การที่เด็กนั้นใส่เสื้อผ้าสีน้ำเงินแขนแคบผูกผ้าฝ้ายคาดเอวสีขาว ทำให้รู้ว่าเด็กคนนั้นคงจะไม่ใช้ทั้งลูกของชาวนาหรือลูกของชาวเมือง

ในมือของแกกำไม้ท่อนโตเหลี่ยมซ้ายแลขวาอยู่ตลอดเวลาตอนที่แกมองขึ้นมาทางกำแพง ก็สบตากับข้าพเจ้าอย่างไม่ได้คาดหมาย เด็กจ้องหน้าข้าพเจ้าเขม็ง ในที่สุดก็ยั้งพินัยให้รอยยิ้มนั้นไม่ปกติ แม้กระทั่งจากใบหน้ากลมที่ซีดเขียว นัยน์

คาที่ไม่อยู่นิ่ง ก็บังคับให้เห็นชัดว่าเด็กคนนั้นคงจะไม่ใช่เด็กธรรมดา

ครูกระบ ทำอะไรอยู่หรือครับ เด็กร้องถามจนทำให้ข้าพเจ้าประหลาดใจอย่างยิ่ง แต่อันที่จริงก็ไม่ใช่เรื่องประหลาดนักที่เด็กคนนั้นจะรู้จักข้าพเจ้า เนื่องจากเมืองที่ข้าพเจ้าสอนหนังสืออยู่นั้นเป็นเมืองที่เล็กมาก ดังนั้นคนในเมืองส่วนใหญ่จึงรู้จักครูหนุ่มที่มาจากเมืองหลวง แม้ว่าตัวข้าพเจ้าเองจะไม่ค่อยรู้จักใคร นอกจากลูกศิษย์ของตัวเอง เมื่อนึกถึงความจริงข้อนี้ทำให้ข้าพเจ้าตอบเด็กด้วยเสียงอ่อนโยน

“กำลังอ่านหนังสืออยู่ ขึ้นมาบนนี้ใหม่ละ” พอได้ยินคำพูดของข้าพเจ้า เด็กก็เอามือจับกำแพง และรีบปีนขึ้นมาอย่างว่องไวราวกับลิง เนื่องจากกำแพงมีความสูงมากกว่าเก้าเมตรและชันมาก ในขณะที่ข้าพเจ้าคิดจะห้ามเด็กด้วยความตกใจ เด็กก็ขึ้นมาได้ถึงครึ่งทางแล้วด้วยความรวดเร็ว มือของแกคว้าเอาไม้เลื้อยที่อยู่ใกล้มือ ยึดเหนี่ยวไว้และไต่ขึ้นมาขึ้นอยู่ข้าง ๆ ข้าพเจ้าได้ในเวลาอันสั้น และยิ้มอย่างพอกพอกใจ

“หนูชื่ออะไร” ข้าพเจ้าถาม

“โรคุ”

“โรคุ ? ชื่อโรคุหรือ”

เด็กพยักหน้าพร้อมกับจ้องมองหน้าข้าพเจ้าจนน่าเกลียด ด้วยใบหน้าที่มีรอยยิ้มที่ชวนให้สงสัยและเผยปากขึ้นเล็กน้อย “ก็ชอบแล้วนี่...อายุนะ” ข้าพเจ้าถาม เด็กทำหน้างุนงง ข้าพเจ้าจึงถามซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เด็กขยับริมฝีปากด้วยท่าแปลก ๆ และแบมือออกอย่างรวดเร็ว พร้อมกับนับนิ้วมือหนึ่ง สอง สาม แล้วก็ข้ามไป สิบ สิบเอ็ด พลันเงยหน้าขึ้นอย่างชิงช้า

“สิบเอ็ด” วิธีของการนับไม่ผิดอะไรกับเด็กอายุ ๕ ขวบที่เริ่มหัดนับสิ่งของ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงพูดต่อไปอย่างไม่เจตนาว่า

“เออ นับเก่งนี่”

“แม่สอนให้”

“ไปโรงเรียนหรือเปล่า”

“เปล่า”

“ทำไมไม่ไปล่ะ”

เด็กเอียงกอลงและมองออกไปทางเบื้องหน้า ข้าพเจ้า

คิดว่าแกคงกำลังครุ่นคิดอยู่จึงรอคำตอบจากแก

ทันใดนั้นเด็กก็วิ่งออกไปพร้อมกับร้องเสียง “อ้า...อ้า
อย่างคนบ้า

“โรคุ โรคุ” ข้าพเจ้ายิ่งห้ามให้หยุดอย่างตกใจ

“กา กา” เด็กส่งเสียงร้องพลางวิ่งลงไปจากปราสาท-
โดยไม่เหลียวหลังมาอีกเลยจนหายลับตาไปอย่างรวดเร็ว

ในตอนนั้นข้าพเจ้าอยู่บ้านเช่าลำบากไม่สะดวกหลายอย่าง
จึงตัดสินใจหาบ้านเช่าชนิกกินอยู่เสร็จโดยให้वानคนรู้จักให้
ช่วยหาให้ โชคดีข้าพเจ้าได้ ๒ ห้องบนชั้น ๒ ของคนที่ชื่อ
ทงุซึ

ทงุซึเคยเป็นหัวหน้าบริวารของขุนนางชั้นผู้ใหญ่ ใน
ปัจจุบันมีชีวิตอย่างมีความสุขสบายในฤดูร้อนอันโอ้อ่าที่เชิงเขา
ปราสาท ดังนั้นการที่ทงุซึได้เอื้อเฟื้อให้ข้าพเจ้าเช่าชั้น ๒ ของ
เขาจึงนับว่าเป็นความกรุณาอย่างยิ่ง

สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าประหลาดใจอย่างยิ่ง หลังจากที่ข้าพ-
เจ้าย้ายเข้าไปในฤดูร้อนแล้วในวันรุ่งขึ้น ข้าพเจ้าก็รีบตื่นแต่
เช้าในขณะที่กำลังจะออกไปเดินเล่น ก็พบกับเด็กที่เคยพบกัน
ที่เขาปราสาทกำลังทำความสะอาดสวนอยู่

“สวัสดิ์ โรคุ” ข้าพเจ้าทักทาย แต่เด็กเพียงแต่มอง
หน้าข้าพเจ้าและยิ้มให้แล้วก็จับไม้กวาดกวาดใบไม้ร่วงต่อไปโดย
ไม่พูดจาอะไรเลย

วันเวลาผ่านไปข้าพเจ้าค่อย ๆ รู้เรื่องราวที่น่าสงสัยของ
เด็กขึ้น คงอาจจะเป็นเพราะข้าพเจ้าเพียรสังเกตซักไซ้ไล่เรียง
อย่างตั้งอกตั้งใจก็เป็นได้

เด็กมีชื่อเรียกกันว่าโรคุโซเป็นหลานชายของทงุซึ เป็น
เด็กปัญญาอ่อนมาตั้งแต่กำเนิด แม่ของเด็กมีอายุประมาณ ๔๕-
๔๖ หล่อนสูญเสียสามีไปตั้งแต่ยังสาว จึงพาลูก ๒ คนกลับมา
พึ่งพี่ชายที่บ้านเดิม พี่สาวของโรคุโซมีชื่อว่าโอะชิเงะ อายุ
ประมาณ ๑๗ เท่าที่ข้าพเจ้าสังเกตดูเด็กสาวคนนี้ก็เด็กที่น่า
สมเพชเพราะเป็นเด็กปัญญาอ่อนเช่นกัน

ตอนแรกดูเหมือนว่าทงุซึเจ้าของบ้านจะพยายามบีบบัง
เรื่องปัญญาอ่อนของหลาน แต่ก็เป็นเรื่องที่ไม่สามารถจะบีบ
กันได้ คืบวันหนึ่งทงุซึมาที่ห้องข้าพเจ้าหลังจากที่พูดกันถึง-
เรื่องการศึกษาแล้วก็เล่าเรื่องปัญญาอ่อนของหลานชายและหลาน
สาวให้ฟัง และปรึกษากับข้าพเจ้าว่าพอจะมีทางให้การศึกษ
กับเด็กทั้งสองหรือไม่

จากคำบอกเล่าของเจ้าของบ้าน พ่อของพี่น้องที่น่าสงสารคู่นี้เป็นคนขี้เหล้าเมาหย่าเป่ ด้วยเหตุนี้จึงนับตอนชีวิตของตัวเอง ผลาญทรัพย์สินสมบัติจนล้มละลาย ส่วนพี่สาวและน้องชายคู่นี้ในตอนต้นได้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมแต่ก็เรียนอะไรไม่ได้เลยแม้ว่าครูจะเคี่ยวเข็ญสักปานไหนก็ไร้ผล ครูไม่สามารถจะสอนเด็กคู่นี้ไปในเวลาพร้อม ๆ กับเด็กนักเรียนอื่น ๆ เด็กทั้งสองจึงกลายเป็นที่ดูหมิ่นเยาะเย้ยกลั่นแกล้งจากนักเรียนชน ๆ ไป จนครูรู้สึกเวทนาสงสารและให้ออกจากโรงเรียนไปในที่สุด

พี่ชายละเอียดเยือกที่แน่ชัดอย่างนี้แล้วทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจแจ่มแจ้งขึ้นว่าทั้งพี่ทั้งน้องคู่นี้เป็นเด็ก บัญญาอ่อนแน่ ๆ

แม้ว่าทงุซุชิจะไม่บอกข้าพเจ้าด้วยปากตัวเองก็ตาม น้องสาวของเขา ซึ่งเป็นแม่ของพี่น้องคู่นี้ เมื่อเปรียบเทียบกับคนปกติธรรมดาแล้วก็เป็นคนค่อนข้างจะอ่อนแอ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงพอจะมองเห็นได้ทันทีว่า สาเหตุที่เด็กบัญญาอ่อนนั้นอาจจะมีส่วนมาจากทั้งพ่อที่ขี้เมา และจากทั้งกรรมพันธุ์ของแม่กระมัง

ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การให้การศึกษากับเด็กบัญญาอ่อน นั้นมีแต่เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้และความสามารถเป็นพิเศษ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงไม่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นแก่นสารอะไรกับทงุซุชิที่มารับรักษา นอกจากเพียงแต่บอกไปว่าไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ

หลังจากนั้นเวลาผ่านไปอีก สภาพของโอะชิเงะกับโรคุโซที่ข้าพเจ้าพบเห็นอยู่นั้น ทำให้รู้สึกเพิ่มความเวทนาสงสารขึ้นเรื่อย ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าในบรรดาคนพิการ อะไรที่จะน่าสงเวชเท่ากับคนพิการทางปัญญา นั้นคงจะไม่มีอีกแล้ว

คนพิการเช่น ไ้ หนูหนวก ตาบอดนั้นช่างมีเวรกรรมเสียจริง ๆ แต่คนที่ปากพูดไม่ได้ หูฟังไม่ได้ยิน ตามองไม่เห็นเหล่านี้ยังนึกถืออะไรได้ รู้สึกอะไรได้ แต่คนปัญญาอ่อนนั้นจิตใจ ไ้ หนวก บอด มีสภาพเกือบจะเช่นเดียวกับสัตว์อย่างใดก็ตาม เนื่องจากการที่มีเรื้อนร่างเช่นเดียวกับมนุษย์ก็ไม้อาจจะกล่าวได้ว่าจะไม่มีความรู้สึกอะไรเสียเลย เพียงแต่เมื่อเปรียบเทียบกับแล้วยังน้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของคนปกติธรรมดา คนเราแม้ร่างกายจะไม่สมประกอบ แต่ถ้าสภาพของจิตใจปกติแล้วก็จะดีเสียกว่า แต่เมื่อจิตใจเกิดไม่ปกติ สภาพทุกอย่างจึงค่อนข้างจะแปลกไปจากคนธรรมดาทั้งยามร้องไห้ หัวเราะ ดีใจ เสียใจ อาการที่ผิดปกตินี้ชวนให้น่าสงสารอย่างยิ่ง

ความจริงแล้ว โอะชิเงะก็มีสภาพที่น่าสงสารมาก แต่ข้าพเจ้าให้ความสงสารโรคุโซ ซึ่งยังเป็นเด็กง่าย ๆ ไร้เดียงสา มากกว่าเท่าตัว หากมันไม่เกินความสามารถของมนุษย์แล้ว

ข้าพเจ้าก็อยากจะช่วยให้สมรรถภาพสมองของแกดีขึ้น แม้จะเพียงเล็กน้อยก็ยังดี

คืนวันหนึ่งประมาณสองสัปดาห์ หลังจากวันที่คุยกับทะงุชิ ในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังคิดจะเข้านอนตอนประมาณ ๔ ทุ่ม แม่ของโรคุโซได้เข้ามาในห้องของข้าพเจ้าพลางพูดว่า

“คุณครูเข้านอนหรือยังคะ” หล่อนเป็นหญิงไม่สูง รูปร่างผอมบาง ศีรษะเล็ก ใบหน้านูนและทาฟันสีดำตามสมัยนิยมของหญิงโบราณ ริมฝีปากเผยอขึ้นเล็กน้อย เป็นคนท่าทางอหฺยาศัยดี ที่ปากและตามักจะมีรอยยิ้มที่ชื่อ ๆ ปรากฏอยู่เสมอ

“ผมกำลังคิดจะเข้านอนครับ” ในขณะที่ข้าพเจ้าพูด หล่อนก็เข้ามานั่งอยู่ข้าง ๆ เคาผิงและพูดออกมาอย่างดังใส

“คุณครูคะ ดิฉันมีเรื่องจะขอรับคะ เอ้อ...”

“เรื่องอะไรครับ”

“เรื่องของโรคุโซคะ แกโง่เขลาเบาปัญญาอย่างนั้น ดิฉันเป็นห่วงอนาคตของแกคะ ดิฉันควรจะคิดถึงความโง่เขลาของตัวเองก่อนที่จะคิดถึงลูก แต่ดิฉันก็อดกังวลห่วงโรคุโซไม่ได้”

“ก็จริงอยู่ครับ แต่ก็ไม่ต้องกังวลถึงขนาดนั้นก็ได้มัง

ครับ” ข้าพเจ้าให้คำปลอบใจหล่อน คงจะเป็นเพราะมีความรู้สึกที่เหมือนกันกระมัง

บทที่ ๓

คืนนั้นข้าพเจ้าได้ฟังคำบอกเล่าจากผู้ที่ เป็นแม่หลายเรื่อง สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเหนือสิ่งอื่นใดก็คือสิ่งที่เรียกกันว่าความรักความผูกพันของแม่ลูก อย่างที่ข้าพเจ้าได้เคยพูดไว้ก่อนแล้วว่าเพียงแค่มองดูแวบเดียว ก็รู้ได้ทันทีว่าหญิงคนนี้เป็นคนอ่อนแอ แต่ความรักความห่วงใยลึกลับบุญญาอ่อนของหล่อนมิได้ยิ่งหย่อนไปกว่าพ่อแม่ที่ปกปิดกรรมตาเลยแม้แต่น้อย ความจริงข้อนี้ประกอบกับทั้งตัวแม่เองก็มีสภาพใกล้เคียงกับคนบุญญาอ่อน ข้าพเจ้าเห็นแล้วก็เพิ่มความเวทนาสงสารมากขนาดพลอยร้องไห้ไปด้วยอย่างไม่รู้ตัว

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงสัญญาว่าจะพยายามช่วยเหลืออย่างสุดความสามารถในเรื่องการศึกษาของโรคุโซและส่งหล่อนกลับ คืนนั้นข้าพเจ้าพยายามคิดหาวิธีต่าง ๆ อยู่จนดึก ในที่สุดก็คิดว่าตั้งแต่พรุ่งนี้เป็นต้นไป ตอนที่ข้าพเจ้าจะไปเดินเล่นจะให้โรคุโซไปด้วย และพยายามช่วยให้สมรรถภาพทางสมองของแกดีขึ้นทีละน้อยตามแต่โอกาสจะอำนวย

สิ่งที่ข้าพเจ้าสังเกตเห็นก็คือโรคุโซ ชาติแนวความคิด เห็นเกี่ยวกับจำนวนตัวเลข จะทำอะไร ๆ ก็ไม่สามารถนับ ตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๐ หากสอนซ้ำหลายครั้ง ก็พอจะนับหนึ่งถึงสิบ ได้ แต่พอหยิบหินสามก้อนวางเรียงกันแล้วถามแกว่ามีหิน กี่ก้อน แยกได้แต่คิดแต่ให้คำตอบไม่ได้เลย พอข้าพเจ้าซักถามแเกมบังคับให้ตอบเข้า แยกจะยืมประหลาด ๆ อย่างเคย และในที่สุดก็ทำท่าเหมือนจะร้องให้ออกมา

ข้าพเจ้าทุ่มเทความพยายามให้อย่างอดทน ครั้งหนึ่ง ขณะขึ้นบันไดหินของศาลาฮามัน ข้าพเจ้านับขั้นบันได หนึ่ง สอง สามและหยุดที่ขั้นเจ็ด ข้าพเจ้าบอกโรคุโซว่า ขั้นที่เจ็ด แล้วยกยอนถามว่าบันไดมีกี่ขั้น เด็กก็จัดการตอบทันทีว่าสิบชั้น เวลานั้นนับจำนวนต้นสน หรือสอนให้นับจำนวนขนมที่ให้ เป็นรางวัล ผลก็ออกมาเช่นเดียวกันทุกครั้ง คำว่า หนึ่ง สอง สาม กับความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนตัวเลข ที่แสดงด้วยคำเหล่านี้ ช่างไม่มีความหมายอะไรเลยสำหรับโรคุโซ

แต่อย่างไรก็ตามโรคุโซเป็นเด็กที่ซนอยู่ไม่ใช่่น้อยบางครั้งก็แกล้งคนให้ตกใจบ่อย ๆ โรคุโซปีนเขาเก่งมากวิ่งไปรอบ ๆ เขาปราสาทได้ราวกับเดินเล่นอยู่บนพื้นดินราบ ตรงที่ไม่มีทางเดินก็ใช้วิธีกระโดดเอาอย่างคล่องแคล่ว คังนั้นยาม

ที่โรคุโซออกไปไหนแล้ว สมาชิกในครอบครัวทงูซิดึงต้องเป็นห่วงกันอยู่เสมอ ๆ โรคุโซจะออกไปข้างนอกหลังอาหารเที่ยง ในตอนเย็นจะลงจากเขาที่สูงชัน กระโดดกลับเข้ามาทางคันทันหลังของสวนบ้านทงูซิดังอย่างว่องไว ข้าพเจ้าเพิ่งจะนึกขึ้นมาได้ว่าการที่เด็กเก็บพื้นวิ่งหนักกัน เมื่อเห็นโรคุโซก็คงจะเป็นเพราะโดนเด็กซน ๆ คนนี้หลอกเอาบ่อย ๆ เป็นแน่

อีกอย่างหนึ่งโรคุโซเป็นเด็กที่ร้องไห้เอาง่าย ๆ แม่เคยเอ็ดโรคุโซอย่างรุนแรงต่อหน้าพี่ชายหล่อน บางคราวก็ถึงกับลงมือลงไม้ก็มี ในเวลานั้นโรคุโซจะเอามือกุมศีรษะและร้องเสียงลั่น ในช่วงเดียวเดียวก็หัวเราะออกมาเหมือนกับลืมเรื่องที่ถูกตีเสียสิ้น เมื่อเห็นเช่นนี้ข้าพเจ้ายิ่งรู้สึกสงสารเด็กปัญญาอ่อนคนนี้เหลือเกิน

ในสภาพที่เป็นไปอย่างนี้อาจจะทำให้คิดกันไปได้ว่าโรคุโซคงจะไม่รู้จักเพลงแน่ ๆ แต่โรคุโซรู้จักเพลงโดยจำเพลงที่พวกเด็กเก็บพื้นร้อง มีอยู่บ่อยครั้งที่เดียวที่โรคุโซร้องเพลงด้วยเสียงต่ำ ๆ

มีอยู่วันหนึ่งข้าพเจ้าขึ้นไปบนเขาปราสาทคนเดียว คิดอยากจะให้โรคุโซไปด้วยแต่หาตัวไม่พบ

แม้จะเป็นหน้าหนาว แต่เนื่องจากกิวชีวิตเป็นเขตอบอุ่น
ดังนั้นถ้าหากวันที่อากาศดีจะอุ่นมาก ท้องฟ้าปลอดโปร่งอากาศ
แจ่มใส ฤดูหนาวกลับจะเป็นช่วงที่คิสำหรับการบินเขา

ข้าพเจ้าเดินย่ำไปบนใบไม้ร่วง ขึ้นไปถึงยอดเขาและ
เดินไปจนถึงบริเวณที่เป็นหอคอย บนเขาที่สงบวังเวงนั้น
ข้าพเจ้าได้ยินเสียงร้องเพลงที่อ่อนโยนของใครคนหนึ่ง ข้าพ
เจ้ามองขึ้นไปเห็นโรคุโซนั่งคร่อมบนขอบกำแพงปราสาทแก้ว
เท่าทั้ง 2 ข้างไปมา ร้องเพลงพร้อมกับปล่อยสายตาให้ล่อง
ลอยไปไกล

สี่ของท้องฟ้า แสงอาทิตย์ ซากปรักหักพังของปรา
สาทเก่า เด็กน้อย.....ประจุกตั้งภาพภาพหนึ่งเด็กน้อยเป็น
เทพบุตร

ในตอนนั้นข้าพเจ้าดูโรคุโซอย่างไรก็ดูไม่ออกว่าเป็นเด็ก
ปัญญาอ่อน คนโง่เขลาฉบับเทพบุตร ช่วงเป็นการแตก่างที่
น่าสมเพชอะไรเช่นนี้ ข้าพเจ้าพิจารณาไตร่ตรองอย่างละเอียด
ว่า ถึงจะเป็นคนโง่เขลาเบาปัญญา แต่เด็กน้อยก็เป็นลูกขอ
ธรรมชาติ นิสัยที่แปลกของโรคุโซมีอีกอย่างหนึ่ง คือเด็ก
คนนี้ชอบนก แม้เพียงแค่นี้ได้เห็นนัยน์ตาของแก่ที่ท้อประกาย

คืนต้น แต่แก่เห็นนกชนิดไหนก็จะเรียกเป็นกาไปหมด ไม่
ว่าข้าพเจ้าจะสอนให้รู้จักชื่อนกสักปานไหนก็จำไม่ได้เลย

เห็นนกก็เสือกดี เห็นนกกางเขน ก็เรียกเป็นกาหมด
มีบางครั้งที่มีเรื่องประหลาดมากก็คือ พอเห็นนกกระสาขาว
โรคุโซก็จะเรียกกา ดังนั้นคำพังเพยที่ว่าพูดขาวให้เป็นดำ จึง
เหมาะสมที่จะใช้กับโรคุโซอย่างยิ่ง

เวลาที่เห็นนกก็เสือกร้องบนยอดไม้สูง ๆ โรคุโซจะอำ
ปากกว้างจ้องมองอย่างไม่กระพริบตา เวลาที่นกบินขึ้นไป โร
คุโซจะมองตามไปอย่างเลื่อนลอย สำหรับเด็กคนนั้นนกที่บินไป
บนฟ้าอย่างอิสระเสรีคงจะเป็นเรื่องที่น่าอัศจรรย์ใจมากจริง ๆ

บทที่ ๔

ข้าพเจ้าได้อุตสาหะทุ่มเทความพยายามเพื่อเด็กที่น่าสง
สารคนนั้นแต่ไม่เห็น ได้ผลดีขึ้นมาแต่เล็กน้อย

ในระหว่างที่ทำโน่นทำนี่อยู่เวลาก็ผ่านไปจนฤดูใบไม้
ผลิผ่านเข้ามาอีก โศกนาฏกรรมของโรคุโซได้บังเกิดขึ้น ตอน
นั้นเป็นปลายเดือนมีนาคม วันหนึ่งโรคุโซหายหน้าหายตาไป
ตั้งแต่เช้า จนเที่ยงก็ยังไม่กลับ คำลงก็ยังไม่กลับ ทำให้ที่
บ้านทะเลงูชิวลวกนั้นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะแม่วิตกกังวลจนจะยืนจะ
นั่งก็ไม่เป็นสุข

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงตัดสินใจไปตามหาที่เขาปราสาท ข้าพเจ้าเตรียมหาโคม ไฟพาคณ ไร่ บ้านทรงชิวไปกับข้าพเจ้าคนหนึ่ง เราขึ้นไปตามทางเล็ก ๆ ที่เคยขึ้นจนชินและถึงซาก ปราสาทเก่าด้วยจิตใจที่ปวกคร้าวไหวหวั่น

ข้าพเจ้ามาถึงที่ใต้หอคอยปราสาทอย่างรู้สึกสังหรณ์ใจอะไรบางอย่าง

“โรคุ โรคุ” ข้าพเจ้าตะโกนเรียก ทั้งข้าพเจ้าและคนใช้ต่างก็เงี้ยวหึ่งคำตอบ ในสถานที่เป็นซากปราสาทเก่าคนที่กำลังค้นหากันอยู่ก็ไม่ใช่เด็กธรรมดา เพียงแค่ข้าพเจ้าก็เกิดความรู้สึกขนลุกขนพองอย่างไรบอกไม่ถูก

ข้าพเจ้าขึ้นไปบนหอคอยปราสาท มองลงไปข้างล่างจากขอบกำแพง ข้าพเจ้าพบร่างของโรคุโซคกอยู่ใต้ขอบกำแพงด้านทิศเหนือ

พูดไปก็อาจจะดูประหลาด แต่เมื่อตอนที่ข้าพเจ้ารู้สึกความจริงว่าโรคุโซคกลับบ้านช้ากว่าปกติมาก ข้าพเจ้ามีความรู้สึกเหมือนกับว่าโรคุโซคคงจะต้องเสียชีวิตเนื่องจากตกลง ไปจากกำแพงสูง ข้าพเจ้าคงจะถูกหัวเราะว่าคิดฟุ้งซ่านไปหน่อย ขอสารภาพความจริงว่า ข้าพเจ้าคิดสรุปว่าโรคุโซคคงจะตั้งใจออก

บินไปบนฟ้าอย่างนกจึงไผ่ร้อนลงไปจากขอบกำแพง นกที่บินจากกิ่งไม้หนึ่ง ไปยังอีกกิ่งไม้ หนึ่งอย่างอิสระเสรีต่อหน้าต่อตาของโรคุโซค แก่ก็คงจะคิดว่าตัวเองก็สามารถบินไปเกาะตามกิ่งไม้ใดแน่ ๆ

สองวันหลังจากฝั่งศพของโรคุโซคแล้ว ข้าพเจ้าขึ้นไปที่เขาปราสาทคนเดียว เมื่อคิดถึงเรื่องราวของโรคุโซคแล้ว ทำให้ข้าพเจ้าอดคิดถึงความอัศจรรย์ลึกลับของชีวิตมนุษย์ ความแตกต่างของคนกับสัตว์ ความสัมพันธ์ของคนกับธรรมชาติ เกิดกับตาย ปัญหาเหล่านี้ทำให้จิตใจของคนอายุน้อยเช่นข้าพเจ้าสะเทือนยิ่งนัก

จากบทประพันธ์ของกวีมีชื่อชาว อังกฤษมีบทกลอนหนึ่งที่ชื่อว่า “เด็ก” ในบทกลอนนั้นมีเด็กน้อยคนหนึ่งชอบบินที่ชายฝั่งทะเลสาบที่สงบเงียบในเวลาเย็น ประสานมือทั้งสองเข้าหากันแล้วเลียนเสียงร้องของนกฮูก ทันใดนั้นจะมีเสียงนกฮูกที่อาศัยอยู่บนเขาบนฝั่งอีกด้านหนึ่งร้องคอบกลับมา นี่เป็นความสุขเพียงอย่างเดียวของเด็กนี้ เมื่อเด็กคนนี้ตาย ก็ถูกฝังไว้ในป่าช้าที่สงบ วิญญาณของเด็กน้อยได้กลับไปสู่อ้อมอกของธรรมชาติอีกครั้ง

ข้าพเจ้าชอบกลอนบทนี้มากจึงอ่านอยู่เป็นประจำ เมื่อคิดถึงการตายของโรคุโซ รู้สึกว่าชีวิตและความปัญญาอันยาวกว่า” ของเด็กคนนี้จะมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่ากลอนบทนี้

ข้าพเจ้ายืนอยู่บนกำแพงเห็นนกในฤดูใบไม้ผลิบินอย่างเสรี ตัวหนึ่งในฝูงนกนั้นอาจจะเป็นโรคุโซก็ได้กระมัง เอล่ามาถึงจะไม่ใช่ แต่โรคุโซกับนกจะต่างกันแค่ไหน

หลังจากที่โรคุโซตายไปแล้ว แม่ที่นำส่งสารของโรคุโซก็ยั้งไว้ให้ทั้งที่ปากก็ว่าโรคุโซตายเสียจะเป็นสุขกว่า

วันหนึ่งข้าพเจ้าตั้งใจจะขึ้นไปที่หลุมฝังศพโรคุโซ จึงไปที่บ้านข้าซึ่งอยู่ทางทิศเหนือของเขาปราสาท ก็เห็นแม่โรคุโซมาอยู่ก่อนแล้วกำลังเดินรอบ ๆ หลุมฝังศพและพูดคุยอยู่กับคนอื่นอยู่คนเดียว ดูเหมือนหล่อนจะไม่สังเกตเห็นการเดินเข้าไปใกล้ของข้าพเจ้า

“ทำไมแกถึงได้เลียนแบบนกะ.....หา ทำไมได้บินลงไปจากกำแพง คุณครูบอกเขียวนะว่า โรคุโซคงจะตั้งใจบินขึ้นไปบนท้องฟ้าจึงได้กระโจนลงจากกำแพง ถึงแกจะพ้อบีกจะโง่อย่างไรก็น่าจะรู้ว่ามิหรือที่คนจะเลียนแบบนกะได้” พูลางทำท่าทำคิ

“แต่ เอ้อ.....แกตายเสียได้ก็ดี ตายเสียก็จะเป็นสุข

พอหล่อนสังเกตเห็นข้าพเจ้า

“อ้อ คุณครู โรคุมันตายเสียยังจะเป็นสุขกว่านะกะ” พูลางร้องให้สะอึกสะอื้นน้ำตาไหลพราก

“แต่ทำไมมันถึงต้องเลียนแบบนกะละ”

“นั่นเป็นเพียงแต่การสันนิษฐานของผม เราไม่อาจจะรู้ได้แน่ชัดหรอกครับว่า โรคุโซแกตายเพราะแกพยายามจะเลียนแบบนกะ”

“อ้าว.....แต่คุณครูเคยพูดเอาไว้ล่ะ” พูลางจ้อง

หน้าข้าพเจ้าเขม็ง

“โรคุแกชอบนกะมาก ดังนั้นผมจึงคิดว่าอาจจะเป็นไปก็กระมัง”

“กะ โรคุมันชอบนกะมาก พอเห็นนกก็บจะกางแขนตัวเองออกอย่างนี้.....อย่างนั้นกะ...” แล้วแม่ก็เลียนแบบนกะ

พ้อบีก

“แล้วก็จะกระโดดอย่างนี้ แล้วแกก็เก่งนะกะเรื่องเลียนแบบนกะของอีกา” หล่อนเล่าอย่างตื่นเต้นข้าพเจ้าเห็นแล้ว -

ต้องปิดตาลงอย่างไม่รู้ตัว

หล่อนหยุดเล่าเรื่องทันทีที่เห็น อีกาตัวหนึ่ง บินออกมา
อย่างช้า ๆ จากในป่าของเขาปราสาท ส่งเสียงร้องสองสามครั้ง
แล้วบินไปทางชายหาด หล่อนมองตามไปอย่างเลื่อนลอยโดย
ลืมข้าพเจ้าเสียสนิท

แม่ของโรคุโซเห็นอีกาตัวนั้นเป็นอะไรหนอ

แปลจาก Haru no Tori

ของ Kunikida Doppo

โดย ปิยะจิต ทาแดง

เรื่อทาคาเสะ

เรื่อทาคาเสะ เป็นเรื่อลำน้อยที่ล่องขึ้นลงแม่น้ำ
ทาคาเสะในเกียวโต ในสมัยโตกุกุวะระ เมื่อนักโทษใน
เกียวโตถูกตัดสินเนรเทศให้ไปอยู่เกาะ ญาติของนักโทษ
ผู้นั้นจะถูกเรียกให้มาที่คุกและได้รับอนุญาตให้ร่ำลากัน ณ
ที่นั่น จากนั้นนักโทษจะถูกควบคุมให้ลงเรือทาคาเสะซึ่ง
บรรทุกพวกเขาไปยังโอซาก้า ผู้ที่คุมไปนั้นเป็นเจ้าพนักงาน
ใต้บังคับบัญชาของผู้พิพากษาแห่งเกียวโต และเป็น
ธรรมเนียมที่เจ้าพนักงานผู้นั้นจะอนุญาต ให้ญาติคนหนึ่ง
ของนักโทษลงเรือลำเดียวกันไปถึงโอซาก้าด้วย เรื่อนี้
ไม่ได้เสนอต่อเบื้องบน แต่ถือเป็นการสมยอมกันเอง

นักโทษที่ถูกตัดสินเนรเทศให้ไปอยู่เกาะ ในสมัย
นั้นต้องถูกตราหน้าว่า เป็นคนที่ได้กระทำผิดออกจกบรรจ
แน่นอน แต่นักโทษส่วนใหญ่ก็ไม่ได้กระทำความผิด
ประเภทฆ่าคนตาย หรือ วางเพลิงเพื่อโจรกรรมหรือ
กว่าครึ่งหนึ่งของนักโทษที่ต้องลงเรือทาคาเสะ เป็นคนที่ได้
กระทำความผิดไปโดยไม่ได้เจตนา กล่าวคือทำไปด้วย

ต้องปิดตาลงอย่างไม่รู้ตัว

หล่อนหยุดเล่าเรื่องทันทีที่เห็น อีกาตัวหนึ่ง บินออกมา
อย่างช้า ๆ จากในป่าของเขาปราสาท ส่งเสียงร้องสองสามครั้ง
แล้วบินไปทางชายหาด หล่อนมองตามไปอย่างเลื่อนลอยโดย
ลืมข้าพเจ้าเสียสนิท

แม่ของโรคุโซเห็นอีกาตัวนั้นเป็นอะไรหนอ

แปลจาก Haru no Tori

ของ Kunikida Doppo

โดย ปิยะจิต ทาแดง

เรื่อทาคาเสะ

เรื่อทาคาเสะ เป็นเรื่อลำน้อยที่ล่องขึ้นลงแม่น้ำ
ทาคาเสะในเกียวโต โนสมัยโตกุกาวะ เมื่อนักโทษใน
เกียวโตถูกตัดสินเนรเทศให้ไปอยู่เกาะ ญาติของนักโทษ
ผู้นั้นจะถูกเรียกให้มาที่คุกและได้รับอนุญาตให้ร่ำลากัน ณ
ที่นั้น จากนั้นนักโทษจะถูกควบคุมให้ลงเรื่อทาคาเสะซึ่ง
บรรทุกพวกเขาไปยังโอซาก้า ผู้ที่คุมไปนั้นเป็นเจ้าพนักงาน
ใต้บังคับบัญชาของผู้พิพากษาแห่งเกียวโต และเป็น
ธรรมเนียมที่เจ้าพนักงานผู้นั้นจะอนุญาต ให้ญาติคนหนึ่ง
ของนักโทษลงเรื่อลำเดียวกันไปถึงโอซาก้าด้วย เรื่อนี้
ไม่ได้เสนอต่อเบื่องบน แต่ถือเป็นการสมยอมกันเอง

นักโทษที่ถูกตัดสินเนรเทศให้ไปอยู่เกาะ ในสมัย
นั้นต้องถูกตราหน้าว่า เป็นคนที่ได้กระทำความผิดจนกระทั่ง
แน่นอน แต่นักโทษส่วนใหญ่ก็ไม่ได้กระทำความผิด
ประเภทฆ่าคนตาย หรือ วางเพลิงเพื่อโจรกรรมหรือก
กว่าครึ่งหนึ่งของนักโทษที่ต้องลงเรื่อทาคาเสะ เป็นคนที่ได้
กระทำความผิดไปโดยไม่ได้เจตนา กล่าวคือทำไปด้วย

ความเข้าใจผิด ถ้าลองยกตัวอย่างธรรมดาๆ คุณจะเห็นว่า เป็นประเภทที่ผู้ชายที่เหลือชีวิตอยู่ตัวคนเดียวได้พยายามต่อสู้กับความตาย (เพราะความรัก) ที่เผชิญหน้าอยู่ใน เวลานั้นได้ฆ่าคนรักตาย

เรือทาคาเสะที่บรรทุกนักโทษดังกล่าวนั้น แล่น ออกจากท่าในเวลาที่จะถึงวัดกังวานขึ้นบอกเวลาเย็นและ แล่นไปทางทิศตะวันออก ผ่านหมู่บ้านที่ตั้งเรียงรายอยู่ บนสองฝั่งแม่น้ำในเกียวโตและเห็นเพียงสลัวๆ แล้วแล่น ตัดลงแม่น้ำอะโมะ ภายในเรือลำนักโทษและผู้ที่เป็น ญาติจะนั่งคุยกันถึงเรื่องราวของตัวเองโดยตลอดทั้งคืนทุ ครึ่งมักจะเป็นเรื่องพว้าเพื่อที่แก้ไขอะไรไม่ได้ แม้จะรู้ สึกสำนึกผิดก็ตาม เจ้าพนักงานที่ทำหน้าที่คุมตัวนักโทษ ไปได้ฟังเรื่องราวอยู่ทั้งๆ ก็เข้าใจได้แจ่มแจ้งถึงสภาวะ อันทุกข์ทรมานของครอบครัวที่เกิดมีนักโทษขึ้น เป็น สภาวะที่แม้แต่เจ้าพนักงานผู้ฟังคำให้การ จดคำให้การ และอ่านคำให้การที่ศาล ก็ไม่สามารถล่วงรู้ได้

แม้แต่ผู้เป็นเจ้าพนักงานเองก็มีอุปนิสัยใจคอแตก ต่างกัน เจ้าพนักงานที่ใจดีใจดำได้ฟังเรื่องราวแล้วรู้สึก

รำคาญ ทำหุทวนลมมีฉันใด เจ้าพนักงานที่รับรู้ความ ทุกข์โศกของผู้อื่น และแอบสงสารอยู่ในใจโดยไม่ได้พูด ออกมาหรือแสดงออกมา เพราะหน้าที่การงานบัง คับก็มี ฉะนั้น เมื่อเจ้าพนักงานที่ใจอ่อนและเจ้าน้ำ ตา เป็นพิเศษต้องควบคุมนักโทษและญาติซึ่งตกอยู่ใน สภาวะที่น่าสงสารยิ่งนักตาม แต่กรณีไปนั้น บางคนถึงกับ กลืนน้ำตาไว้ไม่อยู่

การคุมนักโทษ ไปกับเรือ ทาคาเสะ จึงเป็นงานที่ บรรดาเจ้าพนักงานในศาลประจำเมืองเกลียด เนื่องจาก เป็นงานที่ทำแล้วไม่สบายใจ

นั่นมันสมัยไหนกันนะ บางทีอาจจะเป็นสมัยคัน เซที่ชิระกะวะระคุโโคโคเป็นผู้นำทางการเมืองที่เอโตะก็ได้ ไนยามเย็นในฤดูใบไม้ผลิที่ดอกซากุระในวัดช็อนร่ว่งหล่น เวลาระฆังยามเย็นดังกังวานขึ้นนั้น มีนักโทษซึ่งแปลก ประหลาดอย่าง ไม่มีผู้อื่นเสมอเหมือนก็ถูกควบคุมลงเรือ ทาคาเสะ

นักโทษผู้นั้นคือชายผู้ ไม่มีหลักแหล่งแน่นอน ชื่อ กิสุเคะ วยเพียง ๓๐ ปีเท่านั้น ด้วยเหตุที่เขาไม่มีญาติมา

ที่คุก จึงลงเรือไปเพียงคนเดียว ฮานตะโซเบเจ้าพนักงานที่ได้รับคำสั่งให้คุมตัวนักโทษผู้หนึ่งไปส่ง และได้ลงเรือไปด้วยกันนั้นได้ยินแต่เพียงว่า คิสุเคะเป็นฆาตกรฆ่า น้องชายของตนเอง ระหว่างที่โซเบคุมตัวคิสุเคะจากคุกมาที่สะพานท่าหน้า จากที่ได้ดูลักษณะท่าทางของคิสุเคะผู้มีร่างกายผ่ายผอมและผิวพรรณซีดเซียวนั้น ก็เห็นว่าเป็นคนชื่อ ๆ สุภาพเรียบร้อยอย่างแท้จริงและยังนอบน้อมต่อตัวเขาในฐานะที่เป็นข้าราชการของโชกุนด้วย เมื่อให้ทำสิ่งใดก็ทำตามโดยไม่ขัดขืน แต่กระนั้นก็ตามนั้นไม่ใช่ทำทางที่แกลังทำอ่อนน้อมต่อมตนเพื่อประจบผู้มีอำนาจอย่าง ที่พบเห็นบ่อย ๆ ในหมู่ นักโทษทั่วไป

โซเบรู้สึกประหลาดใจ ดังนั้นแม้หลังจากที่ได้ลงเรือแล้ว ก็ไม่เพียงแต่จับตามองหน้าทีของผู้คุมเท่านั้น แต่ยังมีครีวระวังอิริยาบถของคิสุเคะอยู่ตลอดเวลาด้วย

คืนนั้นเป็นคืนที่ลมสงบแต่หัวค่ำ เมฆบาง ๆ ที่ปกคลุมอยู่ทั่วท้องฟ้าบดบังรัศมีของดวงจันทร์ ไออุ่นของกิมหันตฤดูที่ย่างใกล้เข้ามาอยู่โดยรอบนั้น ให้ความรู้สึกคล้ายกับหมอกที่ลอยออกมาจากดินทั้ง ๒ ผึ่งแม่น้ำและดินใต้

น้ำ หลังจากเล่นเลยเมืองชิโมะเคียวและตัดข้ามแม่น้ำคิโมะแล้วบริเวณรอบ ๆ ช่างเจียบสงบจนคิสุเคะได้ยินแต่เสียงกระซิบของคลื่นที่มากกระทบหัวเรือเท่านั้น

ทั้ง ๆ ที่นักโทษได้รับอนุญาตให้นอนในเรือในตอนกลางคืนได้ แต่คิสุเคะก็ไม่ยอมนอนกลับนั่งเจียบเงยหน้ามองดวงจันทร์ทอแสงสว่างบ้างมัวบ้าง ตามเมฆที่ปกคลุม หน้าผากของเขาสทไสและนัยน์ตาก็เป็นประกายสุกไสเรื่อย ๆ

โซเบไม่มองตรง ๆ แต่ตลอดเวลาเขาก็ไม่ได้ละสายตาไปจากใบหน้าของคิสุเคะเลย ส่วนภายในใจก็คิดซ้ำซากอยู่แต่ว่า น่ายศจรรยาจริงๆ น่ายศจรรยาจริงๆ เพราะว่าไม่ว่าจะมองหน้าคิสุเคะจากด้านหน้า หรือด้านข้างก็ตามดูช่างมีความสุขเสียจริงๆ และถ้าไม่เกรงอกเกรงใจผู้คุมแล้ว ก็คิดว่าคงจะเริ่มผิวปากหรือฮัมเพลงออกมาแล้วกระมัง

โซเบรำพึงในใจว่า ไม่รู้ว่าครั้งนี้เป็นการคุมเรือ ทาคาสะออกไปเป็นครั้งที่เท่าไรแล้ว นักโทษที่ลงเรือนั้น ก็มักจะมีท่าทาง น่าสมเพช นัยน์ตาลือ่นลอยเหมือนกัน

เสียเป็นส่วนมาก แต่ชายคนนี้เป็นอะไรไปหนอ ทำหน้า
ราวกับได้ลงเรือท่องเที่ยวภระนั้นแหละ

ได้ยินว่าเขามีโทษฐานสังหารน้องชาย แต่ถึงแม้
ว่าน้องชายจะเป็นคนสารเลวและเป็นการสังหารที่สมควร
กระทำขนาดไหนก็ตาม คิสุเคะก็ยอมเป็นคนที่ไม่มิจิตใจดี
งามในแง่มนุษยธรรม ชายร่างผอมซีดเซียวผู้นี้จะเป็นบุค
คลสารเลวที่หายากในโลกขนาดไร่ซึ่งมนุษยธรรม เจียว
หรือยังง่ ๆ ก็ไม่เห็นเป็นเช่นนั้นไปได้ คือไม่คีสติพื้น
เพื่อนไปหรือเปล่านั้น

เป็นไปไม่ได้ถ้าจะคิดเช่นนั้นก็ไม่มียอะไรสักอย่าง
จะสื่อให้เห็นทั้งจากคำพูดหรือท่าทางเลย ผู้ชายคนนี้เป็น
อะไรไปหนอ ท่าทางของคิสุเคะนี้โซเบย์ยังคิดเท่าไรก็ยัง
ไม่เข้าใจเท่านั้น

สักครู่หนึ่งโซเบก็หมดความอดทนเลยกล่าวขึ้นว่า
“คิสุเคะ เองกำลังคิดอะไรอยู่นะ”

คิสุเคะตอบว่า “ครับ” และหันไปมองรอบ ๆ
คล้ายกับกลัวว่าจะถูกผู้คุมจับผิด และจัดแจง นั่งให้เรียบ
ร้อยแล้วหันหน้าไปทางโซเบ

โซเบรู้สึกว่าจะต้องอธิบายเหตุที่ตนเอง ถามออกไป
อย่างทันควัน และต้องหาเหตุผลดี ๆ ในการที่จะพูดคุย
ด้วยโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ ดังนั้นจึงพูดว่า

“เปล่า ไม่มีอะไรที่จะถามเป็นพิเศษหรอก ความ
จริงนะ เมื่อกี้ข้าอยากถามความรู้สึกของเอ็งที่จะไปเกาะคุ
เท่านั้นแหละ ข้าได้ส่งคนไปเกาะด้วยเรือลำนี้มามากต่อ
มากแล้ว คนเหล่านั้นเป็นคนที่มึประวัติต่าง ๆ กันก็
จริงอยู่ แต่ไม่ว่าคนไหนก็ตามล้วนแต่เศร้าโศกที่จะต้อง
ไปอยู่เกาะ และล้วนแต่ต้องร้องไห้ตลอดทั้งคืนกับญาติที่
มาส่งและลงเรือไปด้วยกันแน่ ๆ ข้าดูท่าทางของเอ็ง ดู
เหมือนเอ็งจะไม่ทุกข์ร้อนที่จะต้องไปอยู่เกาะสักนิดให้ตาย
เหอะเอ็งคิดยังไงของเอ็งนะ”

คิสุเคะ ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่

“ขอบพระคุณมากครับที่กรุณา จริง ๆ นะครับการ
ไปที่เกาะนี้อาจเป็นเรื่องเศร้าโศกสำหรับคนอื่นแต่สำหรับ
กระผม ความรู้สึกเช่นนั้นถ้าจะให้มึก็มีได้ แต่ฉันเป็น
เพราะคนพวกนี้มีความสุขในสังคมครับ เกียวโตเป็น
แผ่นดินที่ดีเลิศ แต่บนแผ่นดินที่ดีเลิศผืนนี้กระผมได้ประ-

สบ ความขมขึ้นมาจวบจนทุกวันนี้ เชื่อว่าต่อไปคงจะไม่มี ความขมขึ้นอีกแล้ว ไม่ว่าจะไปอยู่ที่ไหนก็ตาม ด้วยความกรุณา ของเบ็องบนที่ไว้ชีวิตกระผม และให้เดินทางไปที่เกาะนี้ ถึงแม้ว่าเกาะจะเป็นสถานที่ลำบาก แต่ก็ไม่ใช่ที่อยู่ของยักษ์มาร จนทุกวันนี้ก็สถานที่ที่กระผมจะอยู่ได้สุขสบายก็ไม่มีที่ไหนทางสิ้น ครึ่งนี้ได้รับบัญชาจากเบ็องบนให้ไปอยู่เกาะ ซึ่ง ณ ที่นั้นกระผมสามารถจะสงบใจได้ และเหนือสิ่งอื่นใดกระผมซาบซึ้งในพระคุณเป็นนิตย์นัก ถึงแม้ว่ากระผมจะมีร่างกายที่อ่อนแอ เช่นนี้ แต่ก็ไม่เคยล้มป่วยลงเลย ดังนั้นหลังจากที่ไปยังเกาะแล้ว ถึงจะลำบากลำบากแค่ไหนก็ตาม เชื่อว่าจะไม่มีสิ่งใดทรมาณร่างกายของกระผมได้ ยิ่งกว่านั้นการถูกเนรเทศไปอยู่เกาะครั้งนี้ ทำให้กระผมได้รับเงิน ๒๐๐ มน เงินจำนวนนั้นกระผมเก็บไว้ที่นี่

กล่าวเช่นนั้นแล้ว คิสุเคะก็เอามือกอดอก เป็นกฎในสมัยนั้นที่จะต้องมอบเงิน ๒๐๐ เหยียดทองแดงให้กับผู้ที่ถูกเนรเทศไปอยู่เกาะ

คิสุเคะกล่าวต่อไปว่า

“กระผมจะต้องเล่าความอับอายให้ท่านฟัง คือ จนกระทั่งทุกวันนี้กระผมยังไม่เคยมีเงินเก็บ ในกระเป๋า ได้ถึง ๒๐๐ มน เช่นนี้เลย เมื่อกระผมอยากไต่งานที่ไหนสักแห่ง ก็ต้องเดินเสาะหางานทำ และทันทีที่ไต่งานทำ และทันทีที่ต้องทำหลังซดหลังแข็ง ส่วนเงินที่ได้ก็มักจะต้องจ่ายให้คนอื่นไปจนหมด ดังนั้นถ้ากระผมจะสามารถซื้ออาหารมารับประทานได้ด้วยเงินสดละก็ นั่นก็เป็นเวลาที่กระผมโชคดี แต่ส่วนใหญ่แล้วต้องชำระเงินที่ยืมเขามาและยังต้องยืมเพิ่มเติมอีก แต่หลังจากเข้าคุกแล้ววันนี้ก็มีอาหารรับประทานโดยไม่ต้องทำการงานอะไรเลย ถึงแม้ว่ากระผมเป็นได้เพียงเท่านั้น แต่ก็จะไม่กระทำสิ่งใดให้ได้เท่าไม่พอใจ เมื่อออกจากคุกและได้รับเงินจำนวน ๒๐๐ มน นี้ ถ้ากระผมรับประทานอาหารของใต้เท้าเช่นนี้ตลอดไป ก็จะสามารถเก็บเงิน ๒๐๐ มน นี้ไว้ได้โดยไม่ต้องใช้สำหรับกระผมแล้วนี่เป็นครั้งแรก ที่มีเงินเป็นของตัวเอง กระผมไม่ทราบว่า จะทำงานอะไรได้จนกว่าจะไปที่เกาะดู แต่ก็มีความสุขกับการเก็บเงิน ๒๐๐ มน นี้ ไว้เป็นเงินทุนสำหรับงานที่จะทำบนเกาะ

กล่าวดังนั้นแล้ว คิสุเคะก็บีบปากเงิบลง โซเบจึงพูดขึ้นว่า “อ้อม, งั้นหรือกร” และรู้สึกประหลาดใจมากต่อทุกเรื่องที่ได้ฟังจนพูดอะไรไม่ออกชั่วครู่หนึ่ง และนั่งเงิบอยู่ในห้วงความคิดคำนึง

โซเบมีวัยเลย ๔๐ แล้ว และมีบุตรกับภรรยา ๔ คน ยิ่งกว่านั้นมารดาผู้ชราก็ยังมีชีวิตอยู่ ดังนั้น จึงเป็นครอบครัว ๆ ชีวิต การดำรงชีพที่มีรัชสถ์ขนาดที่กินทั่วไปต้องว่าขี้เหนียว เสื้อผ้าที่ใส่นั้นนอกจากชุดที่ตัวเองใส่ในหน้าที่แล้ว ก็มีเพียงชุดนอนเท่านั้น แต่เรื่องที่ทำให้ไม่มีความสุขก็คือ ตนได้ภรรยาที่มาจากครอบครัวพ่อค้าที่ร่ำรวยมาก ดังนั้นแม้ภรรยาจะมีจิตใจงดงาม พยายามดำรงชีพด้วยซ้ำที่ได้รับเป็นค่าจ้างของสามี แต่ด้วยความที่ทัศนียภาพที่ได้รับการเลี้ยงดู มาอย่างทะนุถนอม จากครอบครัวที่มั่งคั่ง จึงไม่สามารถจับจ่ายให้พอดีตัวได้ ดังที่สามีพอใจ เมื่อใกล้จะถึงสิ้นเดือนก็จะเริ่มไม่พอใช้ เมื่อถึงเวลานั้นภรรยาก็ต้องแอบนำเงินจากบ้านเดิมมาใช้เพื่อให้บัญชีลงตัว การทำเช่นนั้นเป็นเพราะสามีเกลียดการเป็นหนี้สินราวกับงูกัดใส่เดือน แต่เรื่องเช่นนั้น ในที่สุดสามี

ก็รู้เข้าจนได้ เมื่อถึงวันนักขัตฤกษ์ทั้ง ๕ โซเบจะได้รับข้าวของจากญาติฝ่ายภรรยา และเมื่อถึงเทศกาลฉลองอายุ ๗,๕,๓, ปี ของเด็ก ๆ ก็ได้รับเสื้อผ้าจากญาติฝ่ายภรรยาให้ลูก ๆ ของตน แม้เพียงเท่านั้น โซเบก็รู้สึกขมขื่นใจมาก และรู้สึกว่า การดำรงชีพในครอบครัวต้องได้รับการจุนเจืออยู่อย่างนี้จึงมีสีหน้าไม่ดี ในครอบครัวชานะคะ ซึ่งไม่มีสิ่งที่จะทำให้ความสงบสุขเป็นพิเศษนั้น บางครั้งบางครั้งวาก็เกิดความไม่ลงรอยกัน เพราะสิ่งนี้เป็นสาเหตุ

โซเบตอนนั้นเมื่อได้ฟังคำพูดของคิสุเคะ ก็นำเรื่องของคิสุเคะมาเปรียบเทียบกับเรื่องราวของตนเอง คิสุเคะนั้นแม้ว่าจะทำงานได้ค่าจ้างแต่ก็ใช้จ่ายหมดสิ้นไป เป็นชะตากรรมที่น่าสงสารน่าเห็นใจอย่างแท้จริง แต่ถ้ามองคิดทบทวนดูเรื่องราวของตนเองดูในอีกแง่หนึ่ง ระหว่างเขาและตัวเราจะมี ความแตกต่างกันขนาดไหนนะ ตนเองก็ไม่มีอะไรมากไปกว่า การดำรงชีพด้วยซ้ำที่ได้รับจากเบื่องบนและใช้หมดไป หรือความแตกต่างของเขาและเราจริง ๆ แล้วก็ต่างกันเพียงลูกคิดรางเดียวเท่านั้น คือ

เงินจำนวน ๒๐๐ มน ซึ่งเป็นเงินจำนวนมากพอที่คิสุเคะ
จะสมไว้ด้วยความพอกพอกใจนั้น คนไม่มี

เมื่อใคร่ครวญถึงความแตกต่างดู แม้แต่เงิน ๒๐๐
มนนั้น ก็มีเหตุผลที่คิสุเคะจะยินดีกับการสะสมเงินจํ
นวนนั้น ความรู้สึกนั้นโซเบสามารถจะเข้าใจได้ แต่แม่
จะได้ใคร่ครวญความแตกต่างโดยต้องแท้แล้ว ก็นำ
อัครรย์ให้รู้ว่าคิสุเคะไม่มีความโลภและรู้จักพอ

คิสุเคะต้องลำบากลำบากอยู่กับงานในที่ต่าง ๆ และ
ถ้าหากว่าไต้งานก็จะทำงานอย่างขอมถวยชีวิต และพอ
ใจที่สามารถหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องได้เท่านั้น ดังนั้นหลัง
จากเข้าคุกแล้วจนกระทั่งถึงเดียนั้น รู้สึก ประหลาดใจที่อา
หารที่เคยได้มาอย่างยากลำบากนั้นกลับได้มาโดยไม่ต้องทำ
งาน รวากับสวรรค์ประทานมาให้ภระนั้น จึงรู้สึกพอก
พอใจอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนตั้งแต่เกิด

โซเบนนั้นแม้จะคิดทบทวนดูความแตกต่างอย่างไร
ก็ตาม ก็ได้ล่วงรู้ถึงความแตกต่างที่มากขึ้นระหว่างตัว
คิสุเคะและตัวโซเบเอง ณ ที่นั้น

ชีวิตที่ดำรงอยู่ด้วยซ้ำที่คนได้รับนั้นแม้ว่าบาง
ครั้งบางคราวจะไม่พอเพียงก็ตาม แต่ส่วนใหญ่แล้วราย
รับรายจ่ายจะพอดีกัน เป็นชีวิตที่เต็มไปด้วยการดิ้นรน
ภระนั้นก็ตาม ความรู้สึกพอกพอกใจก็แทบจะไม่มีเลยที่
เดียว โดยปกตินั้นจะใช้ชีวิตโดยไม่รู้สึกริษยาติณร้ายแต่
อย่างใด แล้วยังแอบวิตกในใจว่าหากดำเนินชีวิตไปเช่น
นี้ถ้าตำแหน่งหน้าที่หมดสิ้นไปจะทำอย่างไร หรือถ้าป่วย
หนักขึ้นมาจะทำอย่างไร และบางครั้งเมื่อรู้ว่าภรรยาต้อง
นำเงินจากบ้านเดิมมาจนเจือครอบครั้ว แล้วก็เกิดความ
กลัวชนิดขิ้นสมองเลยทีเดียว

ให้ตายซี ความแตกต่างข้อนี้ทำไมถึงเกิดขึ้นมา
ได้นะ ถ้าดูแต่ผิวเผิน หากจะกล่าวว่าเป็นเช่นนั้น ก็เพราะ
คิสุเคะไม่มีผู้มาอาศัยเขา แต่โซเบมี นั่นก็ไม่ใช่ความ
จริง ถ้าหากว่าตัวเองเป็นตัวคนเดียวเช่นกัน ยังไงเสีย
ก็ยังไม่สามารถที่จะมีความรู้สึกเหมือนคิสุเคะไปได้ โซเบ
คิดว่าสาเหตุที่ทำให้คิสุเคะเป็นเช่นนั้นคงมีมากกว่านั้น

โซเบเหม่อลอยคิดถึงสิ่งที่เรียกว่าชั่วชีวิตหนึ่งของ
คนเรา คนเรานั้นเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ก็ปรารถนาให้

ให้หายเจ็บปวด เมื่อไม่มีอาหารสำหรับวันนี้ ๆ ก็
ปรารถนาให้ได้รับประทาน และเมื่อไม่มีเงินสำรองไว้
สำหรับกรณีฉุกเฉิน อย่างน้อยที่สุดก็ปรารถนาให้มีเงิน
สำรอง ถึงแม้จะมีเงินสำรองอยู่แล้ว ก็ยังปรารถนาให้
มีมากกว่านั้นจะหนี้แล้ว ถ้าพิจารณาดูว่าจากปลายทาง
หนึ่งนั้น ไม่รู้ว่าคนเราจะสามารถหยุดได้ ณ ที่ใด โซเบ
รู้สึกว่ามีผู้ที่หยุดให้เห็นก็คือ คิสูเคะ คนที่ยืนอยู่ข้างหน้า
เอง

โซเบเพิ่งจะจ้องมองคิสูเคะ ด้วยความประหลาดใจ
โซเบมีความรู้สึกราวกับว่า อัญมณีบนเศียรพระพุทธรูป
ทอดประกายจากศีรษะของคิสูเคะ ผู้กำลังแหงนหน้ามอง
ท้องฟ้า

โซเบจ้องมองหน้าของคิสูเคะ พลางก็เรียกขึ้นว่า
“คุณคิสูเคะ” คราวนี้เขาใช้คำว่า “คุณ” แต่ไม่ใช่เพราะ
โซเบมีสติสมบูรณ์ที่เปลี่ยนคำเรียกชื่อเสียใหม่ หน้าเสีย
เช่นนั้นเมื่อหลุดออกจากปากตัวเองแล้วจะสะท้อนกลับเข้า
ตัวเองหรือไม่ก็ตาม โซเบก็รู้สึกถึงความไม่ควรต่อการเรีย

เช่นนี้ แต่บัดนี้ก็สายเกินที่จะเรียกคำพูดที่ได้หลุดออกไป
แล้ว ให้กลับคืนมาได้

คิสูเคะตอบรับว่า “ครับ” และก็ดูเหมือนจะรู้สึกสงสัยที่ถูก
เรียกว่า “คุณ” จึงมองดูท่าทางของโซเบอย่างขลาด ๆ

โซเบข่มความรู้สึกขวยเขิน

“ได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ มากี่มากแล้ว แต่การที่
เอ็งถูกส่งไปที่เกาะครั้งนี้ เป็นเพราะได้ฆ่าคน ขอให้ช่วย
เล่าสาเหตุนั้นให้ข้าฟังหน่อยได้ไหม”

คิสูเคะกล่าวออกมาด้วย ท่าทางที่หวาดกลัวสุดขีดว่า
“ได้ครับท่าน” และเล่าเรื่องด้วยเสียงแผ่วเบา

“กระผมได้กระทำการที่น่าสยดสยอง ไปด้วยความรู้
เท่าไม่ถึงการณ์ กระผมไม่มีอะไรจะกราบเรียนให้ท่านฟัง
ได้ แต่เมื่อมาคิดดูในภายหลัง แม้แต่ตัวเองก็ประหลาดใจ
ว่าทำไมจึงกระทำการเช่นนั้นไปได้ ต้องทำไปด้วยความลืม
ตัวเป็นแน่แท้ เมื่อกระผมยังเด็กผู้บังคับเกิดเกล้าทั้ง ๒ ได้
สิ้นชีวิตด้วยโรคระบาด เหลือเพียง ๒ คนพี่น้อง ก็คือตัว
กระผม และน้องชายเท่านั้น ตอนแรก ๆ ผู้คนในเมืองก็
เมตตาให้ความช่วยเหลือเหมือนที่ให้ความเวทนาแก่ลูกสุนัข

ที่เกิดได้ชายคาบ้านจึงได้ทำงานเป็นเด็กส่งหนังสืออยู่แถวบ้าน และเติบโตขึ้นมาได้โดยไม่ออกหรือหนวตาย ถึงเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นและหางานทำได้แล้วก็ตาม เรา ๒ คนพี่น้องก็ทำงานโดยไม่ได้แยกจากกันเลยถ้าเป็นไปได้ เราช่วยกันช่วยเหลือกันทำงาน เมื่อฤดูใบไม้ร่วงปีที่แล้ว กรรมก็ได้เขาทำงานในโรงงานที่นิจัน และเริ่มผลิตเครื่องจักรสำหรับทอผ้า

ในเวลานั้นน้องชายได้ล้มป่วยลง และไม่สามารถทำงานได้ ขณะนั้นเราอาศัยอยู่ในกระท่อมเล็ก ๆ หลังเตี้ยกันในคิจะยามะ และข้ามสะพานข้ามแม่น้ำกะมิยะไปโรงงาน หลังจากที่มีค่าลง กรรมก็ซื้ออาหารกลับบ้านและพบว่าน้องชายคอยอยู่แล้ว น้องชายกล่าวว่ารู้สึกเสียใจเป็นกำลังปล่อยให้กรรมทำงานหาเลี้ยงคนเดียว วันหนึ่งเมื่อกรรมกลับถึงบ้านตามปกติ ก็พบว่าน้องชายนอนคว่ำอยู่บนที่นอนรอบ ๆ เติมไปด้วยเลือด กรรมตกใจปล่อยของที่ถือด้วยมือซึ่งถืออยู่ในมือลง และไปยืนอยู่ข้าง ๆ น้องชายถามว่า "เป็นอะไรไป เป็นอะไรไป" พอกรรมกล่าวเช่นนั้นน้องชายก็เงยหน้าทีซัดเขียวขึ้นเห็นเลือดอาบแก้ม ทั้ง ๒ ข้างไป

จนถึงกางขึ้นมองดูกรรม แต่ก็กล่าวอะไรไม่ออกเลยทุกครั้งที่น่าใจจะได้ยินแต่เสียงเลือดไหลที่ปากแผล

กรรมไม่เข้าใจเรื่องราวอะไรเลย จึงถามว่า "เป็นอะไรไป อาเจียนออกมาเป็นเลือดหรือ" เมื่อกรรมพยายามเข้าไปใกล้ ๆ น้องชายก็ยื่นแขนขวาไว้กับที่นอนยกวางขึ้นนิดหนึ่ง แขนซ้ายกดที่บริเวณใต้คาง และกลุ่มเลือดสีดำก็พุ่งทะลักออกมาตามง่ามนิ้วมือข้างนั้น น้องชายขยับปากเหมือนจะให้กรรมหยุดก้าวเข้าไปข้าง ๆ หลังจากนั้นก็เริ่มพุดออกมามากมายว่า "ผมเสียใจ ขอให้พี่เห็นใจผมด้วยเถอะ ยิ่งไงเสียผมก็คงไม่หายป่วยแล้ว เลยกคิดว่าถ้าตาย ๆ อย่างน้อยก็ทำให้พี่สบายขึ้น ผมคิดว่าถ้าตัดหลอดลมเสียก็คงตายทันที แต่ก็ไม่ได้ตายเพราะลมหายใจหลุดออกจากช่องนั้นได้ เมื่อคิดหนัก ๆ เข้าก็เลยก้มมีดลงไปจนสุดแรงแต่ก็สั่นไปทางขวางเสียแล้ว ดูเหมือนว่ามีดจะหักเสียแล้วถ้าคงมีดออกให้ตี ๆ ผมคิดว่าผมก็คงจะตายได้เสียที จะพุดอะไรแต่ละทีก็แสนจะทรมาน พี่ช่วยดึงมีดออกมาให้ผมทีเถอะ" น้องชายนั้นพอปล่อยมือซ้ายออก ลมหายใจก็หลุดออกมาจากช่องนั้นอีก กระ

ผมถึงจะพยายามพูดอะไรแต่เสียงก็ไม่หลุดออกมาได้ ได้แต่หนึ่งเงียบคุลือคไหลออกจากแผลที่คอของน้องชาย อย่างไรก็ตามก็ถือมีดโกนไว้ในมือขวา และตัดหลุดตกลงไปทางขวาง แต่ก็ไม่สามารถตัดให้ขาดได้จึงเห็นมีดโกนฝังลึกอยู่อย่างนั้น ค้ำของมีดโผล่พ้นปากแผลออกมาเพียง ๒ นิ้วเท่านั้น

กระผมดูได้เพียงเท่านั้นก็ได้แต่มองหน้าน้องชายไม่ทราบว่าควรทำอย่างไรดี น้องชายจ้องมองกระผมเขม็ง ในที่สุดกระผมก็พูดขึ้นว่า “คอยก่อนนะ พี่จะไปตามหมอมา” น้องชายมีหน้าตาขุ่นหมองและเอามือซ้ายยันคอไว้มันคงพูดว่า “หมอจะทำอะไรได้ โอยทรมานจริง ช่วยดึงออกเร็ว ๆ เข้าเถอะ ขอร้องล่ะ” กระผมเกิดความรู้สึกอยากช่วยมากเป็นพิเศษ แต่ก็ได้แต่มองหน้าของน้องชาย ในเวลาเช่นนั้น น้าอัศรรักษ์ใจจริงที่ดวงตาดูเหมือนจะสื่อความหมายบางอย่าง ดวงตาของน้องชายบอกว่า “เร็วเข้าซี เร็วเข้าซี” และจ้องมองกระผมราวกับรู้สึกโกรธเคือง ในสมองของกระผมนั้นปั่นป่วนราวกับยางรถยนต์ที่หมุนไปรอบ ๆ แต่สายตาของ

น้องชายรบเร้าหน้ากลัวอย่างไม่หยุดหย่อน ความขุ่นเคืองของสายตาคู่นั้นค่อย ๆ คุตขึ้น และในที่สุดก็กลายเป็นสายตาที่เกรี้ยวกราดราวกับจ้องมองใบหน้าของศัตรู กระนั้น พอเห็นเช่นนั้น กระผมเลยรู้สึกว่าจะต้องทำตามที่น้องชายบอก กระผมพูดว่า “เมื่อไม่มีทางเลือก ก็จะต้องออกให้”

พอก้าวเช่นนั้น สายตาของน้องชายก็ฉายแววเปลี่ยนไปทันทีสุดไสยยินดีปรีดาขึ้นมา กระผมคิดว่าทุกอย่างต้องรีบทำ จึงคุกเข่าลงโน้มตัวไปข้างหน้า น้องชายจึงวางมือข้างขวาที่ยันอยู่ลง และวางข้อศอกข้างที่กอดคออยู่ลงบนที่นอนแล้วนอนลง กระผมกำค้ำมีดไว้ไว้แน่นและดึงออกมา ขณะนั้นเองก็มีเสียงเปิดประตูที่ปิดอยู่ดังมาจากข้างหลังของกระผม และยายข้างห้องก็เดินเข้ามา ก็ย่ายคนที่กระผมขอร้องให้ช่วยให้ยา และช่วยทำอะไรให้น้อง ขณะที่ผมไม่อยู่ เนื่องจากว่าในห้องมีดแล้ว ยายจะเห็นเหตุการณ์เพียงไร กระผมก็ไม่อาจจะทราบได้ แกลกรีดร้องออกมาและวิ่งหนีออกทางประตูที่เปิดอยู่

เมื่อกระผมดึงมีดนั้น ก็พยายามดึงอย่างรวดเร็ว

ตั้งใจเพียงว่าจะตั้งออกมาตรง ๆ แต่ผลก็คือ เมื่อตั้งแล้วตรงที่ยังไม่ปากก็ถูกปากไปด้วย เมื่อมีตออกมาเนื้อข้างนอกก็ถูกปาก กระผมก็มีตไว้เช่นนั้น และมองมายเข้ามาและวิ่งหนีออกไปอย่างงงงวย หลังจากที่ย้ายได้ร้องออกมาแล้ว กระผมถึงได้รู้สึกตัวและมองดูน้อง จึงเห็นว่าน้องหยุดหายใจเสียแล้ว เลือดไหลทะลักออกจากปาก แผลมากมาย หลังจากนั้นบรรดาผู้เฒ่า ผู้ใหญ่ก็พากันมาและจนกระทั่งถูกพาตัวไปอำเภอ กระผมก็ยังคงกำมีตไว้ข้างตัว และจ้องมองใบหน้าของน้องชายที่ตายไปทั้ง ๆ ที่ตายยังไม่ปิดสนิท

กิสุเคะผู้เล่าเรื่องอยู่ก้มหน้าลงเล็กน้อย แหงนมองใบหน้าของโซเบเมื่อกล่าวจบ ก็หลบสายตาลงต่ำ เรื่องราวของกิสุเคะก็ดูสมเหตุสมผลดี แม้จะค่อนข้างสมเหตุสมผลเกินไป แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ดี นี่คงจะเป็นเพราะได้คิดทบทวนดูเรื่องราวที่เกิดในระหว่างครึ่งปีนี้หลายครั้ง-หลายคราเพื่อว่าจะได้เพิ่มความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น เมื่อถูกซักถามที่อำเภอ และถูกสอบสวนที่สถานพิจารณาความยุติธรรม

โซเบฟังเรื่องแล้วรู้สึกราวกับได้เห็นเหตุการณ์ ในที่เกิดเหตุ ด้วยความสงสัยที่เกิดขึ้นมาหลังจากฟังได้ครึ่งเรื่องว่า บุคคลผู้นี้เป็นฆาตรกรฆ่าน้องตาย หรือเป็นฆาตรกรฆ่าคนตายกันแน่แน่ แม้จะฟังเรื่องราวจนจบแล้วก็ตาม ก็ไม่สามารถหาคำตอบได้ น้องชายอาจคิดว่า ถ้าตั้งมีตออกมาก็จะตายได้ ถึงได้บอกให้ตั้งให้ ถูกกล่าวหาว่าเป็นคนทำให้น้องตาย เพราะตั้งมีตออกมาบ้างล่ะ ฆ่าคนตายบ้างล่ะ แต่ทว่าถึงจะปล่อยมีตทิ้งไว้เช่นนั้นยังไงๆ เสีย น้องชายก็ต้องตายอยู่วันยังค่ำ ที่น้องชายพูดว่าอยากตายเร็ว ๆ นั้นก็เพราะไม่สามารถทนต่อความเจ็บปวดได้ กิสุเคะไม่สามารถจะทนดูความทรมานนั้นได้ จึงคิดที่จะช่วยให้พ้นจากความทุกข์ทรมานนั้นเสีย มันเป็นความผิดด้วยหรือการฆ่าคนเป็นความผิดอย่างแน่นอนแต่เมื่อคิดว่าการกระทำเช่นนั้นเพื่อช่วยปลดเปลื้องความทุกข์ ก็ให้บังเกิดความสงสัยขึ้น และยิ่งงงเสียก็กับความสงสัยนั้นไม่ได้

ในใจของโซเบคิดไปต่าง ๆ นานา ในที่สุดก็เกิดความคิดว่า ปล่อยให้เป็นการตัดสินใจของบุคคลที่อยู่

เหนือตนดีกว่า และปฏิบัติตามผู้มีอำนาจสั่ง โขเบตั้งใจว่า
ตนก็จะตัดสินใจตามที่ผู้พิพากษาคัดสิน ถึงแม้จะคิดเช่น
นั้น แต่โขเบก็ยังข้องใจบางสิ่งบางอย่างอยู่ไม่หาย ยัง
ไง ๆ ก็อยากลองถามท่านผู้พิพากษาดู

ราตรีที่สลัว ๆ ก็ค่อยมีดมัวมากขึ้น เรือทาคาสะ
ที่บรรทุกบุรุษผู้เฒ่าครบทั้ง ๒ ก็เล่นไปตามสายน้ำสีคำ

แปลจาก TAKASE BUNE

ของ MORI OGAI

โดย วัลลภา บรรจงมณี

ขบวนการยุติธรรม

เย็นวันหนึ่ง รถรางไฟฟ้าขบวนที่เล่นข้ามสถานี
เออิโท จากฝั่งนิฮอนบาชิตั้งชั่งเด็กหญิงอายุประมาณ 5 ปี
ที่เพิ่งกลับจากอาบน้ำกับแม่วัย 21-22 ปีถึงแก่ความตาย ใน
ขณะที่กำลังเล่นข้ามสะพาน

ในขณะนั้น พนักงานซ่อมทาง 3 คนที่อยู่ห่างไปจาก
สถานที่เกิดเหตุประมาณ 7 - 8 หลังคาเรือนกำลังซุกหิน-
แกรนด์ทชรุขระที่ปูรางรถอยู่ด้วยคานเหล็กเพื่อที่จะเกลี่ยทราย
ที่อยู่ใต้ดินให้เรียบเสมอกัน เมื่อเขาทั้ง 3 คนเงยหน้าขึ้น
มองเห็นที่ที่เสียงหวีดร้องของหญิงนั้นดังขึ้นก็ เป็น เวลาเดียวกับที่
เด็กน้อยที่ไว้ผมทรงบ๊อบค่อย ๆ ย่างก้าววิ่งหนีหันหน้า
มาทางถนนไปตามรางรถโดยมีรถรางวิ่งตามหลังมาติดๆแม้
ว่าพนักงานขับรถผู้ตกใจจะใช้เบรคอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม แต่
เด็กน้อยก็ค่อย ๆ ล้มลงไปอย่างช้า ๆ เหมือนกับการล้ม
อย่างแผ่วเบาของตุ๊กตาทองกระต๊าก ระหว่างที่เด็กน้อยนอน
หงายหลังอยู่นั้น สีหน้าไม่ได้แสดงความรู้สึกอย่างใดเลย

เหนือตนดีกว่า และปฏิบัติตามผู้มีอำนาจสั่ง โสเบตั้งใจว่า
ตนก็จะตัดสินใจตามผู้พิพากษาคัดสิน ถึงแม้จะคิดเช่น
นั้น แต่โซเบก็ยังขឹងใจบางสิ่งบางอย่างอยู่ไม่หาย ยัง
ไง ๆ ก็อยากลองถามท่านผู้พิพากษาดู

ราตรีที่สลัว ๆ ก็ค่อยมีคัมภีร์มากขึ้น เรือทาคาสะ
ที่บรรทุกบุรุษผู้เฒ่าบกริบทั้ง ๒ ก็แล่นไปตามสายน้ำสีคำ

แปลจาก TAKASE BUNE

ของ MORI OGAI

โดย วัลลภา บรรจงมณี

ขบวนการยุติธรรม

เย็นวันหนึ่ง รถรางไฟฟ้าขบวนที่เล่นข้ามสถานี
เออิโตะ จากฝั่งนิฮอนบาชิตั้งชั่งเด็กหญิงอายุประมาณ 5 ปี
ที่เพิ่งกลับจากอาบน้ำกับแม่วัย 21-22 ปีถึงแก่ความตาย ใน
ขณะที่กำลังเล่นข้ามสะพาน

ในขณะนั้น พนักงานซ่อมทาง 3 คนที่อยู่ห่างไปจาก
สถานที่เกิดเหตุประมาณ 7-8 หลังคาเรือนกำลังซุกหิน-
แกรนด์นิชชระระที่ปูวางรอยอยู่ด้วยคันเหล็กเพื่อที่จะเกลี่ยทราย
ที่อยู่ใต้นั้นให้เรียบเสมอกัน เมื่อเขาทั้ง 3 คนเงยหน้าขึ้น
มองทันทีที่เสียงหวีดร้องของหญิงนั้นดังขึ้นก็ เป็น เวลาเดียวกับ
ที่เด็กน้อยที่ไว้ผมทรงบ๊อบน้อย ๆ อย่างก้าววิ่งหนีหันหน้า
มาทางคนงานไปตามรางรถโดยมีรถรางวิ่งตามหลังมาคึกๆแม้
ว่าพนักงานขับรถผู้ตกใจจะใช้เบรคอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม แต่
เด็กน้อยก็ค่อย ๆ ล้มกลิ้งไปอย่างช้า ๆ เหมือนกับการล้ม
อย่างแผ่วเบาของตุ๊กตาคากระดาษ ระหว่างที่เด็กน้อยนอน-
หงายหลังอยู่นั้น สีหน้าไม่ได้แสดงความรู้สึกอย่างใดเลย

จากสะพานลงมาเป็นระยะทางอีกเท่าไรกว่าจะหยุดรถ
ได้ด้วยเบรกที่ใช้หมุน ช่วงที่พนักงานซ่อมทางคนหนึ่ง ได้
ทวาดขึ้น เด็กน้อยก็ได้เข้าไปอยู่ใต้ตาข่ายซูซีพีที่ติดอยู่หน้า
รถแล้ว แต่เขาคิดว่า ถ้าตาข่ายซูซีพีอันที่ 2 ที่ติดอยู่ใต้ที่
นั่งคนขับซึ่งมีกลไกการทำงานเหมือนกับกับคัทหนุตกลงมาเน
นอนแล้ว เด็กน้อยก็คงไม่ตาย รถได้หยุดอย่างแรงจนสนั่น
สะเทือนไปทั้งคันพร้อมกับเสียงดังบิ่งใหญ่ เมื่อพนักงาน
ขับรถรู้สึกตัวก็รีบใช้เบรกไฟฟ้าเพื่อที่จะให้ตาข่ายซูซีพีอันที่
2 ตกลงมา แต่เกิดขัดข้อง ร่างบอบบางของเด็กน้อยได้
ลอคเข้าไปใต้รถถูกทับตายในที่สุด

กลุ่มคนก็มามุ่งดูเหตุการณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจก็รีบวิ่ง
จากบ้อมที่เชิงสะพานไปยังที่เกิดเหตุ ใบหน้าของแม่ผู้เยาว์
วัยซีกเผือด นัยน์ตาเบิกโต พุดอะไรไม่ออก ทนไคนั้นเอง
เธอก็กระโดดเข้าไปใกล้ดู ยืนมองห่างจากที่ที่กั้นไว้เล็กน้อย
ด้วยสายตาที่เลื่อนลอย แม่ตอนที่ตำรวจดึงร่างน้อยที่ไว้วิญ
ญาณที่มีเลือดติดกรังอยู่ออกมาจากรถ เธอก็ยืนดูลูกที่ถูก
พรากไปอย่างกระตั้นหันด้วยใบหน้าสงบนิ่งจนเป็นที่น่าสลด

ใจ บางครั้งเธอก็หรีตาก็ไว้แวมองผ่านกลุ่มคนที่ตกใจ ไป
ยังทิศทางบ้านของเธอ

เจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานตรวจรถมาจากไหน ไม่
ทราบแหวกกลุ่มชนเข้าไป ตำรวจต่างส่งเสียงดังกันใหญ่ กลุ่ม
ชนก็ขยายโตขึ้นเรื่อย ๆ

พนักงานตรวจรถคนหนึ่งในชนกลุ่มนั้นได้ถามขึ้นว่า
“เบรกไฟฟ้าจะใช้หรือเปล่า”

“ใช้ครับ” เสียงตอบนั้นพร่าอย่างประหลาด พนักงาน
ขับรถกระแอมไอติดต่อกัน 2 — 3 ที แล้วทำท่าจะพูด
อะไรอีก แต่พนักงานตรวจรถขัดขึ้นว่า

“เฮอะ ไปสถานที่ตำรวจก่อนแล้วค่อย ๆ เล่าเหตุ
การณ์อย่างช้า ๆ ชัด ๆ อีกที เาอย่างนี้ ต้องพูดตามนั้นนะ
เบรกไม่ทันตาข่ายก็ไม่ตกลงมา เป็นอุบัติเหตุมากกว่าความ
ผิดของเราเป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้”

“ครับ, ครับ” พนักงานขับรถก้มหน้ารับคำอย่างอึด
อัดใจ

“อย่างไรก็ตาม ผมหรือคุณยามะโม โตะจะ ไปด้วย”
เมื่อพูดถึงตอนนี้ เสียงนั้นก็หรีค้อยลงอย่างรวดเร็ว แล้ว เขาก็
พูดต่อไปอีกว่า “ถ้าตอนนี้เราไม่ซักซ้อมความเข้าใจเรื่องนี้

ให้แจ่มแจ้งอีกครั้งหนึ่งละก็ อาจจะเกิดความยุ่งยากในการ
ประนีประนอมได้”

“ครับ” พนักงานขับรถก้มหน้าตอบ

พนักงานตรวจรถพูดด้วยเสียงปกติอีกครั้งว่า “เอา
ให้แน่อีกครั้ง” เด็กหกล้มตัดหน้ารถ ก็รีบเบรคทันที แต่
เบรคไม่ทันต้องพุดอย่างนั้นะ”

ทันใดนั้นมีเสียงจากภายในกลุ่มคนที่มุงดูว่า “โกหก
นี่หว่า” ทุกคนจึงหันไปตามเสียงนั้น เจ้าของเสียงเป็น
พนักงานซ่อมทางคนหนึ่งที่มีเนื้องอกเล็ก ๆ อยู่ตรงกลาง
ระหว่างคิ้ว เขาต้องทนต่อความกดดันที่มาจากสายตาทุกคู่
ของกลุ่มคนที่มามุงดูด้วยความพยายามและความตระหนกตก
ใจ แต่ในทางตรงกันข้าม เขาบนสีหน้าที่แฝงด้วยรอยยิ้ม
ที่เต็มไปด้วยเล่ห์เหลี่ยมต่อหน้ากลุ่มคนมาก ๆ

เมื่อรถรางคันที่ชนเด็กน้อยถ่วงผู้โดยสารไปยังรถคัน
หลังแล้ว พนักงานตรวจรถคนที่ยกป้ายไม้ “เต็มแล้ว” ได้
ตีกระดิ่งอย่างดังขึ้นในท่ามกลางกลุ่มคน ในระหว่างนั้นรถก็
เคลื่อนที่ไปยังสถานีเก็บรถ รถรางที่จอดอยู่ 6 - 7 คันใน

วางเดียวกันก็ค่อย ๆ แล่นตามกันโดยทิ้งช่วงห่างเป็นระยะๆ
อย่างมีระเบียบ

เจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานตรวจรถช่วยกันพาแม่ผู้
เยาว์วัยไปส่งเพราะเธอทำท่าเหมือนจะเป็นลม

สารวัตร ตำรวจและเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานมากัน
เป็นลำดับเพื่อมาสอบสวนเหตุการณ์พอเป็นพิธีเท่านั้น นอก
จากนี้ยังกล่าวว่าจะต้องควบคุมพนักงานขับรถและอาจจะ
พักระเบียดและพยานในที่เกิดเหตุอีก 2-3 คนไปกับพ่อค้า
วัยประมาณ 40 ปี ซึ่งเป็นผู้โดยสารคนหนึ่งไปด้วย พนักงาน
งานซ่อมทางทั้ง 3 คนที่ปรึกษาอะไรกันอยู่ด้วยน้ำเสียงที่
ตื่นเต้นในที่ห่างจากที่กันไว้เล็กน้อย ได้เสนอชายแก่ที่มี
ใบหน้ากลมเป็นพยานด้วยตนเองก่อนที่ใครจะพูดอะไรออกมา
การสืบสวนที่โรงพักได้ใช้เวลาานพอประมาณ พนักงาน
งานขับรถกล่าวยืนยันว่า เด็กน้อยวิ่งตัดหน้ารถอย่างกระทัน
หัน แม้จะใช้เบรคไฟฟ้าก็ยังไม่ทัน พนักงานซ่อมทางได้
ได้ปฏิเสธขึ้นทันควันว่า พนักงานขับรถตื่นเต้นกันมากจน
ลืมเบรค ในตอนต้นช่วงที่รถกับเด็กอยู่ห่างกันพอสมควร

ถ้าใช้เบรคเสียหน่อยก็คงจะไม่มีการตายเกิดขึ้นแน่ พนักงาน
ตรวจรถพยายามออมซ่อมต่าง ๆ แต่เขาทั้ง 3 คนไม่ยอมฟัง
อะไรทั้งสิ้น บางครั้งเขาทั้ง 3 คนก็หันไปทางพนักงานขับ
รถพร้อมกับมองด้วยสายตาที่เต็มไปด้วยความอาฆาต และพูด
ว่า “แกนะผิด”

เมื่อเขาทั้ง 3 คนออกจากประตูสถานีตำรวจก็เป็นเวลา
ดึกเกือบ 3 ทุ่มแล้ว เขาทั้งหลายไม่ได้คิดอะไร แต่มีความ
เบิกบานใจและเดินเร็วแต่ไม่มีจุดหมายอะไร เขาทั้ง 3
คนมีความรู้สึกตื่นเต้นอย่างขึ้นชมร่วมกันอย่างบอกไม่ถูกมาก
กว่าทุกครั้ง นั่นคือ ทำไมเขาอยากจะตะโกนให้ก้องโลกกับ
คนที่เดินสวนทางกันว่า “ไม่รู้จักพวกข้าหรือ”

ชายแก่ผู้มีใบหน้ากลมพุทขึ้นด้วยเสียงดังว่า “โอ๊ย
จะพูดยังไงล่ะ คนผิดก็คือคนผิดอยู่ดี”

เจ้าพนักงานตรวจเข้าไปพูดใกล้พวกเขาบ่อย ๆ ว่า
“พวกแกนะ เรื่องที่เสร็จไปแล้วก็ขอให้แล้วไปเถอะ พวก
แกก็กินข้าวแดงแกงร้อนของบริษัทเหมือนกัน” ข้าคิดว่าเขา
เปิดเผยความจริงกับสารวัตรให้หมด

ชายหนุ่มที่มีเบื้องอกพุทขึ้นอย่างแน่ใจว่า “ทำไม
เราจะเปิดเผยความจริงไม่ได้หรือ” แต่สภาพเมืองในตอน
กลางคืนไม่มีอะไรแตกต่างไปจากปกติแม้แต่เล็กน้อย พวกเขา
เขามีความรู้สึกว่าซาอะไรไปอย่างบอกไม่ถูก เสียงรถผ่านไป
พร้อมกับคำครุสวาทตามหลังมา ด้วยเรื่องเพียงแค่นี้ในเวลา
นั้นเขาไม่โกรธว่าทำไมต้องมาถูกลง ในระหว่างที่เขากำลัง
เดินเขารู้สึกว่าความตื่นเต้นค่อย ๆ จางหายไปกลับเป็นความ
ไม่พอใจเข้ามาแทนที่ ในทางตรงกันข้ามเขาเริ่มไม่พอใจ
เพราะสิ่งที่ควรได้รับการตอบแทนกลับไม่ได้รับการตอบแทน
เขาทั้งหลายอดไม่ได้ที่จะบ่นกระป๋องกระแปด ไปตลอดทาง
ในระหว่างนั้นเขาเดินเข้าไปใกล้ที่เขาทำงาน ในตอนกลางวัน
โดยไม่ทันรู้สึกตัว เมื่อพวกเขามาถึงตรงที่เด็กถูกรถชนตาย
ตรงนั้นไม่มีอะไรแตกต่างไปจากปกติ เพียงแต่ว่าเขากลับมา
ตรงที่เก่าโดยไม่ทันรู้สึกตัว เขารู้สึกผิดปกติตรงนั้นมากกว่า
ว่าทำไมเขาจึงกลับมากที่เก่า เขาทั้ง 3 คนหยุดยืนและพูดพร้อม
กันด้วยความโกรธอย่างห้ามไม่ได้ถึงความอยุติธรรมว่า “ไม่
ได้เรื่องสักอย่าง”

เขาทั้ง 3 คนมาถึงหน้าบ่อมตำรวจที่เชิงสะพาน
ตรงนั้นไม่มีดวงไฟสีแดงแล้ว แต่เห็นตำรวจหน้าใหม่ ๆ ด้วย
ความไม่พอใจเขาพูดกันว่าเราเข้าไปคุกกันเถอะว่า หลังจาก
เราออกมาแล้วจะเป็นอย่างไรชายสูงอายุก็พูดขึ้นว่า “หยุดหน
ถามแล้วจะได้อะไร”

อย่าพูดเล่นหน้า อย่าพูดอะไรดีกว่า ข้าหัวจนทอนไ
ไหวแล้ว” เขาพูดพลางเดินพลางแล้วหันหลังกลับไปคุก
ตรวจ ตอนนั้นเองตำรวจหนุ่มส่งสายตาที่เคียดแค้นมาทางเข

“ฮา..ฮา..ฮา” ชายสูงอายุจงใจระเบิดเสียงหัวเราะค
ลันเพราะความไม่พอใจและกล่าวว่า “ถ้าเคราะห์ห้ามยามรั
คังแต่ฝรั่งนี้ไปก็คงออกตาย”

ชายหนุ่มที่มีเหงือกกล่าวเสริมขึ้นว่า “อ้อของเน
ต้องช่วยแน่ ๆ” พูดพลางก็นึกถึงแม่วัยซราที่คอยตนอยู่ใน
บ้านมืด

ชายสูงอายุกล่าวขึ้นว่า “มาค้มกันสักด้วยเป็นไง”

เขาทั้ง 3 คนมาถึงเมืองคายะบะ ด้วยจิตใจที่กังวล
ด้วยเรื่องอะไรไม่ทราบได้ แล้วก็เดินไปที่ร้านขายเนื้อร้าน
ใหญ่ บนชั้นสองยังมีลูกก้า 4—5 กลุ่มคุยกันในขณะทาน
เนื่องจากกะทะ ในจำนวนลูกก้า 4—5 กลุ่มนั้นมีชายสองคน

จับเหล้ากันจนหน้าผากเกือบติดกัน นอกจากนี้ยังมีลูกก้าคน
อื่นนั่งปรึกษาอะไรกันอยู่ค่อย ๆ ด้วย ทันทีกที่ทั้ง 3 คนตัดสินใจ
ใจเลือกที่นั่งได้ก็สั่งเหล้าและเนื้อแล้วก็นั่งนิ่งไขว่ห้างรออยู่ เขา
รู้สึกสงบลงบ้างแต่ยังไม่ยอมหยุดพูดเรื่องนั้น ทั้ง 3 คนอดไม่
ได้ที่จะพูดถึงเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างซ้ำซากด้วยเสียงที่ดังที่สุดเพื่อ
ให้ลูกก้าและสาวใช้ที่อยู่รอบ ๆ ได้ยิน

สาวใช้ก็รู้เรื่องที่เล่าคืออยู่แล้ว ทันใดนั้นชาย 4—5
คนเข้ามานั่งล้อมเขา 3 คนไว้ เขาพูดว่า “อย่างไรก็ตาม
แขนกับหัวฉีกกระจาย แม่ของเด็กน้อยเห็นจึงเกิดคลุ้มคลั่ง”
เรื่องเกินความจริงก็เกิดขึ้นโดยไม่ทันรู้ตัว แต่ทั้งสามคน
ไม่รู้สึกรู้สีกว่าเรื่องที่เรื่องลูกกลมใหญ่โต พวกเขาใช้หรีตางเญ
หูฟังพลางพยักหน้าอย่างเศร้าสลด

ชายสูงอายุและ หนุ่มที่มีเหงือกต่างค้มเหล้ากันใหญ่
ทั้งสองคนผลัดกันเล่าถึงการ ซักฟอก ที่สถานีตำรวจอย่างละ
เอี้ยคละออซ้ำซากและก็พูดต่อไปอีกว่า “จะพาคหัวข่าวเรื่อง
นี้ในหนังสือพิมพ์ฝรั่งนี้ว่าอย่างไรกันนะ”

ลูกก้าที่ชั้นสองหยุดพูดเรื่องของตนเป็นส่วนใหญ่เพื่อ
มาฟังเรื่องของเขา 3 คน เขาทั้งสามรู้สึกพอใจเป็นครั้งแรก

ในบางสิ่งบางอย่างเพราะตั้งแต่ออกจากสถานีตำรวจแล้วทั้ง
คนก็อดไม่ได้ที่จะไม่พอใจ แต่ความพอใจนั้นก็ไม่ได้ยึดเยื้อ
นานนัก ก่อนที่จะเล่าเรื่องที่ควรจะเล่าจบนั้นสาวใช้เก็บกวาด
โต๊ะของลูกค้าที่กลับไปคนแล้วคนเล่า จนกระทั่งทุกคนไป
หมด เหลือแต่เขา 3 คนเท่านั้น ขณะนั้นเป็นเวลาเกือบ
24.00 น. ชายสูงอายุและหนุ่มที่มีเนื้องอกยังไม่ยอมหยุดก็
ง่าย ๆ ช่วงนั้นเขาทั้ง 3 คนกลับไปสู่ความรู้สึกอันเฉียวโหด
พอใจเช่นเดิม ในตอนแรกความไม่พอใจนี้ไม่ได้มากมาย
อะไรแต่ความเมมาพาไปทำให้ชายสูงอายุโวยวายมากที่สุด จริ
อยู่ที่อยู่ได้ด้วยการงานของบริษัท แต่คนผิดก็ต้องเป็นคนผิดอยู่
มาโดนไล่ออกอย่างนี้ มันอะไรกัน อย่างพวกเขาจะโดนขับไป
ตกใจด้วยเรื่องเพียงแค่นี้จะก่อเป็นไปไม่ได้ เขากล่าวพรูสาว
ด้วยเสียงกังถึงเรื่องนี้อยู่คนเดียว

สักครู่หนึ่ง ชายหนุ่มที่ไม่มีเนื้องอกก็พูดขึ้นมาว่า
“ข้าจะกลับละนะ” แต่ชายสูงอายุก็พูดสวนขึ้นทันทีว่า “ได้
บ้าในเวลาเลวร้ายเช่นนี้ นอกได้ลงคอหรือ” ชายที่มีเนื้อง
อกตอบขึ้นทันทีว่า “ถูกต้อง, ใช่แล้ว”

ชายหนุ่มที่ไม่มีเนื้องอกจากเขาทั้งสองที่เมมาแ่ไปทั้ง
แต่เมื่อไหร่ไม่ทราบได้ ตอนที่เขาออกจากประตูบานเล็ก
ของร้านขายเนื้อด้วยอาการโง่เขลานั้นเป็นเวลาอีกมากแล้ว รถ
ไฟหยุดวิ่งแล้วทุกสาย

ทั้งสองคนขึ้นรถลากจากเคาน์เตอร์ข้าง ๆ มุ่งตรงไป
ยังแหล่งเที่ยวกลางคืนที่อยู่ไม่ไกลนัก ชายคนหนึ่งลากรถไป
พลาถพูดขึ้นว่า “เจ้านาย อารมณ์ดีมากนะ” ชายหนุ่มที่มี
เนื้องอกตอบว่า “ดีกับผีอะไรกัน” เรื่องนี้ก็ถูกกระตุกขึ้น
ทันที เขาเริ่มพูดถึงอีกครั้งหนึ่ง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคนลาก
รถก็รู้ด้วย “ขอรับ กระผมก็ได้ยินมาว่าท่านที่อยู่ตรงทางรถ
ไฟได้เป็นพยานด้วย คนนั้นคงจะเป็นเจ้านายกระมัง” ถนน
ใหญ่ที่ราบเรียบนั้น เงียบกริบทำให้มองดูกว้างกว่าตอนกลาง
วัน เสียงที่พูดกังก้องทั่วถนน

ชายสูงอายุอยู่รถลากคันหน้า พุบหมอบแน่นิ่งราวกับ
ตายกับที่บังน้ำโคลนในขณะที่รถเคลื่อนไหวไปชายหนุ่มที่อยู่
รถคันหลังคิดว่า “คงหลับแล้วกระมัง”

ข้ามสถานีเออีไท

ชายหนุ่มที่อยู่รดกันหลังร้องบอกแก่คนลากรถว่า “เอ๋ย
ทรงนี้แหละ พอดีทรงนี้แหละ” พอได้ยินเสียงชายสูงอายุ
หลับเป็นตายอยู่นั้นก็ลุกขึ้น “ทรงนี้ ขอลงหน่อย.....” เขา
ร้องให้สะอึกสะอื้นออกมาไม่รู้ตัว

ชายหนุ่มที่มีเนืองอกพุดขึ้นด้วยเสียงดังว่า “พอ
พอ”

“ขอลงหน่อยไว้อ” พุดพลางร้องให้พลางยื่นขึ้นบน
วางเท้า

ชายหนุ่มสวดสาบานว่า “ใช้ไม่ได้ ใช้ไม่ได้
คนหนุ่มต้องไม่แคร้กับอะไรต่อไปอีกแล้ว”

รดยังคงวิ่งต่อไปเรื่อย ๆ

ชายสูงอายุไม่แสดงท่าทีว่าจะลง แต่ก็ฟุบตัวลงร้อง

ให้

แปลจากเรื่อง Seigiha

ของ NAOYA SHIGA

โดย มาถิ สุริยมงคล

เทพเจ้าของหนูน้อย

เซ็นกิชิ ทำงานรับใช้อยู่ที่ร้านขายเครื่องชั่งแห่ง
หนึ่งในเมืองคันตะ ในขณะนั้นเป็นเวลาที่แสงแดดอุ่น ๆ
ในฤดูใบไม้ร่วงส่องเข้ามาทางหน้าร้าน เร็นเข้าไปใต้
แผ่นป้ายร้านที่มีสีกรมท่าซีด ๆ ในร้านนั้นไม่มีลูกค้าเลย
สักคนเดียว แต่มีเสมียนคนหนึ่งกำลังนั่งพ่นควันจากใบ
ยามวน ด้วยท่าทางที่เบื่อหน่ายอยู่ตรงกลางเคาน์เตอร์
เขาพุดขึ้นกับเสมียนหนุ่มอีกคน ที่กำลังนั่งอ่านหนังสือ
พิมพ์อยู่ใกล้ ๆ เคาผิงว่า

“เออเน เจ้าโค ถึงหน้าที่เหนอมน ๆ ของปลา
มะกุกุโระที่เจ้าชอบจะกินได้แล้วนะ”

“เออ”

“ไปเย็นนี้เป็นไง ปีตร้านแล้วค่อยออกไป”

“ก็คืนะ”

“ถ้าไปรดสายโชะโตะโอะริ ก็กินเวลา ๑๕
นาที”

“ใช่”

ชายหนุ่มที่อยู่รดกันหลังร้องบอกแก่คนลากรถว่า “ใช้
ทรงนี้แหละ พอดีทรงนี้แหละ” พอได้ยินเสียงชายสูงอายุ
หลับเป็นตายอยู่นั้นก็ลุกขึ้น “ทรงนี้ ขอลงหน่อย.....” เขา
ร้องให้สะอึกสะอื้นออกมาไม่รู้ตัว

ชายหนุ่มที่มีเหงอกพุดขึ้นด้วยเสียงดังว่า “พอ
พอที”

“ขอลงหน่อยไว้อ” พุดพลากร้องให้พลากรยืนขึ้นบน
วางเท้า

ชายหนุ่มสบตาสานว่า “ใช้ไม่ได้ ใช้ไม่ได้
คนหนุ่มต้องไม่แคร์กับอะไรต่อไปอีกแล้ว”

รดยังคงวิ่งต่อไปเรื่อย ๆ

ชายสูงอายุไม่แสดงท่าทีว่าจะลง แต่ก็พับตัวลงร้อง
ให้

แปลจากเรื่อง Seigih
ของ NAOYA SHIGA
โดย มาลี สุริยมงคล

เทพเจ้าของหนูน้อย

เซ็นคิชิ ทำงานรับใช้อยู่ที่ร้านขายเครื่องชั่งแห่ง
หนึ่งในเมืองคันตะ ในขณะที่เป็นเวลาที่แสงแดดอุ่น ๆ
ในฤดูใบไม้ร่วงส่องเข้ามาทางหน้าร้าน เร็นเข้าไปได้
แผ่นป้ายร้านที่มีสติกกรมทำชิต ๆ ในร้านนั้นไม่มีลูกค้าเลย
สักคนเดียว แต่มีเสมียนคนหนึ่งกำลังนั่งพ่นควันจากใบ
ยามวน ด้วยท่าทางที่เบื่อหน่ายอยู่ตรงกลางเคาน์เตอร์
เขาพุดขึ้นกับเสมียนหนุ่มอีกคนที่กำลังนั่งอ่านหนังสือ
พิมพ์อยู่ใกล้ ๆ เคาผิงว่า

“เออเน เจ้าโค ถึงหน้าที่เหนอมน ๆ ของปลา
มะกัโระที่เจ้าชอบจะกินได้แล้วนะ”

“เออ”

“ไปเย็นนี้เป็นไง ปิดร้านแล้วค่อยออกไป”

“ก็ดีนะ”

“ถ้าไปรดสายโชะโตะโมะริ ก็กินเวลา ๑๕

นาที”

“ใช่”

“แถวน เรากินไม่ได้หรอกนะ ต้องไปกินแถว โนน”

“ใช่แล้ว”

เช่นคิซซิ่งนั่งอยู่อย่างเรียบร้อย มือทั้ง ๒ สอดเข้าไปใต้ผ้ากันเปื้อน นั่งอยู่ใกล้เสมียนหนุ่มพอประมาณ ได้ยินว่าเขากำลังพูดถึงเรื่อง “ร้านสุขิ” อยู่ก็นึกได้ว่ามีร้านที่ชื่อเอสในเมือง “เคียวบาชิ” เป็นร้านที่มีกิจการเหมือน ๆ กัน เช่นคิซซิ่งก็แค่เพียงว่าร้านนั้นตั้งอยู่ที่ไหนเท่านั้น เพราะเคยถูกใช้ไปร้านนั้น เช่นคิซซิ่งก็คิดอยากเป็นเสมียนเร็ว ๆ เพื่อที่จะได้แหวกโนะเร็นเข้าไปในร้านได้ตามชอบใจ และพูดถึงเรื่องสุขิอย่างเชี่ยวชาญ

“เออนี่นะโค คุณไม่รู้หรือว่าลูกชายของโยะเฮไปเปิดร้านอยู่ใกล้ ๆ กับมัสซุยะ”

“เหรอ ไม่ทราบเลย มัสซุยะไหนล่ะ

“ผมไม่ค่อยรู้ละเอ๊ยคนนั้น คงจะเป็นมัสซุยะที่เคียวบาชิกระมัง

“งนเหรอ เออ แล้วที่นั่นอร่อยไหมล่ะ”

“ก็มีชื่ออย่างนั่นแหละ”

“แล้วชื่อร้านโยะเฮเหมือนกันหรือ”

“ไม่ใช่ชื่อนั้น ชื่ออื่นกระมัง ได้ยินมาแต่ก็ลืมแล้ว”

เช่นคิซซิ่งฟังและคิดว่า “ชื่อร้านมีมากเสียจริง ๆ” และคิดต่อไปว่า “พูดกันว่าอร่อย ๆ แต่ที่อร่อยจริง ๆ นั้นมันเป็นอย่างไร” เช่นคิซซิ่งต้องกลืนน้ำลายอย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดเสียง

หลังจากนั้นอีก ๒-๓ วัน เช่นคิซซิ่งก็ถูกใช้ไปทำธุระที่ร้านเอสในเมืองเคียวบาชิ ตอนจะไปเช่นคิซซิ่งได้รับเพียงค่ารถไฟไปกลับจากเสมียนเป็นค่าเดินทาง พอลงรถไฟสายไซโตโบริ ที่สถานีคาจิบาชิ ก็อุตส่าห์เดินผ่านหน้าร้านขายสุขิ ขณะที่มองโนะเร็นร้านขายสุขิอยู่นั้น ได้นึกไปถึงภาพพวกเสมียนที่แหวกโนะเร็นเข้าไปในร้านอย่างองอาจ เขาก็เกิดความรู้สึกหิวขึ้นมาพอสมควร เมื่อภาพของปลาмаกุโระที่เป็นมันย่อง ปรากฏขึ้นในมโนภาพของเขาเขาก็คิดว่า “อยากกินเหลือเกิน ขึ้นเดี๋ยวยังดี” เมื่อขึ้นเขาได้รับค่ารถไฟกลับ แต่เขาชอบที่จะซื้อตัวเพียงเที่ยวเดียว แล้วก็เดินกลับ ตอนนั้นเหลือ

เหรียญสี่เหรียญตั้งกรุงกริ่ง อยู่ในกระเป๋าเสื้อด้านใน ความคิดที่ว่า “ถ้ามี ๔ เซนต์ จะกินได้หนึ่งชิ้น แต่จะพูดว่าซื้อชิ้นเดียวไม่ได้ เขาคิดอย่างปลงตกและเดินเลยมาร้านนั้นไป การทำธุระที่ร้านเอสเสร์จสันลงโดยเร็วเขาถือกล่องเล็ก ๆ อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งภายในบรรจุเครื่องชงน้ำหนักทองเหลืองไว้หลายอัน เดินออกจากร้านไป

ด้วยความรู้สึกเหมือนมีอะไรมากใจ เขาได้เดินกลับไปทางเก่าที่มาในตอนแรก ขณะที่เลี้ยวไปยังร้านสุขุติคม ก็พบว่าตรงสี่แยกฝั่งตรงข้ามมีรถเข็นซึ่งมีป้ายชื่อเดียวกับร้านสุขุติ เขาเลยเดินไปทางนั้นอย่างเอื่อย ๆ

เอวูตีสมาชิกหนุ่มได้ฟัง บี เพื่อนวูตีสมาชิกว่าถึงเคล็ดลับของสุขุติว่า ถ้าไม่หยิบสุขุติทานใกล้ ๆ ที่เขานั่งบนตามรถเข็นที่ขายสุขุติแล้วก็จะไม่รู้รสชาติของสุขุติ เอจึงคิดว่าจะต้องลงไปยืนทานคุกกี้ครั้งหนึ่ง จึงถามหาร้านสุขุติที่อร่อย ๆ เตรียมไว้ วันหนึ่งขณะยังไม่มืด เอได้ข้ามจากฝั่งกินซ่า ไปฝั่งเคียวบาซึ ลองไปร้านสุขุติที่ได้รับการบอกเล่ามาก่อนหน้านั้นดู ที่ร้านนั้นมีแขกยืนอยู่

แล้วแค่ ๓ คน เขาตั้งใจนึกหน่อย ในที่สุดก็ตัดสินใจแหวกโหนะเร็นเข้าไป แต่เนื่องจากเขาไม่ยอมเข้าไปแทรกระหว่างคนเหล่านั้น ดังนั้นจึงยืนอยู่ข้างหลังคนเหล่านั้นทั้ง ๆ ที่แหวกโหนะเร็นอยู่

ทันใดนั้น มีหนูน้อยอายุ ๑๓-๑๔ ขวบ คั่นเอให้ถอยห่างออก แล้วตัวเองก็ผลุนผลันเข้าไปในร้านแทรกเข้าไปยืนตรงที่ว่างนึกหนึ่งข้างหน้า แล้วมองไปรอบ ๆ

ที่ว่างสุขุติ ๕-๖ ชั้นอย่างลุกลี้ลุกลนและถามว่า

“มีอย่างห่อด้วยสาหร่ายทะเลหรือเปล่า”

เจ้าของร้านร่างอ้วนที่กำลังปั้นสุขุติ ก็จ้องมองหนูน้อยอย่างจะจับผิดแล้วตอบว่า

“วันนี้ไม่มี”

หนูน้อยอยู่ในลักษณะที่ตัดสินใจเฉียบขาด ยืนมือออกไปอย่างแรงเพื่อหยิบสุขุติอัน ๑ จากที่ว่างเรียงกันไว้ ๓ อันเหมือนกับจะประกาศว่า ครั้งนี้ไม่ใช่เป็นครั้งแรกที่ทำอย่างนี้ แต่ทำไมตอนที่ชักมือที่ยืนไปอย่างกล้าหาญนั้นจึงต้องล้มเลิกนัย

เจ้าของร้านพูดว่า “ชั้นละ ๖ เซนต์นะ” หนูน้อยเชื่องซึมลง แล้วก็วางสุชิไว้บนชั้นไม่อย่างเดิม

“หียบแล้วก็วางอย่างนี้ แย้ง” พอพูดแล้ว เจ้าของร้านวางสุชิอันที่ทำเสร็จลง พร้อมกับหียบอันที่หนูน้อยเซ็นคิขิวางไว้กลับไปใกล้ ๆ มือตัวเอง

หนูน้อยไม่พูดอะไร ทำสีหน้าเศร้าสลดพลางยิ้มนิ่งสักครู่ แล้วรวบรวมความกล้าออกจากร้านไปทันที

“ตอนนั้นสุชิราคาแพงขึ้น เจ้าหนูนั่นกินไม่ไหว” เจ้าของร้านพูดด้วยท่าทางไม่สู้ดี แล้ววางสุชิที่บนเสร็จอันหนึ่งลง พร้อมกับใช้มือชนหียบชั้นที่หนูน้อยเซ็นคิหียบนั้นโยนเข้าปากกินทันที

“เมื่อเร็ว ๆ นี้ ผมลองไปร้านสุชิที่คุณบอกให้มาแล้วนะ”

“เป็นยังไงบ้าง”

“อ้อ รวยพอควร เออ ... เออ ... ตอนที่เห็นทุกคนทำมืออย่างนี้ เอาเนือปลาไว้ข้างล่าง แล้วเอาเข้าปากเลยก็เดียว ใช้อย่างนั้นเป็นพวกเชี่ยวชาญหรือเปล่า”

“อย่างนั้นแหละ โดยทั่วไป ปลาทูน่าเขาก็กินกันอย่างนั้น”

“ทำไมเขาต้องเอาด้านที่เป็นเนือปลา ลงข้างล่างล่ะ”

“คือว่า ถ้าปลามันไม่ดีแล้ว พอถึงล้นปุ๊บก็จะรู้ได้ทันที”

เอหัวเราะออกมาแล้วพูดว่า “พอได้ยินอย่างนั้นแล้ว ก็ให้สงสัยในความเป็นผู้เชี่ยวชาญของ บีชะแล้ว”

แล้วเขาก็เล่าเรื่องของหนูน้อยและพูดว่า

“น่าสงสัยจริงใจบอกไม่ถูก รู้สึกอยากทำอะไรให้แกสักอย่าง”

ก็เลี้ยงชะชิ ถ้าหากให้กินเท่าที่จะกินได้ ก็คงจะดีใจมาก

“เดี๋ยวนะคงจะดีใจหรอก แต่ฉันชิปอดนะ”

“ปอดหรือ หมายถึงไม่กล้าใช้ไหม”

“จะกล้าหรือไม่กล้าก็ไม่รู้ซี แต่ใจมันไม่สู้เลย

ตอนนั้น ถ้าให้ออกไปข้างนอกด้วยกัน แล้วให้เลี้ยงชะชิก็ยิ่งพอจะทำได้”

“ก็น่าจะเป็นอย่างนั้นแหละ” บี กล่าวสนับสนุน
เอเกิร์อยากจะรู้น้ำหนักของลูก ๆ ตัวเองที่เข้า
โรงเรียนอนุบาล แล้วโตขึ้นทุกวัน ๆ เลยคิดเตรียมหา
เครื่องซั๋งอันเล็ก ๆ มาคิดไว้ข้าง ๆ ห้องน้ำ วันจึงไปที่
ร้านที่เซ็นคิชิทำงานอยู่โดยบังเอิญ

เซ็นคิชิไม่รู้จั๊ก เอมาก่อน แต่ เอเคยเห็นเซ็นคิชิ
มาก่อนแล้ว

ข้างในร้านมีชั้นวางของอยู่ ๖-๗ ชั้น ซึ่งมีเครื่อง
ซั๋งขนาดใหญ่จนถึงเล็กวางเรียงรายอยู่

เอได้เลือกเอาเครื่องซั๋งอันเล็กที่สุด เขาคิดว่า
เครื่องซั๋งอันเล็กที่เหมือนกันทุกประการกับเครื่องซั๋งใหญ่
ตามสถานีรถหรือบริษัทขนส่ง คงจะทำให้ภรรยาและลูก
ใจมาก

เสมียนถือสมุดไว้ในมือแล้วก็ถามว่า “จะให้ส่งไปที่
ไหนครับ”

“เออ...” เอมองเซ็นคิชิพลางคิด แล้วถามว่า
“เด็กคนนั้นว่างใช่ไหม”

“ว่างครับ”

ถ้าอย่างนั้นเอาเร็วหน่อย ไปกับฉันหน่อยได้ไหม”

“ครับ ถ้าอย่างนั้นจะต้องเอาขึ้นรถเซ็น และจะให้
ตามท่านไปครับ”

เมื่อวันก่อน เอไม่สามารถจะเลี้ยงหนูน้อยได้ วัน
นี้คิดว่าจะต้องเลี้ยงแทนวันนั้นให้ได้

พอเอจ่ายเงินแล้ว เสมียนก็เอาสมุดอีกเล่มหนึ่งออก
มา แล้วพูดว่า

“ถ้าอย่างนั้น ขอ ชื่อ ที่อยู่ของท่านด้วยครับ”

เอรู้สึกอึดอัดนิดหน่อย เอไม่รู้มาก่อนว่า เวลาซื้อ
เครื่องซั๋ง มีกฎว่าต้องเขียน ชื่อ ที่อยู่พร้อมกับหมายเลขของ
เครื่องซั๋งด้วย เขารู้สึกขยาดที่จะต้องบอกชื่อพอ ๆ กับที่จะ
พาเด็กออกไปเลี้ยง แต่ไม่มีทางเลือก เลยเขียนชื่อปลอมที่
อยู่ปลอมให้

ผู้เป็นแขกเดินนำหน้าไปพอประมาณอย่างช้า ๆ เช่น
กิชิจากรถที่มีเครื่องซั๋งวางซ้อนกันอยู่ เดินตามไปข้างหลัง
ห่างกัน ๒-๓ ช่วง พอมาถึงสถานีบริการรถเช่า แขกผู้นั้น
ให้เซ็นคิชิรออยู่ แล้วเข้าไปข้างใน สักครู่ก็ชนเอาเครื่องซั๋ง
ไปกองที่รถเช่าที่จัดเตรียมไว้

“ช่วยหน่อยนะ แล้วเงินไปรับปลายทาง รายละเอียดเขียนไว้ให้ในนามบัตรแล้ว” พูดยังนั้นแล้ว แยกผู้หนึ่งก็ออกมา แล้วหันไปทางเซ็นคิชิ หัวเราะพลางพูดว่า

“ขอบใจเธอนะ ฉันอยากจะเลี้ยงเธอซะหน่อย ไปคานันต์ด้วยกันหน่อยซี”

เซ็นคิชิรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ตีมาก แต่รู้สึกขยาดเล็กน้อยอย่างไรก็ตามรู้สึกดีใจ เลยก้มหัวคำนับติดต่อกัน ๒ ครั้งอย่างอ่อนน้อม

ผ่านร้านขายยาบะหมี่ก็แล้ว ผ่านร้านขายสุชิก็แล้ว และผ่านร้านขายไก่ก็แล้ว เซ็นคิชิเริ่มรู้สึกกังวลนิดหน่อย “จะไปที่ไหนกันหนอ”

ทั้งสองเดินลอดสายไฟฟ้าของสถานี ทะลุถึงร้านมัชชะยะข้ามทางรถไฟ แล้วก็มาถึงร้านสุชิเล็ก ๆ ร้านหนึ่ง ซอย แยกผู้หนึ่งก็หยุดยืน

“คอยประเดี่ยวนะ” พูดยังนั้นแล้ว แยกผู้หนึ่งก็เข้าไปข้างในคนเดียว เซ็นคิชิวางคานรถลากลงยืนอยู่สักครู่ แยกผู้หนึ่งจึงออกมา ข้างหลัง เจ้าของร้านผู้หญิงท่าทางยังสาว เดินตามมาด้วย แล้วพูดว่า “เข้ามาข้างในซิหนู”

“ฉันท้องกลับก่อนละกินให้อิ่มนะ” พูดยังนั้นแล้ว แยกผู้หนึ่งก็เดินไปทางรถไฟอย่างรีบเร่งราวกับวิ่งหนีอะไรอย่างนั้นแหละ

เซ็นคิชิสวอปามสุชิที่จัดไว้ให้ ๓ คนกิน เขากินอย่างตะกละตะกรามราวกับหมาผอมที่อดโซ่ ที่ไม่เคยเจออาหารมาก่อนหมดภายในพริบตาเดียว

ไม่มีแขกคนอื่นแล้ว หญิงเจ้าของร้านอุตสาห์เปิดประตูเลื่อนให้ เซ็นคิชิจึงไม่เห็นอะไรเลย เลยกินเสียอิ่มสมกับที่อยากกิน

เซ็นคิชิยิ้มกับหญิงเจ้าของร้าน ซึ่งรินน้ำชาให้ แล้วถามว่า

“ไม่รับอีกหรือจ๊ะ” เซ็นคิชิดูตามเช่นนั้นก็หน้าแดงขึ้นเล็กน้อย

“ไม่ครับ อิ่มแล้ว” พลางก้มหน้าลง เทรียมกลับอย่างรีบเร่ง

“วันหลังมากินใหม่อีกนะ เงินค่าบริการที่ได้รับมา ยังมีอีกนะจ๊ะ”

เซ็นคิชิยังคงเงยบออยู่

“หนู หนูรู้จักกับชายคนนั้นมาก่อนนั้นหรือจ๊ะ”

“เปล่าครับ”

“เฮ้... พุคแล้ว ก็หันไปมองหน้ากับเจ้าของร้าน
ที่ออกมา แล้วพูดว่า

“เป็นคนใจดีอะไรเช่นนั้น ถึงจะไม่รู้จักก็ตามเถอะ
ถ้าหนูไม่มาอีก ฉันจะไม่สบายใจนะ”

เช่นกิริยาใส่เกี้ยวพวงโค้งคำนับอย่างลุกลี้ลุกลอน

เมื่อ เอแยกจากเช่นกิริยามาแล้วก็ออกไปที่ทางรถไฟ
ด้วยความรู้สึกราวกับจะถูกไล่ตามมา พอมาถึงทางแยก เอ
ก็เรียกรถที่ผ่านมาให้หยุดรับ มุ่งตรงไปยังบ้านของ บีทันที

เอรู้สึกอ้างว้างอย่างผิดปกติ เมื่อวันก่อนที่ได้เห็น
สภาพอันน่าเวทนาของเด็กแล้ว รู้สึกสงสารจากใจจริง จึงคิด
อยากจะช่วยในสิ่งที่พอจะทำได้ในวันนี้ เพราะมีโอกาสโดยบัง
เอิญ นับว่าดีแล้วที่ทั้งเด็กทั้งตัวเองก็พอใจ การทำให้คนอื่นดี
ก็ใจนั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่เสียหาย ตัวเองรู้สึกดีใจตามธรรมชาติ
เป็นเรื่องที่ดี แต่ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น เจ้าความรู้สึกอ้างว้าง
อันนี้ เป็นความรู้สึกที่ไม่ดีเลย มันเป็นเพราะอะไร มีสาเหตุ
มาจากอะไรหรือ มันช่างเหมือนกับความรู้สึกหลังจากที่

ผิดโดยไม่มีใครรู้ ความรู้สึกแปลก ๆ ที่ว่าสิ่งที่ตนกระทำไป
นั้นเป็นสิ่งที่ดีก็มี ถ้าจะให้วิจารณ์จากใจจริง อย่างเปิดเผย
ตรงไปตรงมา หรืออย่างที่ได้รับการดูถูกเหยียดหยาม ให้อ
ความรู้สึกที่ว่าเหวอย่างนี้ คงเป็นเรื่องที่คิดมากเกินไปกรรมัง
ถ้าทำเรื่องเล็กน้อยอันนี้ให้เป็นเรื่องเล็ก และทำจิตใจให้สบาย
ก็อาจจะไม่มีอะไรเป็นเรื่องที่ตัวเองคิดเล็กคิดน้อย อย่างไม่มี
สติ แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นเรื่องที่น่า
จะละอายเลย เขาคิดว่าอย่างน้อยที่สุดการที่ไม่เหลือความรู้
สึกที่ไม่เบิกบานไว้ก็จะเป็นการดี

เนื่องจากวันนั้นเป็นวันที่ได้นัดหมายกันไว้แล้ว บีจึง
คอยอยู่ ดังนั้นพอตกเย็นทั้ง ๒ คนจึงใช้รถที่บ้านของ บีไป
งานแสดงดนตรีของคุณนายวาย พอตก ๗ โมงจึงกลับบ้าน
ความรู้สึกว่าเหวอย่างผิดปกติของเขานั้น ได้ผ่อนคลายลงมาก
ขณะได้พบกับบี และได้ฟังการแสดงดนตรีเดี่ยวอย่าง
สามารถยิ่งของคุณนายวาย

“ขอบคุณมากนะคะเครื่องชั่งนะ” ภรรยาที่จิตใจใน
เครื่องชั่งเล็ก ๆ นั้น ตามที่ได้คาดคิดไว้ และบอกว่าลูก ๆ
ก็ใจมาก

“เออเน๊าะ ได้พบเด็กคนที่เคยเห็นในร้านขายสุ
วันก่อน อีกแล้วนะ”

“เธออะ พบที่ไหนล่ะคะ”

“เป็นเด็กร้านขายเครื่องชั่ง”

“แหม บังเอิญดีแท้ล่ะคะ”

เอได้เล่าเรื่องที่เขารู้สึกว่าเหวอย่างผิดปกติ หลังจาก
ที่ได้เลี้ยงสุซึกเด็กแล้ว

“ทำไมหรือคะ แปลกจังนะคะที่รู้สึกว่าจะอย่างนั้น
ภรรยาทำหน้าที่ควมวอดอย่างกังวลใจ

“ภรรยาทำท่าครุ่นคิดอยู่ครู่หนึ่ง แล้วพูดออกมา
ที่ว่า “อืม... เข้าใจแล้วล่ะ โอ้ความรู้สึกอย่างนั้นนะ”

“เป็นไปได้อย่างไรอย่างนี้ คิดว่าเรื่องอย่างนี้เป็น
เพราะอะไรอย่างหนึ่ง”

“งั้นเธอ”

“อะ... อย่างนี้เป็นไปได้จริง ๆ คุณบีว่าอย่างไร
ล่ะคะ”

“ไม่เคยพบกับบีถึงเรื่องที่ได้พบเด็กเลย”

“อย่างนั้นหรือคะ แต่เด็กนั้นต้องตั้งใจมากแน่ ๆ
เมื่อได้รับเลี้ยงโดยไม่ได้คาดคิดมาก่อนอย่างนั้น เป็นใคร ๆ
ก็ตั้งใจใจ แม้แต่ฉันเองก็อยากได้รับเลี้ยงเหมือนกัน จะส่ง
สุซึกทางโทรศัพท์มาทานกันดีไหมคะ”

หนูน้อยเซ็นกิซึดากรดเปล่ากลับมา อิมจนท้องกาง
ถึง ๑๒ เท่า การกินจนอิมขนาดนี้มีบ่อย ๆ แต่คิดไม่ออก
เลยสักนิดว่าได้กินของอร่อย ๆ อย่างนี้หรือเปล่า เขานึกขึ้น
ได้ว่าบังเอิญวันก่อนนั้นเขาไปทำขายหน้าไว้ ที่รถเข็นขายสุซึก
แฉะ ๆ เกียวบาชิ ในที่สุดก็คิดลำดับเรื่องขึ้นมาที่ละเอียดละ
น้อย ทันใดนั้นก็สังเกตก่อนอื่นว่า การเลี้ยงวันนั้นต้องมีความ
เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นแน่ ๆ ถ้าเป็นอย่างว่า คงจะอยู่ตรงที่
นั่นด้วย จะต้องเป็นอย่างนั้นแน่ ๆ แต่ทำไมเขาจึงได้รู้ที่อยู่
ของคนได้ เป็นเรื่องแปลก ร้านที่พาไปวันนั้นก็ป็นร้าน
เดียวกัน กับที่เสมียนทั้ง ๒ คู่กันเมื่อวันก่อน เรื่องทั้งหมด
จนกระทั่งถึงเรื่องที่เสมียนคู่กันวันนั้น ทำไมแขกผู้หนึ่งถึงรู้
ควยล่ะ เช่นกิซึรุ ก็ประหลาดอย่างเหลือเกิน เขากับบีก็ได้คุย
กันถึงเรื่องร้านสุซึกเช่นเดียวกัน กับที่พวกเขาเสมียนได้คุยกัน เป็น
เรื่องที่เซ็นกิซึคิดไม่ถึงเลย เขาเชื่ออย่างฝังใจว่าเขาได้ยิน

การสนทนาของเสมียนทั้ง ๒ ด้วยตัวเอง และในเวลาเดียวกันนั้น แยกผู้หนึ่งก็ทราบถึงเรื่องการสนทนาของเสมียนทั้ง ๒ ด้วยเหมือนกัน จึงพาไปร้านนั้นอย่างแน่นนอน ถ้าเช่นนั้นแล้ว ก็ไม่เข้าใจว่าทำไมจึงผ่านร้านสุขขีตั้ง ๒-๓ ร้านที่อยู่ก่อนหน้านั้นไปก็ไม่รู้ ความคิดที่ว่าแยกผู้หนึ่งคงไม่คนธรรมดาที่ค่อย ๆ เกิดขึ้น ทั้งเรื่องที่ทำขายหน้าโต๊ะรถเข็นขายสุขขี ทั้งเรื่องร้านสุขขีตามคำสนทนาของเสมียนทั้ง ๒ และนอกจากนั้นประการสำคัญคือ การล่องรู้เข้าไปถึงจิตใจของเขา ทำให้ได้รับเสียงอย่างอึมหม่าสำราญเช่นนั้น ทนน้อยคิดว่า คงไม่ใช่ฝีมือคนธรรมดา ๆ อาจจะเป็นเทพเจ้ากรรมัง ถ้าไม่เช่นนั้นก็เป็นมนุษย์วิเศษ และอาจเป็นเทพเจ้าอินาริกก็ได้

การที่เขาคิดถึงเทพเจ้าอินาริ เพราะมีคนทีเชื่อในเรื่องเทพเจ้าอินาริมากจนฟังชาน ตามที่บ๊ายเล่าให้ฟังว่า เมื่อเทพเจ้าอินาริเข้าสิงใครตัวจะสั่นเทิ้มไปหมด บางครั้งจะนายอะไรประหลาด ๆ และบางครั้งก็ทำนายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในที่ไกล ๆ ได้ พอนึกอย่างนั้น ก็นึกเห็นรูปร่างของเทพเจ้าอินาริ แต่การที่จะคิดว่าเป็นเทพเจ้าอินาริกก็เป็น

แปลกเกินไปสักหน่อย แต่อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกที่ว่า เป็นสิ่งเหนือวิสัยธรรมชาติก็รุนแรงขึ้นทุกที

ความว่าเหวอย่างผิดปกติของเอนั้น ค่อย ๆ หายไปพร้อมกับวันเวลาที่ผ่านไป แต่เขาไม่กล้าผ่านร้านที่แถวกันคะ ไม่เพียงเท่านั้นยังไม่กล้าไปปรากฏตัวที่ร้านสุขขีร้านนั้นอีก

ภรรยาหัวเราะแล้วพูดว่า “แหมพอดีทีเดียว ถ้าเรียกมาที่บ้าน ทุกคนจะได้มีส่วนร่วมทานด้วยนะคะ”

พอได้ยินอย่างนั้น เขาก็ไม่ออก แล้วพูดว่า

“คนใจเสาะอย่างผมแม้เรื่องแค่นี้ก็ยังทำไม่ได้”

สำหรับเซ็นคิชิแล้ว “แยกผู้หนึ่ง” เป็นคนที่ลืมไม่ได้ยิ่งขึ้นทุกที ตอนนั้นไม่เป็นปัญหาแล้วว่า คนนั้นจะเป็นมนุษย์หรือเป็นสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ เพียงแต่สำนักในบุญคุณอย่างหาเหตุผลไม่ได้

ถึงแม้เขาจะได้ยินคำพูดของสามี ภรรยา ร้านสุขขีที่บอกให้ไปอีกก็ตาม แต่ก็ไม่เกิดความรู้สึกอยากเข้าไปรับเสียงที่นั่นอีกเป็นครั้งที่ ๒ พอคิดถึงเรื่องนั้นขึ้นมา ก็เกิดความกลัวเสียแล้ว

เมื่อเขาโศกเศร้าหรือเกิดความทุกข์ทรมานใจ มักจะคิดถึง “แยกผู้หนึ่ง” เสมอ เพียงแต่คิดถึงเท่านั้น ก็รู้สึก

ว่าช่วยปลอบใจได้ เขาเชื่ออยู่เสมอว่าสักวันหนึ่ง “แขก
นั้น” จะตองมาปรากฏต่อหน้าเขาอย่างเมตตาปราณีโดย
ภาคฝันอีก

ผู้เขียนจะจบลงเช่นนี้ ความจริงตั้งใจจะเขียนว่าหลัง
จากเซ็นกิซึอยากจะรู้ให้แน่เกี่ยวกับเป็นตัวจริงของ “แขก
นั้น” จึงไปสอบถามชื่อและที่อยู่จากเสมียน แล้วหนูน้อย
ตองไปที่นั่นดู แต่ตามที่อยู่นั้นไม่ใช่ที่อยู่ของคน มีแต่ศาล
เจ้าอิวาริเล็ก ๆ หนูน้อยจึงรู้สึกตกใจมาก ผู้เขียนตั้งใจ
เขียนในลักษณะนี้ แต่การเขียนอย่างนั้นจะเป็นการทารุณที่
หนูน้อยไปหน่อย ด้วยเหตุผลสำคัญข้อนี้ จึงขอหยุดการ
เขียนเพียงแค่นี้

แปลจาก Kozō no kami sama

ของ Shiga naoya

โดย มารศรี แสงนิกร

ดาจุมะ

ดาจุมะ

กัวละคร—ดาจุมะ

— เอ

— บี

— พระ

เวที ดาจุมะกำลังฝึกวิปีสนาอยู่หน้าโบสถ์เล็ก ๆ

เอและบีเข้ามา

เอ นายรู้ไหมว่ามีคนอยู่ที่โบสถ์นั้น

บี ไม่รู้

เอ งั้นหรือ มีคนแปลก ๆ อยู่ในโบสถ์นั้นนะ

บี คนประเภทไหนล่ะ

เอ เป็นคนที่นั่งมองแต่กำแพงมาตั้ง ๘-๙ ปี

บี นั่งมองแต่กำแพงตั้ง ๘-๙ ปี เชียวหรือ เพื่ออะไรล่ะ

เอ ถ้ารู้ว่าเพื่ออะไรล่ะก็ เรื่องนี้ก็ไม่แปลกแล้ว ไม่มี

ใครรู้ว่ามานั่งจ้องกำแพงทำไม ใคร ๆ ก็พูดกันถึงเรื่อง
กงเป็นเรื่องของคนบ้านนั้นแหละ

ว่าช่วยปลอบใจได้ เขาเชื่ออยู่เสมอว่าสักวันหนึ่ง “แขก
นั้น” จะตองมาปรากฏต่อหน้าเขาอย่างเมตตาปราณีโดย
ภาคฝันอีก

ผู้เขียนจะจบลงเช่นนี้ ความจริงตั้งใจจะเขียนว่าพล
จากเซ็นกิซึอยากจะรู้ให้แน่เกี่ยวกับเป็นตัวจริงของ “แขก
นั้น” จึงไปสอบถามชื่อและที่อยู่จากเสมียน แล้วหนูน้อย
ตองไปที่นั่นๆ แต่ตามที่อยู่นั้นไม่ใช่ที่อยู่ของคน มีแต่ศาล
เจ้าอิวาริเล็ก ๆ หนูน้อยจึงรู้สึกตกใจมาก ผู้เขียนตั้งใจ
เขียนในลักษณะนี้ แต่การเขียนอย่างนั้นจะเป็นการทารุณก
หนูน้อยไปหน่อย ด้วยเหตุผลสำคัญข้อนี้ จึงขอหยุดการ
เขียนเพียงแค่นี้

แปลจาก Kozō no kami sama

ของ Shiga naoya

โดย มารศรี แสงนิกร

คารุมะ

คารุมะ

ตัวละคร—คารุมะ

— เอ

— บี

— พระ

เวที คารุมะกำลังฝึกวิปีสนาอยู่หน้าโบสถ์เล็ก ๆ

เอและบีเข้ามา

เอ นายรู้ไหมว่ามีคนอยู่ที่โบสถ์นั้น

บี ไม่รู้

เอ งั้นหรือ มีคนแปลก ๆ อยู่ในโบสถ์นั้นนะ

บี คนประเภทไหนล่ะ

เอ เป็นคนที่นั่งมองแต่กำแพงมาตั้ง ๘-๙ ปี

บี นั่งมองแต่กำแพงตั้ง ๘-๙ ปี เชียวหรือ เพื่ออะไรล่ะ

เอ ถ้ารู้ว่าเพื่ออะไรล่ะก็ เรื่องนี้ก็ไม่ได้แปลกแล้ว ไม่มี

ใครรู้ว่ามานั่งจ้องกำแพงทำไม ใคร ๆ ก็พูดกันถึงเรื่องนี้

คงเป็นเรื่องของคนบ้านนั้นแหละ

- บี พุกดังอย่างนี้ แล้วข้างในจะไม่ได้ยินหรือ
- เอ ไม่ได้ยินหรอก นอกจากจะบ้าแล้วยังหูหนวกอีกด้วย
- บี หูหนวกด้วยหรือ
- เอ หูหนวกนะซี
- บี เลยมานั่งมองแต่กำแพงหรือ
- เอ ก็ใช่ นะซี เลยมานั่งมองแต่กำแพงอย่างเดียว
- บี แล้วเวลากินล่ะ ทำยังไง
- เอ เพื่อนบ้านก็คงจะเอาข้าวเปล่า ๆ ไปให้ทุกวันกระมัง
- บี ตีจริงนะ
- เอ บางครั้งก็ลืมเอาข้าวไปส่งให้บ้างหรอก มีบางทีก็
แกล้งทำเป็นลืมเอาข้าวไปส่งตั้ง ๓-๔ วัน แต่ก็ยังนั่งมอง
กำแพงอย่างสงบ
- บี อวดตีจริงนะ
- เอ แต่ถึงจะบ้าก็บ้าแบบดี ไม่ได้ทำอะไรเลวร้ายเลย แต่
ดูกำแพงอย่างเดียวก็คงไม่เป็นไรหรอก ถ้าจะปล่อยให้อด
ตายก็น่าสมเพศ จึงเอาข้าวไปให้ กินข้าวก็กินคนเดียว ไม่
เป็นภาระหนักหรอก

- บี ถ้าไม่มีใครเอาข้าวไปให้กิน ก็คงไปกินที่ไหนสักแห่ง
กระมัง
- เอ คงไม่ใช่คนอย่างนั้น ถึงไม่มีใครเอาข้าวไปให้ ก็คง
ไม่เกิดความคิดจะไปกินข้างนอกหรอก
- บี บ้าแปลก ๆ นะ
- เอ ถึงว่านะซี หน้าตาน่ากลัวแต่ก็ดูฉลาด มีอยู่ครั้งหนึ่ง
เมื่อหลายปีก่อน ตอนที่เกิดสงคราม ทหารข้าศึกมาที่นี้
ไอ้หมอนัน้อยู่ข้างในคนเดียวไม่หนีเลย นั่งมองกำแพงท่า
เดียว ใคร ๆ บอกให้หนี แต่คงจะหูหนวก ถึงได้นั่งเฉย
อยู่ ทุกคนเลยคิดว่า ถ้าอยากตายก็ปล่อยตามใจ แล้วก็
พากันหนีไปหมด ไอ้หมอนัน้อยู่หน้าเฉยนั่งมองกำแพงอย่าง
สงบ ข้าศึกเข้ามาจะตัดคอก็ยังเฉย พวกนั้นเลยกลัวคิดว่า
ต้องเป็นผู้ยิ่งใหญ่หรือผู้มีบุญจึงทำความเคารพ แล้วรีบหนี
ไป ใคร ๆ คุงหน้าก็ไม่คิดว่าแจะเป็นคนบ้า
- บี หน้าตาเป็นอย่างไร
- เอ ถ้าอยากดูก็จะให้ดู
(เปิดประตู)
- บี เปิดประตูเข้าไปเจียบ ๆ จะได้หรือ

เอ ไม่เป็นไรหรอก ต่อให้ตะโกนยังไงก็ไม่ได้ยิน บางทีมีคนมากันก็เปิดให้ดู ขนาดหัวจะหลุดจากบ่า ก็ยังเป็นคนสงบ แค่เปิดประตูแค่นี้ไม่ตกอกตกใจอะไรหรอก (เปิดประตู) ประตูผีคนะ(ประตูเปิด) เป็นไง หน้าตามีบุญนะ ไม่คิดว่าจะเป็นบ้าหรอก

บี ไม่บ้าหรอก หน้าตาดูเฉียบคมออก มองเผิน ๆ คิดว่าประสาทมากกว่าบ้า

เอ ไอ้เรื่องประสาทนะ คงเป็นเพราะเงียบเกินไป ก็เลยดูว่าบ้ากระมัง

บี คงนั่นแหละนะ ทำทางคุณส่งน่าเกรงขามออก ดูยังไง ๆ ก็ไม่รู้ว่าจะว่าบ้า

เอ ว่ากันว่าคนเราอยู่แต่เพียงภายนอก นี่เป็นความจริงที่แรกกันก็คิดว่า ไอ้หมอต้อต้งเป็นคนฉลาดแน่ ๆ เลย นั่งบ่าเพ็งคิดโดยไม่พูดไม่จาตามใจชอบอย่างนั้น กันนับถือมากทีเดียว แต่กลับกลายเป็นว่าทึมมากไป ก็เลยผิดหวังก่อนหน้าขั้นตอนที่กันผ่านมาก็มี มีชายคนหนึ่งพูดว่าถ้าตีหัวไอ้หมอนี้สักทีเสียงคงจะดังดี กันคิดว่าไอ้หมอนี้จะลุกขึ้นมาไหมนะ แต่สีหน้ามันไม่เปลี่ยนเลย คือไม่แสดงความรู้สึก

อะไร ๆ เลย

บี งั้นหรือ แต่ถ้ามนุษย์เราบ้าถึงขนาดนี้ก็ตีหัว

เอ จริงทีเดียว กันยกย่องไอ้หมอนี้ตรงจุดนี้แหละ ไม่เห็นมันกลัวอะไรเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอกตายนหรือถูกฆ่าตาย ไม่สะอึกสะเทือนเลย ถูกตีถูกตำขนาดไหนก็เป็นเรื่องซึ้ง แต่ก็ได้แสดงความพอกพอกใจ ไม่มีอะไรเลย เหมือนรูปปั้นที่ทำได้ด้วยทองคำถึงจะมีชีวิต แต่ก็เหมือนกับตายแล้ว

มียู้อย่างเดียวคือลมหายใจเข้าออกเท่านั้นเอง ถึงขั้นนี้ละก็อ้อจบเท่ากันละนะ แต่ก็คงจะไม่กังวลอะไร ความยากลำบากอะไรก็คงจะไม่มี คนเฉื่อยขนาดนี้คงไม่มีอีกแล้ว

บี แต่มันจะเป็นบ้าหรือเปล่านะ กันไม่คิดว่าจะเป็นอย่างนั้น

เอ แต่คนฉลาดคงจะไม่ทำเรื่องอย่างนี้ติดกันตั้ง ๘-๙ ปีหรอก ก้อไอ้การนั่งมองกำแพงมันจะเกิดอะไรขึ้นล่ะ ไม่เห็นมันจะได้อะไรขึ้นมาเลย ไม่ใช่หรือ

บี ก็คงงั้นหรือกระนั้น แต่ถึงจะถูกตีหัว สีหน้าก็ไม่เปลี่ยนจริง ๆ นะหรือ ไม่ได้แกล้งหรือหรือ

เอ ไม่หรอก ไม่เปลี่ยนแน่ ๆ กันเห็นชัด ๆ เลย

บี แต่อาจจะมาจากที่ไกลก็ได้ เลยไม่รู้ไม่เห็น อย่างเช่น
ลูกตาเคลื่อนไหว

เอ ถ้าเป็นอย่างนั้นละก็ ก็น่าจะลองดูสักที คุให้ตี ๆ นะ

บี ตีได้หรือ ถ้าถูกไอ้หมอนี่ตะคอกขึ้นมาทันที คงตก
ใจตายแน่เลย หน้าตาน่ากลัวอย่างนี้ ไม่ค่อยจะได้เคยเห็น
กันหรอก

เอ ไม่เป็นไรหรอก เอาละนะ จะตีละ คุให้ตี ๆ

บี ไม่เป็นไรจริง ๆ นะ

เอ ไม่เป็นไรหรอก คุให้ตี ๆ ก็แล้วกัน

บี ยิ่งดูก็ยังเป็นใบหน้าที่แปลกประหลาด ถ้าไอ้หมอนี่
โกรธใครมาก ๆ ก็คงจะฆ่ากันเสียเลย

เอ ไม่หรอก มันเรียบร้อยจริง ๆ น่ากลัวเฉพาะหน้าตา
เท่านั้น ถ้าอย่างนั้น ลองตีดูนะ

บี ทกลง

(เอตีหัว)

เอ เป็นไงบ้าง

บี มหัศจรรย์ มหัศจรรย์จริง ๆ ไม่ลองดูอีกทีหรือ

(เข้ามาใกล้ ๆ)

เอ ทกลง (ตีอีกครั้ง) เป็นไง ไม่เปลี่ยนเหมือนเดิมชื่อนะ

บี ยังเหมือนเดิม มหัศจรรย์จริง ๆ ยังมีชีวิตอยู่อีกนี่

เอ ยังมีชีวิตอยู่อีกแน่ ๆ ละ

บี เป็นจริงอย่างที่นายบอกไว้เลย ไอ้หมอนี่บ้าแน่ ๆ ไม่
มีเส้นประสาทเอาเสียเลย กันไม่เคยเห็นคนอย่างนี้มาก่อน
ชอกันตีไว้เป็นที่ระลึกอีกสักที

เอ เอาซิ ไม่เป็นไร ไม่ต้องเกรงใจ เอาเลย

บี คุจะเป็นของของนายทั้งหมดเลยนะ สะสะ

เอ สะสะ

บี ดำงั้น ขอสักที

เอ เอาเลย ไม่ต้องเกรงใจ

บี ดำงั้น ตานี่นายลองดูบ้างก็แล้วกัน

เอ ทกลง

บี ตินะ (ตี) เป็นไง

เอ ไม่เห็นเป็นอะไรเลย

บี จริง ๆ นะ เวลาตีหัวนี้ เสียงตินะ ลองตีอีกทีได้ไหม

เอ ได้ซิ

บี ถ่าอนุญาติแล้ว ตีนะ แต่ก็น่าสงสาร

เอ ไม่รู้สึกอะไรหรอก ไม่เป็นไรหรอก

บี ถ้าตีเต็มแรง จะเป็นอะไรไหมนะ

เอ ถ้าแรงขนาดนายสะก้อ คงไม่เป็นไรหรอก

บี ถ้ามันรู้สึกและกระโดดลุกขึ้นมาโดยไม่ทันคิดสะก้อ คง
ตกใจแย່เลย

เอ ไม่เป็นไรหรอก คนที่ตีไอ้หมอนี่ก่อนหน้านั้นเป็นคน
ที่แข็งแรงกว่านายอีก

บี ถ้าเป็นอย่างนั้น ครั้นนี้เป็นครั้งสุดท้าย จะตีให้สุด
แรงเลย จะได้เอาไว้อัย

(บีตีอย่างสุดกำลัง ในขณะที่เดียวกัน)

คารุมะ อูวะ!

(ทั้ง ๒ คน ตกใจกลัว)

เอ ขออภัยเถิดครับ

บี ขออภัยเถิดครับ

(คารุมะ ยืนนิ่ง เช็ดเหงื่อที่ตัว เดินไปห้องน้ำ)

เอ อะไรกัน ไปฉี่วะ ตกใจหมดเลย กลัวไอ้หมอนี่
เสียงอะไรอย่างนี้

บี ตกใจจริง ๆ หนักันเดอะ

เอ ตกใจจังวะ ยืนแทบไม่ไหว

บี หนักันแย่เหมือนกัน ถ้าไม่ทำก็ตีหรอก เพราะนายพูด
ไปอย่างนั้นเชียว ถึงได้เข้าตาจนอย่างนี้ จะเป็นยังไงต่อไปนะ

เอ ยังไง ๆ หนักันก็หนักันเดอะ

(พยายามหนีทั้ง ๆ ที่ลุกไม่ขึ้น คารุมะกลับมานั่งที่

เดิมอีกครั้ง)

เอ ไอ้หมอนี่ ถึงจะไม่หนักันก็ไม่เป็นไร ถึงไอ้เวรนี้ทำ
เสียงประหลาด ๆ ออกมาก็ตาม คงเป็นนิสัยจริง ๆ ของ
พวกบ้า ๆ ไม่ได้สังเกตเรื่องที่ถูกต้องเลย เรื่องของพวกเรา
ไม่รู้ เพียงแต่อยากไปฉี่กระทันหันเท่านั้นเอง นายตีแรง
เกินไป มันเลยเกิดรู้สึกอยากไปฉี่ขึ้นมา ไม่มีอะไรหรอก

บี เสียงนั้นน่ากลัวมากนะ ตอนนั้น คิดว่า จะเป็นอะไร
ชะแล้ว

เอ นี่มีแรงตีกที่ไหม

บี ไม่มีแล้ว ยืนไหวไหม

เอ พอไหว น่ากลัวจังนะ อายุหกสิบไป ๓ ปีทีเดียว

บี ชี้ชลาตมากนะ

เอ ก็ยังมีเรื่องไปคุยได้ ตีใจจัง
 บี แต่เรื่องทีกลัวแทบตายนะ เขียบไว้นะ
 เอ เป็นเรื่องเสียเกียรติมาก
 บี ก็นึกว่านายจะกล้ามากกว่านี้
 เอ แต่ ก็นยังมีแรงพอที่จะตีได้อีกทีนะ
 บี จริงเหวอ
 เอ จริงซี แต่สงสารนายจะตกใจ อย่าตีดีกว่า
 บี อะไรกัน อย่างนี้ซิกันจะอยู่ที่ทางเข้านะ ถ้าตีได้ละ
 ก้อ ตีให้คู่สภาก็ดี แต่นายนะไม่กล้าหรอก ถ้าหากเหมือน
 เมื่อตะ^{๕๕}กัน ไม่คิดหรือว่านายจะกล้า
 เอ ตีแล้วจะเป็นอะไร จะแสดงความกล้าของกันให้คู่สภ
 ครั้ง (เข้าไปใกล้คาร์มูอย่างฉลาด ๆ ยกมือขึ้น คาร์มูหัน
 มา)
 เอ (ลูกเข่าก้มลงกราบ) ขออภัยเถิดครับ ขออภัยเถิดครับ
 คาร์มู วันนีวันที่เท่าไร
 (เอและบีตกใจจนพูดไม่ออก)
 คาร์มู พวกเจ้าเป็นไม้หรือ

เอ ปละ... เปล่า
 คาร์มู วันนีวันที่เท่าไร
 เอ ครับ ครับ วันนีวันที่ ๑๒ เดือน ๑๑ ครับ
 คาร์มู งั้นหรือ ถ้างั้นข้าก็อยู่ที่นี้จนถึงวันนี้ ๙ ปีเต็มแล้วซี
 เอ ครับ ครับ
 คาร์มู (ลุกขึ้นยืน) คนโง่งอย่างข้า ๙ ปีก็รู้แจ้งได้เหมือน
 กัน พระธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นสัจธรรม จริง ๆ ขอบ
 ใจ ชอบใจ
 (ทั้งคู่งงเป็นไก่ตาแตก)
 เอ ท่านไม่ได้หูหนวกหรือหรือครับ
 คาร์มู หูไม่หนวกหรอก
 เอ ขอประทานโทษที่หยาบคายเมื่อตะ^{๕๕}กัน
 คาร์มู เจ้าก็ไม่ได้ทำอะไรไม่ตีกับเราเลยนี่นา
 เอ ก็ที่ตีศีรษะท่านยังไถ่ละครับ
 คาร์มู อ้อเจ้านั่นเอง ชอบใจมากทีเดียว เพราะถูกเจ้าตี
 หัวนี้แหละ ข้าก็เลยบรรลุความรู้แจ้ง พระพุทธเจ้าคลใจเจ้า
 ให้มาตีหัวข้า

(พระหนุ่มสง่า เข้ามารับคนเดียว คำนับคารุมาอย่างนอบน้อม)
 พระ ข้ามมาก่อนรับท่านโดยพระบัญชาของพระพุทธเจ้า
 คารุมา อย่างนั้นวี ดำเนินไปด้วยกัน (คำนับทั้งคู่อย่างสบาย
 ใจ) เมื่อตะกี้นี้ ขอบใจมาก

(พระและคารุมาออกไป คนทั้งสองมองอย่างงุนงง)

แปลจาก Daruma

ของ Mushanokoji Saneatsu

โดย สายพิน เมฆสกุล

ใส่คะแนน

หลังจากที่ได้ฆ่ากรมการเมืองแห่ง โจชิอิวาฮานะแล้ว
 ชิวจิแห่งคูนีซาตะ ก็ได้พาพรรคพวกหลบหนีไปซ่อนตัวอยู่ที่
 เขาอาคาบิ หลีกเสี่ยงจากการตามจับกุมของเจ้าพนักงานจาก
 มณฑลทั้งแปด ต่อมาได้พบว่า ท่าเลที่ซ่อนเริ่มจะไม่ปลอดภัย
 ชิวจิจึงนำลูกน้อง ประมาณ ๑๔-๑๕ คน ถ้อย ๆ ตีฝ่าลงมา
 ทามทางที่จะไปยัง ชินจิ

เมื่อข้ามแม่น้ำโทนะ ในตอนกลางคืนแล้ว ก็มาถึง
 แม่น้ำชิบุคาวา และเนื่องจากตรงสะพานที่จะข้ามแม่น้ำนั้น
 มีพวกเจ้าพนักงานคอยกวาดขันอยู่อย่างเข้มแข็ง พวกเขาจึง
 ค้องเลี้ยวลงมา ทางปลายแม่น้ำ ห่างออกไปประมาณ ๑ ไร่
 เพื่อจะข้ามฝั่งไป กระแสน้ำที่ไหลเชี่ยวกรากทำให้ต้องใช้วิธี
 ชิงเชือกแล้วโหนข้ามไป แต่กระนั้นก็ตาม ก็ยังมีลูกน้องคน
 หนึ่งของเขา ปล่อยมือหลุดลงไปให้กระแสน้ำพัดพาจมหายไป

จากแม่น้ำ ชิบุคาวา ก็เลี้ยวไปตามทางอิกาโฮ แล้ว
 อ้อมไปทางค้ำหลังของภูเขาเพื่อจะไปชะรุณะ หนึ่งวันหนึ่ง

(พระหนุ่มสง่า เข้ามาคืนเคียว คำนับคารุมาอย่างนอบน้อม)
 พระ ข้ามมาต้อนรับท่านโดยพระบัญชาของพระพุทธเจ้า
 คารุมา อย่างนั้นรี ถ้างั้นไปด้วยกัน (คำนับทั้งคู่อย่างสบาย
 ใจ) เมื่อตะกี้นี้ ชอบใจมาก

(พระและคารุมาออกไป คนทั้งสองมองอย่างงุนงง)

แปลจาก Daruma

ของ Mushanokoji Saneatsu

โดย สายพิน เมฆสกุล

ใส่คะแนน

หลังจากที่ได้ฆ่ากรมการเมืองแห่ง โจชิอิวาฮานะแล้ว
 ชีวิตแห่งกุนิซาตะ ก็ได้พาพรรคพวกหลบหนีไปซ่อนตัวอยู่ที่
 เขาอาคากิ หลีกเสี่ยงจากการตามจับกุมของเจ้าพนักงานจาก
 มณฑลทั้งแปด ต่อมาได้พบว่า ท่าเลที่ซ่อนเริ่มจะไม่ปลอดภัย
 ชีวิตจึงนำลูกน้อง ประมาณ ๑๔-๑๕ คน ค่อย ๆ ฝึฝ่าลงมา
 ตามทางที่จะไปยัง ชินจิ

เมื่อข้ามแม่น้ำโทเนะ ในตอนกลางคืนแล้ว ก็มาถึง
 แม่น้ำชิบูคาวา และเนื่องจากตรงสะพานที่จะข้ามแม่น้ำนั้น
 มีพวกเจ้าพนักงานคอยกวาดขันอยู่อย่างเข้มแข็ง พวกเขาจึง
 ต้องเลี้ยวลงมา ทางปลายแม่น้ำ ห่างออกไปประมาณ ๑ ไร่
 เพื่อจะข้ามฝั่งไป กระแสน้ำที่ไหลเชี่ยวกรากทำให้ต้องใช้วิธี
 ขึงเชือกแล้วโหนข้ามไป แต่กระนั้นก็ตาม ก็ยังมีลูกน้องคน
 หนึ่งของเขา ปล่อยมือหลุดลงไปให้กระแสน้ำพัดพาลหายไป

จากแม่น้ำ ชิบูคาวา ก็เลียบไปตามทางอิคาโฮ แล้ว
 อ้อมไปทางค้ำหลังของภูเขาเพื่อจะไปชะรุณะ หนึ่งวันหนึ่ง

คืนเต็ม ๆ จึงสามารถผ่านสะพานไปได้อย่างทุลักทุเล พอพ้นมาก็คพบเข้ากับด่านรักษาการณ์แห่งโอโคะเข้าพอดี

เมื่อผ่านซันจิมาได้แล้ว ด่านนี้ก็ถือได้ว่าเป็นด่านที่น่ากลัวมากที่สุด หากแม้เพียงผ่านด่านนี้ไปได้ หนทางที่จะไปถึงเขตของซึนาโน มีเพียงเทือกเขาที่ต่อกันเป็นลูก ๆ เบื้องหน้าเท่านั้น

พวกของซิวจิเดินผ่านด่านเข้าไปในตอนเช้ามีด มียามรักษาการณ์อยู่เพียง ๕-๖ คนเท่านั้น ซึ่งต่างก็ขาดเกรงกลัวในกำลังของซิวจิ จึงมิได้เข้าขัดขวางการเดินทางของพวกเขาแต่อย่างใด

พ้นด่านมาแล้ว ทุกคนเริ่มโล่งอกสบายใจขึ้น และเพื่อเลี่ยงการใช้เส้นทางใหญ่จึงอ้อมไปทางหลังเขา ตอนนี้เป็นตอนที่ฟ้าเริ่มสว่าง โซจิช่วงนั้นเป็นตอนปลายฤดูใบไม้ผลิ เมื่อมองลงมาจากยอดเขา เห็นใบหม่อนเขียวขจีตามทางที่เลียบหมู่บ้าน หมอกในยามเช้าปกคลุมไปทั่วทุกหนทุกแห่ง

ซิวจิ อยู่ในเครื่องแต่งกายแบบคานโตชิมะ เห็นใบคาบยาว พร้อมสนับแข้งรองเท้ารัดกุม สวมหมวกปิดหน้า

เดินหน้าหน้าอยู่ หลังจากที่ได้ทราบคร่าวผ่านความยากเข็ญมาเกือบเดือน ทำให้ใบหน้าที่ยิ้มไปก้วยรอยแผลเป็นของเขา ดูคล้ำและซบลงไปเล็กน้อย แลดูมึนทึบและน่ากลัวยิ่งขึ้น ส่วนบรรดาพวกลูกน้อง ก็ดูมีท่าทางที่ไม่แตกต่างไปเท่าใดนัก เพียงแต่ไม่ได้ใส่หมวกอย่างซิวจิเท่านั้น บ้างก็เสื้อผ้าขาดกระรุ่งกระริ่ง บ้างก็เหลือรองเท้าเพียงข้างเดียว บ้างก็มีคราบเลือดเปอะเต็มเสื้อผ้าชุดขาวที่ใส่อยู่จนแทบจะแลไม่เห็นสีขาว

เนื่องจากต้องหลีกเลี่ยงการใช้เส้นทาง ทำให้ต้องระวังเรื่องการหลงทางอีกด้วย เดินทางเลียบไปตามภูเขาสูงแล้วสูงเล่า จากด่านโอโคะประมาณ ๒ ลี้ ก็มาถึงเชิงเขาขนาดย่อมลูกหนึ่ง ซึ่งปกคลุมหนาแน่นด้วยไม้หนานาพันธ์ เมื่อเหลียวกลับไปก็เห็นเขาอาคากิเลื่อนกลางอยู่ท่ามกลางเทือกเขาที่อยู่ห่างออกไป

“เราจะพักกันที่นี้สักครู่ เอ้า...ดูเขาอาคากิให้เต็มตากันเป็นครั้งสุดท้ายเถอะ”

ซิวจิกล่าวขึ้นและเดินหาต้นไม้ที่เหมาะสมแล้วทั้งตัวลงนั่งอย่างเหนื่อยอ่อน สายตาของเขาเหม่อมองออกไปยังหุบเขาอันเป็นที่รักที่คุ้นเคยมากกว่า ๔๐ ปี เขาอาคากิและแม่น้ำโทเบ

ที่ไหลผ่านหุบเขา กับแนวสันเขาที่ทอด ไก้งละมุน ประกอบกัน เป็นที่ราบสูงกว้างใหญ่แห่งนั้น คือแผ่นดินมาตุภูมิของเขา ที่ที่เขาได้มีชื่อเสียง และก็เป็นที่ซึ่งเขาเพิ่งได้ฆ่า ซิมามูโร ซามูโรและกรรมการเมืองเมื่อเดือนกว่าที่ผ่านมา

ใจของชีวจิ มีความเศร้าเสียใจอย่างที่ต้องพลัดพราก จากถิ่นเดิมมา แต่สิ่งที่ทำให้เขาต้องทุกข์ร้อนที่สุดในขณะนี้ ก็คือความเป็นอยู่ของบรรดาลูกน้องของเขาเอง เมื่อตอนที่ยังอยู่ที่เขา อากากินั้น เขามีลูกน้องอยู่เกือบ ๕๐ คน และได้ลักลอบหลบหนีไปจากเขา ๒-๓ คน พอถึงตอนที่ถูกเจ้าหน้าที่เข้าโจมตีนั้น ก็เหลืออยู่เพียงแค่ ๒๗ คนเท่านั้น หลังจากนั้นก็ยังถูกจับไปอีก ๕-๖ คน และหายสาบสูญไปอีก ๗-๘ คน จนบัดนี้มีเหลืออยู่เพียง ๑๑ คนเท่านั้น ดังนั้นเป็นพวกที่ร่วมบุกนำลูขไฟฝ่าคมหอกคมดาบมา โดยไม่เกรงกลัว ยอมทั้งบ้านเกิดเมืองนอนมาอยู่ที่แปลกถิ่น ก็เพราะความจงรักภักดีต่อตัวชีวจิแท้ ๆ เมื่อตอนที่ชีวจิตที่นั่งลำบาก เขาเหล่านี้ได้ร่วมกันฝ่าฟันหักด่านมาโดยไม่เสียค่ายชีวิต ในสภาพของชีวจิขณะนี้ซึ่งเป็นผู้ที่ฆ่าเจ้าพนักงาน หักด่านมามีศักดิ์คิตัว

นั้นการจะนำลูกน้อง ๑๐ กว่าคนเดินทางต่อไป เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ไม่สะดวก

ในความคิดของชีวจิ ครั้งหนึ่งตอนที่เขาหลบหนีศัตรู ไปหลบอยู่หลบอยู่ที่บ้านของตระกูลอิมะอิโคะโทคะ แห่งชินชู โอวาเคะ โดยไม่พาลูกน้องไปด้วยเลยแม้แต่คนเดียว นับเป็นการเสียเกียรติของชีวจิผู้มีฉายาว่า จ้าวพญาน้ำแห่งบ้านกุนิสะคะอย่างยิ่ง ถ้าตอนนี้เขาจะพาลูกน้องไปพอประมาณ ๒-๓ คน เขาควรจะไปไหนไปไหนด้วยล่ะ ชิวจิตึกเช่นนั้นแล้วก็กำหนดตัวผู้ที่จะพาไปด้วยอยู่ในใจอย่างรวดเร็ว

ถ้าเป็นในเวลาปกติแล้ว ชิวจิก็น่าจะพูดออกมาได้อย่างง่าย ๆ ว่า “เอาละ อาซา คิไซกับคาสึเกะไปกับข้า” นอกนั้นใครจะแยกย้ายกันไปยังงี้ก็ได้ เงินค่าเดินทางก็ให้แบ่ง ๆ กันไป”

แต่นับตั้งแต่ชีวจิได้หลบซ่อนตัวอยู่ที่เขาอากากิมา ก็รู้ซึ้งถึงความจงรักภักดีของลูกน้องทั้งหลายที่มีต่อตนดี แม้จะต้องทนทุกข์ทรมานออกอยาก อาศัยถ้ำและร่วมไม้คอยหลบ แดกหลบฝน ฝ่าอันตรายมากมาย พวกนี้ไม่เคยปรปักษ์กับ

ถึงความยากลำบากเลยแม้แต่ค่า:คิยว ที่เขาจิสโซในเทือกเขา
อาคาภิ ทุกคนเสี่ยงชีวิตในยามคับขัน แม้แต่โอชิมาสึผู้บ้ำ
บั้นก็ถูกกล่าวหาว่าเป็นคนแก่ที่ไร้ประโยชน์ก็ยังทำงานให้อย่าง
กล้าหาญ

ซิวจิ เมื่อระลึกถึงน้ำใจและความแข็งขันของลูกน้อง
เหล่านี้ จึงรู้สึกลำบากใจที่จะหน่วงเหนี่ยวคนไว้เพียง ๒-๓
คน แล้วให้ที่เหลือแยกจากไป เพราะความจริงทุกคนก็
เหมือน ๆ กัน คือล้วนแต่ยอมสละชีวิตเพื่อตัวเขาทั้งนั้น การ
แบ่งแยกลูกน้องจึงเป็นสิ่งที่เขาลำบากใจ ในช่วงขณะหนึ่ง ซิวจิ
ผู้หิยมหาญและผ่านอุปสรรคมามาก ก็เกิดใจอ่อนลง คิดว่า
ถ้าต้องแยกกันแล้ว ก็ควรที่จะแยกกันเสียทั้งหมดดีกว่า เมื่อ
ตัดสินใจแล้ว เขาก็ร้องเรียกขึ้น

“เฮ้ พวกเราทุกคน”

เขาร้องเรียกบรรดาลูกน้อง ที่กระจัดกระจายอยู่แถวนั้น
ด้วยน้ำเสียงที่คึกคักแครงขมิ้มเหมือนน้ำเสียง ที่เขาใช้เวลาคู่ลูก
น้อง เป็นเสียงที่สามารถดังทะลุแก้วหูของลูกน้องที่กระจัด
กระจายอยู่ทั่วทุกคน

บรรดาลูกน้องที่นอนแผ่กระจัดกระจาย อยู่บนพื้น-
หญ้าโดยรอบนั้น เมื่อได้ยินเสียงของซิวจิ ต่างก็พากันลุกขึ้น
แม้กระทั่งพวกที่นอนหมอบ ด้วยความอ่อนเพลียจ การ
ตราคร่ำมาตลอดคืน

“พวกเราทุกคน”

ซิวจิร้องเรียกขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ดวงตาใหญ่และเฉียบ
คมของเขาที่ทำให้เขาเคยได้รับฉายาเมื่อวัยเด็กว่า “ผู้สามารถ
มองทะลุจวนครอบลูกเต๋า” นั้น กวาดไปรอบ ๆ

“ทุกคน ขอให้ตั้งใจฟังสักหน่อย ต่อจากนี้ไปข้าง
ใจที่จะไปชินจิวิตามลำพังคนเดียว ความจริงข้าอยากจะพา
พวกเจ้าไปช่วยทุกคน แต่พวกเราที่หักด่านฆ่าเจ้าหน้าที่มีคดี
ติดตัวกันนี้จะเดินทางด้วยกัน ๑๐-๒๐ คน ไปตามยถากรรม
นั้นเป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ ข้าอยากจะพาคนไปด้วยสัก ๒-๓ คน
แต่จากที่พวกเราได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาเหมือน ๆ กัน ข้า
ก็ไม่อยากแบ่งแยกพวกเจ้า ถ้าหากจะพาไปด้วยก็ควรพาไป
ทั้งหมดไม่ให้เหลือแม้แค่คนเดียว ถ้าหากจะต้องแยกกัน ก็
ขอให้พวกเราแยกกัน去吧เหมือนกันหมด จากกันด้วยดีไม่

ให้มีข้อเคืองใจกัน เอาละนี่คือเงินที่เหลืออยู่ ทั้งหมดประมาณ ๑๕๐ เรียกว่าให้ทุกคนแบ่งเอาไว้คนละ ๑๒ เรียกว่าที่เหลือข้าก็จะเอาไปเอง ขอให้ทุกคนรักษาเนื้อรักษาคัวให้ดี ถ้าหากไถ่กินข้าวเมื่อใดว่า ชีวิตถูกจับตัวได้และถูกส่งไปเอโดแล้ว ก็ขอให้ช่วยทำบุญกรวดน้ำไปให้ข้าบ้างก็แล้วกัน”

ไม่มีใครสนใจกับห่อเงิน ๑๕๐ เรียวนั้นเลยดูเหมือนว่าทุกคนจะงงจนไม่ทราบว่าจะพูดอะไรออกไปดีสำหรับการแสดงออกอย่างฉับพลันของชีวิตครั้งนี้ ต่างก็พูดอะไรไม่ออก จนในที่สุด ผู้ที่เอ่ยทำลายความเงียบขึ้นในหมู่ลูกน้องเป็นคนแรก ก็คือ อาซาทาโรเอง

“นั่นเป็นความคิดที่แย่งของหัวหน้าเอง พวกเราทั้งหมดนี้ ต่างก็ละทิ้งครอบครัวจากลูกจากเมียมา ก็เพื่ออะไรกัน ทุกคนต่างก็คอยเป็นห่วงเป็นใยในตัวหัวหน้า ต่างก็คอยหวังจะเห็นความสำเร็จของหัวหน้า ด้วยตาของทุกคนเองมิใช่หรือ การนำพวกเราไปทั้งหมดนี้เป็นอันตรายก็เป็นเหตุผลที่ทุกคนรู้จักกันอยู่ ถ้าหัวหน้าอยากจะได้ใคร

ร่วมทางไปด้วย ก็ขอให้เอ่ยชื่อเรียกออกมาเลย ไม่ต้องมาด้วยความเกรงใจในความเป็นนายเป็นบ่าว ตอนนี้เป็นโอกาสสำคัญของหัวหน้าแล้ว พวกเราก็คงจะไม่มีใครมาเอ่ยกันถึงเรื่องเคืองใจ หรือเรื่องห่วงเงินห่วงทอง...ใช่มั๊ย...พี่น้องทั้งหลาย”

บรรดาลูกน้อง ต่างก็ร้องสนับสนุน คำพูดของอาซาทาโร เป็นเสียงเดียวกัน ชีวิตเองเมื่อไถ่กินตั้งนั้นรู้สึกลำบากใจในการเลือก หากจะฉวยโอกาสสำคัญนี้เรียกชื่อบางคนขึ้นมา ก็จะเป็นการแสดงอย่างแน่ชัด ถึงการแบ่งแยกความแตกต่าง ของระดับความไว้เนื้อเชื่อใจที่มีต่อลูกน้องทั้งหลายไปในตัว อีกประการหนึ่งพวกที่ไม่ถูกเลือกในใจอาจคิดเคียดแค้นชีวิตอยู่ ถ้าต้องจากกันในลักษณะนี้คงจะมาพบกันได้ยาก ชีวิตจึงไม่สู้จะเต็มใจที่จะทำอย่างยิ่ง

ชีวิตจึงบีบปากเงียบโดยไม่มีคำตอบ จึงเกิดความเงียบบนนำกระวนกระวายใจขึ้นชั่วขณะหนึ่ง

“เอ้อ...มีวิธีการที่ดีแล้วละ”

ชายอายุระหว่าง ๒๒—๒๓ ปี ที่ทุกคนเรียกกันว่า

จิ๋วโซผู้เมตตา ร้องทำลายความเจ็บช้ำ เขาผู้ผู้ไต่ค้มหน้า
ร่วมสาบานกับชีวิตมายังไม่ถึง ๒ ปีคืนัก

“จับสลากกันดีกว่า ถ้าใครจับได้ก็จะเป็นคนที่ติดตามเจ้านายไป”

ความคิดที่ค่อนข้างเหมาะสม ในช่วงเวลาเช่นนั้น ทำให้ทั้งชีวิตและลูกน้องต่างก็เริ่มหันมาสนใจ แต่คาสีเกะรีบคัดค้านขึ้นมาในทันทีทันใด

“พุทอะไอย่างนั้นวะ จับสลากันนี่ ถ้าคนทะเล้งอย่างเจ้าเกิดบังเอิญจับได้ มีกลายเป็นภาระของหัวหน้าไปรี ข้าไม่มีวันใช้หรอก...ไอ้วิธีจับสลากนะ ในสถานการณ์ก่อนนี้ สิ่งสำคัญก็คือผลกำลังเท่านั้นแหละ...หัวหน้าไม่ต้องเล้งเลหรือเกรงใจใคร บอกมาเพียงคำเดียวชื่อว่า คาสีเกะตามข้ามากก็จะเรียบร้อย”

คาสีเกะ ผู้ซึ่งสามารถจะแบกไหเหล้าได้ถึง ๔ ไบแล้วยังเดินบนเกยยะไม้ได้อย่างสบาย เป็นบุคคลที่แข็งแรงที่สุดใบบรรดาลูกน้องทั้งหลาย และก็เป็นที่ ๑ ใน ๓ ที่ชีวิตได้หมายเลือกเอาไว้

“ไอ้คาสีเกะ พุทอะไใหญ่โตอย่างนั้นวะ อาศัยผลกำลังแต่เพียงอย่างเดียว นั้นไม่สามารถ จะผาดโผนอยู่ในโลกนี้ได้หรอก จากที่นี้ ไปก็เป็นถิ่นที่เราไม่คุ้นเคย การที่จะเดินทางไปอย่างชีวิตแห่งใจชีวิต เป็นไปไม่ได้หรอกว่า จะไม่มีผู้ช่วยเหลือชาวอยู่ในกระบวนการยุทธ และการวางแผนติดตามไปด้วย แม้จะมีคนแข็งแรงอย่างเจ้าไปด้วยสักกี่คน ถ้ามันทำเล้งเลอยู่ละก็จุกุดหมายปลายทางก็คงมีแต่ฉิบหายล่มจมเป็นแน่”

คนที่พูดคือ คิโซ แห่งมะสืออะ ชายวัย ๔๐ ดูท่าสุขุม ซึ่งชีวิตก็ได้เล้งเห็นถึงคุณสมบัติทางด้านความคิดอ่านสติปัญญาของเขา และคิดจะเอาไปด้วย

“หัวหน้า ให้ข้าไปด้วยไม่ได้หรือ ข้าไม่มีผลกำลังแข็งแรงเหมือนคาสีเกะ และก็ไม่มีความคิดความอ่านดีเหมือนคิโซ แต่เพื่อหัวหน้าขายอมสละชีวิตนี้ ข้าตัดสินใจของข้าอย่างนี้มานานแล้ว”

โอชิมาสึ ผู้บ้ำเป็น เมื่อพูดออกไปเช่นนั้น ก็มีเสียงคำกันขรมออกมาจากกลุ่มลูกน้องทั้งหลาย

“พูดบ้า ๆ อะไรอย่างนั้นวะ ผู้ที่ยอมเสียสละชีวิต
เพื่อหัวหน้า มีแต่เจ้าเพียงคนเดียววี อย่าพ่นอะไรออกมา
ชู้ย ๆ ชี”

พอดูว่าอย่างนั้น โอซิมาสึกก็เงิบเสียงลงพลาง
เอามือเกาหัวสีกอกเลาของเขาอย่างเคอะเขิน

ในขณะที่ตกลงกันอยู่ เวลาได้ผ่านไปเรื่อย ๆ จน
แสงอาทิตย์เริ่มส่องแสงโพล่พ้นทิวเขาขึ้นมา ชิวจิหนึ่งเงิบ
ฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างสงบ ถ้าหากว่าเขาจะพา
คนไปด้วยสัก ๒-๓ คน เขาก็ไม่คิดอยากจะได้คนเหล่านั้น
มาโดยการจับสลาก แต่ต้องการเลือกคนที่เขามั่นใจใน
ความสามารถมากกว่า ในฉับพลันนั้นเขาก็เกิดความคิด
หนึ่งขึ้นมา เป็นวิธีที่เขาไม่ต้องตัดสินใจเลือกด้วยตัวเขา
เอง แต่ก็จะได้คนที่ดีแท้และสามารถอีกด้วย

“อ้าว มัวแต่เอ็ดตะโรส่งเสียงหนวกหูอย่างนี้ เมื่อ
ไหนจะรู้เรื่องกัน เมื่อพวกเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ ที่จะต้อง
ปล่อยให้เข้าไปคนเดียวแล้ว ก็ลองเลือกตั้งกันในหมู่พวกเจ้า
กันเองดูซิ ใครที่ได้คะแนนมากที่สุด เพียงสามคนก็จะได้

ไปกับข้า และนี่เป็นวิธีที่จะทำให้พวกเราไม่ต้องจากกันไป
อย่างหมางใจกัน ดีไหม?”

คำพูดของชิวจิยังไม่ทันจะจบลงก็

“นั่นเป็นความคิดที่ดีมากที่สุดทีเดียว”

คีโซ ซึ่งเป็นผู้ที่มีหวังมากที่สุด รีบกล่าวสนับสนุน

“เป็นวิธีที่ดีมาก”

อาซาทาโร แห่งโอมะมะ ก็รีบสนับสนุนตามขึ้นมา
อีกคน

ในใจเองทุกคนแล้ว คนที่หวังจะได้ไปช่วยโดยวิธี
จับสลากก็น้อยบ้าง แต่เมื่อคำนึงและเข้าใจถึงความจำเป็น
ของชิวจิ ที่จะต้องเอาลูกน้องที่มีประสิทธิภาพไปช่วย ทำ
ให้ทุกคนต่างก็ไม่คัดค้าน และยอมรับเอารูปการเลือกตั้งกัน
ทั้งหมด

คีโซ เอาขวดหมึกมาถือไว้ ชิวจิกำลังเอากระดาษ
เช็ดหน้าออกมาจากอกเสื่อยื่นให้คีโซ คีโซรับเอามาแล้ว
ชักดาบยาวออกมาตัดแบ่งให้เด็กลงอย่างคล่องแคล่ว แล้ว
จ่ายแจกออกไปคนละแผ่นทั่วทุกคน

ในตอนนั้น คนที่มองดูวิธีการนี้อย่างไม่พอใจ ก็คือ

คุโรสึเกะ แห่งอินาริ เขาเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ที่สุดในหมู่บ้าน
ของเขามีศักดิ์เป็นพี่เอื้อยของทุกคน แต่ทั้งชีวิตและลูก
น้องก็ไม่มีใครแสดงออกซึ่งความเคารพยกย่องเลย เมื่อปี
ที่แล้วขณะที่มีเรื่องกับตระกูลโอบาเอะคะนั้น เขาโดนลูกน้อง
ของโอบาเอะคะ คว่าลงตรงที่วิวาท และตั้งแต่นั้นมาเขาก็
เริ่มตระหนักชัดถึงการลดลงของชื่อเสียงและเกียรติคุณของ
ตัวเอง ถ้าจะพูดแล้วเขาก็มีความรู้สึกที่จะ ต้องทนต่อรุ่น
หลังที่เด็กกว่า เช่น กิโซหรืออาซาทาโรที่ออก จะล่าหน้าตัว
เองอยู่ ไม่เพียงแค่นั้นในช่วงสิบปีที่ผ่านมาตัวชีวิตซึ่งเคย
ร่วมผจญภัยในวงไฟมาด้วยกันเหมือนกับ พี่น้องก็ยังถูกลูก
เองมาตั้งแต่เมื่อไรก็ไม่รู้

เมื่อได้ยืนยันว่าจะมีการลงคะแนนเลือกตั้ง คุโรสึเกะก็
รู้สึกว่ทำทางจะไม่ค่อยดี เขาหวังที่จะเปลี่ยนสถานะของ
ตนให้กลับไปเป็นเหมือนเดิม และเมื่อลองดูคนที่พอจะใส่
คะแนนให้ตัวเอง จากจำนวนลูกน้องที่มีอยู่ทั้ง ๑๑ คนก็เห็น
ว่านอกจากยาสึเกะแล้วก็คงจะไม่มีใครอีกเลย ยาสึเกะเป็น
คนเก่าแก่รุ่นเดียวกับคุโรสึเกะ และก็ถูกเด็กรุ่นหลังอย่าง
กิโซขำหน้าขำตา คงจะมีความรู้สึกที่ไม่ดีเช่นกัน คงจะ

ลงคะแนนให้ตนบ้าง แต่เพียงคะแนนเสียงเดียวจากยาสึเกะ
ก็คงจะไม่ได้ทำให้ตนเป็น ๑ ใน ๓ ที่จะได้ร่วมเดินทางไป
แน่ อาซาทาโรคงจะได้สัก ๔ คะแนนและกิโซคงจะได้ ๓
คะแนน ในจำนวน ๑๑ เสียง จึงยังคงเหลืออยู่แค่ ๔ คะแนน

ในจำนวนนี้ ถ้าหักคะแนนที่ตัวเองจะได้อีก ๑ คะแนน
ก็คงจะเหลืออีก ๓ คะแนน และก็เพียงแค่นั้นเองได้คะแนน
อีก ๒ คะแนนก็คงจะได้เป็น ๑ ใน ๓ ที่จะได้ร่วมเดินทางไป
ไปด้วยเป็นแน่ แต่ยาสึเกะนั้นจะคิดลงคะแนนให้ตนหรือไม่
ก็ยังไม่แน่ และก็ไม่ดีแล้วยังอาจจะได้เสียงจากไซสึเกะ
แห่งนามิคาวาด้วยก็ได้ เพราะตนได้เคยช่วยเหลือเอาไว้
มากเมื่อสมัยหนุ่ม ๆ แต่นั่นก็เป็นเรื่องเมื่อ ๖-๗ ปีมาแล้ว
เดี๋ยวนี้ไซสึเกะก็หันมากอยติดตามภักดีต่ออาซาทาโร
อยู่ เมื่อคิดว่าจะได้คะแนนจากยาสึเกะแล้ว ก็ยังต้องขึ้นอยู่กับ
อีก ๑ คะแนน แม้ว่าตนเองจะมีอาวุโสสูงสุด แต่ก็ยังไม่
มั่นใจว่าจะได้มา คุโรสึเกะคิดแล้วก็ยังยืนกระสับกระส่าย
ไม่สบายใจอยู่

เนื่องจากมีขวดหมึกและปากกาเพียงอันเดียว จึง
ต้องใช้วิธีเวียนกันไปทีละคน

“เฮ้...พี่ นี่ปากกา”

ยาสีเกะ ซึ่งอยู่ข้าง ๆ ส่งปากกามาให้คุโรสึเกะซึ่ง
กำลังตกอยู่ในห้วงความคิด ในขณะที่ส่งให้ก็มองหน้าคุโรสึ-
เกะ แล้วยิ้มให้อย่างมีความหมาย เป็นยิ้มที่มีความปรารถนา
คืออย่างแน่นอน คุโรสึเกะคิดว่าเป็นยิ้มที่มีความหมายอย่าง
จะบอกว่า “ใส่กะแนนให้แล้วนะ” เมื่อคิดดังนี้ คุโรสึเกะ
ก็เกิดอยากจะได้อีกสักกะแนน เพราะอีก ๑ กะแนนนี้เกี่ยว
กับความก้าวหน้าหรือความเสื่อมของเขาทีเดียว การได้ร่วม
เดินทางไปกับชีวิตนั้น ก็ไม่ได้คิดว่าจะได้ดิบได้ดีอะไร แต่
ถ้าพลาดจากการเลือกตั้ง ก็เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมกับ
อาวุธของตน ซึ่งเป็นเรื่องที่ตัวเองทนไม่ได้ การที่ปรากฏ
อย่างชัดเจนว่าอาซาทาโรหรือคิโซ มีชื่อเสียงมากกว่าคนนั้น
เป็นเรื่องที่ทนไม่ได้

เขาถือปากกาหนึ่งอยู่ คิดไปมาอย่างเลื่อนลอย

“เฮ้...พี่ ส่งปากกามาเร็ว ๆ หน่อย”

อาซาทาโรซึ่งอยู่ถัดไป ร้องเตือนเขาขึ้นมา คำ

พูดที่เรียก “พี่” นั้น มีสำเนียงเหมือนกับที่ใช้พูดกับผู้น้อย
แฝงอยู่ คุโรสึเกะเริ่มโมโหขึ้นมาด้วยความไม่พอใจ ในเวลา
นั้นจึงเต็มไปด้วยความอิจฉาและอยากแข่งดี พลุ่พล่านอยู่
ในความมืด

มือที่ถือปากกาเริ่มสั่นเล็กน้อย และเขียนไป
พลางบีบออกไป ลงไปในแผ่นกระดาษลงคะแนนว่า
“คุโรสึเกะ”

เมื่อเขียนไปแล้ว ก็ม้วนกระดาษ แล้วใส่ลงในกล่อง
เปล่าที่วางอยู่ ในช่วงขณะที่ใส่ลงไปนั้น ก็พลันเริ่มมีความ
เสียใจขึ้นในใจทันที

“เมื่อเล่นเกมส์แล้ว อย่าเล่นอย่างซื่อฉลาด อย่าทำ
ให้เสียความเป็นลูกผู้ชายเด็ดขาด”

คำพูดที่ชีวิตชอบพูดอยู่เสมอ ตั้งขึ้นเหมือนอยู่
ข้างหู เขารู้สึกว่าทุกคนต่างก็จ้องมองมาที่เขาทั้งสิ้น ทำให้
ไม่กล้าที่จะเงยหน้าขึ้นดูแต่อย่างใด

เคนสึเกะ เขียนหนังสือไม่เป็น จึงกระซิบบอกไซสึเกะ
เพื่อนสนิทของเขาขอร้องให้ช่วยเขียนลงคะแนนแทนเขา
เมื่อทุกคนเขียนเสร็จหมดแล้ว ชีวิตจึงร้องตั้งขึ้น

“กิโซ สองอ่านนับคะแนนคูชิ”

ทุกคนต่างก็ตาลุกวาวด้วยความตื่นเต้น ส่วนมากต่างก็ปลงตกว่าไม่ได้แน่ แต่ก็คอยคาดคะเนไปต่าง ๆ นานา ต่างก็จ้องมองไปที่มือของกิโซด้วยดวงตาเบิ่งโตเหมือนไข่ห่าน

“อันแรกเป็นของอาซาทาโรสะ...อาซาทาโร ๑ คะแนน”

ร้องตะโกนไปแล้ว กิโซก็เอากระดาษนั้นแยกไว้อีกค้ำหนึ่ง

“อาซาทาโร ๒ คะแนน”

เขาร้องบอกต่อไป

อาซาทาโรได้มาอีกคะแนนหนึ่ง เขาเป็นคนที่สนิทซิคเชื่อและเป็นที่ไว้วางใจของชีวจิมาตลอด ๒-๓ ปีนี้ และมักติดคามใกล้ชิดชีวจิตลอดเวลาเหมือนเป็นเงาของกันและกัน ซึ่งบรรดาลูกน้องทุกคนต่างก็รู้ซึ่งถึงขั้นนี้ดี เสียงบอกคะแนนของอาซาทาโรที่ดังขึ้นติด ๆ กัน ทำให้ใบหน้าคล้ำของชีวจิเริ่มปรากฏรอยยิ้มขึ้นมา

“กิโซ ๑ คะแนน”

กิโซ บอกชื่อตัวเองออกไป และหัวเราะอย่างยินดี พยายามบอกซ้ำๆ ไปอีก

“ไม่ได้โกหก จริง ๆ นะ”

แล้วก็ชูกระดาษแผ่นนั้นด้วยมือขวาขึ้นสูงเป็นข้อพิสูจน์-

“ต่อไป ก็เป็นของกิโซอีก”

กิโซชูแผ่นกระดาษขึ้นสูงอีกครั้งหนึ่งอย่างภาคภูมิใจ

“กาตีเกะ ๑ คะแนน”

ชื่อที่ ๓ ปรากฏออกมา ชิวจิเมื่อเห็นว่าบุคคลที่ได้แอบเลือกไว้ในใจทั้ง ๓ คน ล้วนแล้วแต่ปรากฏชื่อในบัตรเลือกตั้ง ก็เกิดความยินดี ดีใจที่ลูกน้องทั้งหลายข้างรู้จักใจของตัวเอง

“อะไรกันนี่ คุณโรสึเกะนี่ คุณโรสึเกะ ๑ คะแนน”

กิโซตะโกนบอกด้วยเสียงสูง คุณโรสึเกะรู้สึกโศกโศก ร้อนผ่าวเหมือนตั้งอยู่ในกองไฟ มีความรู้สึกละอายใจต่อตัวเอง เป็นครั้งแรกตั้งแต่เกิดมา รู้สึกไม่สบายใจ เสียใจและบ่นป่วนอยู่ในทรวงอก ไม่นั่นใจว่า กิโซจะจำลายมือของตัวเองออกหรือไม่ เกิดความพลุ่งพล่าน จะนั่งหรือจะยืนก็รู้สึกไม่สบายร้อนรนไปหมด แต่กิโซก็ไม่ได้ให้ความสนใจกับแผ่นคะแนนเสียงของคุณโรสึเกะแต่อย่างไร

“อาซาทาโร ๓ คะแนน...ต่อไป...กิโซ ๓ คะแนน”

กิโซร้องตะโกนบอกต่อไปด้วยเสียงอันดัง โบลงคะ-
แนนถูกอ่านต่อไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเหลือใบสุดท้ายเพียงใบ
เดียวในมือของกิโซ ปรากฏว่า อาซาทาโรได้ ๔ คะแนน
กิโซได้ ๔ คะแนน คาสึเกะ กับคุโรสึเกะต่างก็ได้คนละคะ-
แนนเท่ากัน

ในใจของคุโรสึเกะนั้น หวังคอยใบคะแนนของยาสึเกะ
อย่างกระวนกระวาย เขาเชื่อมั่นว่า การที่ยาสึเกะจะไม่ลงคะ-
แนนให้เขานั้นเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ และถ้าหากอีกใบที่
เหลือเป็นคะแนนของเขา เขาก็จะต้องได้เป็น ๑ ใน ๓ ที่ได้
ไว้เลือกเป็นแน่

แต่คะแนนในใบสุดท้าย ก็ได้ทำลายความหวังและสร้าง
ความเจ็บปวดให้แก่เขาจนได้ เพราะเป็นใบคะแนนของ คาสึเกะ

“เออละ ทุกคนฟังทางนี้ อาซาทาโรกับกิโซ ได้ ๔
คะแนน คาสึเกะได้ ๒ คะแนน คุโรสึเกะได้ ๑ คะแนน ใคร
ที่สงสัยอะไรก็ขึ้นมาตรวจดูได้ด้วยตนเอง

กิโซแถลงถึงผลขั้นเด็ดขาด พร้อมทั้งส่งสายตาไปยัง
กลุ่มคนทั้งหมด ไม่มีใครต้องการจะตรวจดูบัตรอีกครั้งหนึ่ง
และที่โล่งอกมากกว่าใครก็คือคุโรสึเกะนั้นเอง

ชีวจิ รู้สึกพอกพอกใจมาก ที่ได้เห็นผลเป็นไปตามที่
กิดหวังเอาไว้ พลังพฤกษณ์จากดอกไม้

“เออละ ทุกคนที่เห็นผลและเข้าใจแล้วนะ ข้าจะพา
อาซาทาโร, กิโซ และคาสึเกะไปกับข้า ส่วนคุโรสึเกะที่ได้เพียง
๑ คะแนน แม้ยากจะให้ไปด้วยก็ไม่อาจจะฝีกำพูดไว้แต่ต้น
ได้ เสียใจด้วยนะ เออละ ทุกคนจงแบ่งเอาเงินทอง แล้วแยก
ย้ายกันไปตามแต่ใจตนเองเถอะ

เมื่อชีวจิพูดจบลงแล้ว พวกลูกน้องต่างก็แบ่งเงินกัน
ไปคนละ ๒๐ เรียว

“เออละ พวกข้าขอเดินทางลัดหน้าไปก่อนนะ”

แล้วชีวจิก็เรียกผู้ได้รับเลือกทั้ง ๓ คน แล้วกล่าวคำอำลา
เป็นครั้งสุดท้ายกับทุก ๆ คน จากนั้น ก็มุ่งเดินขึ้นไปทางยอดเขา
“หัวหน้า...ขอให้โชคดี...ขอให้โชคดีนะ”

บรรดาลูกน้องทั้งหลาย ต่างก็ร้องเรียกตะโกนตามหลัง
ชีวจิไป

ชีวจิหันกลับมามอง พลังยอกหมวกที่สวมอยู่ขึ้นโบก
อำลา แล้วร่างสูงของเขากับพวกก็ค่อย ๆ เดินลับสายตาเข้าไป
ในป่าสนที่ปกคลุมเขาอยู่นั้น

สีหน้าของพวกลูกน้องที่หลงเหลืออยู่ ต่างก็ฉายแวว
แห่งความผิดหวังออกมา

“พวกอาซาทาโรไปก๊วยแล้ว คงจะไม่มีเรื่องผิดพลาดที่ใหญ่โตเกิดขึ้นหรอกนะ”

ต่างก็กล่าวออกมาเหมือน ๆ กัน แต่โดยเนื้อแท้แล้วต่างคนก็ล้วนแต่ได้รับความขมขื่นจากการพลาดหวังครั้งนี้นั่นทุกคน

เมื่อกลุ่มชีวิติลิปสายตาของทุกคนไปแล้ว ก็มีอยู่ ๔-๕ คนเริ่มเดินทางมุ่งตรงไปทางคุชะสืออย่างปลงตก

คุโรสึเกะนั้น เมื่อตอนแยกกันกับชีวิติลิปก็เพียงแต่ผงกหัวให้แล้วนั่งนิ่งก็อยู่เงียบ ๆ จำฟังถึงความโชคร้ายมากเสียยิ่งกว่าการพลาดไต่คะเนน อยู่ในส่วนลึกของตนเอง เมื่อคิดไปถึงโอบะเนนเสียงซึ่งรวมกันไปให้คะเนนแก่คน ๒-๓ คน ซึ่งก็ล้วนเป็นคนที่มีชีวิติลิปคาดหวังเอาไว้ ทั้งอาซาและคิโซ ล้วนได้รับเลือกทั้งนั้น ทุกคนต่างก็เห็นใจในตัวหัวหน้าจึงเลือกคนอย่างอาซาทาโรและคิโซ เมื่อคิดไต่คั่งนั้นแล้วก็อดไม่ได้ที่จะนึกสมเพชที่เขียนชื่อของตัวเองลงไป

สายลมอ่อน ๆ ในยามเช้าโชยมา พัดเอากระดากลงคะเนน กระจัดกระจายไปบนยอดหญ้า

“อ๊ะ...ไอนี้ยังเหลืออยู่อีก ไม่แน่ปล่อยไว้อาจเป็นหลักฐานก็ได้?”

รำพึงออกไปเช่นนั้นแล้ว คุโรสึเกะ ก็ลุกขึ้นเก็บรวม

เอาเศษกระดากที่กระจัดกระจายเหล่านั้น จึกจนกระจุยโยนทิ้งไป ใบหน้าของเขาเขียวคล้ำดูน่ากลัว

“นี่ข้า ไปทางจิบุจะดีกว่ามัง”

คุโรสึเกะ พุดคล้ายกับจะรำพึงกับตัวเอง เขาไม่อยากพบหน้าเพื่อนพ้องหรือใครอีกต่อไป ที่จิบุเขาอาจจะทำนาอยู่กับญาติห่าง ๆ ที่นั่นอย่างสงบสุขก็ได้

แล้วเขาก็เดินไปในทางตรงข้ามกับพวกที่ไปทางคุซาตีมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตรงไปทางฮารุนะ

เมื่อเดินผ่านหมู่บ้านมาได้ ๒-๓ แห่ง ก็ได้ยินเสียงร้องเรียกดังมาจากข้างหลัง

“พี่ พี่แห่งอินาริ”

เขาหยุดยืนแล้วหันกลับมามอง ก็แลเห็นยาตีเกะ วิ่งตามเขามาพลางหอบไปพลาง พอเห็นหน้าเขาก็เกิดความเกลียดชังขึ้นอย่างรุนแรงในหัวอก มองดูท่าทางไร้ยางอายของฝ่ายตรงข้ามซึ่งเป็นผู้ที่คล้ายกับจะให้คำมั่นกับตัวเอง แต่กลับทรยศต่อเขาในช่วงเวลาที่สำคัญ เขารู้สึกขุ่นเคืองมากต่อความเห็นแก่ตัว และอยากสับยาตีเกะให้เป็นชิ้น ๆ

“ข้าคิดว่าจากคุซาตีนี้ข้าจะไปยังเอชิโกะ แต่เมื่อลองคิดดูใหม่แล้วข้ามีลงอยู่ที่กุมากายาไซ แต่ที่นั่นคูมีอันตราย ก็เลยคิดจะกลับไปเก็บเนื้อเก็บตัวที่บ้านเก่า จะไปทางบุซุ พี่จะเดิน

ทางไปเป็นเพื่อนสักครึ่งทางใหม่พี”

คุโรสึเกะไม่เอ่ยปากตอบแม้แต่คำเดียว คงเดินอย่างเร่งรีบต่อไปอย่างเงียบ ๆ

ยาสึเกะ คูท่ารู้ว่า คุโรสึเกะอารมณ์ไม่ดี จึงเขิบเข้าไปใกล้

“ข้าเองก็ไม่ชอบการเลือกทั้งในวันนี้ตั้งแต่แรกแล้ว หัวหน้าที่หัวหน้าเดอะ รู้สึกไม่ถูกต้องที่ไม่เหลียวมองพีซึ่งเป็นผู้ที่เติบโตด้วยกันมาแต่เด็ก แม้อาซาทาโรกับกิโซจะมีผลกำลังหรือสติปัญญาเท่าใดก็ตามจะพูดก็อ้างอย่างก็อ้างว่าเมื่อเปรียบกับพีแล้ว พวกนั้นก็เหมือนกับเด็กทารก เมื่อตอนลงคะแนน ไอ้เวรทั้งหลายก็ไม่มีใครลงคะแนนให้แก่พีเลย ในจำนวน ๑๑ คนนั้น ผู้ที่ใส่ชื่อให้แก่พีนั้น ก็สงสัยว่าจะมีแต่ข้าคนนี่คนเดียวเท่านั้น ข้าเองก็ไม่เข้าใจถึงความคิดในใจของไอ้พวกนั้น

คุโรสึเกะ นั่งเงียบฟังอยู่ รู้สึกโกรธเหมือนมีไฟมาลุกโผลงอยู่ในตัว

“ไอ้ท่า ..”

ท่าอยู่ในใจถึงนั้นแล้ว มือซ้ายของเขาก็เลื่อนไปกุมตบไว้แน่น ลองพูดออกมาอีกสักคำก็จะพ้นทั้งโดยไม่เตือนล่วงหน้า

เลย

แต่ยาสึเกะไม่รู้ถึงความโกรธคงไฟของคุโรสึเกะ ก็ยังคงเดินเคียงอยู่อย่างใกล้ชิดด้วยสีหน้าที่เป็นปกติอยู่

มือที่กุมค้ำตามของคุโรสึเกะค่อย ๆ กลายออก เมื่อคิดเห็นว่าการที่จะกล่าวหาว่ายาสึเกะโกหกนั้น ก็ยอมเป็นการเปิดเผยถึงความอับอายขายหน้าของตนเองด้วย

นอกจากนี้ แม้ว่าจะจับโกหกครั้งใหญ่ของยาสึเกะได้ การกระทำในเรื่องอันต่ำทรามของตนเองก็เป็นการโกหกที่น่าละอายไม่น้อยเช่นกัน คุโรสึเกะก็เกิดนึกสมเพชตัวเองขึ้นมา คำโกหกอันหวานหูของยาสึเกะที่พูดอย่างนั้น ทำให้เราแลเห็นความเลวทรามของตัวเอง แสงสว่างของดวงอาทิตย์ในปลายฤดูวสันต์ เพิ่มความรู้สึกเปล่าเปลี่ยวและมัวชัวของเขามากขึ้น...

ท้องฟ้าของโซจิวิ แลดูสทไสนกันน้อยนบร้อยบินจากเทือกเขาหนึ่งสู่อีกเทือกเขาหนึ่ง สองประกายชนเหลืองอร่ามบินข้ามศีรษะของคุโรสึเกะไปพร้อมเสียงร้องกังวานไปตามทางที่จะไปยังฮารุนะ

แปลจาก Irefuda

ของ Kikuchi Hiroshi

โดย ปกรณ์ ลิ้มปุ่นสุรณี

ผลส้ม

ในฤดูหนาว ... ของวันที่มีอากาศมีคลิ้ม วัน
หนึ่ง ข้าพเจ้านั่งอยู่ที่มุม ๆ หนึ่งในตู้รถไฟชั้น ๒ ของ
รถไฟที่กำลังจะออกจากโยโกสุกะไปโตเกียว ข้าพเจ้านั่ง
รอเสียงสัญญาณรถออกอยู่ด้วยจิตใจที่เลื่อนลอย ...

ในตู้รถซึ่งเปิดไฟอยู่แล้วนั้น เป็นที่หน้าแปลกใจ
ยิ่งนักด้วยนอกจากตัวข้าพเจ้าแล้ว ไม่มีผู้โดยสารคนอื่น
เลย ครั้นข้าพเจ้าเหลือบมองออกไปข้างนอกก็ยังประ-
หลาดใจมากขึ้นอีกเมื่อพบว่าชานชาลาที่สว่างเพียงกลาง ๆ
นั้น ไม่มีแม่แต่เงาของใครสักคนที่มาส่ง มีก็แต่สุนัขตัว
เล็ก ๆ ที่ถูกจับใส่ไว้ในกรงเพียงตัวเดียว ซึ่งในบางครั้ง
มันก็ส่งเสียงร้องโหยหวนอย่างน่าเวทนา

นำอศรรยใจจริง ๆ ที่ทัศนียภาพข้างหน้าข้างมา
ตรงกับความรู้สึกของข้าพเจ้าได้ในเวลานี้ เพราะสมอง
ของข้าพเจ้าแสนจะเหนื่อยอ่อน และจิตใจก็แสนเบื่อจน
ไม่อาจจะบรรยายออกมาได้ ถ้าจะเปรียบก็คงคล้ายกับ
ท้องฟ้ามีคลิ้มที่อุมหิมะไว้จนหนักหน่วง ...

ไม่มีอะไรน่าทำไป กว่าที่เอามือ ๒ ข้างล้วงเข้า
ไปในกระเป๋าเสื้อโค้ตแล้วซุกมันไว้เช่นนั้น แม่ข้างใน
กระเป๋าจะมีหนังสือพิมพ์ฉบับตอนเย็นอยู่ แต่ข้าพเจ้าก็
ไม่มีอารมณ์แม่แต่จะดึงมันออกมาอ่าน

และแล้ว... หูจรดไฟก็ดังขึ้น ข้าพเจ้าเริ่มรู้สึก
ว่าได้ผ่อนคลายสมองที่เลื่อนลอยนั้นด้วยการฟังคีระชะกับ
ชอบหน้าต่างข้างหลัง ผื่นใจรอ... ที่จะให้บ้ายจอครดที่
มองเห็นข้างหน้า เคลื่อนคล้อยถอยหลัง ออกมาเสียที่
ทันใดนั้นข้าพเจ้าก็ได้ยินเสียงทั้งของเกียะ ลากเข้ามาทาง
ที่ตรวจตัวพร้อม ๆ กับเสียงพรุสวาท อะไรบางอย่างของ
คนเก็บตัวด้วย ครั้นแล้วประตูรถไฟชั้น ๒ ที่ข้าพเจ้านั่ง
อยู่นั้นก็เปิดออก... เด็กผู้หญิงรุ่น ๑๓-๑๔ ปีคนหนึ่งก็
ก้าวขึ้นมาในรถด้วยอาการเร่งรีบพร้อม ๆ กับที่รถไฟเริ่ม
กระตุก และเคลื่อนออกไปช้า ๆ

เสาของชานชาลาสถานีที่ผ่านไปทีละคัน... ทีละ
คัน รถเข็นน้ำที่ดูเหมือนว่าใครลืมหิ้งไว้ และเด็กชน
ของที่กำลังประหงก ๆ ชอบคุณใครคนหนึ่งในรถที่ให้ค่า
ทิป... ภาพทั้งหมดนี้ค่อย ๆ เลื่อนลับไปข้างหลังอย่าง

อ้อยอิงท่ามกลางวันที่ลอยเข้ามาทางหน้าต่าง ทำให้
ข้าพเจ้าค่อยสดชื่นขึ้นมาบ้าง ในขณะที่จุดบุหรี่มวนขึ้น
สูบลางเปิดเปลือกลูกตาที่หนักหน่วงขึ้น ... มองใบหน้า
หญิงสาวที่นั่งอยู่ข้างหน้าแว็บหนึ่งเป็นครั้งแรก ดูเหมือน
ว่าเจ้าหล่อนคงจะเป็นสาวบ้านนอก ผมเผ้าที่แห้งเป็น
กระเซิงถูกรวบไปข้างหลังอย่างลวก ๆ แก้มทั้ง ๒ ข้าง
เต็มไปด้วยรอยแตกแยกที่แดงก่ำให้ความรู้สึกกร้อนเผ่าจน
น่ากลัว ยิ่งกว่านั้นบนเข้าของเรามีผ้าพันคอไหมพรมสี
เหลืองเข้มสกปรกห้อยลงกองไว้นั้น มีท่อพัสดุใหญ่วาง
อยู่ซึ่งถูกประคองจากมือทั้ง ๒ ข้างที่มีรอยแตกเพราะแพ้
อากาศ และก้านตัวรถไฟชั้น ๓ อย่างระมัดระวัง ข้าพเจ้า
รู้สึกไม่ชอบขี้หน้าเด็กผู้หญิงคนนี้นัก เพราะการแต่งตัว
ของเธอออกจะสกปรกและไม่น่ารักเสียเลย

นอกจากนี้ข้าพเจ้าก็ยังรำคาญกับความเชื่อข้าของ
เจ้าหล่อน กับแค่ตัวรถไฟชั้น ๒ ชั้น ๓ ก็ยังแยกความ
แตกต่างไม่ออก และเพื่อต้องการที่จะลืมว่ามีผู้หญิงเชื่อ ๆ
คนนี้อยู่ ข้าพเจ้าจึงจุดบุหรี่ขึ้นสูบ แล้วดึงเอาหนังสือ-
พิมพ์ต่อนเย็นในกระเป๋าเสื้อโค้ทมาวางบนตักอ่านอย่างไร
จุทหมาย...

ทันใดนั้น ... แสงสว่างจากข้างนอกที่ส่องหน้า
กระดาษหนังสือพิมพ์ก็เปลี่ยนอย่างกระทันหัน เป็นแสง
สว่างจากโคมไฟ และตัวหนังสือบนหน้ากระดาษที่พิมพ์
อย่างเลวกก็ลอยเด่นสู่สายตาข้าพเจ้า อย่างชัดเจนขนาด
คาดคิดไม่ถึง ... แน่ละ ขบวนรถไฟได้เริ่มเข้าสู่อุโมงค์
แรกของเมืองโยโกสุกะ ซึ่งมีอุโมงค์มากมายอยู่ในขณะนั้น
แล้ว...

เมื่อข้าพเจ้ากวาดสายตาไปรอบ ๆ หน้าหนังสือ
พิมพ์ที่แสงไฟส่องอยู่นั้น ชาว ๆ ทัว ๆ ไปซึ่งนำทำให้
จิตใจข้าพเจ้าสดชื่นขึ้น กลับเต็มไปด้วยเรื่องของสังคม
ที่สุดแสนจะธรรมดาและซ้ำซากจำเจ ... "ปัญหาสันติ-
ภาพ" "คู่มือสาวคูใหม่" "คติธรรมรับขึ้น" "ข่าวคนตาย"
.... ในช่วงที่เข้าไปในอุโมงค์ ข้าพเจ้ามีความรู้สึกคล้าย
กับหลอกตัวเองว่า ทางที่รถไฟวิ่งไปนั้น ... สวนมา
ข้าพเจ้ากวาดสายตาอย่างไม่มีการจิตกระใจ เหมือนเครื่อง
จักรผ่านคอลัมน์ที่แห้งแล้งหนึ่งไปสู่อีกคอลัมน์หนึ่ง ...
อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าอดที่จะพะวักพะวงไม่ได้ถึงเด็กผู้
หญิงที่มีใบหน้าอัปลักษณ์ที่นั่งอยู่ข้างหน้าตลอดเวลา

การที่รถไฟเข้าอุโมงค์มืด ... ลักษณะผู้หญิงบ้านนอก... หน้าหนังสือพิมพ์ที่มีแต่บทความน่าเบื่อ ... สิ่งเหล่านี้ ไม่ได้เป็นสัญลักษณ์ แต่มันเป็นอะไรหนอ? ... มันมิใช่สัญลักษณ์ของชีวิตมนุษย์ที่ลึกลับ ชั้นต่ำ ... หรือน่าเบื่อ แต่มันคืออะไรกันนะ ... ช่างมันเถอะ... ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องทั้งหมดนี้ แสนจะไร้สาระเลยเหวี่ยง หนังสือ พิมพ์ที่อ่าน ค้าง อยู่ออกไป พลง ฟิง คีระกะกับขอบหน้าต่างอีกครั้งหนึ่ง พร้อม ๆ กับปิดตาเหมือนตาย แล้วเริ่มง่วง ... สับประหงกไปในที่สุด... หลังจากนั้นเวลาผ่านไปหลายนาที ทันใดนั้นข้าพเจ้าก็รู้สึกเหมือนว่ามีอะไรบางอย่างมาทำให้สะกิดตื่น ข้าพเจ้าเหลียวมองไปรอบ ๆ อย่างฉับพลัน ก็เห็นเด็กผู้หญิงคนที่เคยนั่งอยู่ฝั่งตรงข้าม ย้ายมานั่งที่ถัดจากข้าพเจ้าไป และพยายามที่จะยกหน้าต่างขึ้น หลาย ๆ ครั้งแต่กระจกหน้าต่างที่หนักบานนั้นก็เปิดไม่ได้ง่ายอย่างที่คิดไว้ แก้มที่เต็มไปด้วยรอยแตกก็ค่อย ๆ แดงขึ้น ... แดงขึ้น บางครั้งก็มีเสียงคักจุกและเสียงหอบดังเข้าหูอย่างน่ารำคาญ สิ่งเหล่านี้พอที่จะทำให้เกิดความรู้สึกเห็นใจขึ้นมาบ้าง

จากแสงในเวลาพลบค่ำที่ส่องภูเขาทาง ๒ ข้างทางที่เต็มไปด้วยหญ้าแห้ง ... เฉียดใกล้หน้าต่างเข้ามาทุกทีทำให้ข้าพเจ้ารู้ได้ว่ารถไฟกำลังจะเข้าปากอุโมงค์ อีกครั้งหนึ่งแล้ว...

ถึงกระนั้น เจ้าหล่อนก็พยายามอยู่ที่จะเปิดกระจกหน้าต่างที่ปิดแน่นอยู่นั้น ด้วยเหตุใด? ก็ไม่ทราบ คงจะเป็นเพราะความโลเลมั่งง่ายของเจ้าหล่อนกระมัง? ในส่วนลึกของจิตใจข้าพเจ้า ยังคงคุกรุ่นไปด้วยความโกรธ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงมองคู่มือที่เต็มไปด้วยรอยแตกเพราะแพ้อากาศ ซึ่งกำลังพยายามจะเปิดหน้าต่างอย่างทุลักทุเลด้วยสายตาที่เย็นชา เหมือนว่าจะแข่งไม่ให้เธอทำสำเร็จ กระนั้นแหละ

พอรถไฟเข้าอุโมงค์ กระจกหน้าต่างที่เจ้าหล่อนพยายามอยู่นาน ก็เปิดออกฉับพลันด้วยเสียงอันน่าตกใจ เป็นเหตุให้อากาศคาล้ำที่ผสมฝุ่นละอองเข้ามาเป็นควันกระจายฟุ้งไปทั่วรถ จนคุ่มุกขมัว ทำให้หายใจลำบาก ข้าพเจ้าซึ่งจับคอกอยู่ก่อนแล้ว ไม่ทันมีเวลาควักผ้าเช็ด

หน้าออกมาปิดหน้า เลยทำให้ควันดำเข้ามาปะทะเต็มหน้าจนต้องไอถี่ ๆ แสบหายใจไม่ทันทีเดียว

แต่ผู้หญิง คนที่ ว่าน ไม่สนใจอาการของ ข้าพเจ้า แม้สักนิด กลับยึดคอมมองออกไปข้างนอกห้องที่แสงมืดในอุโมงค์นั้น เจ้าหล่อนปล่อยให้ผมให้สยายไปตามลมที่พัดอยู่ในความมืด และจ้องมองทิศทางที่รถไฟแล่นไปข้างหน้าอย่างใจจดใจจ่อ ขณะที่ข้าพเจ้ามองดูท่าทางของเธอท่ามกลางแสงจากโคมไฟ ข้าพเจ้าคิดว่าคงจะลงมือทำอะไรสักอย่าง เช่น เขกหัวแล้วดูเด็กผู้หญิงคนนั้นหรือสั่งให้เจ้าหล่อนปิดหน้าต่างลงอย่างเดิม ถ้าข้าพเจ้าไม่เริ่มเห็นแสงสว่างจากนอกหน้าต่างเข้ามาและได้กลิ่นดิน... กลิ่นหญ้าแห้ง... และกลิ่นสายน้ำ ที่โชยเข้ามาอย่างบางเบาเสียก่อน...

ในช่วงนี้ รถไฟเคลื่อนออกจากอุโมงค์อย่างช้า ๆ แล่นผ่านเครื่องกันทางรถไฟของเมืองที่แร้นแค้น เมืองหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ระหว่างภูเขา ๒ ลูกที่ปกคลุมไปด้วยหญ้าแห้ง โกลี ๆ เครื่องกันทางรถไฟ มีหลังคาที่ปูด้วยกระเบื้อง หรือ หน้าคาซึ่งยึดเยียดกันอย่างไม่เป็นระเบียบ

คงจะเพราะสัญญาณเครื่องกันทางรถไฟกระเทือนกระมัง คนโบกธงจึงยืนโบกธงขาว... อย่างอ้อยสร้อย

ที่นอกเครื่องกันทางรถไฟ ข้าพเจ้ามองเห็นเด็กผู้ชายแก้มแดง ๓ คนยืนเรียงกันอยู่ คงจะเป็นเพราะว่าอากาศที่มีคดคลุ้มของวันนี้ บีบพวกเขาจนร่างกายหดสั้นลงไปกระมัง? อีกทั้งสีของเสื้อผ้าที่ใส่อยู่อีกหมองคล้ำคล้าย ๆ กับบรรยากาศของซานเมืองนั้นแหละ

เด็กพวกนั้น แหงนหน้ามองดูขบวนรถไฟที่วิ่งผ่าน โบกมือพร้อมกันอย่างรวดเร็ว พลางยึดคอเล็กเสี้ยสูงแล้ว พยายามส่งเสียงดังแต่ฟังไม่ได้ศัพท์พร้อม ๆ กับที่ผู้หญิงคนนั้นยื่นตัวออกจากหน้าต่าง พลางยื่นมือที่แพ้อากาศออกไปโบกซ้าย... โบกขวาอย่างสุดแรงจนข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นไปด้วย ผลสัมประมาณ ๕-๖ โบกที่ถูอาบด้วยความอบอุ่นของแดด ก็ตกลงไปอย่างกระจัดกระจายที่พวกเด็ก ๆ ซึ่งยืนดูขบวนรถไฟอยู่ เหตุการณ์นี้ทำให้ข้าพเจ้าถึงกับต้องหายใจอย่างรวดเร็ว...

หลังจากนั้น ข้าพเจ้าก็สามารถเข้าใจอะไร ๆ ได้ทั้งหมดทันที คงจะเป็นว่าเด็กผู้หญิงคนนั้นกำลังจะบ้าย

หน้าไปที่ ๆ ทำงาน จึงโยนผลส้มไม่กี่ลูกที่ซุกอยู่ในกระเป๋า ออกไปทางหน้าต่าง เพื่อเป็นรางวัลแก่พวกน้องชาย ที่อุตส่าห์มาส่งที่เครื่องกันทางรถไฟ

เครื่องกันทางรถไฟของเมืองที่ ฉาบด้วยแสงตอน พลบค่ำ... เสียงเด็ก ๆ ๓ คนที่ส่งเสียงร้องราวกับนก น้อย ๆ ... ติสโสไลของผลส้มที่กระจัดกระจายลงไปสู่พื้น ดิน ทั้งหมดนั้นได้เกิดขึ้นที่นอกหน้าต่างของรถไฟอย่างรวดเร็วภายในพริบตาเดียว

อย่างไรก็ตาม... ในหัวใจข้าพเจ้า ประทับภาพ เหล่านี้ไว้อย่างสะเทือนใจและชัดเจน ข้าพเจ้ารู้สึกเป็น สุขอย่างลึกถ้ำในหัวใจอย่างไม่เคยรู้มาก่อน ข้าพเจ้า เเงหน้าขึ้นมองดูเด็กผู้หญิงอย่างกระปรี้กระเปร่า ราวกับ มองดูคนอีกคนหนึ่ง

เด็กผู้หญิงคนนั้นกลับไป นั่งที่ที่นั่งข้างหน้า ข้าพ- เจ้าด้วย อิริยาบถที่ไม่เปลี่ยนแปลง... ยังพันผ้าพัน คอไหมพรม รอบแก้มที่มีรอยแตก พร้อมกับในมือที่

ประคองท่อของใหญ่ที่ยังกำตัวรถไฟขึ้น ๓ ไว้อย่างหนา แน่นอย่างเดิม

ในตอนนั้นข้าพเจ้าสามารถจะลืม ความเบื่อหน่าย ... ความแข็งที่บอกไม่ถูก และความลึกลับชั้นต่ำน่าเบื่อ หน่ายของชีวิตมนุษย์ไปได้บ้างเป็นครั้งแรก

แปลจากเรื่อง Mikan

ของ Akutagawa Ryunosuke

โดย นิธิมา อภิวัฒน์าวงศ์

โทชิซุน

บทที่หนึ่ง

ยามพระอาทิตย์ตกดินในฤดูใบไม้ผลิ ณ เบื้องล่าง
ของประตูทางทิศตะวันตกของเมืองหลวง รากุโย แห่งราช-
วงศ์ถึง มานพน้อยผู้หนึ่ง กำลังแหงนหน้ามองท้องฟ้าอยู่
อย่างเลือนลอย มานพผู้นั้นมีชื่อว่า โทชิซุน เดิมเป็นลูก
ชายของเศรษฐี แต่ขณะนี้ได้ผจญทรัพย์สมบัติไปจนหมด
สิ้น การดำเนินชีวิตในวันหนึ่ง ๆ จึงประสบความลำบากต้อง
กลายเป็นบุคลิกที่น่าสงสารในสังคม

ในเวลานั้น ถ้าเอ่ยชื่อเมืองรากุโยแล้ว ไม่มีเมือง
ไหนในโลกที่จะมาเทียบได้ เพราะเป็นเมืองที่มีความเจริญ
สูงสุด การสัญจรไปมานั้น ไม่มีการหยุดหย่อนเลย ทั้งคน
และรถแล่นผ่านไปมา ท่ามกลางแสงอาทิตย์ในยามตกดินซึ่ง
ดูเป็นมันระยับสาดแสงไป ที่ประตูอย่างเต็มที่ สภาพของ
หมวกผ้าไหมที่ชายชราสวมใส่อยู่ ต่างหูทองคำของหญิงสาว

ตุรกีและบังเหียนม้าซึ่งเป็นเชือกหลายสี ประดับอยู่ที่ตัวม้า
เผือก หลังไหลไปมาอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งมีความสวยงามมาก
ประจุกภาพวาด

แต่ทว่าโทชิซุนก็ยังคงเหมือนเดิม ยังคงยืนฟังกำแพง
ประตูเมือง เหมือนมองแต่ท้องฟ้าอยู่อย่างเลือนลอย ท้องฟ้า
ในยามนั้นพระจันทร์รูปเคียวส่องแสงใสสว่าง อยู่ท่ามกลาง
หมอกจาง ๆ เปรียบประจุกรอยเล็บ ลอยอยู่กลางอากาศ
อย่างวิบริ

“พระอาทิตย์ก็ตกดิน ท้องก็หิวยิ่งกว่านั้นไม่ว่าจะไป
ที่ไหนก็ตาม ที่ ๆ จะซุกหัวนอนก็ไม่มี ถ้าถึงขนาดว่าเกิด
มาแล้ว ต้องมาคำนึงถึงเรื่องเช่นนี้แล้ว ไปกระโดดแม่น้ำ
ฆ่าตัวตายเสียให้รู้แล้วรู้รอดไปคงจะดีกว่า”

เนื่องจากว่าโทชิซุนอยู่ลำพังคนเดียว ความคิดฟุ้ง-
ซ่านไร้จุดหมายจึงมาครอบงำเขาอยู่ ในทันใดนั้นมีชายแก่
ตาเดียว ไม่รู้ว่ามาจากไหน มาหยุดยืนที่ข้างหน้าเขาอย่าง
กระทันหัน แสงอาทิตย์ที่กำลังตกดินนั้น ฉายแสงมายังชาย
ชรา ทำให้เกิดเงาขนาดใหญ่ทอดไปยังประตู เขาจ้องหน้า
โทชิซุนเขม็งพลางเอ่ยขึ้นว่า “เอ็งกำลังคิดอะไรอยู่” เอ๊ย

ถามด้วยท่าทีที่หึงหยาโส เนื่องจากชายชราถามอย่างรวดเร็ว กะ
ทันหันมากจนโทชิซุนหลบตาไม่ทันได้คิดอะไร ก็ตอบอย่าง
ซื่อ ๆ ว่า “บ้านหรือ ที่ ๆ จะซุกหัวนอนคืนนี้ยังไม่มีเลย
กำลังคิดอยู่ว่าจะทำยังไงดี” “อ้อ อย่างนั้นหรือ น่าสมเพช
จริงนะ” ชายชราคนนั้นทำท่าเหมือนกับกำลังคิดอะไรอยู่สัก
ครู่หนึ่ง แต่แล้วในที่สุกก็ชี้มือไปที่แสงอาทิตย์ที่กำลังตกดิน
ซึ่งสาตส่องทางสัญจรไปมา พลางเอ่ยขึ้นว่า “งั้นข้าก็จะบอก
ของดีเอ็งอย่างหนึ่งนะ ตอนนั้นเรากำลังยืนอยู่ท่ามกลางแสง
อาทิตย์ที่กำลังจะตกดิน เงาของเอ็งทอดไปยังพื้นดินเอ็งลอง
ซุกพื้นดินตรงที่เงาหัวทอดอยู่ ซุดตอนกลางคืนนะจะมีทอง
เต็มกำรูดฝงอยู่ตรงนั้นอย่างแน่ ๆ” “จริงหรือนี่” โทชิซุน
ประหลาดใจมาก ตาที่หลบต่ำอยู่นั้นเงยสูงขึ้น แต่ทว่าเรื่อง
ที่แปลกยิ่งกว่านั้นคือ ชายชราคนนั้นหายไปไหนแล้วก็ไม่รู้
เมื่อตะกุกเหมือนจะอยู่รอบ ๆ ข้างนี้แหละ แต่ตอนนั้นมองไม่
เห็นแม้แต่เงา ยิ่งกว่านั้น พระจันทร์บนท้องฟ้าขาวซีดยิ่ง
กว่าเมื่อครู่ก่อน ณ ที่อยู่เหนือคนสัญจร ไปมาอย่างไม่หยุด
หย่อนนั้น มีค้างคาวที่ออกหากินแต่เช้า ๒-๓ ตัว กำลัง
กระพือปีกบินร่อนอยู่ไปมา

บทที่ ๒

ภายในเวลาเพียงวันเดียว โทชิซุนได้กลายเป็นเศรษฐี
ใหญ่คนเดียวแห่งเมืองหลวงรากุโย เขาได้ทำตามคำบอกเล่า
ของชายชรา ได้มองกุเงาที่เกิดจากแสงอาทิตย์กำลังตกดินที่ ๆ
เงาหัวของเขาทอดอยู่ ในตอนกลางคืน ได้ลองซุดดูอย่าง
เงียบเขียบ ทองเท่าภูเขาเสากาซานาครดคันใหญ่บรรทุกไม่
หมดได้หลังไหลออกมา

เมื่อเป็นเศรษฐีใหญ่ ก็ได้ซื้อบ้านอันโอ่อ่าสวยงาม
ทันที ขนาบจักรพรรดิเกนโซ ยังสู้ไม่ได้เลย และเริ่มค้ำ
เนินชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย ให้คนไปซื้อสาเกรันเรียว หน้าลา-
โยของแคว้นเคซุมาให้ ให้ปลุกต้นโบตัน ซึ่งเปลี่ยนสีวันละ
๔ ครั้งไว้ในสวน ให้เลี้ยงนกยูงเผือกฝูงใหญ่โดยปล่อยมัน
ให้อยู่อย่างอิสระ ให้สะสมเพชรนิลจินดา ให้ทอดผ้าไหมเงิน
และทองยกคอก ให้ประกอบรดด้วยไม้หอม สั่งให้ทำเก้าอี้
ตัวงามข้าง การที่จะเขียนแจกแจงความฟุ่มเฟือยที่ละอย่าง ๆ
แล้วละก็ แม้ว่าจะใช้เวลาเขียนนานเท่าใดก็ตาม ก็ไม่อาจ
จะเล่าให้จบได้

เมื่อเพื่อนฝูงได้ยินข่าวลือเช่นนั้นแล้ว แม้แต่เพื่อนที่ไม่ทักทายกันเมื่อพบกันที่กลางถนน ก็หันมาเยิ้มเยียนจนหัวกะโหลกเซ็ดไม่แห้ง จำนวนคนที่มาเยิ้มเยียนจะเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ วันจนเวลาผ่านไปเพียงครึ่งปีเท่านั้น บรรดานักปราชญ์และนางงามทั้งหลายที่มีชื่อเสียงรู้จักกันดีในเมืองรากุโย ไม่มีเลยสักคนเดียว ที่ไม่ได้ไปบ้านโทชิซุน เขาได้เลี้ยงเหล้ายาปลาบั้งแขกเหล้านี้อย่างอิมหน้าสำราญ ในวงเหล้าของเขานั้นมีเหล้าให้กินอย่างไม่รู้จักหมดสิ้นเลย

แม้จะกล่าวอย่างรวบยอดแล้ว ก็เห็นโทชิซุนดื่มเหล้าองุ่นที่มาจากเมืองฝรั่งเศสในแก้วเหล้าทองคำ แล้วชมการแสดงศิลปการกลืนดาบของนักมายากล ที่มีกำเนิดในประเทศอินเดีย โดยรอบข้างตัวเขาล้อมรอบด้วยสาวกำนัล ๒๐ นาง ๑๐ นาง ประดับผมด้วยดอกบัวแก้ว อีก ๑๐ นางประดับผมด้วยดอกโบตันแก้ว นางเหล้านี้เป่าขลุ่ยและเล่นพิณด้วยท่วงทำนองที่สนุกสนานแก่ทว่าไม่ว่าจะเป็นเศรษฐีที่ใหญ่แค่ไหนก็ตาม เงินทองย่อมมีขอบเขตจำกัด ผู้ฟุ่มเฟือยเช่นโทชิซุนก็เช่นกัน เมื่อเวลาผ่านไปเพียงสองปีก็ค่อย ๆ กลายเป็นยา

จก เมื่อเป็นเช่นนั้น มนุษย์ซึ่งมีจิตใจโหดเหี้ยม เพื่อนที่มาเยิ้มเยียนทุกวันจนถึงเมื่อวานนี้ พอถึงวันนี้แม้จะผ่านหน้าประตูบ้านไปก็ไม่ทักทายเลยสักคำเดียว

ในที่สุดก็สูญไปไม่ผลิที่สาม โทชิซุนก็กลายเป็นผู้ยากไร้เช่นเดิม เมื่อกลายเป็นคนที่ไม่มีความเงิน แม้แต่แดงเดียวก็ไม่มีใครเลยสักคนเดียว ที่จะให้แม้แต่ที่พักพิง ไม่หรือจะอย่างไรก็ตาม เรื่องที่พักพิงเลย ขณะนี้แม้แต่หัว ๑ ถ้วยเต็ม ๆ ที่จะให้ทานแก่เขาก็ไม่มี ในตอนเย็นวันหนึ่ง เขาได้ไปที่ประตูเมืองรากุโยที่กันตะวันตกอีกครั้งหนึ่ง เหมือนมองท้องฟ้าอยู่อย่างเลื่อนลอย พลังยั้งงอยู่กับที่ และเหตุการณ์ก็เหมือนเมื่อครั้งกระโน้นอีก ชายชราตาเดียว ซึ่งไม่รู้ว่ามีมาจากไหนก็ได้ปรากฏร่างขึ้นอีก "เอ็งกำลังคิดอะไรอยู่"

โทชิซุนมองดูใบหน้าของชายชรา ก้มหน้านั่งอยู่ด้วยความอับอายและไม่ได้ตอบอะไรเลยสักครู่หนึ่ง แต่ชายชราดูท่าทางใจดีในวันนั้น ได้ยื่นตามคำถามเดิมกลับไปอีก ฝ่ายนี้ก็ให้คำตอบเหมือนเดิม ด้วยความกลัวว่า

"ข้าไม่มีที่ ๆ จะซุกหัวนอนคืนนี้ กำลังคิดอยู่ว่าจะทำอย่างไรดี" "อ้ออย่างนั้นรี นำสมเพชจริงนะ เอาละ

ข้าจะบอกของดีให้เอ็งอย่างหนึ่งนะ ตอนนั้น เรากำลังยืนอยู่ท่ามกลางแสงอาทิตย์ยามเย็น เงาของเอ็งทอดไปที่พื้นดินนั้น เอ็งลองชดพื้นดินบริเวณที่ตรงกับหน้าอกนั้น ดูในตอนกลางดึก เพราะจะมีเงินทองเต็มคัณรตฝังอยู่อย่างแน่ ๆ

เมื่อชายชรากล่าวดังนั้นแล้ว ในครั้งนั้นก็เหมือนครั้งก่อน คือ หายลับไปในท่ามกลางฝูงชน ตั้งแต่เช้าวันถัดมา โทชิซุเน่ก็กลายเป็นเศรษฐีใหญ่อันดับหนึ่งในโลกนี้ทันที ในขณะที่เดียวกันก็ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ได้เริ่มฟุ่มเฟือยตามอำเภอใจอีก ดอกโบตั๋นเบ่งบานในสวน นกยูงเผือกกำลังนอนในกลางสวน ชมการแข่งกลินดาบมายากลที่มาจากอินเดีย ทั้งหมดนั้นก็เหมือนเดิมกับเมื่อก่อนนี้ ดังนั้นถึงเงินทองจะมีมากมายเต็มคัณรต แต่เวลาผ่านไปสักสามปีก็หมดเกลี้ยงเสียแล้ว

บทที่ ๓

“เอ็งกำลังคิดอะไรอยู่หรือ” ชายชราตาเดียวมายืนอยู่หน้าโทชิซุเน่ก็เป็นครั้งที่สาม แล้วได้ถามคำถามเดียวกันแน่นอนเหลือเกิน ในเวลานั้น โทชิซุเน่ยืนหยุดอย่างเลื่อน

ลอยที่เบื้องล่างของประตู ทางทิศตะวันตกของเมืองรากโย พลังมองแสงของดวงจันทร์รูปเคียว ซึ่งส่องผ่านหมอกมาลง ๆ

“ข้านะหรือ ที่ ๆ จะชุกห้วนอนคืนนี้ยังไม่มีเลย ถ้าลังคิดอยู่ว่าจะทำอะไรดี”

“อ้อ อย่างนั้นหรือ น่าสมเพชจริงนะ งั้น ข้าก็จะบอกของดีให้เอ็งอย่างหนึ่งนะ ตอนนั้นเรากำลังยืนอยู่ท่ามกลางแสงอาทิตย์ในยามเย็น เงาของเอ็งทอดไปที่พื้นดิน ลองชดพื้นดินที่ตรงกับส่วนท้องของเงา ดูในเวลากลางดึกซิ จะมี.....ชายชรากล่าวถึงตอนหนึ่งยังไม่ทันจบ โทชิซุเน่รีบยกมือขึ้นขัดจังหวะการพูดตอนนั้น “ไม่เอาแล้ว เงินทองข้าไม่ต้องการอีกแล้ว” ไม่ต้องการเงินทองรี? ฮะฮา งั้นก็หมายความว่า ในที่สุดเจ้าก็เบื่อกับชีวิตที่อยู่อย่างฟุ่มเฟือยเสียแล้วละซี” ชายชราหรีตาพลางจ้องหน้าโทชิซุเน่อย่างสงสัย “ปะละ เบล่า ไม่ใช่ไม่พอใจความฟุ่มเฟือยหรอก แต่ข้าเซ็ดแล้วเบื่อแล้วในสิ่งที่เรียกว่าคน” โทชิซุเน่ตอบห้วน ๆ พลังทิสี่หน้าบุคบัง “เรื่องนี้น่าสนใจนะ ทำไมถึงเบื่อกันล่ะ?” “มนุษย์ทุกคนใจอำมหิต เวลาที่ข้าได้เป็นเศรษฐีใหญ่ ก็ยกยอปอปั้น

ประจบประแจง แต่ทว่าลงเป็นคนจนกฐิ ตีหน้าเหมือนคน
ไม่รู้จักกันเลย เมื่อคิดอย่างนั้นแล้ว ถึงจะได้เป็นเศรษฐีใหญ่
ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ก็รู้สึกว่าจะไม่มีประโยชน์อันใด

เมื่อชายชราได้ยินคำพูดของโทชิซุนแล้ว ก็หัวเราะ
ออกมาอย่างพอกพอกใจ “อ้อ อย่างนั้นหรือ เออเน๊าะ
เอ็งไม่เหมาะที่จะเป็นหนุ่มน้อย แล้วทรอกนะ แต่เป็นชาย
หนุ่มที่เข้าใจมนุษย์อย่างถ่องแท้ งั้นตั้งแต่นี้ไปแม้จะเป็นคน
จนก็ตั้งใจว่าจะอยู่อย่างสันโดษอย่างนั้นหรือ” โทชิซุนล้งเล
อยู่สักครู่หนึ่ง แต่ดวงตาที่เค็ดเคียวได้มองหน้าชายชราอย่าง
วิงวอนขอร้อง “แม้การดำเนินชีวิตอยู่อย่างสันโดษ ตัวข้า
ในตอนนี้ก็ไม่สามารถจะเป็นได้แล้ว เพราะข้าต้องการศึกษา
เวทมนต์คาถาของท่านผู้วิเศษด้วยเป็นลูกศิษย์ของท่าน อย่า
อย่าปิดบังข้าเลย ท่านคงเป็นผู้วิเศษที่เปี่ยมด้วยคุณธรรมสูง
ส่ง หากท่านไม่ได้เป็นผู้วิเศษแล้ว โฉนเลยจะสามารถ
เนรมิตข้าให้เป็นเศรษฐีผู้ยิ่งใหญ่อันดับหนึ่ง ในโลกนี้ภายใน
เวลาชั่วคืนเดียวได้ ได้โปรดรับเป็นอาจารย์ข้าเถิด โปรด
สอนเวทมนต์คาถาที่มหัศจรรย์ให้ข้าด้วย” ชายชราขมวดคิ้ว
อยู่ ึ่งไปสักครู่หนึ่ง ดูเหมือนว่ากำลังคิดอะไรอยู่ ไม่นาน

นักก็ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ “เป็นความจริงที่เดียวข้าอยู่ที่เรางาย
เป็นผู้วิเศษชื่อเทะจิกานจิ ตอนที่เห็นหน้าเอ็งเป็นครั้งแรก
ก็รู้สึกว่าจะเอ็งฉลาดอย่างไรก็ไม่รู้ ถึงได้เนรมิตให้เป็นเศรษฐี
ใหญ่สองครั้งแล้ว ถ้าอยากเป็นผู้วิเศษมากขนาดนี้ละก็ ก
จะรับไว้เป็นลูกศิษย์ข้า” ชายชราตอบ รับคำขอร้องของ
โทชิซุนอย่างเต็มอกเต็มใจ โทชิซุนมีความยินดีปรีดาเป็น
อย่างยิ่ง ในขณะที่คำพูดของชายชรายังไม่ทันจบเขาก็จรด
หน้าผากลงกับพื้นโค้งคำนับเทะจิกานจิอยู่หลายครั้งที่เดียว

อย่า ไม่ต้องถึงกับขอบคุณเช่นนั้นทรอก ถึงแม้จะ
รับ เอ็งมาเป็นลูกศิษย์ของข้าแล้วก็ตาม การที่จะเป็นผู้วิเศษ
ที่งามสง่าได้หรือไม่ั้น มันขึ้นอยู่กับตัวของเจ้าเองต่างหาก
แต่ทว่าอย่างไรก็ตาม ก่อนอื่นไปกับข้า ลงเข้าไปในเขตเขา
งาบิตูตึกว่า โอ โชคดีจัง พอดีที่นี้ มีไม้ไผ่ตกอยู่หนึ่งอัน
งั้นรีบซีไม้เท้าอันนี้ เหาะข้ามท้องฟ้ากันเถอะ” เทะจิกานจิ
หยิบไม้ไผ่เขียวที่มีอยู่ที่นั่นขึ้นมาอันหนึ่ง ปากพร่ำท่องคาถา
ไปพลางขึ้นซีไม้ไผ่อันนั้นกับโทชิซุน รวาก็บว่าจะขึ้นซีไม้
ข้างเป็นเรื่องที่น่าแปลกประหลาดมาก ไม้ไผ่อันนั้นล่องลอย
ขึ้นไปบนท้องฟ้ากว้างใหญ่ อย่างทรงพลังมากประดุจมังกร

อย่างรวดเร็วบินผ่านท้องฟ้าอันแจ่มใส ในยามเย็นของฤดู
ใบไม้ผลิตรงไปยังทิศทางของเขางาบี

โทชิซึนรู้สึกเสียวไส้พลางมองต่ำลงไปยังเบื้องล่างด้วยความกลัว ณ เบื้องล่างนั้นเห็นแต่ทิวเขา เขียวชะอุ่มที่อยู่
ใต้แสงอาทิตย์ยามเย็นเท่านั้น ประตู่ทางทิศตะวันตกของ
เมืองหลวงรากุโยนั้น (เมฆบดบังจนมองไม่เห็นเลย) ไม่ว่าจะ
จะมองหาที่ไหน ก็ไม่พบอีก ในขณะนั้น เทะจิกานจิ ปลดปล่อย
ให้ผมขาวปลิวว่อนตามลม เปล่งเสียงสูงร้องเพลงออกมา

ยามเช้าวันรุ่ง ฌ ทะเลเหนือ

ยามเย็นเล่นแถวโซโกะ

ที่โนเซนเสื่อ... ข้าเก็บงูใหญ่

เลื่อยไว้อยู่เป็นเพื่อน

ข้าบินเที่ยว ... แสนสุข

อย่างองอาจไม่กลัวใคร

ข้าไปเที่ยวหอกะคุโย

เข้าออกไปมาถึง.... สามหน

ไม่มีใครเห็นตัวตน

บินวนข้ามทะเลสาบ..... โตะเท

บทที่ ๔

ไม้ไผ่สีเขียวที่บุคคลทั้งสองขึ้นมา ใต้ร่มเงาที่เขา
งาบีภายในเวลาชั่วพริบตาเดียว ที่ที่ถึงมานั้นอยู่บนโขด
หินใหญ่กว้าง ข้างหน้าโขดหินเป็นหุบเหวลึก เห็นได้ว่าเป็น
สถานที่ที่อยู่สูงมาก ดาวลูกไก่ที่ห้อยอยู่กลางหาวแสง
ริบหรี่ใหญ่ขนาดถ้วยชา เนื่องจากว่าเป็นเขาที่ปราศจาก
ผู้คนอย่างแน่นอน รอบ ๆ ข้างจึงสงบเงียบเชียบ สิ่ง
ที่ไต่ย็นถึงหูได้ในที่สุดนั้น เป็นเพียงเสียงลมพัดต้องต้นสน
ต้นหนึ่งที่สูงอยู่อย่างหงิก ๆ งอ ๆ ทางด้านหลังของ-
หน้าผา

เมื่อคนทั้งสองมาถึงโขดหินก้อนนี้ เทะจิกานจิก็
ให้โทชิซึนนั่งลงที่เชิงหน้าผา "ต่อจากนี้ไป ข้าจะไปบน
สวรรค์ไปเฝ้าเจ้าแม่ ในช่วงเวลาที่ข้าไม่อยู่เจ้าจงนั่งอยู่ที่
นี้ คอยการกลับมาของข้าดีกว่า บางทีถ้าข้าหายไปแล้วมี
ปีศาจนาธานิตมาปรากฏตัวขึ้น อาจจะมาสะกดเจ้าด้วย
มนต์คาถา แต่ถึงแม้ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นก็ตาม ห้ามส่งเสียง
ใด ๆ ออกมาทั้งสิ้น ถ้าหากว่าเปล่งเสียงออกมาแม้แต่คำ
เดียวเจ้าก็จะไม่สามารถเป็นผู้วิเศษได้แม้ว่าจะพยายามสักเท่า

โตก็ตาม ก็ ไหมล่ะ แม้ว่าแผ่นดินจะแยกออกจากกันก็จะ
เจียบไว้”

“ได้ครับ ผมจะไม่ยอมให้แม้แต่เสียงเด็ดลอค-
ออกมาเลย แม้ว่าจะถึงกับเสียชีวิตก็ตามก็จะเจียบ” “อ้อ
อย่างนั้นหรือ เมื่อได้ยินเช่นนี้แล้ว ข้าก็เบาใจนั้นเข้าไปจะ
นะ” เมื่อชายชรากล่าวคำอำลาจากโทชิซุนแล้ว ก็ขึ้นขี่ไม้
ไผ่ขึ้นอีกครั้ง ในท่ามกลางความมืดนั้นเองชายชราก็หาย
ลับไปจากภูเขาเรียบตรงไปยังท้องฟ้าเสียแล้ว

โทชิซุนนั่งมองดวงดาวอย่างเจียบ ๆ บนก้อนหิน
เพียงก้อนเดียว เวลาผ่านไปประมาณครึ่งชั่วโมงเมื่ออากาศ
ในเวลากลางคืนในหุบเขาผ่านทะเลสาบใส่มืดบาง ๆ เข้ามาทำให้
เย็นยะเยือก ทันใดนั้นในท้องฟ้าก็มีเสียงพูดขึ้นอย่างคึกคักว่า
“ไอ้ที่อยู่ที่นี่เป็นใครกัน” แต่ทว่าตามคำสั่งของผู้วิเศษ
โทชิซุนจึงไม่ยอมตอบอะไรออกไปเลย

แต่ทว่า สักครู่หนึ่ง เสียงเดิมนี้ก็ดังก้องขึ้นอีกว่า
“ถ้าไม่ยอมตอบ ก็จงเตรียมตัวตายได้ในทันที” ในน้ำเสียง
นั้น มีความคึกอย่างน่ากลัวแฝงอยู่ โทชิซุนก็ยังคงเจียบอยู่
อย่างแน่นอน ทันใดนั้น เสียงตัวหนึ่ง ไม้รู้ว่ามาจากไหน

ได้ป็นขึ้นมา คาเป็นประกายวาว เฟ่งมองโทชิซุนแล้วกระ
โจนขึ้นไปบนโขดหินอย่างรวดเร็ว จ้องมองโทชิซุน พลัง
คำรามคำยเสียงสูงอย่างโกรธจัด ไม่แต่เพียงเท่านั้นในช่วง
เวลานั้นถึงต้นสนที่อยู่เหนือศีรษะต้นอย่างแรงส่งเสียงดังกรอบ
แกรบ งูสีขาวตัวหนึ่งใหญ่ขนาดถั่งไม้ขนาดใหญ่แล่นขึ้นที่
เหมือนเปลวไฟออกมา ชั่วพริบตาเดียวก็เลื้อยลงมาจากยอด
เงื่อมผาที่ด้านหลัง แต่ทว่าโทชิซุนกลับมีอาการสงบเยือก-
เย็น นั่งนิ่งราวกับรูปปั้น ทั้งเสือและงู เฟ่งมองที่เหยื่อตัว
เดียวกัน จึงสงสัยว่าจะฉวยโอกาสซึ่งกันและกันอยู่ ต่างอยู่
ในสภาพที่คอยจ้องมองกันสักครู่หนึ่งไม่ว่าฝ่ายไหนจะลงมือ
ก่อน ชั่วครู่หนึ่งมันต้องกระโจนเข้าใส่ โทชิซุนจะต้องถูก
กัดด้วยเขี้ยวเสือ หรือถูกกลืนด้วยลิ้นงู ขณะที่กำลังคิดว่า
ชีวิตของเขากำลังจะหายไปในช่วงพริบตาเดียวนั้นทั้งเสือและงู
ก็เหมือนหมอกจาง ๆ เลือนหายไป พร้อมกับลมตอนกลาง
คืน ที่ด้านหลัง ต้นสนบนเงื่อมผาไหวกึ่งก้านส่งเสียงดัง-
กรอบแกรบดังลั่นอยู่ตลอดเวลา เหมือนเมื่อครู่ก่อน โทชิซุน
ถอนหายใจพักผ่อนพลางคอยอย่างใจจดใจจ่อว่า ครั้งต่อไป
จะมีอะไรเกิดขึ้นอีกหรือไม่

ทันใดนั้นได้เกิดลมพัดขึ้นวูบหนึ่ง ทันทีที่เมฆสีคำ
 รวากับหมอกบดบังบริเวณรอบ ๆ ผิวหน้า สายฟ้าแลบสีม่วง-
 อ่อนแยกความมืดออกเป็น 2 ส่วนอย่างรวดเร็ว ฟ້าร้องอย่าง
 รุนแรงครางกระหึ่มดังกึกก้อง เปล่า ไม่เพียงแต่ฟ້าร้องเท่า-
 นั้น ยังมีฝนที่ตกลงมารวกับน้ำตก ตกลงมาอย่างรวดเร็ว
 เสียงดัง ชูซ่าท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของอากาศ ในครั้งนั้น
 โทชิซุยังนั่งอยู่อย่างไม่มีอาการหวาดกลัวเลย เสียงลม ละ-
 อองฝน แล่กั้แสงฟ้าแลบอย่างไม่ขาดสาย ในขณะที่นั้นแม้
 แต่เขางามิก็รู้สึกว่าจะถล่มทลายไป ฟ້าร้องครวญครางดังกระ-
 หึ่มประหนึ่งจะทำให้แก้วหูฉีกขาดไป จากใจกลางเมฆคำที่
 หนูนวนในท้องฟ้า มีก้อนไฟสีแดงฉานหล่นลงมายังศีรษะ-
 ของโทชิซุ โทชิซุหนีคุดอย่างรวดเร็ว แล้วคว้าศีรษะลง
 บนโซคหิน เมื่อลองสัมผัสขาขึ้นคุด ท้องฟ้าก็แจ่มใสเหมือนเมื่อ
 สักครู่นี้ บนเขาซึ่งตระหง่านอยู่ฝั่งทางโน้น คาวลูกไก่ขนาด
 ถ้วยชามยังคงส่องแสงเป็นประกายเช่นเดิม เมื่อเป็นเช่นนั้น ทั้ง
 พายุใหญ่ในครั้งนั้น เสือตัวนั้นและงูก็เหมือนกันหมด เป็น
 การกลั่นแกล้งของปีศาจที่ฉวยโอกาสในขณะที่ทะเลจึกานฉิ ไม่
 อยู่เป็นแน่แท้ โทชิซุเหนื่อย ๆ รู้สึกโล่งอก เช็ดเหงื่อซึค ๆ

บนหน้าผากพลางนั่งลงบนก้อนหินอีกครั้งหนึ่ง ในขณะที่การ-
 ถอนหายใจยังไม่ทันจะสุกสันไป คราวนี้ ณ เบื้องหน้าที่เขานั่ง
 อยู่ ปรากฏร่างของแม่ทัพเทพเจ้าที่นำเกรงขาม ความสูงของ
 ร่างคงจะมีถึงสิบเมตร ซึ่งโผล่ออกมาจากเสื้อเกราะนักรบสีทอง
 แม่ทัพเทพเจ้าถือหอก สาม ง่ามอยู่ในมือจ่อปลายหอกอันนั้น
 ไปที่หน้าอกของโทชิซุอย่างรวดเร็ว พลางทำท่าเหมือน
 โกรธแค้นและมีความอคติอันเจ็บปในเสียง “เฮ้ย ไอ้หมอ
 นั้น ใครกันวะ ภูเขาคือชื่องาบินี้ ตั้งแต่สมัยโบราณทีโลกเริ่ม
 มีชนก็เป็นที ๆ ซ้ำอยู่เชียวนะ เมื่อเป็นอย่างนี้ ใครก็ตามที่
 เหยียบเท้าเข้ามาทีนอย่างไม่เกรงใจแล้ว คงจะเป็นไปไม่ได้ที่
 เป็นเพียงมนุษย์ธรรมดา ๆ อิมม ถ้าหากว่าเสียกายชีวิตแล้ว
 จงตอบเข้ามาเร็ว ๆ ในนาทีนี้ แต่ที่ว่าโทชิซุหนีคุดปากเงียบ
 ตามคำบอกเล่าของชายชรา “ไม่ตอบรี ไม่แน่นะ ทีละถ้าไม่
 ตอบก็ตามใจ รอบ ๆ นี้ เหล่าบริวารของข้าจะสับเอ็งเป็นชิ้นๆ
 เป็นหมูบะช้อชะเลย” แม่ทัพเทพเจ้ายกหอกขึ้นสูงเชื้อเชิญ
 ท้องฟ้าทางด้านตรงข้ามของภูเขา ในช่วงนั้นความมืดถูก-
 แหวกออกอย่างกระทันหัน สิ่งที่อยู่จรรย็ใจก็คือ ทหารของ
 เทพเจ้าจำนวนนับไม่ถ้วน แผ่เต็มทั่วท้องฟ้าราวกับก้อนเมฆ
 ทุกคนกวัดแกว่งทั้งดาบทั้งหอกเป็นประกายแวววับปิดล้อมเขา

งาบิ เมื่อโทชิซุนได้เห็นสภาพเช่นนั้นก็เกือบจะเปล่งเสียงร้อง-
 อย่างไม่ทันได้คิด ทันใดนั้นก็คิดถึงคำพูดของเทะจิกานจิขึ้น
 มาอีก จึงเลยเงิบไว้อย่างสุดความสามารถ เมื่อแม่ทัพของ-
 เทพเจ้า เห็นว่าโทชิซุน ไม่มีความกลัว แล้วก็ให้รู้สึกตกใจ
 “ไอ้คนค้อค้านไม่ว่าจะทำยังไงก็ยังไม่ยอมตอบ จะฆ่าเสียตาม
 ตัญญาละเพี้ย” แม่ทัพเทพเจ้าตะคอกเช่นนั้นแล้ว ก็กวัดแกว่ง
 หอกสามง่ามจน เป็น ปรกายแหวววว แหวงโทชิซุนเข้าที่หนึ่ง
 อย่างรวดเร็ว พลังหัวเราะเสียงสูงก็ากใหญ่ก็กก้องไปทั่วเขา
 งาบิ พร้อมกับหายวับไปไหนก็ไม่ทราบได้ แน่นอนที่สุด
 ในเวลานั้นทหารเทพเจ้าจำนวนนับไม่ถ้วนก็หายวับไปราวกับ
 ความฝัน พร้อมกับเสียงลมพัดกลางคืน ดาวลูกไก่เริ่ม-
 ส่องแสงสว่างเหนือโขดหินอีกครั้งหนึ่งอย่างเยือกเย็น ต้นสน
 ของช่วง่อนผาก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อก่อนหน้านี้ ถึงไม้
 ร้องกู่ก้อง แต่ทว่าโทชิซุนได้สิ้นลมหายใจล้มหงายลง ณ ที่นั้น

บทที่ ๕

ร่างของโทชิซุนล้มหงายบนโขดหิน วิญญาณของโท-
 ชิซุนได้ออกจากร่างอย่างสงบและลงไปในนรก

ระหว่างโลกมนุษย์และนรกมีทางทางหนึ่ง เรียกว่า
 ช่องทางมืด ท้องฟ้าของทางนี้มีครีมนทงปี ลมเย็นเยือกพัด
 รุนแรงกังหิว ๆ โทชิซุนถูกลมพัดล่องลอยไปในท้องฟ้าราว
 กับใบไม้ใบหนึ่ง ในที่สุดก็มาถึงหน้าพระราชวังงามสง่าที่มี
 ชื่อว่าพระที่นั่งชินระ

หน้าพระราชวังมียักษ์อยู่มากมายหลายคน ทันทีที่
 เห็นโทชิซุน ยักษ์เหล่านั้นก็ตั้งเข้าล้อมอย่างรวดเร็ว จุกกระ
 ชากลากโทชิซุนให้มาที่หน้าบันไดพระที่นั่ง เหนือบันไดพระ
 ที่นั่งมีพระราชอาองค์หนึ่ง ทรงฉลองพระองค์สีดำสนิท ทรง-
 มงกุฎทองคำ ทอดพระเนตรโดยรอบ ๆ ด้วยพระอาการเคร่ง
 ขรึม พระองค์คงจะเป็นพญามัจจุราชตามที่เคยได้ยินว่าสื่อมา
 แน่ ๆ โทชิซุนคิดอยู่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น จึงคุกเข่าลง ณ หน้า
 พระที่นั่งด้วยความหวาดกลัว

“เฮ้ย เจ้าเข้าไปนั่งที่เขางาบิเพื่ออะไรกัน” พระสุร-
 เสียงของพญามัจจุราชดังประคุกฟ้าลั่น ก็กก้องลงมาจากบน
 บันได โทชิซุนคิดจะกราบทุกตบคำถามนั้น แต่นึกถึงข้อ
 ห้ามของเทะจิกานจิที่ว่า “ห้ามพูดเด็ดขาด” ขึ้นมาได้จึงก้ม
 หน้าหนึ่งราวกับเป็นใบ้ เมื่อเห็นเช่นนั้น พญามัจจุราชจึงทรง

เงือกธาเหล็กที่ถืออยู่ขึ้น ทรงลูบพระมัสสุไปมา ยึดออกอย่าง
ทรงนั่งพร้อมกับตวาดว่า

“เจ้าคิดวาทันนี่คือที่ไหน ตอบมาเร็ว ๆ ก็จะไม่ยกโทษ
ให้ มิฉะนั้นจะทรมานเจ้าตามกฎของนรกนี้โดยไม่รอช้า”

แต่ทว่า โทชิซุณก็ยังคงเหมือนเดิม ไม่ขยับเขยื้อน
ริมฝีปากเลย พญามัจจุราชเห็นดังนั้น ก็หันหน้าไปทางพวก
ยักษ์ทั้งหลายทันที เมื่อสั่งให้ทำอะไรบางอย่าง อย่างคุดันแล้ว
เหล่ายักษ์ทั้งหลายก็ยืนตัวตรง แสดงความเคารพหนึ่งครั้ง
แล้วลากโทชิซุณให้ยืนขึ้นมาพาเหาะขึ้นไปยังท้องฟ้าเหนือพระ
ที่นั่งชินระ

ในนรกนั้นอย่างที่ใคร ๆ ก็รู้กันว่านอกจากมีภูเขาคือ
เป็นคาบ และบ่อเลือดแล้ว ยังมีหุบเขาที่เรียกว่า นรกเปลว
เพลิง ซึ่งเป็นหุบเขาแห่งเปลวไฟ และทะเลน้ำแข็ง ซึ่งเป็น
นรกที่หนาวเย็นคุดันน้ำแข็งเรียงรายอยู่ภายใต้ท้องฟ้าที่มีคิสนิก
พวกยักษ์เหล่านั้น โยนิโทชิซุณลงไปนรกที่กล่าวมาแล้ว
ตามลำดับ ดังนั้นโทชิซุณจึงได้รับการปฏิบัติอย่างไร้ความ-
ปราณี หน้าอกถูกคาบที่มแทงบ้าง ไบหน้าถูกไฟลวกบ้าง ลื่น
ถูกดึงออกมาบ้าง ผิวหนังถูกลกบ้าง ถูกตีด้วยสากตำข้าวที่

ทำด้วยเหล็กบ้าง ถูกต้มด้วยน้ำมันในกะทะบ้าง ถูกงูพิษกัด
สมองบ้าง เมียนตาถูกนกอินทรียิกบ้าง ถ้าจะนับความทุกข์
ทรมานเหล่านั้นแล้ว ก็เหมือนว่าเกือบจะไม่มีวันจบสิ้นเลย
โทชิซุณถูกซ้อมถูกรุณทุกชนิด ถึงแม้จะเป็นเช่นนั้น โทชิ
ซุณก็อดทนอย่างเหนียวแน่นด้วยการกัดฟันแน่น ไม่ยอมเอ่ย
ปากพูดแม้แต่คำเดียว เหตุการณ์นี้ทำให้เหล่ายักษ์ซึ่งแม้จะ
ชื่อว่ายักษ์ก็ยังตกตะลึงงันอยู่กับที่ แล้วเหาะไปยังท้องฟ้าที่
เหมือนกับเวลากลางคืนอีกครั้งหนึ่ง เมื่อกลับมาถึงข้างหน้า
ของพระที่นั่งชินระแล้ว ก็ลากเอาตัวโทชิซุณไปวางไว้ใต้บันได
เหมือนครั้งก่อนพลางกราบทูลเป็นเสียงเดียวกันต่อพญามัจจุ
ราชในพระราชวังว่า “ไอนักโทษคนนี้ ไม่ว่าจะทำอะไร
ก็ไม่มีที่ท่าว่าจะยอมพูดอะไร” พญามัจจุราชขมวดคิ้วทำท่า
เหมือนคิดอะไรอยู่สักครู่หนึ่ง ในไม่ช้าก็ดูเหมือนว่าจะคิดอะไร
หรือ ก็ส่งยักษ์ตนหนึ่งว่า “พ่อแม่ของไอนี้จะต้องกำลัง
ตกอยู่ในนรกขุมเค็วจานอยู่แน่ ๆ รีบไปลากตัวมาที่นี่เร็ว ๆ

ยักษ์ตนนั้นขึ้นชี้พระพายทันที พาเหาะขึ้นไปยังท้องฟ้า
ของนรก ทันทีทันใดนั้นประจุกการโคจรของดวงดาวอีกครั้ง
หนึ่ง ยักษ์ตนนั้นได้ไล่สัตว์เค็วจาน สอง ตัวให้ลงมาหน้า

พระที่นั่งชินระอย่างรวดเร็วกว่า โทชินชุนเห็นเคร็จจานนั้นก็ตกใจกลัว เพราะว่าเคร็จจาน 2 ตัวนั้น รูปวางเป็นม้าพอมน่าสังเวชใบหน้านั้น แม้ว่าในความฝันก็สัมผัสไม่ได้เด็ดขาด เพราะว่าเป็นเหมือนกับพ่อแม่ก็ตายไปแล้ว

“เฮ้ย เอ็งขึ้นไปนั่งบนขางทำไมถ้าไม่สารภาพมาทันที ครั่งนี้ จะให้ความรู้สึกเจ็บปวดแก่พ่อแม่เอ็งล่ะวะ” โทชินชุนนั้นถึงแม้จะถูกขู่ ก็ไม่ตอบคำถามเหมือนเคย

“ไอ้ลูกเวร เอ็งนะแม้ว่าพ่อแม่จะทุกข์ทรมาน ก็ยังคิดที่จะทำตามความพอใจของตนเองอยู่อีกหรือ” พญามัจจุราชตะโกน ด้วยเสียงอันดังน่ากลัว ประหนึ่งพระที่นั่งชินระจะแตกเป็นเสี่ยง ๆ “เขียน ยักษ์ทั้งหลายจงฟาดสัตว์ 2 ตัวนี้ให้ทั้งเนื้อทั้งกระดูกแหลกไปเลย” พวกยักษ์ทั้งหลายตอบพร้อม ๆ กันว่า “พะยะค่ะ” พลังถือแสเหล็กลุกขึ้นขึ้นมาจากทุกทิศทางตีม้า 2 ตัวนั้นล้มคว่ำลงอย่างไม่ปราณีปราศัยแสกระหนบอากาศเกิดเสียงดังฟิว ๆ ตีฟาดเนื้อหนังของม้าอย่างไม่เลือกที่ราวกับท่าฝน ม้านั้นก็คือพ่อแม่ที่กลายมาเป็นสัตว์คู่เจ็บปวดครวคร่าร่างนั้นบิดอยู่ไปมา น้ำตาเล็ดคัลลอบเข้าตาอยู่ ส่งเสียงร้องโหยหวนคัง เพียงแค่ได้ยินได้เห็นก็ทนไม่ได้แล้ว

“เป็นไง ยังไม่ยอมรับสารภาพอีกหรือ” พญามัจจุราชให้บรรดายักษ์ทั้งหลายหยุดมือที่ใช้แสตักครู่หนึ่งเร่งรีบคำตอบของโทชินชุนอีกครั้งหนึ่ง ในขณะนั้นม้าทั้ง 2 ตัวเนื้อหนังมังสาแตกกระจุย กระดูกแตกละเอียดแล้วจวนเจียนจะขาดใจ ได้ล้มคว่ำลงหน้าบันได

โทชินชุนเจ็บอย่างเอาเป็นเอาตาย คิดถึงแต่คำพูดของเทเวจีกานฉิพลางหลับคาสนิท ทันใดนั้นเสียงแผ่วเบาขนาดเกือบจะเรียกไม่ได้ว่าเป็นเสียงได้กระทบมาที่หูของเขา “ไม่ต้องเป็นห่วงกังวล แม้เราจะเป็นอย่างไรก็ตาม ถ้าเพียงแต่เจ้ามีความสุขก็ไม่มีอะไรดีกว่านี้แล้ว แม้ว่า พญามัจจุราชจะตรัสอย่างไร เรื่องที่ไม่อยากพูดก็เจ็บเสีย” เสียงนั้นไม่ผิดเสียงของแม่ที่รักอย่างไม่ต้องสงสัย โทชินชุน ลืมตาขึ้นทันที ม้าตัวหนึ่งอยู่ในสภาพที่ปราศจากเรี่ยวแรงล้มลงบนพื้นดินมองเห็นดวงตาที่มองตรงมายัง ใบหน้าของโทชินชุนอย่างเศร้าสร้อย พ่อแม่ นั้นถึงแม้จะอยู่ในระหว่างระทมทุกข์ถึงเพียงนี้ ก็ยังคิดถึงเห็นแก่ลูกชาย เรื่องที่ถูกพรกยักษ์ตีด้วยแสสนั้น แม้ว่าจะอยู่ในสภาพที่เจ็บแค้น ก็ไม่แสดงออกมาเลย เมื่อเปรียบเทียบกับมนุษย์ในโลกนี้แล้ว ถ้าได้เป็นมหาเศรษฐีก็จะพูดแต่คำ

เนียนยอ ถ้าเป็นยาจกก็จะไม่ฟังเสียงเลย ส่วนพ่อแม่ฉันมีแต่หัวใจที่เปี่ยมไปด้วยความปรานีเป็นล้นพ้น เราตัดสินใจอย่างลูกผู้ชายชนิดไหนกันหนอ โทชิซุนลืมคำสั่งของชายชรา วิ่งถลาเข้าไปทันทีพลางกอดคอแม่ที่ปางตายไปแล้วด้วยมือทั้ง 2 ข้าง น้ำตาร่วงร้องไห้โฮ ๆ พลางตะโกนเรียกออกมาคำหนึ่งว่า

“แม่เจ้า.....”

บทที่ ๖

เมื่อรู้สึกตัวอีกครั้งหนึ่ง โทชิซุนต้องแสวงหาที่พักพิงที่กำลัगतกดินเช่นเคย ณ ด้านล่างของประมืองรากโยทางทิศตะวันตก และกำลังเหม่อมองออกไปอย่างไร้จุดหมายอยู่ครู่หนึ่ง ท้องฟ้าปกคลุมไปด้วยหมอก พระจันทร์รูปเกี้ยวสีขาว คลื่นรถและฝูงชนหลังไหลลงอย่างไม่ขาดสาย ทั้งหมดนี้อยู่ในสภาพที่เหมือนกับเมื่อก่อนที่ยังไม่ได้ไปเซางาบี

“เป็นอย่างไรบ้าง แม้ว่าจะได้เป็นลูกศิษย์ของฉันแล้ว ก็ไม่สามารถจะเป็นผู้วิเศษได้” ชายชราตาเดียวอมยิ้มพลางกล่าวออกมา

“เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ แต่ถึงผมจะเป็นผู้วิเศษไม่ได้ ก็กลับรู้สึกมีความสุขขึ้น” โทชิซุนยังอยู่ในสภาพที่หน้าตาคลอเบ้าตา บีบมือชายชราอย่างไม่รู้ตัว

“ถึงแม้ว่า จะอยากเป็นผู้วิเศษสักเพียงไหนก็ตาม แต่ถ้าอยู่หน้ารอกชินระนั้น เห็นพ่อแม่กำลังถูกตีด้วยแส้ก็จะไม่สามารถนิ่งเฉยอยู่ได้” เทะจิคานฉิมิตีหน้าเคร่งขรึมขึ้นมาทันทีจึงหันหน้าโทชิซุนว่า “ถ้าเจ้านิ่งเงียบอยู่... ถ้าเจ้านิ่งเงียบอยู่ ข้าคิดไว้แล้วว่า ข้าจะตัดชีวิตเจ้าทันที เจ้าคงไม่หวัง จะอยากจะเป็นผู้วิเศษอีกแล้ว การได้เป็นมหาเศรษฐีนั้นควรจะต้องได้แล้วตั้งแต่ตอนแรก งั้นก็ตั้งแต่ตอนนี้อย่าไป เจ้าคิดว่าจะเป็นอะไรดี”

“ถึงแม้ว่าจะเป็นอย่างไรก็ตาม ทั้งใจไว้ว่าจะดำเนินชีวิตที่ซื่อสัตย์สุจริตอย่างมนุษย์ ๆ” เสียงของโทชิซุนไม่เหมือนกับที่เคยเป็นมาก่อน เสียงกังวานแจ่มใส

“อย่าลืมคำพูดนั้นนะ ถ้างั้น จากวันนี้ไป ข้าจะไม่มาพบกับเจ้าอีก” ในขณะที่เทะจิคานฉิมิตี เขาได้เดินออกไป

แล้วหยุดชงักหันไปมองทางค่านโทชิซุน "เอาละ โชคดีนะ
ตอนนี้คิดขึ้นมาได้ว่า ข้ามีบ้านหลังหนึ่งอยู่ที่เชิงเขาทางทิศใต้
ของเขาโตซัน ข้ายกบ้านให้แก่เจ้าพร้อมด้วยไร่นาสาโท รีบ
ไปอยู่ที่นั่นทีดีกว่า ขณะนี้รอบ ๆ บ้าน ดอกท้อกำลังบานเต็ม
ไปหมด" ชายชรากล่าวเพิ่มเติมอย่างอารมณ์ดี

แปลจาก Toshishun

ของ Akutagawa^R Ryunosuke^e

โดย วีระดา ตรีภพอนันต์

นางระบำแห่งเมืองอิซุ

๑

เส้นทางเริ่มคดเคี้ยวไปมา ขณะที่ฉันกำลังคิดว่าในที่สุด
ฉันก็ใกล้จะถึงยอดเขาอาซากินัน สายฝนที่ย้อนป่าสนจนเป็นสี
ขาว ก็กระหน่ำไล่หลังฉันขึ้นมาจากตีนเขาอย่างรวดเร็ว

ฉันมีอายุ ๒๐ ปี สวมหมวกฟอรึมของโรงเรียนมัธยม
ใส่กางเกงสีน้ำเงินเข้มแบกกระเป๋านักเรียนไว้บนบ่า สิ้นแล้ว
ที่ฉันเดินทางออกจากเมืองอิซุโดยลำพังคนเดียว และพักที่บ่อน้ำ
ร้อนชูเซ็นจิ ๑ คืน พักที่บ่อน้ำร้อนยูคาซึกา ๑ คืน หลัง
จากนั้นก็ปั่นขึ้นภูเขาอาซากินันโดยสวมเกี้ยวไม้สูง ๆ ซึ่งทำจากต้น
ไซบะ ขณะมองดูภูเขาที่สลบหลับซ้อน ป่าโปร่ง และหุบ
เขาลึก ท่ามกลางบรรยากาศในฤดูใบไม้ร่วงอย่างเปลิดเปล็น
นั้น ฉันรู้สึกตื่นเต้นกับความหวังหนึ่งในใจที่ทำให้ฉันต้องรีบ
เดินมาตามทางนั้น ไม่ช้า... ฝนเม็ดโต ๆ ก็เริ่มกระหน่ำตกตัว
ฉัน ฉันวิ่งขึ้นไปตามทางคดเคี้ยวลาดชัน ในที่สุดก็รู้สึกโล่งใจ
ที่มาถึงร้านน้ำชาทางเหนือของยอดเขาได้ ฉันยืนตลิ่งอยู่ที่ทาง

แล้วหยุดชงักหันไปมองทางค่านโทชิซุน "โอละ โชคดีนะ
ตอนนั้นคิดขึ้นมาได้ว่า ข้ามีบ้านหลังหนึ่งอยู่ที่เชิงเขาทางทิศใต้
ของเขาโตซัน ข้ายกบ้านให้แก่เจ้าพร้อมด้วยไร่นาสาโท ไร่
ไปอยู่ที่นั่นดีกว่า ขณะนี้รอบ ๆ บ้าน คอกท้อกำลังบานเต็ม
ไปหมด" ชายชรากล่าวเพิ่มเติมอย่างอารมณ์ดี

แปลจาก Toshishun

ของ Akutagawa Ryunosuke

โดย วีระดา ตรีภพอนันต์

นางระบำแห่งเมืองอิซุ

๑

เส้นทางเริ่มคดเคี้ยวไปมา ขณะที่ฉันกำลังคิดว่าในที่สุด
ฉันก็ใกล้จะถึงยอดเขาอาமாகินั้น สายฝนที่ย้อนป่าสนจนเป็นสี
ขาว ก็กระหน่ำไล่หลังฉันขึ้นมาจากตีนเขาอย่างรวดเร็ว

ฉันมีอายุ ๒๐ ปี สวมหมวกฟอรั่มของโรงเรียนมัธยม
ใส่กางเกงสีน้ำเงินเข้มแบกกระเป๋านักเรียนไว้บนบ่า ส่วนแล้ว
ที่ฉันเดินทางออกจากเมืองอิซุโดยลำพังคนเดียว และพักที่บ่อน้ำ
ร้อนชูเซ็นจิ ๑ คืน พักที่บ่อน้ำร้อนยูคาซึกา ๑ คืน หลัง
จากนั้นก็ขึ้นชันภูเขาอาமாகิโดยสวมเกี้ยวไม้สูง ๆ ซึ่งทำจากต้น
โอบะ ขณะมองดูภูเขาที่สลับซับซ้อน ป่าโปร่ง และหุบ
เขาเล็ก ท่ามกลางบรรยากาศในฤดูใบไม้ร่วงอย่างเปลือกเปล็น
นั้น ฉันรู้สึกตื่นเต้นกับความหวังหนึ่งโนใจที่ทำให้ฉันต้องรีบ
เดินมาตามทางนั้น ไม่ช้า... ฝนเม็ดโต ๆ ก็เริ่มกระหน่ำถุกตัว
ฉัน ฉันวิ่งขึ้นไปตามทางคดเคี้ยวลาดชัน ในที่สุดก็รู้สึกโล่งใจ
ที่มาถึงร้านน้ำชาทางเหนือของยอดเขาได้ ฉันยืนตลิ่งอยู่ที่ทาง

เข้า ความหวังของฉันได้กลายเป็นความจริงอย่างน่ามหัศจรรย์
ที่นั่น...ศิลปินกลุ่มหนึ่งกำลังพักอยู่

นางระบำมองมาที่ฉันซึ่งกำลังยืนตลิ่งอยู่ เธอรีบหยิบ
เบาะนั่งของตัวเองกลับด้านและวางไว้ข้าง ๆ “เออ...อ...” ฉัน
พูดเพียงแค่นี้ นั่งลงบนเบาะ แล้วกล่าว “ขอบคุณ” รู้สึก
คิดคอกพูดไม่ออก ฉันกับนางระบำสบตากันในระยะใกล้มาก
ฉันรู้สึกอึดอัดจึงหยิบบุหรี่ยอกจากกระเป๋าเสื้อ นางระบำเลื่อน
ที่เขี่ยบุหรี่ที่วางอยู่ข้างหน้าผู้หญิงที่มากับเธอเข้ามาให้ใกล้ ๆ ฉัน
ยังเงิบเหมือนเดิม

นางระบำดูเหมือนจะมีอายุประมาณ ๑๗ ปี เก๋ล้ำม
ทรงสูงแปลก ๆ แบบสมัยโบราณซึ่งฉันไม่รู้จัก ผมทรงนี้สวย
เหมาะสมกับเธอมาก ทำให้ ใบหน้าเธอดูเด็กลงแบบรูปไข่
เหมือนภาพหญิงสาวในหนังสืออ่านเล่นทั่วไปที่มักวาดให้มีผม
ทรงสูง พวกที่มากับนางระบำ มีผู้หญิงอายุราว ๔๐ ปีคนหนึ่ง
หญิงสาว ๒ คน นอกจากนี้มีผู้ชายอีกคนหนึ่งอายุสัก ๒๕-๒๖
สวมแบบฟอร์มของโรงแรมที่บ่อน้ำร้อนนากาโอคะ

ฉันเคยพบกับพวกนี้มา ๒ ครั้งแล้ว ครัยแรกพบประ-
หว่างทางที่ฉันกำลังมายูคาชิม่าพบกันที่ใกล้ ๆ สะพานยูกาวา

ขณะที่พวกเธอกำลังจะไปชูเซ็นจิ ตอนนั้นมีหญิงสาว ๓ คน
นางระบำถือกล่องอยู่ ฉันเหลียวตัวมองไปรอบ ๆ เคยชินกับ
ความรู้สึกในการเดินทาง อีกครั้งหนึ่งเป็นคืนที่ ๒ ที่ฉันพัก
อยู่ยูคาชิม่า พวกนี้มาเล่นดนตรีที่โรงแรม ฉันนั่งตรงที่พิกซ์ขึ้น
บันไดดูนางระบำเต้นระบำอยู่ บนพื้นไม้ตรงประตูทางเข้าด้วย
ใจจดจ่อ วันนั้นเป็นที่ที่ชูเซ็นจิ คืนนี้ถ้าเป็นที่ยูคาชิม่าละก็
พรั่งนี้คงข้ามภูเขาามากีตอนได้ไปบ่อน้ำร้อนยูคาโน เส้นทาง
บนภูเขาอาจยาว ๒๘ กิโลเมตร ฉันคงไล่ตามไปทันแน่ ๆ
คิดดังนั้นแล้วฉันจึงรีบเดินมาตามทางนี้ และรู้สึกตื่นเต้นที่ได้
พบพวกนี้พอดีที่ร้านน้ำชาซึ่งฉันใช้หลบฝน

ไม่นานนัก บ້าร้านน้ำชาที่พาฉันไปยังห้องพัก ไม่
มีประตูบานไหนเลยที่ดูเหมือนธรรมดาคงจะไม่ได้ใช้ มองออกไป
ข้างล่าง มีหุบเขาสวยงามซึ่งลึกจนไม่สามารถมองเห็นกันหุบ
เขาได้ ฉันรู้สึกหนาวจนขนลุก ตัวสั่นจนพ่นกระทบกัน
ฉันบอกบ้่าว่าฉันหนาวขณะที่กำลังรินน้ำชาให้ บ้่า
รีบพูดว่า ‘โอ...คุณหนูตัวเปียกไปหมดเลย ถอดเสื้อผ้าออก
ก่อนเดอะคะ มา...ไปตากเสื้อผ้าให้แห้งก่อน...นะคะ’ ฝน
ทำท่าจะจุงมือชวนให้ไปที่ห้องรับแขกของแก

ในห้องนั้นมีเตาผิงกุกุ่นอยู่ เมื่อเดือนบานประตูออก
ไอความร้อนก็ไหลออกมา ฉันทนนิ่งเสวยอยู่ที่ประตู ตาคคนหนึ่งตัว
ซีดขาว ไปทั้งตัวเหมือนคนจมน้ำตายกำลังนั่งขัดสมาธิอยู่ข้าง
เตาผิง ตาที่ข้าจนเป็นสี่ขานั้นมองมา ยังฉันอย่างปรือ ๆ รอบตัว
คามีกองกระดากจกหมายเก่า ๆ และกองตุ๊กกระดาก ตุ๊กกับ
ตากำลังนั่งจมน้ำอยู่ที่ท่ามกลางกระดากเหล่านี้ ฉันทนนิ่งจ้อง
มองไปยังสิ่งลึกลับของภูเขาซึ่งไม่คิดเลยว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิต

“ต้องขอโทษด้วยค่ะที่ให้คุณหนูเห็นสิ่งน่าอายเช่นนี้ แต่
ไม่ต้องวิตกกังวลหรอกค่ะ เพราะเป็นตาของข้าเอง แม่จะคุ
นำเกลียด ก็ต้องอยู่ในสภาพอย่างนี้เพราะไม่สามารถเคลื่อนที่
ไปไหนได้ กรุณาให้อภัยด้วยนะคะ”

หลังจากขอโทษขอโพยแล้ว บ้าก็เล่าให้ฟังว่าตาคณ
นี้ป่วยเป็นอัมพาตมาหลายปีแล้ว ร่างกายแกไม่สามารถเคลื่อนที่
ได้เลย กองกระดากเหล่านี้เป็นจกหมายที่เขียนบอกถึงวิธีรักษา
โรคและพวกตุ๊กยาที่รวบรวมมาจากเมืองต่าง ๆ ตาจะคอยถาม
พวกนักทัศนศาสตร์ที่บินขึ้นมาบนยอดเขาบ้าง อ่านโฆษณาจาก
หนังสือพิมพ์บ้างโดยไม่เว้นแม้แต่คอลัมน์เดียว ตาจะถามถึงวิธี
แก้โรคอัมพาตและขอยารักษาโรคนี้ ดังนั้นตาจึงมีชีวิตอยู่ด้วย

การนั่งมองกระดากจกหมายและตุ๊กกระดากเหล่านี้ซึ่งวางอยู่ รอบ
ตัวโดยไม่ยอมทิ้งไปแม้แต่แผ่นเดียว เป็นเวลานานหลายปีแล้ว
ที่ตาเอากระดากเก่า ๆ พวกนี้มากองเป็นภูเขา

ฉันทนนิ่งมองเตาผิง ไม่มีคำตอบให้บ้า รู้สึกบ้านต้น
สะเทือนเล็กน้อยด้วยแรงรถที่วิ่งขึ้นมาบนเขา นี้นขนาดเป็นฤดู
ใบไม้ร่วงยังหนาวขนาดนี้ ฉันทนนิ่งคิดว่าทำไมตาคณนี้จึงไม่ลง
ไปจากเขาซึ่งในอีกไม่ช้าคงจะปกคลุมไปด้วยหิมะ

ไอความร้อนไหลผ่านชั้นเสื้อผ้าฉันทนนิ่ง ไอร้อนมากจนทำ
ให้ฉันทนนิ่งปวดหัว บ้าออกจากบ้านไปพบกับศิลปินหญิงเร่ร้อน

“ใช่หรือคะ เด็กที่พามาตอนนั้นโตขนาดนี้แล้วหรือคะ
เป็นลูกสาวที่ตีด้วยนะคะ เป็นเด็กที่สวยงามมากค่ะ เด็กผู้หญิงนี้
โตเร็วจริงนะคะ

เกือบหนึ่งชั่วโมงผ่านไป ฉันทนนิ่งเสียงดูเหมือนว่า
พวกศิลปินจะออกไปข้างนอก ฉันทนนิ่งไม่อยู่ในสภาพที่สงบ รู้สึก
จิตใจเต้นไม่มีแรงจะลุกขึ้นยืน ฉันทนนิ่งหงุดหงิดอยู่ข้างเตาผิง
คิดว่าถึงจะออกเข้าไปสักกิโลเมตร—๒ กิโลเมตร ก็คงไล่ทัน
เพราะเป็น ก้าวเท้า ผู้หญิงแม้จะ คำนึงเกี่ยวกับการเดินทางก็เถอะ

เมื่อพวกนางระบำไม่ได้อยู่ใกล้ฉันแล้ว ฉันรู้สึกความทึบเริ่ม
โศกเล่นมีชีวิตชีวาเป็นอิสระ ฉันถามบ๊ายซึ่งเพิ่งไปส่งพวกนี้ว่า

“คิดปิ่นพวกนั้น คินนี้จะพักกันที่ไหนอะ”

“กันอย่างพวกนั้น ใครจะรู้ว่าจะพักที่ไหนล่ะคะคุณ-
หนู มีแขกที่ไหนก็พักที่นั่นแหละคะ คุณหนูคิดว่าพวกนี้จะ
รู้ที่พักล่วงหน้าหรือคะ”

คำพูดของบ๊ายแสดงความตลกมาก แต่ทำให้ฉันคิดฝัน
ว่าถ้าเป็นอย่างนั้นล่ะก็ฉันน่าจะอยากให้นางระบำมาพักที่ห้องฉัน

สายฝนเริ่มเบาบางลง ยอดเขาดูแจ่มใสขึ้น ฉันรู้สึก
ไม่สามารถจะนั่งเฉย ๆ ได้อีกต่อไปแม้บ๊ายจะพยายามรั้งฉันไว้
ให้รออีกสักครู่ให้ท้องฟ้าสว่างขึ้นก่อน

“การะวังรักษาตัวให้ดีนะชะ เพราะอากาศเริ่มหนาว
แล้ว” ฉันยืนขึ้น.... พุกด้วยใจจริง ตาเหลือบตาสีชาที่อุหนึก
นั้น พร้อมกับพยักหน้าเล็กน้อย

“คุณหนูคะ...คุณหนู” บ๊ายตะโกนเรียกพลางวิ่งไล่ตาม
ฉันมา

“เงินมากเกินไปที่จะรับไว้ได้ค่ะ ต้องขอโทษด้วยค่ะ”

บ๊ายออกกระเป๋าไม่ยอมปล่อย ไม่ว่าฉันจะพูดยังไงบ๊ายก็
ไม่ยอม เดินตามมาครึ่งเกือบ ๑๐๐ เมตร พุกซ้ำ ๆ แบบเดิม
“เงินมากเกินไปค่ะ การบริการก็ไม่ค่อยดี บ๊ายจะจำ
หน้าคุณหนูไว้ กรรวหน้าถ้าคุณหนูผ่านมาทางนี้อีกบ๊ายมีของ
ฝากจะให้ คุณหนูต้องมาอีกนะคะ อย่าลืมนะคะ”

ฉันรู้สึกน้ำตาคลอด้วยความเศร้าใจเพราะฉันวางเงินให้
เพียง ๕๐ เซนเท่านั้น รู้สึกลำบากใจที่บ๊ายกุมขาคินไว้เพราะ
ฉันอยากไล่ตามนางระบำไปเร็ว ๆ ไม่ช้านักเราก็มายังอุโมงค์
บนยอดเขา

“ขอบคุณมากชะบ๊าย บ๊ายกลับบ้านไปเถอะชะตาแกอยู่
คนเดียว” ฉันพูดยังไงบ๊ายจึงได้ยอมปล่อยกระเป๋าฉันในที่ที่สุด
เมื่อเข้าไปในอุโมงค์มืด หยคน้ำเย็น ๆ ทกลงมาเปาะ
เปาะ ๆ ช่องทางเบื้องหน้าที่จะออกไปยังเมืองอิซุตอนใต้ค่อย ๆ
สว่างขึ้นเล็กน้อย

๒

จากปากทางออกอุโมงค์ เส้นทางเดินคดเคี้ยวเห็นเป็น
แนวสีเขียวราวกับแสงไฟส่องเป็นสายยาว ฉันเห็นพวกคิลปิ่น
เร็วร้อนอยู่ตรงสุดสายตา เดินไปอีกไม่ถึง ๖๐๐ เมตร ฉันก็คง

จะไล่คนกลุ่มนี้ทัน ฉันไม่ยอมลตผีเท้าเดินลง และเดินตาม
ทันผู้หญิงพวกนั้นไปอย่างเฉยเมย ผู้ชายที่เดินอยู่คนเดียวข้าง
หน้าฉันประมาณ ๑๘ เมตร ได้หยุดเดินทันทีเมื่อหันมาเห็น
ฉันเข้า

“เดินเร็วจ้งนะครับ โชคดีที่อากาศแจ่มใสแล้ว”

ฉันรู้สึกโล่งใจและออกเดินคู่ไปกับชายคนนั้น เขาตาม
เรื่องต่าง ๆ มากมาย พวกผู้หญิงเมื่อเห็นเราสองคนคุยกัน ก็
ค่อย ๆ เดินใกล้เข้ามา

ชายคนนั้นแบกห่อของห่อใหญ่ไว้ที่หลัง หญิงวัย ๔๐
อึดสูนซ์ไว้ ลูกสาวคนโตถือห่อของ หญิงสาวคนกลางถือห่อ
ของใบใหญ่ แต่ละคนถือของชิ้นใหญ่กันทั้งนั้น นางระบำ
แบกกลองและที่วางกลองไว้ หญิงวัย ๔๐ เข้ามาพูดคุยกับฉัน
ด้วย

“เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมแน่เลย” ลูกสาวคนโต
พูดกระซิบกับนางระบำ

“คงจะยังงั้นแหละค่ะ น้องก็รู้เพียงแค่นี้” คงเป็นนัก
เรียนที่มาเที่ยวเกาะนะค่ะ”

ศิลปินเร่ร่อนพวกนี้อาศัยอยู่ที่เมืองชะบุ เกาะโอซิม่า
เดินทางออกจากเกาะในฤดู ใบไม้ผลิและเดินทางท่องเที่ยว ไป-
เรื่อย ๆ เมื่ออากาศเริ่มหนาวขึ้น ก็จะไปพักที่ซีโมตะ ๑๐ วัน
และเดินทางจากบ่อน้ำร้อนนิโตะกลับบ้าน เพราะไม่ได้เตรียม
เสื้อผ้าสำหรับฤดูหนาวมาด้วย

ไต้ยีนชื่อเกาะโอซิม่า ฉันก็เริ่มคิดถึงโคลง ฉันมองไป
ยังทรงผมอันสวยงามของนางระบำ และถามเธอเกี่ยวกับเกาะ
โอซิมามากมาย

“เด็กนักเรียนชอบมาว่ายน้ำกันมากนะ” นางระบำพูด
กับหญิงที่มาด้วย

“คงจะในน้ำร้อนนะค่ะ” ฉันหันไปพูดด้วย ท่าทาง
เธอเขิน

“หน้าหนาวด้วยค่ะ” เธอตอบเสียงค่อย ๆ

“หน้าหนาวด้วยเธอค่ะ”

นางระบำหันหน้าไปหัวเราะกับผู้หญิงที่มาด้วย

“หน้าหนาวนี้ว่ายน้ำได้ด้วยหรือค่ะ” ฉันถามซ้ำอีกครั้ง
นางระบำหน้าแดงเรื่อทำหน้าที่ซึ่งจริงจัง จึงพยักหน้าเล็กน้อย

“บ๊วยจริง เต็กคนนี่” หญิงวัย ๔๐ พุคและหัวเราะ
กว่าจะถึงยูคาโน จะต้องเดินไปตามแม่น้ำกาวาซี และ
เดินลงเขาอีกประมาณ ๑๒ กม. หลังจากข้ามยอดเขาไปแล้ว
ฉันรู้สึกว้าวูเขาและสีของท้องฟ้าดูช่างเหมือนกับประเทศตอนใต้
ฉันกับผู้ชายคนนั้นยังคงคุยกันต่อไปเรื่อย ๆ ไม่หยุด เราเริ่ม
สนทนากันมากขึ้น พวกเราเดินผ่านหมู่บ้านเล็ก ๆ ของชาว-
นา เมื่อเริ่มมองเห็นหลังจากมุ่งแฝกในเขตยูคาโน ฉันบอก
กับชายคนนั้นว่าฉันคิดอยากจะร่วมเดินทางไปด้วยจนถึงซีโมคะ
เขาดีใจมากทีเดียว

เมื่อมาถึงหน้าบ้านพักราคาถูกที่ยูคาโน หญิงวัย ๔๐
ทำหน้าที่เหมือนจะพูดว่า เฮอละ...เราแยกกันตรงนี้นะ ชายคน
นั้นก็บอกว่า

“คุณนี่เขาบอกว่าเขาอยากจะทำร่วมเดินทางไปด้วย”

“อ้อ...เธอคะ” เพื่อนที่ร่วมในการเดินทาง ความ
เห็นอกเห็นใจที่มีอยู่ในโลก” พวกเราไม่ใช่คนสำคัญอะไรก็
เสียว่าเป็นการเดินทางมาเวลาที่แล้วกันนะคะ เธอ.....เราพักผ่อน
และทานอาหารกันเถอะ” หญิงวัย ๔๐ ตอบอย่างง่าย ๆ ขณะ

เดียวกันหญิงสาวพวกนั้นก็หันมามองฉัน ทำหน้าเฉยไม่พูด
อะไรเลย จ้องมองฉันด้วยท่าทางขวยเขินเล็กน้อย

พวกเราขึ้นไปวางของข้างบนห้องพักพร้อมกัน เสื้อ
และประตูกั้นห้องชาควินนางระบำเดินถือผ้าขึ้นมาจากข้างล่าง
มานั่งอยู่เบื้องหน้าฉัน ใบหน้าเธอเริ่มแดง มือไม้สั่นไปหมด
ฉันถือน้ำชาเกือบจะตกจากจานรอง แม้ถ้วยจะไม่ตกแต่เธอก็
ทำน้ำชาหกรดเสื้อ ฉันรู้สึกตกตลึงกับความสุksenจะอายของ
เธอ

“แหม น่าเกลียดจัง แม่คนนี่จริตจะก้านเขี้ยวนะ ดู
....ตุ้” หญิงวัย ๔๐ ชมวคิ้วพุดอย่างสอิดเสียน พร้อมกับ
โยนผ้าเช็ดมือให้ นางระบำรีบหยิบผ้ามาเช็ดเสื้ออย่างอึดอัด

จากคำพูดที่ได้ยินโดยไม่คาดคิดมาก่อน ทำให้ฉันต้อง
ย้อนกลับมาดูตัวเอง รู้สึกความฝันที่หวังไว้ตอนบ๊วยนยอดเขา
พุดพลันทลายลงทันที

ไม่นานนัก หญิงวัย ๔๐ ก็พุดขึ้นว่า

“ชุดสีน้ำเงินเข้มแซมหลายขาวของคุณดูสวยดีจริง ๆ นะ
คะ” พุดพลางมองมายังฉันอย่างไม่ว่างตา

ลวดลายแบบนี้เหมือนกับของทามิจิเลยนะ เหมือนนะ
ลายเดียวกันเลยใช่ไหม” หลังจากพูดคุยให้แน่ใจหลาย ๆ
ครั้งกับผู้หญิงข้าง ๆ แล้ว แก่ก็หันมาพูดกับฉัน

“ที่บ้านฉัน ยังเหลือเด็กที่ต้องไปโรงเรียนอยู่ ลวด
ลายกางเกงของเด็กคนนั้นเหมือนแบบนี้เลยล่ะ เลยทำให้ฉัน
คิดถึงเขา เคี้ยวสิ ลวดลายแบบนี้ราคาแพง แยมัจนะคะ”

“อยู่โรงเรียนไหนอะ”

“โรงเรียนประถมค่ะ”

“เอ...โรงเรียนประถม...”

“โรงเรียนโคฟุค่ะ...ที่โอชิม่า แต่บ้านเกิดแกอยู่ที่
โคฟุเมืองคาอิค่ะ”

หลังจากหยุดพักประมาณ ๑ ชั่วโมง ชายคนนั้นก็พา
ฉันไปโรงเรียนเตี้ยมที่มีน้ำแร่อีกแห่งหนึ่ง ฉันหลงคิดอยู่เสี่ย
นานว่าจะได้พักอยู่ที่บ้านพักราคาถูกหลังเดียว กับพวกคิลปิน
เร็วอนั้นเสียอีก จากถนนใหญ่เรา ๒ เดินลงมาตามถนน
โรยกรวดและชั้นบันไดหิน ข้ามสะพานข้างที่อาบน้ำแร่สา-

ธารณะที่อยู่ใกล้ลำธารเล็ก ๆ ตรงข้ามสะพานเป็นส่วนของ
โรงเรียนที่พัก

หลังจากฉันลงแช่ตัวในบ่อน้ำแร่แล้ว ชายคนนั้นถึง
ได้เดินเข้ามา เขาเล่าให้ฟังว่า ตัวเขาคอนนี้อายุย่างเข้า ๒๔
ปีแล้ว ภรรยาเขาแต่งงาน ๒ ครั้ง ฉันคิดว่าเขาคงเป็นพนักงาน
งานที่บ่อน้ำร้อนทาคาโอกะ เพราะเขาสวมชุดฟอร์มของที่
นั้น นอกจากนี้หน้าตาตลอดจนท่าทางการพูดของเขาแสดง
ว่าเป็นคนมีความรู้พอสมควร ฉันเดาเอาว่าเขาคงเป็นคน
แปลกหรือไม่ก็คงหลงรักลูกสาวของคิลปิน เลยตามช่วยถือ
ของ

เมื่อขึ้นจากที่อาบน้ำ ฉันรีบทานอาหารเที่ยงทันที
พวกเราจะต้องเดินทางออกจากยูคาโนตอน ๘ โมงเช้า แต่
ตอนนั้นยังไม่ถึง ๓ โมงเลย

ตอนจะกลับชายคนนั้นมองขึ้นมายังฉัน จากในสวน
พลางกล่าวคำอำลา

“เงินจำนวนนี้ใช้ซื้อลูกพลับหรืออะไรทานก็ได้ ขอ
โทษด้วยซะทีโยนลงไป” ฉันพูดพร้อมกับโยนห่อเงินให้ ชาย
คนนั้นปฏิเสธไม่รับและหยิบขึ้นมาส่งคืน

“คุณอย่าทำอะไรอย่างนี้เลยครับ” เขาพูดพร้อมกับโยนห่อเงินขึ้นมา มันตกไปบนหลังคามุงแฝก เมื่อฉนโยนลงไปอีกครั้ง เขาถึงได้หยิบมันถือกลับไป

ฝนเริ่มตกหนักในตอนเย็น ภูเขาที่อยู่ห่างออกไปดูราวกับถูกย้อมเป็นสีเขียว น้ำในแม่น้ำเป็นสีเหลืองขุ่น ฝนตกหนักอย่างนี้ พวกศิลาบิ่นคงไม่ออกไปไหน ฉนเข้าไปดูที่ที่อาบน้ำแรม ๒-๓ ครั้งเพราะทนน้ำอยู่เฉย ๆ ไม่ได้ ห้องก่อนข้างมืด เมื่อมองลอดเข้าไปในช่องสี่เหลี่ยมของประตูเลื่อนห้องถัดไป ฉนเห็นโคมไฟแขวนอยู่บนหน้าจั่วบ้านโคมไฟ ๑ ดวงใช้ระหว่างห้อง ๒ ห้อง

ท่ามกลางเสียงฝนตกหนัก เสียงกลองได้ดังขึ้นอย่างแผ่วเบามาจากที่ไกลออกไป ฉนเปิดหน้าต่างซิงก์ตัวออกไป เสียงกลองดังใกล้เข้ามา ใกล้เข้ามา สายลมพัดมากระทบศีรษะ ฉนหลับตาลงพยายามเงี่ยหูฟังอย่างตั้งใจเพราะอยากรู้ว่าเสียงกลองจะไปทางไหน จะมาทางนี้หรือเปล่า สักครู่... ฉนได้ยินเสียงซอสามสาย เสียงร้องลากยาวของผู้หญิง เสียงหัวเราะครั้นครัง ฉนเข้าใจว่าพวกศิลาบิ่นคงถูกเรียกให้ไป

แสดงในร้านอาหารตรงข้ามบ้านพัก ฟังแล้วรู้ว่าเป็นเสียงของผู้หญิง ๒-๓ คนและผู้ชาย ๓-๔ คน ฉนคอยเผื่อว่าถ้าเด็กแสดงแล้วพวกเขาจะมาที่นี่ แต่ดูเหมือนนางเหล้าในร้านเริ่มจะมีบรรยากาศสนุกสนานครั้นเครื่องสุกเหวี่ยง บางครั้งฉนได้ยินเสียงหวีเครื่องของผู้หญิง ดังราวกับประกายฟ้าแลบเข้าไปในความมืดยามราตรี ฉนนั่งนิ่งอยู่อย่างนั้นเป็นเวลานานที่หน้าต่างซึ่งเปิดอ้าอยู่ รู้สึกกังวลมาก ทุกครั้งที่ได้ยินเสียงกลองดังมา ฉนจะรู้สึกโล่งใจ

อา...นางระบำยังนั่งอยู่ในร้าน กำลังตีกลองอยู่ เมื่อใดที่เสียงกลองหยุดลง ฉนรู้สึกอดเป็นห่วงไม่ได้ ฉนตกอยู่ในกำบังของเสียงฝนเสียแล้ว

สักครู่ต่อมา คนเหล่านั้นคงจะเล่นไล่จับกันหรือราวกันก็ไม่ทราบ ฉนได้ยินเสียงฝีเท้าดังสับสนอยู่นานสักพัก แล้วก็กลับเงียบสงัด ฉนเพิ่งตามอง... มองผ่านความมืดไป คว้าในความเงียบสงัดนั้นมิอะไรเกิดขึ้น รู้สึกปวดร้าวใจเมื่อคิดว่าคืนนี้นางระบำจะเปิดเปื้อนรอยมลทินหรือไม่

ฉนปิดหน้าต่าง และแม้จะเข้านอนแล้ว ก็ยังรู้สึกทรมานใจ จึงเข้าไปอาบน้ำร้อนอีกครั้งหนึ่ง ใช้มือกวบน้ำ

เล่นแรง ๆ ฝนหยุดแล้ว พระจันทร์เริ่มส่องแสง ท้องฟ้าใน
ฤดูใบไม้ร่วงเริ่มสว่างขึ้นหลังจากฝนได้ชะล้าง ฉันเดินออก
จากห้องอาบน้ำด้วยเท้าเปล่า ฉันรู้สึกว่าคุณไม่สามารถจะทำ
อะไรได้เลย เวลาขณะนั้นตี ๒ กว่าเข้าไปแล้ว

๓

เช้าวันรุ่งขึ้น ประมาณ ๙ โมงเศษ ชายคนนั้นมาหา
ฉันที่ที่พักอีก ฉันเพิ่งตื่นนอน เลยชวนเขาไปที่บ่อน้ำร้อน
น้ำในแม่น้ำขึ้นสูงเพราะฝนตก และอุ่นเพราะได้รับแสงแดด
ดูราวกับวันในฤดูใบไม้ผลิ ของเมืองอิซตอนใต้ ความทรมาณ
ปวดร้าวใจเมื่อคืนนี้ ฉันรู้สึกเหมือนกับความฝัน ฉันแกล้ง
สองพูดกับชายคนนั้นดู

“เมื่อคืนอยู่สนุกสนานกันดีมากเลยนะฮะ”

“อะไรกัน ได้ยินด้วยหรือครับ”

“ได้ยินฮิฮิฮิ”

“เป็นคนแฉกนี่แหละครับ คนพวกนี้ส่งเสียงดังมาก
เกินไปเลยไม่สนุก” เขาทำท่าเฉย ๆ เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น
ฉันเลยต้องเงียบ

“พวกเขากำลังไปที่บ่อน้ำร้อนตรงโน้นแน่ะ .คูสิ ทำ
เป็นหัวเราะมองมาทางนี้”

ฉันมองไปทางค้ำบ่อน้ำร้อน สาธารณะที่อยู่ตรงข้าม
ฝั่งแม่น้ำตามที่เธอชี้ ที่บ่อนั้นมีคนเปลือยเล่นน้ำอยู่ประมาณ
๗-๘ คน

ทันใดนั้น ผู้หญิงเปลือยคนหนึ่งวิ่งออกมาจากข้างใน
ห้องอาบน้ำที่ค่อนข้างมืด มาที่สำหรับเปลี่ยนเสื้อผ้า ทำท่า
เหมือนจะกระโดดไปยืนบนผืนน้ำ ยึดทั้งสองแขนขึ้นเต็มที่
และตะโกนอะไรบางอย่าง เธอเปลือยทั้งตัวแม้แต่ผ้าคลุมก็ไม่
มี นางระบำนั่นเอง ฉันจึงมองไปยังร่างเปลือยขาว กำลัง
เขย่งเท้าดูราวกับตลกด้วยอ่อน ๆ ฉันรู้สึก เหมือนมีน้ำ
บริสุทธิ์อยู่ในใจของฉัน ฉันถอนหายใจอย่างโล่งใจ อตหนัก
ช้าอย่างมีความสุขไม่ได้ เธอยังเด็กแท้ ๆ กระโดดมายืนอยู่
กลางแดด ไม่ได้ใส่เสื้อผ้า เขย่งเท้าก็คิ้ว ‘แสดงท่าทีใจ
มองมายังเรา ๒ คน ฉันยังคงหัวเราะอย่างมีความสุข รู้สึก
จิตใจร่าเริงสมองแจ่มใสขึ้น และยิ้มไม่หยุด

ทรงผมของนางระบำดูหนาเกินไป จนทำให้ฉันคิดว่า เธอมีอายุสัก ๑๗-๑๘ ปี ยิ่งกว่านี้ เธอยังสวมชุดที่เลดูสาวเต็มตัว ทำให้ฉันเข้าใจผิดไปถนัด

ฉันกลับที่พักกับชายคนนั้นได้ไม่นาน ลูกสาวคนโตก็ออกมาดูไร่ดอกเบญจมาศในสวนของที่พัก นางระบำกำลังเดินข้ามสะพานมาได้ครึ่งทาง หญิงวัย ๔๐ เดินออกจากที่อาบน้ำสาธารณะมองไปทาง ๒ คนนั้น นางระบำห่อไหล่ลงทันที ทำท่าหัวเราะแล้วรีบสาวเท้าเดินกลับไปเพราะกลัวถูกดู หญิงวัย ๔๐ เดินมาที่สะพานแล้วตะโกนว่า

“มาเที่ยวเล่นที่นี่สิคะ”

“มาเที่ยวเล่นที่นี่สิคะ”

ลูกสาวคนโตพูดเช่นเดียวกัน พวกผู้หญิงกลับกันหมดแล้ว แต่ชายคนนั้นยังคงนั่งอยู่จนถึงเย็น

คืนนั้น ขณะที่ฉันกำลังเล่นหมากรุกอยู่กับพ่อค้าเร่ชายกระดาก ฉันก็ได้ยินเสียงกลองดังมาจากในสวนของที่พัก ฉันตั้งท่าจะลุกขึ้น

“พวกศิลปินเร่ร่อนมาแล้วล่ะ”

“อืม...ไม่เห็นจะเกี่ยวอะไรกันเลยคนพวกนั้น เอาล่ะ...ตาคูณเดินแล้ว ลุงเดินมาที่นี่แล้ว” พ่อค้าเร่พูดพลางเกาะกระดานหมากรุก ใจจดจ่ออยู่ที่เกมหมากรุก ฉันเริ่มรู้สึกสับสน พวกศิลปินกลับมาแล้ว เสียงชายคนนั้นตะโกนจากสวนว่า “สวัสดิ์ครับ”

ฉันออกมาโบกมือที่ระเบียง พวกศิลปินยืนชูชิบกันอยู่ในสวนและเดินย้อนมาที่ประตู ฉันทักทายชายคนนั้น และหญิงสาว ๓ คนตามลำดับ

“สวัสดิ์ชะ” ฉันยืนพูดที่ระเบียง เอามือแนบข้างโค้งแบบพวกศิลปิน ฉันเริ่มเห็นแวบแพ้ในการเล่นหมากรุกทันที

“ผมคงไม่มีทางชนะลุงได้แล้ว เลิกเล่นเถอะชะ”

“อาจจะไม่ก็ได้ ลุงเองก็เล่นไม่ดี เดินแต่มัยังไยยังต้องระวังเลย”

พ่อค้ากระดาก ไม่หัน ไปมอง ทางพวกศิลปินเลยนับตาหมากรุกที่ละช่อง ๆ และเพิ่มความระวังในการเล่นแต่มัยังขึ้น พวกผู้หญิงเก็บกลองและซอสามสายไว้ที่มุมห้องแล้วเล่นหมากรุกกัน ตอนนั้นฉันเล่นแพ้เกมซึ่งเคยชนะเสียแล้ว

“เล่นอีกเกมเถอะ อีกเกมนะคุณ” พ่อค้ากระดาษพูด
คือ ฉันเพียงแต่หัวเราะเพราะไม่มีใจอยากเล่น แกจึงยื่นชิ้น
คกใจเล็กเล่น

พวกผู้หญิงเขยิบมาใกล้ที่เล่นหมากรุก

“คืนนี้หลังจากเล่นนี้แล้วจะไปทะเลที่ไหนหรือเปล่าล่ะ”

“ไปสิครับ แต่.....” ชายคนนั้นพูดและหันไปมอง
ทางพวกผู้หญิง

“เอาอย่างไรดี คืนนี้ไม่มีงานแสดงเรามาเล่นอะไรกันดี
ไหม”

“ดีค่ะ ดีค่ะ”

“แล้วไม่โดนคุหรือซะ”

“ไม่หรอกครับ ถึงเดินยังไงก็ไม่มีแขกหรอก”

พูดไปเล่นหมากรุกไป จนกระทั่งสองยามกว่า
หลังจากนางระบำกลับไปแล้ว ฉันไม่รู้สึกร่วงเลย รู้สึก
สมองว่างเปล่า จึงออกไปที่ระเบียงตะโคนเรียก

“พ่อค้าขายกระดาษซะ พ่อค้าขายกระดาษ”

“ครับ” ลุงอายุเกือบ 60 กระทืบออกมาจากห้อง ตอบ
รับแข็งขัน

“คืนนี้ไม่นอนล่ะซะ เล่นให้ถึงสว่างเลย”

ฉันรู้สึกมีอารมณ์อยากแข่งขันขึ้นมาอีก

๔

8 โมงเช้าวันรุ่งขึ้นคือเวลานัดออกเดินทางจากยูโกใน
ฉันยืนอยู่ข้างที่อาบน้ำแร่สาธารณะ สวมหมวกดำสักวี่ที่ซื้อมา
หมวกฟอรัมโรงเรียนมัธยมเอาใส่ไว้ตอนในสุดของกระเป๋า แล้ว
เดินไปที่พักราคาถูกตามถนนสายใหญ่ บ้านประตูเลื่อนชั้นบน
เปิดอ้าอยู่ ฉันขึ้นไปโดยไม่ได้ตั้งใจ พวกศิลปินยังนอนอยู่ใน
ที่นอนฉนยีนที่อยู่ที่ระเบียง รู้สึกงุนงง

นางระบำนอนอยู่ในที่นอนตรงปลายเท้าฉัน เธอหน้า
แดง เอาฝ่ามือทั้งสองปิดหน้าไว้ เธอนอนที่นอนเดียวกับหญิง
สาวคนกลาง รอยแฉ่งหน้าเข้มตั้งแต่เมื่อคืนยังหลงเหลืออยู่ เป็น
แค้นแดง ๆ นิดหน่อยตรงริมฝีปากและหางตา ร่างนั้นคุมิชีวิต
จิตใจ ฉันรู้สึกประทับใจ เธอพลิกตัวกลับ คงงง ๆ อยู่เธอ
ปิดหน้าอยู่อย่างนั้น ลุกออกจากที่นอนมานั่งที่ระเบียง “ชอบ-
คุณมากค่ะสำหรับเมื่อคืนนี้” เธอพูดและก้มอย่างสวยงาม ทำ
ให้ฉันยืนอย่างกระอักกระอ่วน

ชายคนนั้นนอนที่นอนเดียวกับลูกสาวคนโต ฉันไม่เคย
 รู้ว่าก่อนเลยว่าเขาเป็นสามีภรรยากันจนได้มาเห็นเขาอนค้ำด้วยกัน
 “ต้องขอโทษอย่างมากเลยคะ ที่แรกตั้งใจจะออกเดิน
 ทางวันนี้ เผอิญเย็นวันนี้มีการแสดง พวกเราเลยต้องเลื่อนไป
 1 วันคะ ยังไงถ้าคุณหนูจะออกเดินทางวันนี้ล่ะก็ ไว้เราพบกัน
 ที่ซีโมตะเลยก็ได้คะ พวกเราจะพักกันที่โรงแรมโคชูบะ คุณหนู
 ไปถึงกี่ทุ่มทันที” หญิงวัย 40 พูดยพร้อมๆกับลูกขึ้นจากเตียงนอน
 ฉันรู้สึกเหมือนถูกทอคทั้งเสียแล้ว

“ไปพรุ่งนี้เถอะครับ แม่เขาไม่ยอม.....จะให้เลื่อนไป
 1 วัน มีเพื่อนเดินทางไปด้วยดีกว่าครับ ไว้พรุ่งนี้ค่อยไปด้วย
 กันนะครับ” ชายคนนั้นพูดจบ หญิงวัย 40 ก็เสริมขึ้นว่า

“เอาอย่างนั้นเถอะคะ อุสสำหรับร่วมเดินทางมาด้วยกัน
 แล้ว ต้องขอโทษด้วยคะที่เอาแต่ใจตัวเอง พรุ่งนี้ไม่ว่าจะมี
 อะไรเกิดขึ้นก็จะออกเดินทางแน่ ๆ มะริ่นี้เป็นวันครบรอบ 49
 วันที่เด็กทารกเสียชีวิตไประหว่างเดินทาง ฉันอยากจะทำพิธีระ
 ลีถึงเด็กครบ 49 วันที่ซีโมตะคะ ยังไงก็ต้องไปที่นั่นให้ทันวัน
 นั้น ขอโทษที่พุดถึงเรื่องนั้นะคะ เป็นเรื่องของบุพเพที่แปลก
 มะริ่นี้ช่วยให้อันไหนหน่อยนะคะ”

ฉันตัดสินใจเลื่อนวันเดินทาง และลงไปคอยพวกเขา
 ข้างล่าง คุยกับพนักงานโรงแรมที่เคาน์เตอร์ก่อนข้างสทปรก
 สักครู่ชายคนนั้นก็ลงมาชวนไปเดินเล่น เมื่อเดินไปตามถนน
 ใหญ่เยื้องไปทางใต้คิดหน่อยมีสะพานสวยงาม เรายืนพิงราว
 สะพานคุยกัน แล้วเขาก็เริ่มเล่าเรื่องส่วนตัวอีก เขาเล่าว่าเขา
 ได้ร่วมกลุ่มนักแสดงละครที่โตเกียวอยู่พักหนึ่ง เคียงนี้บางที่เขา
 ก็ยังเล่นละครที่ทำเรือเมืองโอชิม่า ในห้องของของพวกเขาก็จะมี
 ปลอกคาบคูเหมือนซาโป้งออกมา แม้จะอยู่ในการแสดงตามห้อง
 โถงของที่พักเขาก็เลียนแบบการแสดงละครให้ดูกัน ในห้องของ
 มีพวกเสื้อผ้า และของใช้ในครัว เช่น หม้อ ชาม เป็นต้น

“ตอนที่ผมเสียคน ผมตกต่ำมาก แต่พี่ชายกลับมีบ้าน
 อย่างดีที่โคฟู ผมเลยกลายเป็นคนที่ไม่มีความต้องการ”

“ผมคิดว่าคุณเป็นพนักงานที่บ่อน้ำร้อนนาคา โอคะเสีย
 อีกซะ”

“เธอครับ ลูกสาวคนโตนั้นเป็นภรรยาผม อายุน้อย
 กว่าคุณ 1 ปี ก็เป็น 19 ปี ระหว่างเดินทางครั้งนี้ เธอได้แต่ง
 ลูกอีกเป็นครั้งที่ 2 เด็กอยู่ได้เพียงอาทิตย์เดียวก็สิ้นใจ ภรรยา

ผมตอนนี้ยังไม่ค่อยแข็งแรงเลยครับ หญิงกลางคนนั้นเป็นแม่
ยายผม ส่วนนางระบำนั้นเป็นน้องสาวแท้ ๆ ของผมครับ”

“เออ..... ..คุณกำลังจะบอกว่าคุณมีน้องสาวอายุเกือบ
14 ปี.....”

“ก็เจ้าเต็กผู้หญิงคนนั้นแหละครับ ผมคิดแล้วคิดอีกว่า
ไม่อยากให้น้องสาวมายุ่งเรื่องอย่างนี้ และสภาพแบบนี้”

หลังจากนั้น เขาก็บอกว่าตัวเองชื่อ เอกิชิ ภรรยา
ชื่อ ชิโยโกะ น้องสาวชื่อ คาโอรุ หญิงสาวอีกคนชื่อ ยูริโกะ
อายุ 17 ปี เธอเป็นสาวรับใช้เกิดที่โอซึมา เอกิชิมีอารมณ์อ่อน
ไหวมาก เขาเหม่อมองไปยังริมฝั่งน้ำ ทำหน้าเหมือนจะร้องไห้

เมื่อฉันกลับมา ก็เห็นนางระบำล้างแปรงที่ทาเสียขาวออก
หมดแล้วกำลังนั่งลูบหัวสุนัขที่หมอบคู้้อยู่ข้างถนน ฉันบอกเธอ
ว่าฉันจะกลับไปที่พัก

“แล้วไปเที่ยวบ้างนะชะ”

“กะ.....แต่ถ้าไปคนเดียว.....”

“ถ้ายังนึกไปกับพี่ชายชะ”

“กะ”

สักครู่หนึ่ง เอกิชิก็มายังที่พักของฉัน

“คนอื่นล่ะชะ”

“พวกผู้หญิงกำลังโดนแม่เล่นงานอยู่ครับ”

แต่ขณะที่เราทั้งสองเล่นหมากรุกไปได้สักพัก พวกผู้
หญิงก็เดินข้ามสะพานขึ้นมาข้างบนที่ละคนและก็เหมือนทุกครั้ง
พวกเธอโค้งอย่างสุภาพและนั่งรื้ออยู่ที่ระเบียง

“ที่นี่เป็นห้องของผม เขียวเข้ามาไม่ต้องเกรงใจชะ”

ชิโยโกะลุกขึ้นยืนเป็นคนแรก พวกคิลปินนั่งเล่นอยู่
ประมาณชั่วโมง ก็ไปห้องอาบน้ำของโรงแรม ฉันถูกชวนให้
เข้าไปด้วยกัน แต่เนื่องจากมีผู้หญิงสาวตั้ง 3 คน ฉันเลยทดลอง
ว่าฉันจะตามไปที่หลัง จากนั้นไม่นาน นางระบำได้ขึ้นมาคน
เดียว

“พี่บอกให้ไปแล้วจะถูกลงให้กะ”

ฉันนั่งเล่นหมากรุกกับนางระบำไม่ยอมไปห้องอาบน้ำ
เธอเล่นได้เก่งอย่างไม่น่าเชื่อ เวลาฉันตั้งใจจะเล่นให้ชนะแล้ว
เอกิชิและผู้หญิงอื่น ๆ จะแพ้อย่างไม่เป็นท่า เวลาเล่นหมากรุก
ฉันมักจะเล่นอย่างเต็มความสามารถเพื่อเอาชนะ แต่ที่เราเล่น-

กันอยู่ 2 คนเท่านั้น ฉันจึงตั้งใจเค็มแต่้มอย่างไม่เต็มทีด้วย
อารมณ์ดี แรก ๆ เรอนั่งอยู่เสียไกลและยื่นมือมาเค็มแต่้ม แต่
พอนานเข้า เธอก็ลืมหิ้ว โค้งตัวคร่อมกระดานหมากรุกอย่าง
ใจจดจ่อ ผมตีทำงานดูไม่เป็นธรรมชาติเท่าไรนัก เริ่มเคลียด
กลอยอยู่ที่อกฉันเธอหน้าแดงขึ้นทันที

“ขอโทษค่ะ ฉันคงถูกคุแค้นเลย” เธอโยนตัวหมากรุก
ทิ้งไว้อย่างนั้นและวิ่งออกไป แม่กำลังยืนอยู่ที่หน้าห้องน้ำ
สาธารณะ ชิโยโกะ และยูริโกะ ตกคลั่งรีบตะลึงสถานะออกมา
ห้องน้ำแล้วกลับไปโดยไม่หันมาข้างบน

วันนี้ก็เช่น เอคิชิมาอยู่ที่บ้านพักของฉันตั้งแต่เช้าจน
เย็น ภรรยาเจ้าของโรงแรมซึ่งคุใจดีและซื่อ ได้พูดเตือนฉันว่า
ถ้าจะเสียดอาหารคนอย่างนี้แล้วรู้สึกน่าเสียดตายของ

ตกค่า ฉันออกไปยังบ้านที่เขาพักกัน เห็นนางระบำ
กำลังเรียนซอสามสายอยู่กับแม่ เธอหยุดเล่นทันทีเมื่อเห็นฉัน
แต่แม่บอกให้เล่นต่อ ทุกครั้งที่เสียงเพลงของนางระบำดังสูง
ขึ้นแม่จะพูดว่า

“บอกว่าอย่าออกเสียงแบบนี้”

จากที่ฉันนั่งอยู่ ฉันมองเห็นเอคิชิกำลังชมเพลงอะไร
บางเพลงอยู่ที่ห้องรับแขกชั้นสองของร้านอาหารด้านตรงข้าม

“นั่นเพลงอะไรค่ะ”

“นั่นเหรอกะ เพลงละครโนกระมังคะ”

“แปลกดีนะค่ะ”

“เป็นพวกไม่รู้ไม่จริงหรือคะ ฉันเองก็ไม่ทราบหรือว่า
เขาทำอะไร”

พ่อค้าขายนกอายุประมาณ 40 ที่มาเช่าห้องโรงแรมอยู่
ได้ไปที่นั่น และเปิดประตูเรียกพวกผู้หญิงไปบอกว่าจะเสียด
อาหาร นางระบำกับยูริโกะถือตะเกียบไปยังห้องข้าง ๆ ด้วยกัน
พ่อค้าขายนกกำลังก๊อปปี้ไก่อุ่นหลังจากเขียนเลอะหมด ระหว่าง
ที่ยืนอยู่หน้าห้องด้วยกัน พ่อค้านกได้แตะที่ไหล่ของนางระบำ
เบา ๆ แม้มีสีหน้าโกรธทันที

“นี่คุณ เด็กคนนี้แตะต้องไม่ได้นะ ยังเป็นเด็กอยู่นะ”

นางระบำเรียก ลุง... ลุงพลางขอร้องให้ช่วยอ่าน บันทึกการท่องเทียวของมิโตโคมอนให้ฟัง แต่พ่อค้านกลุกขึ้นเดิน
ออกไปทันที เธอไม่พูดตรง ๆ ว่าจะให้ฉันอ่านให้ แต่พูด-

เหมือนกับจะให้แม่ชอว์ร้องฉัน ฉันหยิบหนังสือขึ้นมาพร้อมกับความหวังอย่างหนึ่ง และก็เป็นไปตามที่ฉันคาดคิดไว้ เธอรีบกุ๊กก๊อเข้ามาใกล้ฉันทันที เมื่อฉันอ่านให้ฟัง เธอยืนหน้าเข้ามาใกล้เกือบชิดไหล่ฉัน สีหน้าจริงจัง นัยตาแจ่มใสเป็นประกายจ้องมาที่หน้าผากฉันด้วยใจจดจ่อ ไม่กระพริบตาเลยแม้แต่น้อย ท่าทางแบบนี้รู้สึกจะเป็นลักษณะนิสัยของเธอเวลามีใครอ่านหนังสือให้ฟัง เพราะเมื่อกี้ก็ همینกัน ฉันเห็นเธอยืนหน้าใกล้เกือบจะถึงตัวพ่อฉันก้ม ทากลมใหญ่สีดำเป็นประกายสวยงามเป็นสิ่งที่สวยที่สุดในตัวเธอ ตาสองชั้นของเธอสวยจนบอกไม่ถูก ยิ่งกว่านั้นเธอยังหัวเราะเหมือนกับดอกไม้แรกแย้ม คำพูดที่ว่าเวลาเธอหัวเราะเปรียบเสมือนดอกไม้เป็นความจริงที่สุด

สักพักหนึ่ง สาวใช้ร้านอาหารก็เข้ามากับนางระบำ เธอสวมเสื้อทับและพูดกับฉันว่า

“ไปแล้วจะรีบกลับมาค่ะ คุณช่วยคอยอยู่ที่นี้ แล้วอ่านให้ฟังต่อด่วนนะคะ”

เธอออกมาที่ระเบียงและโค้ง

“ไปก่อนนะคะ”

“ห้ามร้องเพลงนะ” แม่พูด เธอหัวกลองและพยักหน้า

“ตอนนี้งำลังเสียงแตกค่ะ”

นางระบำนั่งตัวตรงเรียบร้อยตีกองอยู่บนชั้น 2 ของร้านขายอาหาร ฉันมองเห็นรูปร่างข้างหลังของเธอราวกับเธออยู่ในห้องถัดไป เสียงกลองทำให้ฉันใจเต้นอย่างมีความสุข

“เสียงกลองทำให้ห้องมีบรรยากาศดีขึ้นนะคะ” แม่พูดพร้อมกับมองไปทางนั้น

ชิโยโกะและยูริโกะก็ไปที่ห้องนั้นด้วย

ประมาณชั่วโมงหนึ่ง ทั้งสี่คนก็กลับมาพร้อมกัน

“ได้มาแค่นี้เองค่ะ.....” นางระบำวางเหรียญเงิน-

จำนวน 50 เซนที่กำไว้ลงฝ่ามือแม่ ฉันอ่านบันทึกการท่องเที่ยวของมิโตโคมิน ต่อไปได้หน่อย พวกเขาคุยกันเรื่องเด็กที่เสียชีวิตระหว่างเดินทาง เขาพูดกันว่าเด็กคนนั้นผิวสวยมากเหมือนน้ำบริสุทธิ์ ไม่มีแรงที่จะร้องไห้และมีชีวิตอยู่ได้เพียงอาทิตย์เดียว

ฉันไม่รู้สึกแปลกและไม่มีความรู้สึก कुछ อยู่เลย ฉันลืมไปคล้ายซ้ำว่าพวกเขาคือ พวกเร่ร่อนเต้นกินรำกิน คุยเหมือนว่า ความรู้สึกที่ดีของฉันจะประทับใจพวกเขา และโดยไม่ทันคิด ฉันได้ตัดสินใจที่จะไปบ้านของพวกเขาที่โอชิม่า

“บ้านหลังที่ตาอยู่ที่คินะคะ ถ้าที่นั่นละก็ทักว่างค่ะ ให้ตาออกไปอยู่ที่อื่นก็จะเจียบคิตีเดียว จะอยู่นานแค่ไหนก็ได้หรือจะอยู่เรียนหนังสือก็ได้ค่ะ” พวกเขาพูดกันเองและก็พูดกับฉันว่า

“เรามีบ้านเล็ก ๆ อยู่ 2 หลังค่ะ บ้านที่อยู่ด้านภูเขาดูเหมือนจะว่างอยู่ค่ะ”

พวกเขายังได้ขอร้องให้ฉันช่วยเล่นละครในคืนวันปีใหม่ ที่ท่าเรือซาบุด้าย

ฉันเริ่มเข้าใจว่าพวกเขาเหล่านี้ไม่ได้มีชีวิตยากลำบากอย่างที่ฉันคิดไว้แต่แรก พวกเขาใช้ชีวิตอยู่อย่างง่าย ๆ ท่ามกลางกลิ่นไอของธรรมชาติ ฉันรู้สึกว่าเป็นเสมือนพ่อแม่ลูก และพี่น้องกัน มีความรักผูกพันซึ่งกันและกันมาก มีแต่ยูริโกะสาวใช้คนเดียวเท่านั้นที่เจียบเสมอเวลาอยู่ต่อหน้าฉัน เพราะความอาย

ฉันออกจากบ้านพักของพวกเขา หลังเที่ยงคืนไปแล้ว พวกหญิงสาวออกมาส่งฉัน นางระบำช่วยกลับเกี้ยวให้ เธอยื่นหน้าออกนอกประตู เหม่อมองไปยังท้องฟ้าใส

“อา..พระจันทร์ พรุ่งนี้ก็จะถึงชิโมคะแล้ว ทีใจจ้ง จะทำพิธีไหว้ครบ ๔๙ วันให้เด็ก แม่บอกว่าจะซื้อหวีให้และอย่างอื่นอีกเยอะแยะเลยคะ คุณช่วยพาไป कुछ หนึ่งหน่วยได้ไหมคะ”

ท่าเรือชิโมคะเป็นเมืองที่มีบรรยากาศ ที่ทำให้เกิดถึงบ้านเกิดของพวกเขาคิลปินเร่ร่อนเหล่านี้ ที่กำลังเดินลาดไปตามทางบ่อน้ำร้อนที่ซากามิของเมืองอิซุ

(๕)

พวกคิลปินแต่ละคนแบกของเหมือนเดิมเดินข้ามภูเขาอาามากิ ในวงแขนแม่มีสุนัขตัวเล็ก ๆ ชูขาหน้าขึ้นแสดงสีหน้าเคยชินกับการเดินทาง ออกจากยูโกะนี่ต้องขึ้นเขาก็ก ก็แสงอาทิตย์ยามเช้าเหนือน้ำทะเลทำให้ภูเขาอบอุ่นขึ้น เรามองไปทางค้ำพระอาทิตย์ หาดโคโตะคู่สว่างไสว

“นั่นเกาะโอชิมาชินะอะ”

“คุณใหญ่จิงนะคะ คุณไปให้ได้นะคะ” นางระบำพูด
อาจจะเป็นเพราะท้องฟ้าในฤดูใบไม้ร่วง สว่างสด

ใสมากจนกระทั่งทะเลที่ดวงอาทิตย์กำลังขึ้นดูสลับไป จาก
ที่นี้ถึงชิมะจะต้องเดินอีก ๒๐ กิโลเมตร ในไม่ช้าทะเลก็
หายลับไปจากสายตา ชิโยโกะฮิมะเพลงออกมาอย่างเอื่อย ๆ

ระหว่างทาง พวกเขาถามว่าจะเดินไปทางแยก
ซึ่งตัดเข้าไปทำให้ใกล้ขึ้นประมาณ ๒๐๐ เมตร แต่ทาง
ลาดเล็กน้อย หรือจะเดินไปตามถนนใหญ่ที่ไปได้อย่าง
สบาย แน่นอน...ฉันเลือกทางที่ลัดกว่า

เส้นทางที่ฉันเลือกนั้นชันและสิ้นตรงที่มีใบไม้ร่วง
ตกปกคลุมอยู่ ฉันรู้สึกหายใจลำบาก ทั้งเวลาเดินขึ้นทาง
ลาดต้องใช้ฝ่ามือยันหัวเข้าไว้เพื่อยันตัวให้เดินเร็วขึ้น ไม่
ช้า...พวกนั้นก็เดินตามไม่ทัน ฉันได้ยินเพียงเสียงคุยกัน
กึ่งลอดออกมาระหว่างต้นไม้ มีนางระบำคนเดียวที่ยก
ชายก็มิโนให้สูงขึ้นและเดินตามฉันมาอย่างติด ๆ เธออยู่
ข้างหลังฉันประมาณเมตรกว่า ๆ ไม่ยอมเดินเข้ามาใกล้
หรือดอยออกห่างไปกว่านั้น

เมื่อฉันหันไปพูดด้วย เธอหยุดยืนนิ่งอมยิ้มอย่าง
แปลกใจแต่ก็ตอบคำถามฉัน ตอนที่คุยกับเธอนั้น ฉันหยุด
คอยเพราะคิดว่าเธอจะเดินใกล้เข้ามา แต่เธอกลับหยุด
อยู่กับที่ ถ้าฉันไม่เริ่มเดินต่อไปเธอก็จะไม่เดินตาม ถนน
บริเวณนั้นลาดชันมากขึ้น และกดเคี้ยวด้วยทำให้ฉันรีบ
สาวเท้าเดินต่อไป แต่นางระบำก็ยังคงทิ้งระยะห่างประ-
มาณเมตรกว่า ๆ เหมือนเคย ภูเขาเงียบสงัด คนอื่น ๆ
ห่างกันมากจนฉันไม่ได้ยินเสียงคุยกันเลย

“บ้านคุณอยู่โตเกียวส่วนไหนคะ”

“ผมอยู่หอพักของโรงเรียนอะ”

“ฉันรู้จักโตเกียว ฉันเคยไปเล่นว่าคอนเทสกาล
ดอกไม้กะ แต่ตอนนี้ยังเด็กจึงทำอะไรไม่ได้เลยคะ”

แล้วเธอก็พูดขึ้นว่า

“คุณพ่อคุณยังอยู่ไหมคะ” และก็

“คุณเคยไปโกฟุไหมคะ” เธอถามถึงเรื่องต่าง ๆ
มากมายเป็นระยะ ๆ เธอพูดถึงเรื่องตูหนั่งเมื่อไปถึง
ชิมะคะ และพูดถึงเด็กที่เสียชีวิตแล้ว เป็นต้น

เราเดินขึ้นมาถึงยอดเขา นางระบำวางกลองลงบนม้านั่งที่อยู่ตรงหน้าแท่ง ใช้ผ้าเช็ดหน้าเช็ดเหงื่อ บัดฝุ่นที่ขาตัวเอง และโดยที่ฉันไม่คาดฝัน เธอได้มานั่งยอง ๆ ที่ปลายเท้าฉันเพื่อจะบดกางเกงให้ ฉันรีบถอยตัวออกห่าง ทำให้เธอล้มลง เธอบัดฝุ่นรอบ ๆ ตัวฉันซึ่งก้มตัวอยู่ ปล่อยชายกีโมนेतักชั้นลง และพุดกับฉันซึ่งยืนถอนหายใจอย่าง

“นั่งชิวคะ”

นกเล็ก ๆ ฝูงหนึ่งบินมาข้าง ๆ ที่เรานั่ง บรรยากาศเงียบมากจนได้ยินเสียงกังกรอบแกรอบ ของใบไม้แห้ง กิ่งที่นกมาเกาะ

“ทำไมถึงเดินเร็วอย่างนี้ล่ะคะ”

ดูเหมือนนางระบำจะรู้สึกร้อน เมื่อฉันใช้นิ้วตีตกลองเล่นนกกน้อยเหล่านั้นก็บินขึ้นไป

“หิวน้ำจังเลยชะ”

“ฉันจะไปดูให้คะ”

สักพักเธอก็เดินกลับออกมา จากระหว่างต้นไม้เล็ก ๆ สีเหลืองด้วยมือเปล่า

“คุณทำอะไรบ้างสะท้อนอยู่ที่โอซิม่า”

เมื่อฉันถาม เธอก็เริ่มเอ่ยถึงชื่อผู้หญิง ๒-๓ ชื่อ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับจุดหมายของฉันเลย รู้สึกจะพูดถึงโกฟู ไม่ใช่โอซิม่า เป็นเรื่องของเพื่อนสมัยอยู่โรงเรียนประถมได้ ๒ ปี เธอนึกได้ก็พุดออกมา

เรากอยอยู่ประมาณ ๑๐ นาที หนุ่มสาวอีก ๓ คนก็ตามมาถึงยอดเขา แม่ม่าถึงช้ากว่านั้นอีก ๑๐ นาที

ตอนลง ฉันงจใจออกเดินพร้อมกับเอคิชิและคุยกันไปเรื่อย ๆ เดินไปได้ประมาณ ๒๐๐ เมตร นางระบำก็วิ่งขึ้นมาจากข้างล่าง

“ที่ข้างล่างมีน้ำพุคะ รีบเดินเข้าหาน้อยชิวคะ พวกเรากอยคุณอยู่ยังไม่ได้อีกคะ”

ฉันออกวิ่งทันทีที่ได้ยินคำว่าน้ำ น้ำใสสะอาดพุ่งไหลออกจากซอกหินที่อยู่ในร่ม พวกผู้หญิงยืนอยู่รอบ ๆ น้ำพุ

“เชิญดื่มก่อนชิวคะ ถ้าดื่มทีหลังผู้หญิง อาจจะสกปรกเพราะมือจุ่มลงไปทำให้น้ำขุ่นคะ” แม่พุด

ฉันใช้มือชักน้ำเย็นมาดื่ม พวกผู้หญิงไม่ยอมออก
ห่างจากที่นั่นง่าย ๆ พวกเธอบิดผ้าเช็ดตัวและเช็ดเหงื่อ

ลงจากเขาสูงนั้น เราก็ออกมาที่ถนนใหญ่สาย
ซีโมตะ ฉันเห็นควันเผาถ่านลอยตลบ เรานั่งหยุดพัก
กันที่ขอนไม้ริมทาง นางระบำกัมทัวหวิชนสุนัขด้วยหวิสี
ชมพู

“เที่ยวพ่นหวิก็จะหักห rokok” แม่พูดเตือน

“ไม่ห rokok ค่ะ ไว้อันใหม่ที่ซีโมตะ”

ฉันตั้งใจจะขอหวิที่ปากผมเธอ ตั้งแต่ตอนอยู่ยูคาโน
แล้ว รู้สึกเสียตายเป็นไรเธอเอามาหวิชนสุนัขเสียแล้ว

ฉันมองมัตกอกไผ่มากมายที่ถนนฝั่งตรงข้าม ฉัน
ยืนอยู่หน้าเอคิชิเล็กน้อย เราคุยกันถึงความได้สัดส่วน
ของกิ่งไม้ นางระบำวิ่งไล่ตามมา บนหลังเธอมีไผ่กิ่ง
ใหญ่ยาว

“เอามาทำอะไร” เอคิริถาม รู้สึกเธอหน้าเสีย
เล็กน้อย เอาไผ่วางไว้ข้างหน้าฉัน

“ให้คุณค่ะ ฉันตั้งแต่กิ่งใหญ่ ๆ มา

“ไม่ได้ค่ะ กิ่งใหญ่นี้ถือว่าขโมยใครเขาเห็นเข้า
มันไม่ดี เอาไปคืนซะ”

นางระบำกลับไปทีกองไม้ไผ่ แล้ววิ่งมาอีก กราว
นี้เธอเอากิ่งขนาดนี้กลางมาให้ฉัน เธอหงายหลังเกือบ
จะล้มตรงคันนา...หอบไปคอยพวกผู้หญิงไป

ฉันกับเอคิชิเดินล่องหน้าไป ๙-๑๐ เมตรโดยไม
หยุด

“นี่ถ้าเพียงแต่ใส่พื้นทองแทน พื้นที่ดินนอกไปก็
คงจะไม่เป็นไร” เสียงนางระบำดังมาเข้าหูฉัน ฉันจึงหัน
กลับไปดู นางระบำเดินคู่อยู่กับซีโยโกะ แม่กับยูริโกะ
เดินอยู่หลังอีกเล็กน้อย ซีโยโกะซึ่งดูเหมือนจะไม่รู้ว่าฉัน
หันไปคู่ได้พูดขึ้นว่า

“เธอ...บอกให้เขารู้ดีไหม”

รู้สึกจะเป็นเรื่องซุบซิบเกี่ยวกับตัวฉัน ซีโยโกะ
คงพูดถึงเรื่องพื้นที่เรียงไม่เป็นระเบียบของฉัน นางระบำ
เลยพูดถึงเรื่องพื้นทอง และดูเหมือนจะพูดเรื่องหน้าตา
ด้วย ฉันไม่รู้สึกละอายใจกับเรื่องนี้ และไม่ยอมเงี้ยวพวง

อีก หลังจากเสียงคุยผ่านไปพักหนึ่ง ฉันได้ยินนางระบำพูดว่า

“เป็นคนดีนะคะ”

“นั่นนะสิ รู้สึกจะเป็นคนดี”

“เป็นคนดีจริง ๆ นะคะ คนดีนี่ดีนะคะ”

เธอพูดอย่างเปิดเผยไม่เกรงใจว่าใครจะได้ยิน คำพูดเธอแสดงความรู้สึกว่ายังเด็กอยู่ออกมา ทำให้ฉันคิดว่าตัวฉันเองเป็นคนดี ฉันเหลือบตาขึ้นมองภูเขาสว่างไสว รู้สึกปวดหงตาเล็กน้อย ฉันมีอายุ ๒๐ ปี คิดถึงความเหงาและข้อเสียที่ไม่ดีของตัวเอง อันเนื่องมาจากความเป็นเด็กกำพร้า รู้สึกทนความเศร้าใจและความยากลำบากไม่ได้จึงออกเดินทางมาอิฐ ในสายตาของคนภายนอกที่ชมฉันว่าเป็นคนดี ทำให้ฉันรู้สึกดีใจจริง ๆ ภูเขาสว่างไสวแสดงว่าใกล้จะถึงทะเลแห่งซีโมคะแล้ว ฉันกวัดแกว่งกิ่งไม้ไผ่ตัดยอดหญ้าไปมา

ระหว่างทาง ที่ปากทางเข้าหมู่บ้านตามที่ต่าง ๆ มีป้ายตั้งอยู่

—ห้ามพวกศิลปินร่อนเร่เข้าหมู่บ้านนี้—

บ้านพักโคชอยู่ตรงปากทางเข้าทางเหนือของซีโมคะ ฉันตามศิลปินไปยังห้องเล็ก ๆ ใต้หลังคาชั้นบน ไม่มีเพดาน ฉันนั่งลงข้างหน้าต่างด้านที่ติดกับถนนใหญ่ ศีรษะติดหลังคา

“ไม่เจ็บไหล่หรือ” แม่ถามย้านางระบำทั้งหลายครั้ง

“ไม่เจ็บมือหรือ”

นางระบำเลียนท่าตีกลองอย่างสวยงามให้ดู

“ไม่เจ็บกะ ยังใช้การได้”

“ดี...ดี”

ฉันลองยกกลองขึ้นดู

“โอ้โฮ...หนักจังเลยอะ”

“หนักกว่าที่คุณคิดไว้อีกใช่ไหมคะ หนักกว่ากระเป๋าของคุณด้วยค่ะ” นางระบำพูดพลางหัวเราะ

พวกศิลปินกล่าวคำทักทาย กับคนที่มาพักโรงแรมเสียงก้องเจี๊ยวจ๊าว รู้สึกจะเป็นพวกเล่นกลและพวกศิลปินเช่นกัน ท่าเรือซีโมคะดูราวกับเป็นรังของยิบซีเร่ร่อน

พวกนี้ นางระบ้ายื่นเงินให้เด็กของโรงแรมที่เข้ามาใน
ห้อง เมื่อฉันทำท่าจะออกจากบ้านพัก นางระบ่าได้เดิน
มาที่ประตูใหญ่และกลับด้านเกี้ยวให้พลางพูดว่า

“แล้วช่วยพาไปคุยหนึ่งหน่อยนะคะ” เธอพูดพิมพ์
พำรากับพูดกับตัวเอง

ฉันกับเอคิชิ ไปโรงแรม ซึ่งเจ้าของเป็นนายก
เทศมนตรีปลดเกษียณแล้ว โดยมีผู้ชายที่ดูจะเป็นพวก
อันธพาลนำทางไปจนถึงครึ่งทาง ฉันเข้าไปอาบน้ำกับ
เอคิชิและรับประทานพลาสติกด้วยกัน

“เงินจำนวนนี้เอาไว้ซื้อดอกไม้ หรืออะไรก็ได้
เตรียมไว้สำหรับพิธีพุ่มนั้นนะฮะ”

ฉันยื่นห่อเงินจำนวนเล็กน้อย ให้เอคิชิและกลับที่
พัก พุ่มเช้าฉันจะต้องกลับโตเกียว โดยทางเรือเพราะ
เงินใช้จ่ายในการเดินทางหมดแล้ว ฉันบอกพวกศิลปิน
เหล่านั้นว่าฉันมีความจำเป็นจะต้องไปโรงเรียน พวกเขา
จึงไม่อาจจะสามารถรังฉันไว้ได้

หลังอาหารเที่ยง อีกประมาณ ๓ ชั่วโมงต่อมา ฉัน
ก็ทานอาหารเย็นเสร็จ ฉันเดินข้ามสะพานไปทางเหนือ

ของชิโมตะคนเดียว ปีนขึ้นไปบนเนินเขาชิโมตะและมอง
ไปที่ท่าเรือ ขากลับเมื่อฉันแวะไปดูที่บ้านพักโคชูยะ ก็
เห็นพวกศิลปินกำลังทานข้าวกับแกงจืดไก่

“ทานตุ๊กคำไหมคะ พวกผู้หญิงจุ่มตะเกียบลงไป
แล้วไม่ค่อยจะตักนัก แต่เอาเก็บไว้คุยให้คนอื่นฟังได้นะ
คะ” แม่พูดพลางหยิบตะเกียบกับชามออกมาจากสัมภาระ
ให้ชิโยโกะนำไปล้าง

พุ่มนี้จะเป็นวันครบ ๔๙ วันของเด็กที่เสียชีวิต
ไป ทุกคนจึงขอให้ฉันเลื่อนวันเดินทางกลับไปอีก ๑ วัน
ฉันตอบปฏิเสธโดยอ้างถึงเรื่องโรงเรียน แม่จึงพูดซ้ำ
ขึ้นอีกว่า

“ถ้ายังงั้น ตอนหยุดภาคฤดูหนาว พวกเราทุก
คนจะไปคอยรับคุณถึงเรือเลยนะคะ คุณหนูช่วยบอกวัน
จะมาล่วงหน้าด้วยนะคะ พวกเราจะคอย ไม่ยอมนะคะ
ถ้าคุณหนูจะไปพักตามโรงแรม พวกเราจะไปรับถึงเรือ
เลยคะ”

ในห้องมีแต่ชิโยโกะและยูริโกะอยู่เท่านั้น ฉันจึง
ชวนไปคุยหนึ่ง ชิโยโกะกอดหน้าท้องให้ดู

“สุขภาพไม่ดี เดินอย่างนี้แล้วรู้สึกเพลียจังค่ะ”

เธอพูดด้วยสีหน้าซีดและท่าทางอ่อนเพลีย

ยูริ โกะกัมหันามองพื้น นางระบำกำลังเล่นอยู่กับ
เด็กของโรงแรมข้างล่าง เมื่อเห็นฉันเธอก็เข้าไปใกล้
แม่รีบวิ่งเข้าไปดูหนึ่ง แต่เธอต้องหน้าเสียวและเดินมาที่
ฉันอย่างเจื่อน ๆ กลับตำหนิให้

“อะไรกัน ให้ไปคนเดียวไม่ได้หรือ เอคิชิพูดออกไป
ไปแต่คนเดียวเหมือนแม่จะไม่ยอม ฉันสงสัยเสียจริง ๆ ว่าทำไม
ถึงไปคนเดียวไม่ได้ ตอนที่ฉันจะเดินไป เธอนั่งลูบหัว
สุนัขอยู่ ฉันรู้สึกเยือกเย็นจนไม่สามารถจะเอ่ยคำพูดออกมา
ได้ และดูเหมือนเธอเองก็ไม่มีกำลังแม้แต่จะเงยหน้า
ขึ้นมองฉัน

ฉันออกไปดูหนึ่งคนเดียว มีคนพากษ์อธิบายเรื่อง
ย่อ ฉันออกมาทันทีและกลับไปยังโรงแรม นั่งทำวข้อ
ศอกที่ขอบหน้าต่าง มองดูเมืองในยามค่ำคืนอยู่นานแสน
นาน เมืองในความมืดฉันรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงกลองดัง
แผ่วเบามาจากที่ไกล ๆ ไม่ขาดสาย และโดยไม่มีเหตุผล
น้ำตาฉันเริ่มไหลหยดออกมา

๗

เช้าวันเดินทางกลับ เมื่อฉันทานอาหารตอน 7 โมงแล้ว
ก็เห็นเอคิชิยืนเรียกอยู่ที่ถนน เขาสวมชุดกิโมโนมีเครื่องหมาย-
สกุล รู้สึกจะเป็นชุดใส่ในโอกาสที่มาส่งฉัน ฉันไม่เห็นพวกผู้
หญิงเลย รู้สึกเปล่าเปลี่ยวขึ้นมาทันที เอคิชิขึ้นมาบนห้อง-
แล้วพูดว่า

“คุณอื่นเขาอยากมาส่งด้วย แต่เมื่อคืนนอนตึกเลยลุก
ไม่ไหวครับ ต้องขอโทษด้วย เขาบอกว่าไว้ตอนฤดูหนาวจะ
อยู่คอยแน่ ๆ ครับ”

ในเมือง ลมในตอนเช้าของฤดูใบไม้ร่วงนั้นเย็นมาก
ระหว่างทาง เอคิชิซื่อๆยอมให้สคขึ้นที่มีชื่อว่ายามคาโอรุ ลุก
พลับและบุหรี่ยี่ห้อชิชิมิให้

“เพราะน้องสาวผมชื่อคาโอรุครับ” เขาพูดยิ้ม ๆ

“เวลาอยู่ในเรือทานส้มไม้ดีหรรอครับ ทานลูกพลับดี
กว่าพระแกเมาเรือได้”

“ผมให้นี่เอาไหมคะ”

ฉันถอดหมวกแก้ปอกสวมศีรษะให้เอคิชิ แล้วก็ก้มหัว
น้กเรียนออกมาจากกระเป๋าดำเดินทางถึงรอย่น เราสองคนหัว-
เราะกัน

เกือบจะถึงท่าเรือฉันเห็นนางระบำกำลังนั่งยอง ๆ ก้มหน้าอยู่ที่ริมท่าทำให้ฉันรู้สึกใจเต้นแรงเดินเข้าไปข้าง ๆ เธอยังคงนั่งนิ่งเฉย ก้มหน้าเงิบ รอยแต่งหน้าที่ยังอยู่ตั้งแต่เมื่อคืนทำให้ฉันรู้สึกหลงใหลมากยิ่งขึ้น สีแดงที่ทางตาทำให้ใบหน้าที่ถูกราวกับกำลังโกรธนั้นดูเป็นเด็กกล้าหาญ เอคิซึพูดขึ้นว่า

“คนอื่นมาช่วยหรือเปล่า”

นางระบำส่ายหน้า

“ยังนอนอยู่หรือ”

เธอพยักหน้า

ระหว่างที่เอคิซึไปซื้อตัวขำมฟากและตัวเรือโดยสาร ฉันพูดกับเธอมากมาย แต่เธอมองเพ่งไปยังร่องน้ำที่ไหลไปลงทะเล ไม่พูดอะไรแม้แต่คำเดียว ก่อนฉันจะจบคำพูดเธอเพียงแต่พยักหน้าเท่านั้น

ในขณะนั้น

“บ้าครับ คนนี้ดีกว่าครับ” คนงานผู้ชายพูดและเข้ามาใกล้ฉัน

“คุณหนูจะไปโตเกียวใช่ไหมครับ ผมอยากขอร้องคุณหนูให้ช่วยพาบ้านี้ไปโตเกียวด้วยได้ไหมครับ บ้าแกหน้า

สงสาร ลูกชายแก่ทำงานอยู่กินยามาที่วัดเรโนโค ตอนหลังเป็นไข้หวัดตายทั้งลูกชายลูกสะใภ้ทั้งหมดเอาไว้ตั้ง 3 คนแะะครับ เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้ พวกเราปรึกษาคันแล้วจะให้แกกลับไปบ้าน บ้านแกอยู่เมืองมิโตครับ บ้าแกไม่รู้เรื่องอะไรเลย ถ้าไปถึงเรกันจิม่าแล้ว คุณหนูช่วยพาไปขึ้นรถไฟสายที่จะไปสถานีอุเอโนให้หน่อยได้ไหมครับ ขอโทษที่ทำให้คุณหนูลำบาก ผมไหว้ละครับ คุณหนูเห็นสภาพอย่างนี้แล้วคงจะรู้สึกสงสารบ้างนะครับ”

บนหลังม้าซึ่งกำลังยืนใจลอยอยู่นั้น มีเด็กกำลังทานนมข้าง ๆ มีเด็กผู้หญิง 2 คนยืนจับมือชายชวาอยู่ อายุประมาณ 5 ขวบและ 3 ขวบ ในท่อผ้าสกปรก ๆ ฉันเห็นมีบ๊วยเค็มและข้าวปั้นก้อนโต ๆ คนงานชุดแรว 5-6 คนกำลังปลอบม้าอยู่ ฉันยอมรับที่จะช่วยเหลือม้าด้วยความเต็มใจ

“ขอความกรุณาด้วยนะครับ”

“ขอบคุณครับ ความจริงพวกเราต้องไปส่งแกถึงมิโตแต่ไปไม่ได้” พวกคนงานแต่ละคนพูดกับฉันทำนองนี้

เรือข้ามฟากสั้นโคลงเคลงมาก นางระบำแม่ริมผีปาก
แน่นมองไปยังทิศทางหนึ่ง ฉันจับบันไดเชือกและหันหลังกลับ
มากล่าวคำอำตสา เธอพยักหน้าครั้งเดียวเท่านั้น เรือข้ามฟาก
กลับไปแล้วเธอก็โบกหมวกแก่ปีที่ฉันเพิ่งให้ไปเมื่อคืนนี้ นางระ
บำเริ่มโบกผ้าเช็ดหน้าสีขาวจากที่ไกล

เรือกลไฟออกจากท่าหน้าของซีโมคะ ฉันนั่งฟังอยู่
ที่คาบเรือมองไปยังฝั่งเกาะโอชิมิตัวใจจืดจาง จนกระทั่งส่วน
ปลายสุดของแหลมอิซูลับสายตาไป รู้สึกราวกับว่าได้จากนางระ
บำมาเป็นเวลายาวนานแล้ว ฉันมองไปที่ห้องเรือคิดว่ามันเป็นยัง
ไงบ้าง มีคนนั่งล้อมปลอบใจบ้างอยู่มากมาย ฉันรู้สึกสบายใจ
จึงเดินเข้าไปในห้องเรือข้าง ๆ

ที่ซากามินาคะคลื่นเริ่มสูง เวลานั้นบางครั้งก็โคลงเคลง
ไปทางซ้ายขวา พนักงานเรือแจกเงินเล็กน้อย ไปรอบ ๆ ฉัน
ใช้กระเป๋าทำเป็นหมอนแล้วนอนลง สมองว่างเปล่าไม่ได้นึก
ถึงเวลาเลย น้ำตาไหลหยดลงบนกระเป๋า ฉันกลับด้านกระเป๋า
เพราะรู้สึกเย็นที่แฉะ ข้าง ๆ ฉันมีเด็กนอนอยู่เป็นลูกชายเจ้า-
ของโรงงานและจะไปโตเกียวเพื่อเตรียมเข้ามหาวิทยาลัย ดูเหมือน

เขาจะมีความรู้สึกที่ติดกับฉัน ซึ่งสวมหมวกฟอรั่มโรงเรียนมัธยม
หลังจากคุยกันเล็กน้อยเขาก็ถามว่า

“คุณมีอะไรไม่สบายใจหรืออะ?”

“เปล่าอะ ผมเพิ่งจากคนมาเมื่อคืน”

ฉันบอกตามตรง รู้สึกไม่เป็นไรที่ดูเห็นว่าการร้อง-
ไห้ ฉันไม่ได้คิดถึงเรื่องอะไรเลยเพียงแค่เหมือนหลับอยู่ใน
ความรู้สึกพอกพอใจสดชื่นอย่างเงียบ ๆ

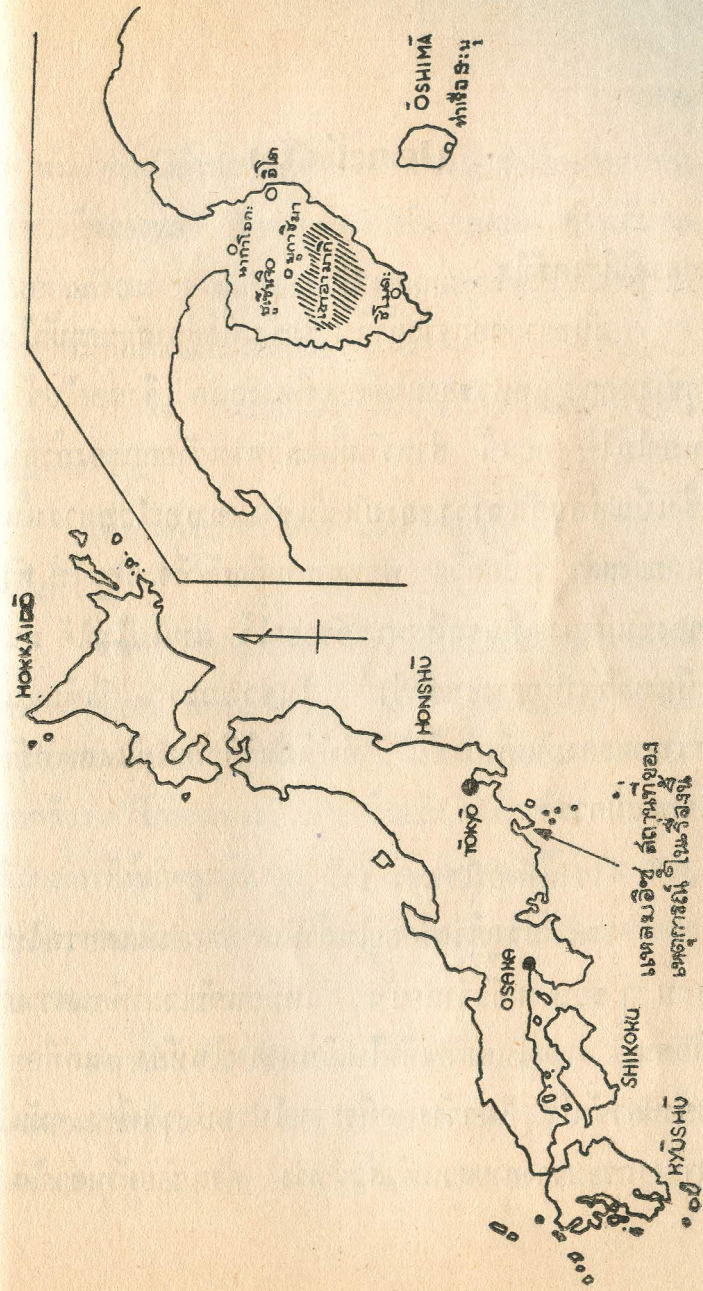
ฉันไม่รู้เลยว่าทะเลมืดลงตั้งแต่เมื่อไร แต่ที่อาจิโรและ
อาตามิมิแสงไฟสว่าง ฉันรู้สึกหนาวและหิว เด็กคนนั้นเปิด
กล่องเปลือกไม้ไฟ้อออก ฉันทานข้าวห่อสาหร่ายทะเลโดยลืมไป
ว่ามันเป็นของคนอื่น แล้วซุกตัวอยู่ในเสื้อของเด็กนักเรียนคน
นั้น อารมณ์ล่องลอยอยู่ในความว่างเปล่าอันงดงาม ฉันรีบเอา
ผลประโยชน์จากความใจดีของเขาอย่างไม่เคอะเขิน พรุ้งนี้แต่
เข้าฉันต้องพาบ๊วยไปสถานีเฮียวเอโนและซื้อตั๋วไปมิโตให้ ซึ่งฉันก็
คิดว่ามันเป็นเรื่องธรรมดา ๆ ฉันรู้สึกว่าช่างผสมเรื่องโน้นเรื่อง
นี้ให้เป็นเรื่องเดียวกัน

ไฟตะเกียงในห้องผู้โดยสารเรือดับลงแล้ว กลิ่นทะเล
และกลิ่นคาราปลาที่กองอยู่บนเรือส่งกลิ่นแรงขึ้น ท่ามกลางความ
มืดสงัด ฉันทวีตีกอบอุ้มขึ้น โดยอาศัยไอน้ำจากเต๊กนักเรียนคน
นั้นพลางปล่อยให้หน้าต่างไหลรินออกมาเรื่อย ๆ สมองฉันทวีต
เหมือนน้ำที่ใสสะอาด หลังจากนั้นจิตใจก็เริ่มสตราวกับไม่มี
อะไรหลงเหลืออยู่เลย

แปลจาก Izu No Odoriko

ของ Kawabata Yasunari

โดย อรสา ศรีพฤกษมาศ

ปลาซันโซ

ปลาซันโซเศร้าใจ

มันอยากออกจากถ้ำหิน ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของมันไป
ดูข้างนอก แต่หัวของมันติดอยู่ที่ทางออก จึงออกไปข้าง
นอกไม่ได้ ตอนนั้น สำหรับมันแล้วทางเข้าออกของถ้ำหิน
ซึ่งเป็นที่อยู่อันถาวรของมันนั้น ข้างแคบอะไรอย่างนั้น
แถมยังสลัว ๆ อีกด้วย พอพยายามดิ้นกันที่จะออกไป หัว
ของมันก็กลายเป็นจุดบดทางเข้าออกไว้ ผ่านไปไม่ได้ มัน
เป็นหลักฐานอย่างแน่ชัดว่า ในช่วงเวลา ๒ ปีเต็มนี้
ร่างกายของมันเติบโตขึ้น ทำให้มันรู้สึกตื่นเต้นและเศร้า
ใจพอสมควร

“เราทำอะไรพลาดจัง”

ขณะที่มันถูกจำกัดอยู่ในถ้ำหิน มันเคยวิ่งไป
รอบ ๆ ขอบเขตอันจำกัดนั้น เหมือนกับเวลาที่คนความ
คิดตัน จะอยู่ในสภาพเดินไปเดินมาภายในห้อง แต่ที่อยู่
ของปลาซันโซ ไม่กว้างพอที่จะวิ่งไปรอบ ๆ เพียงแค่มัน
สามารถขยับร่างกายส่วนหัวส่วนหาง ดันซ้ายดันขวาได้

เท่านั้น ที่ผนังถ้ำปกคลุมไปด้วยตะไคร่น้ำทำให้ดูเรียบ มัน
เชื่อว่าที่กลางหลัง ที่หาง และที่ท้องของมัน คงจะมีมอส
ขึ้นอยู่แล้วแน่ ๆ มันถอนหายใจออกมาอย่างแรงราวกับว่า
พึงรำพันตัดสินใจอะไรสักอย่างหนึ่ง

“เอาละ ถ้าออกไปไม่ได้ ข้าก็มีความคิดที่เข้าท่า
เหมือนกันนะ”

แต่ทางที่จะมีความคิดที่เข้าท่าของมันนั้น สักทาง
หนึ่งก็ไม่มี

ที่เพดานของถ้ำหิน เฝ้านกับมอสขึ้นหนา มอสมี
รูปร่างเหมือนเกล็ดปลาสีเขียว ขยายพันธุ์กินเนื้อที่ออกไป
ในลักษณะเหมือนรูปเกล็ดปลา เฝ้านนั้นบอบบางมาก มี
ดอกสีแดง โดยเฉพาะที่ปลายกลีบเป็นสีแดงเข้ม เมื่อดอก
สีแดงก็ทำให้เกิดลูกสีแดงด้วย นั่นก็คือมันเป็นไปตามกฎ
ของการกระจายเมล็ดของใบไม้ ไม้ไม่ช้าจะทำให้เกสรของ
มันร่วง

ปลาซันโซไม่ชอบมองดูเฝ้านกับมอสนัก แถมยัง
ทำเฉยเมยใส่อีกด้วย เพราะเกสรดอกเฝ้านร่วงบนผิวหนัง
ในถ้ำบ่อย ๆ มันเชื่อว่าทำให้น้ำในที่อยู่ของมันสกปรกหมด

ยิ่งกว่านั้นส่วนที่เป็นโพรงบนเพดานยังมีราขึ้นเป็นหย่อม ๆ ราช้างมีนิสัยบ้า ๆ อะไรอย่างนั้น ตามปกติจะตายบ้างขึ้นบ้าง มันไม่มีความเต็มใจที่จะอยู่ให้ตลอดครอคฝูงเลยนะ ปลาชั้นโซชอบเอาหัวไปจรดที่ปากทางเข้าออกของถ้ำหิน แล้วมองออกไปนอกถ้ำ การมองลอคออกจากที่สลัว ๆ ไปยังที่สว่าง ๆ เป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งมิใช่หรือ และตามปกติเราไม่สามารถจะดูของต่าง ๆ ได้มากเท่ากับเวลาที่เราคูจากหน้าต่างเล็ก ๆ

สิ่งที่เรียกว่าธารน้ำบนหุบเขา เป็นสายน้ำแรงไหลเชี่ยว แล้วดูเหมือนจะไปรวมกันกลายเป็นน้ำนิ่ง กว้างใหญ่ในที่ที่เราคาดคิดไม่ได้ ปลาชั้นโซมองเห็นน้ำนิ่งของธารน้ำบนหุบเขานี้ได้จากทางเข้าออกของถ้ำหิน ที่ตรงท้องน้ำมันพบว่ามีสาหร่ายชนิดหนึ่งขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ก้านเล็ก ๆ ของแต่ละต้นยื่นจากใต้น้ำถึงผิวน้ำแล้ว มันก็หยุดการเติบโต ทำให้ดอกสาหร่ายไปโผล่ขึ้นที่ช่วงต่อพื้นน้ำกับอากาศ ปลาเมตะกะจำนวนมากดูเหมือนจะชอบแหวกว่ายไปตามช่องของสาหร่ายชนิดนี้ พวกมันจับกลุ่มกันใน

ดงก้านสาหร่าย และพยายามไม่ให้ไหลตามกระแสน้ำไป พวกมันทั้งฝูงว่ายย้ายไปทางซ้ายบ้างขวาบ้าง ถ้ามีตัวใดตัวหนึ่งในฝูงมันว่ายย้ายผิดไปทางซ้าย ส่วนใหญ่ที่เหลือทั้งหมดจะย้ายไปทางซ้ายทางเดียวกันหมด ถ้าตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งไปเจอสิ่งกีดขวางที่ก้านของสาหร่ายทะเล และจำเป็นจะต้องย้ายไปทางขวาแล้วละก็ ตัวเล็ก ๆ อื่น ๆ ทั้งหมดก็จะต่อสู้อย่างแข็งขันจนถึงตัวสุดท้าย แล้วจึงย้ายไปทางขวาค้วยเหตุผลสำคัญอันนี้ ถ้าเป็นตัวเดียวในฝูงของมัน และแยกตัวเป็นอิสระจากเพื่อน ๆ ไปตามลำพัง ก็คงจะเกิดเรื่องยุ่งยากขึ้น ปลาชั้นโซมองดูปลาเล็ก ๆ เหล่านี้พร้อมกับหัวเราะเยาะพวกมัน

“ช่างเป็นพวกกระโจกที่ไร้อิสรภาพเสียจริง ๆ”

ที่ผิวน้ำนิ่งนั้นมีน้ำวนไหลวนอยู่อย่างช้า ๆ สิ่งนี้พิสูจน์ได้จากกลีบดอกไม้สีขาว ที่ผิวน้ำนิ่งวนเป็นวงกว้าง แล้ววงนั้นค่อย ๆ เล็กลง ๆ จนความเร็วหยุด ที่ศูนย์กลางเป็นวงเล็ก ๆ และที่จุดกลางวงนั้น ตัวกลีบดอกไม้จะถูกดูดหายไปใต้น้ำ

ปลาซันโซรำพึงว่า ตอนนั้นตาของมันเป็นรูสีมัว ๆ
 คืนหนึ่ง กุ้งน้อยตัวหนึ่งหลงเข้าไปในถ้ำหิน สัตว์
 เล็ก ๆ นั้นคงจะมีในระยะนี้หรือว่าในฤดูวางไข่ มันอึดไม่
 ซึ่งมีลักษณะคล้าย ๆ เมล็ดข้าวฟ่างของนกกระจอกอยู่เต็ม
 ท้องใส ๆ ของมัน มันเกาะอยู่ที่ผนังถ้ำ กระจุกหนวดสั้น
 บางซึ่งเกือบจะไม่เห็นอยู่ไปมา มันเห็นอะไรก็ไม่ทราบจึง
 กระโดดออกจากผนังถ้ำ มันลองหกกะเม็นตีสั่งกายอย่างซ้ำ
 นาน ๒—๓ ครั้ง และเข้าเกาะติดอยู่ที่ซี่ข้างของปลาซันโซ
 เจ้ากุ้งน้อยมันไปทำอะไรอยู่ที่นั่นนะ ด้วยความอยากรู้นั้น
 ทำให้มันอยากหันไปมองดู แต่มันก็อดทน เพราะความ
 จริงถ้ามันจะขยับตัวเพียงนิดเดียวเท่านั้น ก็จะทำให้เจ้า
 สัตว์เล็ก ๆ ตัวนี้ตกใจแล้วหนีไปเอง

“เจ้าสัตว์ที่ไม่ประโยชน์นั้น มันทำอะไรของมันอยู่
 นะ”

เจ้ากุ้งตัวนี้ต้องคิดว่า ซี่ข้างของปลาซันโซเป็นก้อนหินแน่ ๆ
 มันจึงได้ไปออกไข่ไว้ที่นั่น มิฉะนั้นแล้วมันคงไม่จมอยู่ใน
 ความมืดอย่างเปล็ดเปล็ดอย่างนั้นหรอก

ปลาซันโซพุดขึ้นอย่างโอหังว่า

“ไอ้คนที่นั่งกลุ่มเป็นกิ้งกวดอยู่ที่ใด คนที่จมอยู่ใน
 ความมืดก็ดีเป็นพวกบ้าแท้ ๆ เชียวล่ะ”

อย่างไรก็ตาม ปลาซันโซตัดสินใจจะต้องออกไป
 นอกถ้ำให้ได้ คงจะไม่มีอะไรที่น่ากลัวเท่ากับนั่งกุดอยู่
 ตลอดเวลามิใช่หรือ ตอนนั้นไม่ใช่เรื่องตลกเล่น ๆ เสีย
 แล้ว มันหุนหันพลันแล่น ใช้กำลังทั้งหมด พยายามที่จะ
 คั้นปากทางถ้ำหินออกไป แต่หัวของมันไปจุกอยู่ที่ปากทาง
 เข้าออก ผลก็คือปลงด้วยการกลายเป็นจุกปิดอยู่ตรงนั้นเอง
 เพื่อที่จะดึงจุกนั้นออกมา มันต้องใช้กำลังทั้งหมดอีกครั้ง
 ดึงร่างออกมาทางข้างหลัง

ผลจากการทำเสียงอีกทีหนึ่ง ทำให้น้ำส่วนใหญ่ใน
 ถ้ำขุ่นสกปรก เจ้ากุ้งน้อยตกใจมิใช่น้อย และมันก็ระเบิด
 เสียงหัวเราะออกมา เมื่อเห็นปลายข้างหนึ่งซึ่งมันคิดว่า
 เป็นท่อนหินนั้น สามารถกลายเป็นจุกก็อกปิดและเปิดได้
 คงจะไม่มีสัตว์อย่างไหนที่แผดเสียงหัวเราะในน้ำขุ่น ๆ ได้
 อย่างกึ่งกระมัง

ปลาซันโซพยายามอยู่ครั้งแล้วครั้งเล่า มันก็ต้อง
 ลงเอยด้วยการออกแรงเหนื่อยเปล่าอีกครั้งแล้วครั้งเล่า จะ

ทำยังไง ๆ ก็ตามหัวของมันก็ยังไม่จุกบีตทางอยู่อีกจนได้

น้ำตาไหลออกมาจากตาของมัน

“โอพระเจ้า พระองค์ช่างไร้ความเมตตาปราณี
เพียงแค่ว่า ๒ ปีที่ข้าได้ทำอะไรด้วยความสามารถ พระองค์ก็
ลงโทษข้าโดยขังข้าไว้ในห้องใต้ดิน ตลอดชีวิตเชียวหรือนี่
มันช่างเป็นการกตัญญูเลย ตอนนั้นข้าเกือบจะเป็นอยู่แล้ว”

ท่านทั้งหลาย ท่านคงจะไม่เคยเห็นปลาชั้นโซที่เสีย
สติมาก่อน แต่สำหรับปลาชั้นโซตัวนี้ใครจะบอกได้ว่ามี
ทางเป็นไปได้มากเท่าไร ท่านทั้งหลายจะหัวเราะเยาะเจ้า
ปลาชั้นโซตัวนี้ไม่ได้ ต้องเข้าใจว่ามันถูกขังอยู่ในอ่างมืด
เป็นเวลานานจนมันทนไม่ไหวอยู่แล้ว แม้แต่ผู้ที่เป็นโรค
บ้าวิกลจริตถูกขังอยู่ในห้องของตัวเอง ก็มีความปรารถนา
ที่จะได้รับบรรยากาศอยู่ตลอดเวลา มิใช่หรือ หรือแม้แต่นัก-
โทษซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการรังเกียจ ก็ยังมีความต้องการ
ในสิ่งเดียวกันนี้

“โอพระเจ้า ทำไมจะต้องมีแต่ข้าเท่านั้นนะที่โชค
ร้ายอย่างนี้”

ข้างนอกถ้าหิน มีเมฆมุนน้ำตัวใหญ่กับตัวเล็ก ๒
ตัวกำลังเล่นอยู่ ตัวเล็กบินขึ้นไปบนหลังตัวใหญ่ เจ้ากบ
ตัวหนึ่งซึ่งปรากฏตัวขึ้นมาโดยกระทันหันนั้น ทำให้พวกมัน
ตกใจ เลยวิ่งหนีตัวบิตไปบิตมา เจ้ากบกระโดดผลุนผลัน
จากใต้น้ำขึ้นมาถึงพื้นน้ำ พอจมูกกระทบสามเหลี่ยมของมันสัมผัส
สัมผัสกับอากาศเหนือพื้นน้ำ มันก็ผลุนผลันโดดลงไปสู่ใต้น้ำ
อย่างเก่า

ปลาชั้นโซมองดูพฤติกรรมเหล่านั้น ด้วยสายตาประ-
ทับใจ ในไม่ช้าความรู้สึกของตัวมันเองบอกว่า ให้มันละ
สายตาเสียดีกว่า มันลองปิดตาดู รู้สึกเศร้าใจ มันคิดว่า
ตัวมันเองเป็นเหมือน เช่น เศษเล็ก ๆ ของจานตะกั่วเท่า
นั้น

ใคร ๆ ก็คงไม่ชอบที่จะเปรียบเทียบตัวเองด้วยคำ
พูดที่โง่ ๆ อย่างนั้น นอกเสียจากผู้ที่ถูกสะกิดหัวใจเข้า
อย่างโชคร้ายเท่านั้น ที่จะคิดว่าตัวเองเป็นเศษจานตะกั่ว
พวกนี้ยื่นกอดคออย่างครุ่นคิด ถูมือที่เขื่อนห่างกับลำตัว
เสีย คงไม่มีใครที่จะทำท่าทางต่าง ๆ อย่างที่ใจชอบได้ดี
เท่ากับคนพวกนี้

ปลาซันโซไม่อยากจะเปิดเปลือกตาที่ปิดไว้เลย เพราะเหมือนกับว่ามันมีเสรีภาพและความสามารถเพียงแค่ออกตาได้เท่านั้น

จากผลอันนั้น ทำให้เกิดสิ่งที่มีมันไม่เข้าใจที่ข้างในเปลือกตามัน กิริยาง่าย ๆ อย่างเช่นบีตตาลงก็สามารถจะเห็นความมืดที่ยิ่งใหญ่ ความมืดนั้นเป็นแหวกที่กว้างใหญ่ไม่มีขอบเขตจำกัด ไม่มีใครที่จะบอกถึงความลึกและความกว้างของแหวนั้นได้

จะต้องขอความกรุณาจากท่านทั้งหลายอีกครั้ง อยากจะขอให้อย่าดูถูกปลาซันโซที่กำลังคิดอยู่อย่างมีเหตุผล แม้แต่ยามเฝ้าคุก ตอนที่โม้จู้พิถีพิถันมาก ยังไม่เหยียดหยามคู่วานักโทษจำคุกตลอดชีพที่แกลิ่งถอนหายใจเล่น

“อ...มันช่างโคตรเดี่ยวอ้างว้างยังกับ ตอนอากาศหนาวยังนั่นแหละ” ถ้าเป็นผู้ที่มีความสังเกตอย่างลึกซึ้งแล้วละก็ จะได้ยินเสียงสะอึกสะอื้นของปลาซันโซดังลอคออกไปข้างนอกถ้าหิน

สิ่งที่ทำให้ความเศร้าโศก คงสภาพอยู่นานมีทั้งข้อดีและข้อไม่ดี ดูเหมือนว่าปลาซันโซจะติดนิสัยไม่ค่อยตื่นมาด้วยต่อมารวันหนึ่งมันทำให้เจ้ากบตัวหนึ่งที่หลงเข้ามา ออกจากประตูถ้าหินไปข้างนอกไม่ได้ เมื่อเจ้ากบเห็นตัวของปลาซันโซที่ไป

จุกปิดหน้าต่างถ้านั้น มันตกใจกลัวมาก บินขึ้นไปบนผนังถ้ากระโดดไปที่เพดานถ้า แล้วไปห้อยติดอยู่ที่มอสรูปลูกเล็กปลาเจ้ากบตัวนี้เป็นกบตัวที่กระโดดจากน้ำนิ่งที่ใต้น้ำถึงหน้าผิวน้ำ และจากหน้าผิวน้ำไปยังใต้น้ำติดต่อกันอย่างคล่องแคล่ว ทำให้เจ้าปลาซันโซเกิดความอิจฉา ถ้าพลาดตกไปความเป็นอันพลาดของปลาซันโซก็คอยอยู่ที่นั่นแล้ว ถ้าเจ้าปลาซันโซสามารถทำให้เจ้าฝ่ายตรงข้ามมีสภาพเหมือนตัวมันเองได้ มันจะดีใจเป็นที่สุด

“จะซิงมันไว้ที่นี้ตลอดชีวิตนี้ละ”

คำอาฆาตอย่างอันธพาลของมันนี่ก่อให้เกิดผลขึ้นครั้งหนึ่ง

เจ้ากบเข้าไปในโพรงอย่างระมัดระวังยิ่ง เพราะมันเชื่อว่าคงจะปลอดภัยจึงโผล่แต่หัวออกมาพูดว่า

“ข้าน่ะสบายมาก”

“ออกมาสิ” ปลาซันโซคำราม
การทะเลาะกันอย่างรุนแรงก็เริ่มขึ้น

“จะออกหรือไม่ออกก็เป็นเรื่องของข้า”

“ก็ละ ขอให้เก่งให้ตลอดนะ”

“แกบ้า”

“แกนั่นแหละบ้า”

มันพูดซ้ำ ๆ กันอย่างนี้ตั้งหลายครั้ง

วันต่อมา ต่อมา มันก็ยังคงย้ำด้วยคำพูดแบบเดียวกัน
วัน เดือน ปี ผ่านไป ๑ ปี

น้ำและอุณหภูมิของทันตุร้อ้น ทำให้พวกนักโทษใน
ถ้าหินกลบกลายมีชีวิตชีวาขึ้นอีก ที่นั่น สิ่งที่มีชีวิต ๒ ตัว ก็
ยังทะเลาะกันต่อไปอย่างนั้นตลอดทั้งตุร้อ้นปีนี้ และในที่สุดก็
ดูเหมือนว่าเจ้ากู่กู่ของปลาซันโซจะสังเกตเห็นว่า หัวของเจ้า
ปลาซันโซซึ่งควรจะออกไปข้างนอกได้ใหญ่เกินกว่าที่จะออกไปได้

“หัวของเจ้าคงจะติดออกจากที่นั่น ไม่ได้กระมัง”

“ถึงเจ้าก็เถอะ ก็ออกจากที่นั่นไม่ได้”

“ถ้าอย่างงั้น ลองออกให้ข้าดูหน่อย”

“เจ้าน่ะ ก็ลงมาให้ข้าดูหน่อย”

แล้ววันเดือนปีก็ผ่านไปอีกครั้งหนึ่ง เจ้าสัตว์ร่างแข็ง

๒ ตัว ก็มีชีวิตชีวาขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ตุร้อ้นปีนี้ต่างฝ่ายก็ต่าง

เงียบ และต่างก็ระมัดระวังไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามได้ยินเสียงถอน
หายใจของตัว

แต่ที่ยิ่งกว่าปลาซันโซ คือ ฝ่ายตรงข้ามที่อยู่ในโพรง
หินปล่อยเสียงร้องคร่ำครวญออกมาอย่างไม่ระมัดระวัง ว่า
“อา...” เป็นเสียงลมหายใจที่เล็กที่สุด เหมือนกับปีที่แล้ว มี
บ่อยครั้งที่ภาพเกสรดอกเฟิร์นร่วง ยัวเย้าให้มันถอนหายใจ

ไม่มีเหตุผลอะไรที่เจ้าปลาซันโซจะไม่ได้ยิน มันเลย
แหงนมองขึ้นไปข้างบน ถามด้วยสายตาคือเป็นมิตรว่า

“เมื่อเจ้าคงจะถอนลมหายใจใหญ่ไซ้ใหม่”

อีกฝ่ายตอบอย่างปลอบใจตัวเองว่า

“แล้วทำไมด้วยล่ะ”

“อย่าตอบอย่างนั้นซี และลงมาจากนั้นเสียดีกว่า”

“หิว ขยับตัวไม่ได้เลย”

“ไม่ได้เลยอย่างงั้นหรือ”

อีกฝ่ายหนึ่งตอบ

“ไม่ได้เลย”

สัปดาห์ใหญ่ปลาซันโซถามว่า

“ตอนนี้เจ้าคิดจะทำยังไงต่อไปล่ะ”

อีกฝ่ายหนึ่งก็ตอบอย่างรอบคอบแล้วก็ตอบอย่างล่งเลใจว่า

“ตอนนี้ไม่ใคร่เรื่องเจ้าแล้วล่ะ”

แปลจาก: Sanshouo

ของ: Ibuse Masuji

โดย: มารศรี แสงนิกร

จากโรงงานทำลูกกวาด

บทที่ ๑

เมื่อเสร็จจากการม้วนเก็บที่นอนของน้องชายแล้ว ชิโรโกะก็เริ่มกินอาหารเช้า โปะหน้าเล็ก ๆ นั้นดูบวมซีดคล้ายกับว่ายังง่วงนอนอยู่ ที่ในครัวย้ายยืนอยู่หน้าเตา เนื่องจากข้าวมีน้อย ย่างจืดค่อย ๆ ตักข้าวบรรจุลงในกล่อง แม้ว่าจะใช้มือทำโน่นทำนี่แล้วก็ตาม ความหนาวของยามเช้ามีก็ยังไม่แผ่วเข้าไปได้ทั่วร่างกายของเธอ นาน ๆ ครั้งถึงจะได้ยินเสียงการตระเตรียมอาหารในตอนเช้า

ชิโรโกะเลิกก้าวขึ้นเสียดู ขณะที่เขาข้าวคังฟู ๆ ให้หายใจร้อน เมื่อกินข้าวเสร็จ ๑ ซามไปแล้ว ก็รีบลุกขึ้นทันที

“อ้าว เอาข้าวอีกไหม”

“พอแล้วค่ะ”

ชิโรโกะว่าแล้วก็หยิบค่าโดยสารรถ ออกมาจาก ในดินซึกเตาผิง

“พออะไรกัน เอาอีกสามเถอะ เอาเถอะตอนนี้ยังไม่ทันสายหรอกน่า”

“ตอนนี้เจ้าคิดจะทำยังไงต่อไปล่ะ”

อีกฝ่ายหนึ่งก็ตอบอย่างรอบคอบแล้วก็ตอบอย่างล่งเตใจว่า

“ตอนนี้ไม่ใคร่เรื่องเจ้าแล้วล่ะ”

แปลจาก: Sanshouo

ของ: Ibuse Masuji

โดย: มารศรี แสงนิกร

จากโรงงานทำลูกกวาด

บทที่ ๑

เมื่อเสร็จจากการม้วนเก็บที่นอนของน้องชายแล้ว อิโรโกะก็เริ่มกินอาหารเช้า โปะหน้าเล็ก ๆ นั้นดูบวมซัดคล้ายกับว่ายังง่วงนอนอยู่ ที่ในครัวย่ำยืนอยู่หน้าเตา เนื่องจากข้าวมีน้อย ย่าจึงค่อย ๆ ตักข้าวบรรจุลงในถ่อ่ง แม้ว่าจะใช้มือทำโน่นทำนี่แล้วก็ตาม ความหนาวของยามเช้ามีคึกก็ยังไม่ผ่านเข้าไปทั่วร่างกายของเธอ นาน ๆ ครั้งถึงจะได้ยินเสียงการเตรียมอาหารในตอนเช้า

อิโรโกะเลิกก้าวขึ้นเสียดู ขณะที่เป็นข้าวคังฟู ๆ ให้หายร้อน เมื่อกินข้าวเสร็จ ๑ ซามไปแล้ว ก็รีบลุกขึ้นทันที

“อ้าว เอาข้าวอีกไหม”

“พอแล้วค่ะ”

อิโรโกะว่าแล้วก็หยิบค่าโดยสารรถ ออกมาจาก ในลิ้นชักเตาผิง

“พออะไรกัน เอาอีกสามเดอะ เอาเดอะตอนนี้ยังไม่ทันสายหรอกน้า”

ขณะที่ส่งขามคีนยา ฮิโรโกะก็ร้องขึ้นมาว่า” ถ้ากินเร็ว ๆ ก็กินไม่ลงนะซี”

“ก็แค่พูดว่ากินอะไรไม่ลง แต่ในเวลาทีหนาว ๆ อย่างนี้ ถ้าไม่กินอะไรร้อน ๆ ก็คงจะหนาวตาย”

“อ้าว ย่า ถ้าสายละก็จะแย่มากกว่านะ”

เมื่อสี่หรือห้าวันก่อน ฮิโรโกะไปสายเป็นครั้งแรก แต่โรงงานของเธอไม่มีคำว่า “สาย” และเวลาเข้าทำงานที่กำหนดไว้ก็คือ เจ็ดโมงตรง ฮิโรโกะผู้ไปสายในวันนั้นได้รับคำสั่งให้หยุดทำงานหนึ่งวัน โดยไม่มีการโต้แย้งใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะการหักส่วนที่สายจากรายได้ประจำวันอันน้อยนิดนั้นเป็นเรื่องยุ่งยากเปล่า ๆ

เช้าวันนั้นเอง เธอก็เริ่มสงสัยว่าคงจะต้องไปสายแน่ ๆ ตั้งแต่อยู่บนรถ เพราะในรถมีแต่ผู้หญิงที่แต่งตัวสวย ๆ พวกกรรมกรที่แต่งตัวเหมือน ๆ กันได้หายไปหมดแล้ว เธอได้กวาดสายตาอย่างไม่ค่อยสบายใจนัก เพื่อดูเวลาจากบรรยากาศภายในรถ ในที่สุดเธอก็มองไปที่ทางเข้าออกรถด้วย ในระหว่างนั้นเอง เจ้าหน้าที่รถไฟก็หยิบนาฬิกาจากอกเสื้อออกมาดูด้วยมือข้างหนึ่ง แล้วก็ม้วนแผ่นป้ายลดราคา ค่าโดยสารที่แขวนที่ทางเข้าขึ้น

ฮิโรโกะรู้สึกว่ารอบ ๆ ตัวแปรกไป และแล้วขบวนรถก็ได้มาถึงสถานีก่อนที่ฮิโรโกะลง ๑ สถานี ขณะที่รถวิ่งไปตามทางรถไฟก่อนจะถึงสถานีที่ฮิโรโกะจะลงนั้น จะเห็นอิฐสีแดงของโรงงาน ปรากฏเรียงต่อกันไปตามแนวถนน เหมือนกับห้องแถวยาว ในที่เรียงต่อกันนั้นมียู้อึ่งหนึ่งเป็นทางเข้าโรงงาน ฮิโรโกะไม่ได้ละสายตาเลยเธอจึงดูทุก ๆ ห้อง และแล้วเธอก็ระลึกถึงความรู้สึกปวดท้องอย่างบอกไม่ถูกเหมือนมีอะไรที่ถูกกดคันเขาไว้วิ่งไปรอบ ๆ

จากรถไฟเธอก็รีบวิ่งไปที่ทางเข้าโรงงาน แล้วมันก็เป็นอย่างที่เธอมองเห็นจากรถไฟ

เธอออกจากบ้านตั้งแต่ยังมีคอยู่ ค่าโดยสารนั้นเป็นเหรียญที่ซุกออกจากที่ต่าง ๆ ในบ้าน แต่เบื้องหน้าเธอนั้นประตูเหล็กทั้งหมดได้ปิดลงหมดแล้ว เธอมาไม่ทันเสียแล้ว เวลาเข้าของโรงงาน คือเจ็ดโมงตรง เธอจึงตกใจเดินกลับไปยังไม่สู้จะเต็มใจนัก ด้วยมือทั้ง ๒ ข้างเธอก็เดินกอดกล่องอาหารที่อยู่ใต้เสื้อคลุมเสียแน่น แล้วก็ร้องให้สะอึกสะอื้น คนที่ผ่านไปผ่านมาก็มีมาก การเดินทางนี้ทำให้เช้าวันนั้นของเธอเคลื่อนไปยังเข้าอีกวันหนึ่ง

ฮิโรโกะจึงกล่าวว่ายิ่งกว่าการหนาวตาย

ในขณะที่യാกำลังบ่น ฮิโรโกะซึ่งกินอาหารเข้าเสร็จแล้ว ก็เอาผ้าพันคอมาปิดหน้าไว้แล้วก็เดินออกไปด้วยความรู้สึกราวกับจะไปสงคราม ช้างนอกสว่างจ้าเหมือนกับมีคที่ถูกลับไว้แล้ว แต่ความหนาวก็หนาวจนสะท้าน และที่บนสะพานเกะยะที่ฮิโรโกะใส่อยู่ก็สิ้นเสียงหลายครั้ง

รถไฟที่ยังเปิดไฟอยู่นั้นเต็มไปด้วยพวกที่ใส่เสื้อ โค้ท สีเขียวและเสื้อกรรมกรสีน้ำเงิน ใบหน้าของทุกคนแดงราวกับต่อสู้กับความหนาว เพราะเหตุที่ทุกคนต้องรีบกรอกซูปมิโสะใส่ท้องแล้ววิ่งมาขึ้นรถไฟที่ไฟสลัว ๆ จึงยังได้กลิ่นครวของพวกเขา

ฮิโรโกะนั้นได้แทรกเข้าไป ในระหว่างขาของพวกผู้ใหญ่ เธอก็เป็นคนงานเหมือนกัน แต่เป็นคนงานที่มีร่างกายเล็กบางเหมือนหญ้าเพียง ๑ เส้นในปากม้า

“เก่งจริงนะหนู ไปถึงไหนจะ” คนแก่ที่สละที่ให้เธอได้พูดขึ้น

“คุณพ่อทำอะไรละ”

“ไม่ได้ทำอะไรละ”

ฮิโรโกะจะตอบรี ก็รู้สึกอาย

“ใช้ไม่ได้นะ อ้อ เทียวเล่นดูฉายละครี่ แย่จังฉันทนไอ้หมอนี้ไม่ได้”

พูดพลางก็ทำท่าสนิทสนมค้วย ภายในรถนั้นแม้แต่สายตาที่แสดงความเจ็บปวด จะมองมายังเธอก็ไม่มีเลยเพราะเป็นเรื่องตัวใครตัวมัน และสภาพของเธอก็แค่ขนาดลูกของพวกเขาท่านั้น

บทที่ ๒

พ่อของฮิโรโกะเป็นเสมียนในเมืองเล็ก ๆ เมืองหนึ่งมักสวมเสื้อที่มีลายริ้วไปเล่นบิลเลียดในคลับ เมื่อสักสามสี่ปีที่แล้วมา ภรรยาได้ถึงแก่กรรมไปด้วยโรคภัยไข้เจ็บ แต่ขณะที่เธอมีชีวิตอยู่นั้น พ่อก็ผลาญทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่เพียงน้อยนิดให้หมดไป พ่อแต่งงานกับภรรยาคนที่สองเขาก็กลับไฝ่ฝันที่จะมีชีวิตแบบชนชั้นกลาง ภรรยาออกไปสอนพิเศษกับการจัดดอกไม้ให้แก่ครอบครัวของผู้อำนวยการบริษัท ส่วนเขาเองก็ร่วมเล่นขลุ่ย ในการแสดงดนตรีค้วย มีอยู่ระยะหนึ่งที่เขาทอดทิ้งแม่กับลูกสองคนไปอยู่บ้านภรรยา สังคมภายใน

นอกไม่ให้อภัยกับการกระทำเช่นนี้ ลุก ๆ จำเป็นต้องเข้าเรียนในชั้นมัธยม แต่รายได้ของเขาจะพอกับค่าเล่าเรียนของลูกหรือ ตำแหน่งแค่เสมียนจะไปทำอะไรได้คงใจคิด ผู้เป็นพ่อไม่เคยรู้เลยว่า การจะทำอะไรทั้งหมดนั้นไม่เป็นดังใจคิดหรือ เขาจึงรวบรวมคนในครอบครัวทั้งหมดขึ้นไปโตเกียว และตัดสินใจเด็ดขาดในการแยกกันอยู่กับภรรยาคนที่สอง นอกจากนั้นการบ่วยของน้องชายที่หาทุนเล่าเรียนเองในโตเกียวได้เป็นสิ่งกระตุ้นเขาให้จัดการกับเรื่องราวต่าง ๆ เร็วขึ้น แต่ที่ไปโตเกียวนั้นก็เพราะว่าเขาต้องการหนีจากสภาพแวดล้อม และความรู้สึกที่ต้องแสร้งต่อสังคมภายนอก เขาจึงไปทั้ง ๆ ที่ไม่มีแผนการหรือจุดหมายใด ๆ ทั้งสิ้น

พ่อกินเหล้าแล้วก็พาลระรานกับครอบครัวบ่อย ๆ น้องต้องไปอยู่บ้านคนอื่นแล้วฝากเงินไว้กับพี่ชาย แต่พี่ชายเป็นคนเหลวไหลเก็บเงินไว้ไม่ได้ น้องชายจึงต้องออกไปหาทุนมาเล่าเรียนเอง เพราะเหตุที่ต้องทำงานออกแรงในงานที่ไม่มีประสพการณ์ ทำให้เขาต้องล้มหมอนนอนเสื่อในที่สุด

หลังจากครอบครัวฮิโรโกะได้ไปโตเกียวแล้ว ก็ต้องไปอยู่ในบ้านของคนเจ็บอย่างแออัด ในระหว่างนั้นพ่อเป็น

กรรมกรในโรงงานเบียร์ แล้วทำงานทุกหน้าที่ในห้องครัวของร้านอาหาร เพราะงานพวกนี้หาง่าย แต่กระนั้นก็ยังเลิกทำงานไหล่ววมและซาก็ได้ขึ้น รายได้ของย่าจากการทำงานเล็ก ๆ น้อยในบ้านก็ไม่พอกับการใช้จ่าย ตอนนั้นเองที่ฮิโรโกะเรียนอยู่ชั้นปีที่ห้า

เย็นวันหนึ่งพ่อก็พูดขึ้นมาลอย ๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ที่อ่านไปด้วย

“ฮิโรโกะ จะลองไปทำที่นี้ดูสักแห่งดีไหม”

ฮิโรโกะเหลือบมองหนังสือพิมพ์ ทั้ง ๆ ที่ถือขามข้าวอยู่ เธอรู้สึกอึดใจในคำพูดของพ่อที่พูดขึ้นมาอย่างไม่มีการมีชล้อย ตอนนั้นเองที่โรงงานทำลูกกวาดกำลังเปิดรับสมัครคนงานหญิงอยู่ ฮิโรโกะก้มหน้าก้มตาไม่พูดอะไร รีบอัดข้าวเข้าไปในปาก ทุกคนก็นิ่งเงียบ

“เป็นอะไรไป ฮิโรโกะ” พ่อพูดขึ้นพลางหัวเราะเบา ๆ

“แล้วโรงเรียนล่ะ” พูได้เท่านั้น หน้าตาก็ไหลซึมออกมา

“น่าสงสารเจ้าเหลือเกิน”

“แม่น่ะ เจียบชะ” พ่อปรามยามิให้พูดขึ้นแม้แต่คำเดียว น้องชายชิโรโกะได้หันไปมองเธอบ่อย ๆ ด้วยใบหน้า

ที่แสดงความเห็นใจ คนเจ็บก็นอนหลับตาอยู่บนที่นอนนั้น

วันต่อมา ชิโรโกะก็ไปที่รับสมัครงานของโรงงานแห่งนั้น ขณะที่พ่อกำลังตกลงกับนายจ้างอยู่ เธอก็ถูกเรียกให้ออกไปรอข้างนอก

“๑๓ ปี หรือ” เจ้าหน้าที่ได้จตชื่อและอะไรทำอะไรลงไป

“ยังเด็กอยู่นะ คงจะลำบากหน่อย”

“ไม่หรอก ตรงตามระเบียบ”

เจ้าหน้าที่ปล่อยให้พ่อเล่าเรื่องส่วนตัวให้ฟัง

ตอนชากลับ พ่อพาชิโรโกะเข้าไปในร้านก๋วยเตี๋ยว พ่อนั่งขัดสมาธิก้มหน้าเล็กน้อย เทเหล้าอย่างอารมณ์ดี

ก็

“ทางนะไกลหน่อยนะลูก แต่ก็ลองดูเถอะ เรื่องโรงเรียนเอาไว้ทีหลังนะลูก”

ความจริงโรงงานแห่งนั้น เพียงแค่จะโดยสารรถไฟก็ใช้เวลาถึง ๔๐ นาทีแน่ ๆ ยิ่งกว่านั้นค่าเดินทางยังไม่คุ้ม

กับค่าจ้างรายวันเสียอีก ด้วยเหตุนี้เองบรรดากรรมกรหญิงจึงต้องพยายามหาที่ทำงาน ที่สามารถจะเดินไปและกลับได้โดยไม่ต้องเสียค่ารถ ไม่เช่นนั้นก็เข้าไปอาศัยในโรงงานเสียเลย ในเรื่องนี้พ่อของชิโรโกะไม่เคยคิดด้วยซ้ำไป ขอเพียงแต่ให้เข้าไปทำงานในโรงงานที่เป็นที่รู้จักของใครต่อใครก็พอดังนั้นในวันรุ่งขึ้นชิโรโกะต้องเดินทางไปทำงาน อย่างไม่สู้จะเต็มใจ

บทที่ ๓

“มิก เธอทำเสร็จตั้งสามกล่องแล้วหรือ”

“ยัง ได้แค่สองเอง แล้วเธอล่ะ”

“ฉันก็เหมือนกัน มื่อยังแข็งอยู่เลย”

เด็กผู้หญิงยี่สิบคนยืนหันหน้าเข้าหากัน ตั้งเป็นสองแถว ต่างสวมเสื้อสีขาวก้มหน้าก้มตาใช้นิ้วทำงานอย่างแคล่วคล่องพลางคุยกันไปด้วย และเพื่อที่จะได้เข้าจ้างหะการทำงานนั้นทุกคนก็โยกตัวแรง ๆ ราวกับเครื่องจักรไปด้วย

ชิโรโกะกับเด็กหญิงที่ชอบกระพริบตา พร้อมทั้งน้องสาวของหัวหน้าคนงานหญิงรวมเป็นสามคน เด็กกลุ่มนี้เป็นคนงานใหม่ประจำปีนี้ที่ถูกจัดให้อยู่อีกกลุ่มหนึ่ง ทั้งสามถูก

แยกออกจากคนอื่น ๆ มาอยู่ที่มุมหนึ่งของห้อง ค้วยจิ้งหะที่ยังแก่ ๆ กัง ๆ อยู่ เพราะยังไม่คล่อง จึงได้แต่หยิบลูกกวาดวางบนกระดาษที่จะห่อ

“ทุกคนทำงานกันเร็วจริงนะ”

ฮิโรโกะได้หันไปคุยกับเพื่อนหญิงคนถัดไปที่ชอบกระพริบตา

“ก็ไซ่สิ เป็นคนเก่า ๆ ทั้งนั้น”

“ของธรรมดาแหละ”

น้องสาวของหัวหน้าคนงาน พูตขึ้นด้วยเสียงเบา ๆ เด็กหญิงคนนี้รูปร่างผอมบาง ปากรู้มน้ำตาตาเป็นขุมใหญ่

เด็กหญิงที่อยู่ถัดฮิโรโกะไปนั้น ต้องกระพริบตาบ่อย ๆ อย่างน่าสงสาร เพราะโรคสีดวงตาแล้ว เธอก็ยังมีร่างกายที่ผอมบางซีดเขียวอีกด้วย

ทางค้ำคนอื่น นั้น มีคนหนึ่งร้องเพลงที่กำลังฮิตของคนอื่น ๆ ก็ร้องเพลงตามบ้าง ตบมือให้เข้าจังหวะบ้าง

ในที่สุด ฮิโรโกะก็เอากล่องกระดาษที่ทำเสร็จวางซ้อน ๆ แล้วนับดู เสมียนคนหนึ่งถือกระดาษสองแผ่นด้วย

มือทั้งสองข้างได้เดินเข้ามา เป็นเสมือนที่ฮิโรโกะจำได้ว่าเคยเห็นมาก่อนแล้ว

“วันนี้ตาใครล่ะ”

“ของแหง ๆ แม่อุเมะละซี”

“เมื่อวานฉันก็ทำเต็มที่แท้...”

ในระหว่างนั้น ที่ผนังอีกด้านหนึ่ง เสมียนก็เขย่งเท้าติดกระดาษแผ่นหนึ่งอยู่โดยให้หัวหน้าคนงานหญิงเป็นคนถือไว้ กระดาษแผ่นนี้คือรายงานบันทึกของวันก่อนทุก ๆ วัน ชื่อของคนที่ได้คะแนนดีที่สุดสามคนกับชื่อของคนที่ได้คะแนนต่ำสุดสามคนจะถูกติดเอาไว้

“เหมือนอย่างที่ติดเอาไว้เชียว”

“แม่อุเมะ”

“ถ้าหากไม่ทำให้ดี ๆ ก็ใช้ไม่ได้นะ”

เสมียนหัวเราะเบา ๆ อย่างร่าเริงเป็นทำนองล้อเลียน ฮิโรโกะก้มหน้าฟังใครคนหนึ่ง ที่กำลังอ่านชื่อของตัวเอง และก็ไต่ยื่นหัวหน้าคนงานหญิงที่ชื่อชิมะคะ ซึ่งดูเหมือนว่าจะเป็นคนไม่ยอมแพ้ใครง่าย ๆ พูตกับน้องสาวอย่างไม่มีเยื่อใยว่า “แกก็เหมือนกันทำเล่น ๆ ไม่ได้นะ”

อีโรโกะนั้นคิดถึงโรงเรียน ที่โรงเรียนเธอมักจะถูก
กิดชื่อประกาศอยู่เสมอ แต่ที่โรงเรียนนั้นคนที่ได้คะแนนต่ำ
มิได้ถูกกิดชื่อเอาไว้เป็นพิเศษ

อีโรโกะอยากจะทำอะไรก็ตาม ที่จะให้เป็นงานโดยเร็ว
ขณะที่คนอื่นทำได้ถึงห้ากล่อง อีโรโกะกลับทำได้ไม่ถึงสอง
กล่องครึ่งเลย และถึงแม้ว่าเธอจะคิดว่าวันที่เธอทำได้มากยิ่งขึ้น
กว่าวันที่แล้ว ๆ มานั้น ในที่สุดก็นับได้เพียงสองกล่องครึ่ง
เหมือนเดิม

เธอรู้สึกเป็นกังวล จะทำอย่างไรถึงจะให้ตัวเองพ้น
จากชื่อของผู้ที่มีคะแนนต่ำเสียที

คนอื่น ๆ นั้น ก็ทำงานต่อไปอย่างเข้มแข็ง เรื่องนี้
เป็นการแข่งขันกันดี ๆ นี้เอง ด้วยความหวังว่าชื่อของตน
จะกิดอยู่ในบันทึกรายงานนั้น พวกผู้หญิงเหล่านี้ แม้จะตัว
เล็กก็พยายามทำอย่างเต็มที่

บทที่ ๔

ด้านหลังของห้องทำงานของ ผู้หญิงเหล่านี้หันหน้าเข้า
หาแม่น้ำ ที่ห้องนั้นไม่มีแสงแดดส่องเข้ามาตลอดทั้งวัน ทาง
เข้าห้องเป็นทางมืดเข้าสู่โรงงาน แสงสว่างจะเข้าได้ก็แต่ทาง

หน้าต่างด้านที่หันไปทางแม่น้ำเท่านั้น จากหน้าต่างจะเห็น
ด้านหลังของบ้าน ที่ไม่เป็นระเบียบบนผนังตรงข้ามของแม่น้ำที่
มีเรือขนลงเปล่า และเรือบรรทุกขยะที่มีกลิ่นเหม็นแล่นไป
ซ้ำ ๆ

บนหลังคาที่ฝนจับจนหนานั้น มีแผ่นป้ายโฆษณาสบู่อะ
และเหล้าตั้งอยู่ แดกส่องบนแผ่นโฆษณาเหล่านี้ตลอดทั้งวัน
ถ้าแสงนั้นดูแล้วช่างมีความสุขเหลือเกิน เมื่อมองผ่านประตู
กระจกที่ปิดอยู่นั้น จะเห็นสตรีที่ช่างอบอุ่นเสียจริง ๆ ก่อน
อาทิตย์จะตกดิน แสงสีแดงเรื่อ ๆ นั้นจะสะท้อนมาเฉย ๆ
บนหน้าต่างที่สกปรก ในไม่ช้าแสงก็ค่อย ๆ หายไป จากนั้น
ทั้งห้องก็มีตสนิทลง เมื่อไม่นานมานี้ ได้เกิดพายุพัดวันแล้ว
วันเล่า ทำให้หน้าต่างกระจกบานนั้นส่งเสียงดังกรอกแกรก
ตลอดทั้งวัน เพราะลมพัดเข้ามาทางช่องที่แตกไปหนึ่ง
แผ่นนี้อย่างไม่หยุดหย่อน ทั้ง ๆ ที่เมื่อไม่นานมานี้เองก็ได้
แจ้งให้คนมาซ่อมแล้ว แต่มันก็ยังคงเป็นเช่นเดิมอยู่

บรรดาผู้หญิงเหล่านี้ได้ยืนตรงโต๊ะทำงานตลอดทั้งวัน
เต็ม ๆ ก่อนที่จะชินกับการทำเช่นนี้ ทุกคนยืนตรงจนขาแข็ง
ราวกับท่อนไม้ หน้าอกก็แน่นทำให้เวียนศีรษะ พอถึงเวลา

เย็นเนื้อตัวก็เย็นไปหมด เกิดปวดท้องขึ้นมาอีก ต่างก็พากัน
เอาผ้าพันท้องเอาไว้ด้วยการเลาะกางเกงเก่า ๆ ของพ่อมาทำ
เป็นผ้าพันท้อง

บทที่ ๕

ก่อนเที่ยงของวันหนึ่ง ผู้หญิงคนหนึ่งในบรรดาคน
งานเหล่านี้ ได้พูดขึ้นมาอย่างหมดความอดทนว่า

“ถึงเวลาอุ่นหรือยัง”

“ไม่ทำเร็ว ๆ เกี่ยวก็ไม่อุ่นหรอก”

“ของฉันช่วยอุ่นให้ด้วยนะ”

“ของฉันช่วย ที่อยู่ในห่อผ้าสีม่วงนั้นนะ”

ในไม่ช้ารอบ ๆ เตาผิงก็เต็มไปด้วย กล่องข้าวอลูมิ-
เนียม ข้าวที่บรรจุตอนหกโมงเช้าก็จับตัวแข็งเป็นก้อน ๆ
ในกล่องอลูมิเนียมนี้เอง ที่รอบ ๆ เตาผิงนั้นพวกผู้หญิงก็
พากันบ่นถึงความไม่พอใจต่าง ๆ นานา

“แม่ฉันนะ จะกลอดคน้องอีกแล้วนะ” พูดถึงเด็ก
นี้เมื่อเหลือเกิน พอกลับบ้านก็ให้เสียงน้องที่เดียว ไปเป็น
คนใช้เขาก็ยังจะดีกว่า”

“ดูซิปีใหม่ทั้งทีก็ไม่ได้ซื้ออะไรเลย แย้ง”

“ฉันอยากจะลองเสียงไปเป็นคนใช้เขาจ้ะ ที่บ้านฉัน
มีแม่คนเดียวที่ทำงาน ฉะนั้นฉันจะต้องหางานที่ได้เงินมาก
กว่านี้”

“จะไปทำงานบาร์รี” ผู้หญิงอีกคนหนึ่งยื่นหน้าเข้า
มาถาม

“อู๊ย ไม่เอาหรอกงานบาร์รีนะ”

“เほรอ พี่สาวฉันเวสากลับบ้านใส่เสื้อผ้าสวย ๆ มา
เสมอ”

“ไม่เอาหรอก ฉันไม่เอาใส่เสื้อผ้าสวย ๆ หรอก”

ฮิโรโกะกับเด็กหญิงที่เป็นโรคสติดวงตา ได้ยินฟังเรื่อง
ที่คนเหล่านี้คุยกัน และแล้วฮิโรโกะก็ได้ถามเด็กคนนี้ด้วย
เสียงอันแผ่วเบาว่า

“ไม่เอาไปโรงเรียนหรือ”

“ฉันตาไม่ดี ถึงไม่ได้ไปโรงเรียน”

พอถึงบ่าย ๓ โมง พวกเธอก็กินอาหารว่าง ค่าอาหาร
เหล่านี้ถูกหักออกจากค่าจ้างรายวันอันน้อยนิดของพวกเธอ
เอง อาหารว่างถูกกำหนดให้เป็นแค่มันเผาที่มีราคา ๑ เซ็น

สำหรับฮิโรโกะนั้น ในวันแรกเธอไม่มีเงิน ๑ เซ็น
ก็รู้สึกอับอาย ดังนั้นในวันต่อมาก็ต้องเอาเงินมาด้วย ๑ เซ็น
อย่างแน่นอน เวลาไปซื้อ เขาให้ออกไปได้ทีละสองคนตาม
ลำดับ และก็มีแต่เรื่องนี้เท่านั้นที่ได้รับอนุญาตให้ออกไป
ข้างนอกได้

ฝั่งตรงข้ามโรงงาน มีร้านขายเสื้อผ้าเก่า ๆ ทั้งเรียง
ติด ๆ กันอยู่ ลมก็พัดเอาเสื้อผ้าทำงานของกรรมกรกับเสื้อคลุม
ให้โบกสะบัดไปมา ลักษณะของพวกเธอ ที่สวมเสื้อสีขาว
เดินห่อตัวซุกแขนที่พับแขนเสื้อขึ้นจนเปล่าเปลือย ไว้ได้ผ้ากัน
เปื้อนดูราวกับคนพิการ

บทที่ ๖

ลูกกวาดที่บรรดาคณงานหญิงห่ออยู่นั้น ต้องทำใน
ห้องทำงาน เมื่อบรรจุลูกกวาดในกล่องใหญ่ พวกคณงาน
ชายก็ถือเอาลูกกวาดที่อยู่ในกล่องใหญ่เข้ามา

“วันนี้ รสมะนาวไซ้ใหม่”

“ไซ้ ได้กลิ่นตั้งแต่เมื่อครุ่นแล้ว”

ลูกกวาดที่ยังไม่ได้ โรยแป้งก็ถูกเรียงขึ้นมาบนโต๊ะด้วย
เสียงอันดัง กลิ่นหอมหวานรสมะนาวก็ไซ้ขึ้นมา ลูกกวาด

รสมะนาวไม่ได้ทำขึ้นบ่อยนัก เพราะตามความคึกของเจ้าของ
โรงงาน การทำรสมะนาวบ่อยนักอาจจะขาดทุนได้ การที่
พวกเธอได้ทำขนมที่ตนเองชอบก็ทำให้เธอพอกพอใจ ลูก
กวาดรสมะนาวนั้น เวลาออกสู่ร้านล้าก็ทำให้พวกเด็ก ๆ ตี
ใจได้

พวกเธอได้รับอนุญาตให้กินลูกกวาดนั้นได้ถ้ามันเป็น
เศษ ๆ ทั้งฮิโรโกะกับเด็กที่เป็นโรคผิวหนังจึงหยิบลูกกวาด
ขึ้นมากิน

“ตายจริง ถึงจะเป็นแค่เศษยังงี้ก็ตาม ถ้ากินเข้าไป
อย่างนี้ละก็ คงจะต้องโดนคุแน่ ๆ

น้องสาวหัวหน้าคณงานหญิงที่มีอารมณ์ร้ายคนนั้นก็รีบ
ก้มหน้าลง ฮิโรโกะเงยหน้าขึ้นเป็นครั้งแรก คุณนายเจ้าของ
โรงงานกำลังเดินเข้ามาตรวจงานอยู่ที่เดียว

“อากาศหนาวนะคะ”

“อากาศหนาวนะคะ”

ทุก ๆ คนพูดทำนองนี้พลางโง้งก้านับ ทุก ๆ วันเจ้า
ของโรงงานหรือถ้าไม่เช่นนั้น ก็ภรรยาจะต้องมาตรวจโรงงาน
บางทีก็มาพร้อมกันทั้งสองคน

คุณนายนั้นนั่งเงิบ เมื่อเข้ามาตรงกลางห้องพอดี แล้วก็หยุดนิ่งอยู่ เธอสวมกิโมโนจากโอซิม่าซ้อนกันสองตัว เอามือไขว้หลังไว้ ข้างหลังเป็นสาวใช้ท่าทางจุ่มจิ้มตามมา ด้วยเหตุที่ทำงานใกล้ชิดกับคุณนาย สาวใช้จึงแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ข้าง ๆ นั้นเอง หัวหน้าคนงานหญิง ก็รายงานให้ทราบอย่างประจบประแจง คุณนายก็พยักหน้าหงิก ๆ

เธอหัวเราะที ๆ อย่างพอดูใจ เพราะคนงานหญิงทำงานอย่างว่องไวเช่นเคย นอกจากนั้นยังไม่พอ พอถึงเวลากลับบ้านของพวกเธอ นายจ้างยังมาตรวจค้นตามแขนเสื้อ กระเป๋าเงินและกล่องอาหารที่ละคน ๆ ที่บริเวณประตูนั่นเอง พวกเธอต้องยืนคอยที่จะให้ถึงรอบของตัวเองท่ามกลางสายลมที่กรรโชกเข้ามา

“แหม เต๊ะจั้ง”

ทันทีที่เห็นร่างของคุณนายเจ้าของโรงงานลับตาไปจากทางออก ชิโรโกะได้กระซิบให้เพื่อนข้าง ๆ ฟังว่าอย่างนั้น

“แหม เธอก็ เตียวโตนเล่นงานหรอก”

ทั้ง ๆ ที่ตากะพริบอยู่ เด็กหญิงคนนั้นตำหนิชิโรโกะที่ยังไม่ทันรู้ความเป็นไปดี

ชิโรโกะคิดว่า คุณนายเจ้าของโรงงานควรจะยิ้มให้พวกเด็กเล็ก ๆ อย่างพวกเธอบ้าง

“สุมิ นี่เค้าดีนะ ได้เสื้อผ้าดี ๆ อย่างนั้นใส”

น้องสาวหัวหน้าคนงานหญิง พุดขึ้นด้วยความอิจฉาสาวใช้ ทั้งชิโรโกะและน้องสาวหัวหน้าคนงานหญิงกับเด็กที่เป็นโรคสี่ดวงตาต้องกระพริบตาบ่อย ๆ นั้น เมื่อคุณนายปรากฏตัวออกมา แต่ละคนก็รู้สึกกังวลใจ

บทที่ ๗

ท่ามกลางแสงสลัว ๆ ในห้องใต้ดิน เสียงฝีเท้าที่กำลังเดินบนกระดานปูพื้นก็กังวาน ขณะเดียวกับที่ไฟติดเพดานดวงเล็ก ๆ แกว่งไปมา พวกเธอคุยกันเสียงดังหนวกหูพลางเดินลงมา

ถึงเวลาอาหารว่างแล้ว หัวหน้าคนงานหญิงก็มาพูดว่า วันนี้นางเสร็จแคะ

“อ้าวต้องล้างขวดอีกแล้วหรือ”

“ไม่ยากเลย หนาวจะตาย”

“ผู้คุมคะ วันนี้ขอน้ำร้อนด้วยนะคะ”

บ่อยครั้งที่เด็กที่เมื่อ งานทำลูกกวาดเสร็จสิ้นกลางกัน

แล้วละก็ พวกคนงานก็จะถูกเกณฑ์ให้ล้างขวดเครื่องสำอางต่อ
นับตั้งแต่แรกเริ่มเดิมที โรงงานแห่งนี้ผลิตเครื่อง
สำอางออกจำหน่าย

ตรงที่ล้างขวดในห้องไต้กินนั้น เป็นพื้นซีเมนต์และ
มักจะเจ็มนองไปด้วยน้ำ ทำอันเปล่าเปลือย ที่อยู่บนกระดาน
ปูพื้นนั้นเย็นยะเยือก จากหน้าต่างข้างบนจะได้ยินเสียงฝีพาย
ของเรือ

ใครคนหนึ่งพูดขึ้นด้วยเสียงดังน่ากลัวว่า “แหม น้ำ
เย็นนี้ น้ำร้อนไม่มีหรือ”

อีกสองสามคนช่วยกันพูดต่อด้วยเสียงแหลมว่า

“ทนไม่ไหวแล้ว อย่างนี้...”

“ไปขอน้ำร้อน ดีกว่า”

หัวหน้าคนงานหญิงทำหน้าที่ไม่สบายใจ

“คอยประเดี๋ยว จะไปขอน้ำร้อนมา”

แล้วเธอก็เดินไปที่ทำงานของคนอื่นเพื่อเจรจา

ทุกคนควบคุมอารมณ์อันขุ่นมัว แล้วก็ล้างขวดเล็ก ๆ

นั้นทีละใบ ๆ ไป

เมื่อเอามือออกจากน้ำนั้น ก็จะรู้สึกว่ามีผิวแตกแสบขึ้น

ทันที เพราะฉะนั้นพวกเธอถึงรีบเอามือจุ่มลงไปใต้น้ำอีก

อีโรโกะซึ่งล้างขวดอยู่อย่างเจ็บบ ๆ ก็ปล่อยน้ำคาให้
ไหลลงมาจากถังจุ่ม

บทที่ ๘

นับตั้งแต่อีโรโกะเริ่มมาโรงงานเป็นครั้งแรกนั้น เวลา
ก็ล่วงเลยมาแล้วเพียงแค่หนึ่งเดือน

ในวันนั้น อีโรโกะไม่มีค่ารถกลับบ้าน จึงต้องเดิน
กลับ แม้กระทั่งตอนนี้ เธอก็ต้องเดินทั้งในตอนเช้าด้วย
ตอนเช้านั้นเองย่ำก็เดินไปด้วย ทั้งสองคนเดินอยู่เกือบสอง
ชั่วโมง ในที่สุดเมื่อเดินมาตามทางจวนจะถึงโรงงาน ไฟฟ้า
ตามถนนก็ดับลงพร้อมกันหมด

ในตอนนี้ เธอก็ชินกับการเดินเช่นนี้แล้ว

สองทุ่มผ่านไปแล้ว ภายในบ้านทุกคนทำงานพิเศษ
อยู่ในห้องขนาดสี่เหลี่ยมที่มีมืออยู่ภายใต้ดวงไฟนั้น ย่ำขยับมือ
ไปมากับหมวกไหมพรมที่อยู่บนตักย่านั้นเอง ย่ำตักไหมที่เล็ก
บอบบางอย่างรวดเร็ว เมื่อต้องแสงไฟ กลุ่มไหมสีน้ำตาลก็
เด่นระยิบระยับทีเดียว ที่ขอบผนังมุมห้อง คนบ่วยที่กำลัง

นอนคว่ำอยู่บนพื้นไต่वादภาพ เช่น คอกกุหลาบ และนกเล็ก ๆ ลงบนกระดาษสีเขียวซึ่งจะเป็นหน้าปกสมุด ผู้เป็นพ่อนั่งขัดสมาธิอยู่ข้าง ๆ ที่นอนคนเจ็บ ดูแบบไปพลางช่วยทำกระดาษสีเขียวที่วาดภาพพระบายสีไปด้วย เสร็จแล้วก็เอาออกมาทางเคลื่อนห้องนั้นเอง ฝ่ายน้องชายนั่งอ่านนิกายสารอยู่ข้างหลังย่ำด้วยสายตาที่อ่อนระโหยโรยแรงมาตั้งแต่ต้น

ฮิโรโกะเอาสารับอาหารออกมาวางไว้ที่ข้าง ๆ ประตูครัว หม้อข้าวต้มบนเตาไฟกำลังเดือดปุด ๆ บ้านที่อยู่ถัดไปโดยมีผนังกันอยู่ชั้นเดียวเท่านั้น เป็นบ้านทำรอกแท้มักจะได้ยินเสียงทำงานกลางคืนดังตอกแตก ซึ่งดูเหมือนว่าจะได้ยินมาจากภายในบ้านหลังเดียวกันนั่นเอง

ฮิโรโกะเงยหน้าที่แดงก่ำด้วยไอเดือดจากข้าวต้ม พลางพูดว่า

“พอลับถึงบ้าน ได้กินข้าวร้อน ๆ อย่างนี้ ช่างมีความสุขยิ่งกว่าอะไรทั้งหมดเลยนะ”

เมื่อกลับบ้าน ฮิโรโกะก็รู้สึกว่าคุณเองทำงานได้ดีเท่ากับคนอื่น ๆ

“ฮ่า ฮ่า ฮ่า แก่แตกจริง ๆ เป็นอย่างไรบ้าง หมู่นี้ยังคงทำได้สองกล่องครึ่งเหมือนเดิมไม่ใช่หรือ”

จากคำพูดล้อเลียนของพ่อตัวเอง ฮิโรโกะรู้สึกอับอาย จึงก้มหน้าลง

ที่โรงงานนั้น เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้มีการยกเลิกระบบจ่ายค่าจ้างเป็นรายวันเสียแล้ว ใช้วิธีนับตามจำนวนกล่องแทนหนึ่งกล่องจะได้เงินเจ็ดเซ็น สำหรับพวกผู้หญิงที่คล่องงานแล้วรายได้ก็จะเพิ่มขึ้น แต่สำหรับคนส่วนใหญ่ขึ้นเพื่อที่จะให้ได้เงินเท่ากับที่เคยได้ ก็ต้องพยายามทำงานให้มากขึ้น จนแล้วจนรอด พวกเธอก็ต้องทำงานจนสุดความสามารถ รายได้ที่คำนวณจากกล่องนั้น การที่จะทำงานให้ได้มากขึ้นทันทีก็เป็นไปไม่ได้ รายได้ทุกคนจึงพากันลดลง อย่างฮิโรโกะเงินค่าจ้างก็ลดลงตั้งหนึ่งในสาม ผลของการทำงานได้ก็ยังมีติดอยู่ให้เห็น หลังอาหารกลางวัน หัวหน้าคนงานหญิงก็ไม่จำเป็นที่จะต้องพูดว่า “ถึงเวลาทำงานแล้ว” อีกต่อไป เดียวนี้เพื่อที่จะวิ่งตามเงินค่าจ้างไปอย่างกระชั้นชิด พวกเธอจึงตั้งหน้าตั้งตาทำงานราวกับหนูถีบจักร”

“เหลือเกินเลย แม้กระทั่งลูกจ้าง ก็ยังต้องกอบโกยหาเงิน

ย่าสูทจุมุก กลับหมวกที่ทำเอาด้านในออก พลังพูดว่า
“เมื่อทำเช่นนี้แล้ว ถ้าเกิดรูเล็ก ๆ ขึ้นมา ก็เป็นเรื่องเสียหาย
ได้นะ วันนี้น้ำมากเสียจริง ต้ายอะไรก็ไม่รู้เปื่อยเหลือเกิน
ขาดเป็นรูอีกแล้ว เลยไม่ต้องไปไหนกัน”

“เรื่องของแม่หรือหรือ แล้วฮิโรโกะล่ะ เป็นอย่างไร
ตัวยังคงเป็นอย่างนี้ เมื่อไรจะเก่งขึ้นมาล่ะ” พ่อพูดขึ้นพลัง
จุกบุดริ่สูบ

“ใช่ ก็ทำเต็มความสามารถแล้วก็...”

แล้วพ่อก็พูดขึ้นอย่างหน้าตาเฉยว่า “จะดีไหมนะ ถ้า
เลิกทำงานเสีย” ฮิโรโกะถึงกับสะดุ้งงวยหน้าขึ้น

“แล้วจะทำอย่างไรล่ะ”

“ช่วยไม่ได้ ต่อไปก็ยังมีทางเอง”

“คนป่วยวางภู่กันลง พลิกตัวกลับพลังพูดว่า

“ไม่ไหวหรือที่ที่ทำอยู่ตอนนี้”

ส่วนพ่อนั้น เมื่อถูกกระตุ้นจากคำพูดเช่นนี้ ในครั้ง
นี้จึงตัดสินใจอย่างแน่วแน่ว่า

“เล็ก ๆ ช่วยไม่ได้นี่ ทุกวันนี้ เมื่อหักคำโดยสารถ
ออกไปแล้ว จะเหลืออะไรบ้างล่ะ”

ฮิโรโกะนั้น คิดเอาไว้ ตนเองไม่มีความสามารถ

เป็นเวลาไม่รู้กี่วันมาแล้ว ที่คืนนี้ฮิโรโกะล้มนอนลง
กับพื้น ด้วยความรู้สึกราวกับถูกปลดปล่อยให้เป็นอิสระได้ใน
ที่สุด แล้วฮิโรโกะคิดถึงเพื่อนสนิทคนที่เป็นวิดีตีสดวงตา ตอน
ที่กำลังรอให้ตรวจที่ทางออก ตอนกลับบ้านก็ถูกรังแกจาก
น้องสาวหัวหน้าคนงานว่า “แก็แตกที่สวมเสื้อคลุม”

จากคำพูดของพ่อที่ว่า “ร่างกายไม่แข็งแรง อยากจะ
หางานที่สบายกว่าเก่าให้” ฮิโรโกะจึงถูกหญิงที่สำนักงานหา
งานพาไปที่ร้านขายเบะหมี่เล็ก ๆ แห่งหนึ่งย่านชายเหล้า ที่นั่น
เปลือกมันฝรั่งฮิโรโกะก็ยังปอกไม่เป็น

วันหนึ่ง ฮิโรโกะได้รับจดหมาย จากครูโรงเรียนที่
บ้านเกิดของเธอเอง

ในจดหมายเขียนว่า ให้ขอทุนการศึกษาจากใครก็ได้
เพราะไม่ใช่เรื่องใหญ่โตอะไร เพียงแค่ได้จบแค่ชั้นประถมก็
ยังดี

ตอนที่จดหมายมาถึงร้านขายเบะหมี่นั้น ก็เป็นตอนที่
ฮิโรโกะเข้าไปอยู่ในร้านแล้ว ฮิโรโกะจึงจดหมายออกอ่าน

แล้วก็ถือเข้าไปในห้องส้วม เธออ่านซ้ำแล้วซ้ำเล่า อ่านได้
ไม่ค่อยถนัดเพราะมืด ในห้องส้วมที่มีคนนั่นเอง ชิโรโกะไม่
ได้ทำอย่างอื่น นอกจากทรุดตัวลงร้องไห้

แปลจากเรื่อง Kyarameru Kogba kara
ของ Sata Ineko
โดย อัญชลี สาระบรรจง

วัง เมลอสวัง

เมลอสรู้สึกเดือดดาล แน่ละ เขาคัดสินใจว่าจะต้อง
กำจัดพระราชินี ผู้มีความคิดเหี้ยมโหดหยาบช้า สำหรับ
เมลอสเองก็ไม่เข้าใจในการเมือง เมลอสเป็นเพียงคนเลี้ยง
สัตว์ในหมู่บ้าน ใช้ชีวิตอย่างไม่มีแก่นสาร สนุกสนานกับ
การเป่าขลุ่ยและเล่นกับลูกแกะ แต่ถึงอย่างไร เขาก็เกลียด
ชังความชั่วร้าย และเขามีความรู้สึกเช่นนี้ไว้มากกว่าคนอื่น ๆ

วันก่อนรุ่งสาง เมลอสเริ่มออกเดินทางผ่านทุ่งหญ้า
ผ่านภูเขา มาจนถึงเมืองชิราคิวส ซึ่งอยู่ห่างไป ๑๐ ลี
(๔๐ กม.) เมลอสนั้นไม่มีทั้งพ่อ, แม่ และภรรยา เขาอยู่
กันเพียงลำพัง ๒ คนกับน้องสาวหนึ่งคน ชื่อ วัย ๑๖ น้อง
สาวคนนี้จะเข้าสู่พิธีแต่งงานในเร็ว ๆ นี้ กับหนุ่มเลี้ยงสัตว์ที่
ซื่อสัตย์คนหนึ่ง เมื่อพิธีแต่งงานใกล้เข้ามา เมลอสจึงเข้า
เมืองซึ่งอยู่ห่างไกล เพื่อจะซื้ออาหารสำหรับงานเลี้ยงและชุด
เจ้าสาว

เมื่อรวบรวมสิ่งของที่ซื้อได้แล้ว ก็เดินทอดน่องไป
ตามถนนใหญ่ในเมืองหลวง

แล้วก็ถือเข้าไปในห้องส้วม เธออ่านซ้ำแล้วซ้ำเล่า อ่านได้
ไม่ค่อยถนัดเพราะมีค ในห้องส้วมที่มีคนนั่นเอง ชิโรโกะไม่
ได้ทำอย่างอื่น นอกจากทรุดตัวลงร้องไห้

แปลจากเรื่อง Kyarameru Kogba kara
ของ Sata Ineko
โดย อัญชลี สาระบรรจง

วัง เมลอสวัง

เมลอสรู้สึกเดือดดาล แน่ละ เขาตัดสินใจว่าจะต้อง
กำจัดพระราชินี ผู้มีความคิดเหี้ยมโหดหยาบช้า สำหรับ
เมลอสเองก็ไม่เข้าใจในการเมือง เมลอสเป็นเพียงคนเลี้ยง
สัตว์ในหมู่บ้าน ใช้ชีวิตอย่างไม่มีแก่นสาร สนุกสนานกับ
การเป่าขลุ่ยและเล่นกับลูกแกะ แต่ถึงอย่างไร เขาก็เกลียด
ชังความชั่วร้าย และเขามีความรู้สึกเช่นนี้ไว้มากกว่าคนอื่น ๆ

วันนี้อยู่รุ่งสาง เมลอสเริ่มออกเดินทางผ่านทุ่งหญ้า
ผ่านภูเขา มาจนถึงเมืองชิราคิวิส ซึ่งอยู่ห่างไป ๑๐ ลี
(๕๐ กม.) เมลอสนั้นไม่มีทั้งพ่อ, แม่ และภรรยา เขาอยู่
กันเพียงลำพัง ๒ คนกับน้องสาวหิมะ ๆ ชื่อ ยัย ๑๖ น้อง
สาวคนนี้จะเข้าสู่พิธีแต่งงานในเร็ว ๆ นี้ กับหนุ่มเลี้ยงสัตว์ที่
ซื่อสัตย์คนหนึ่ง เมื่อพิธีแต่งงานใกล้เข้ามา เมลอสจึงเข้า
เมืองซึ่งอยู่ห่างไกล เพื่อจะซื้ออาหารสำหรับงานเลี้ยงและชุด
เจ้าสาว

เมื่อรวบรวมสิ่งของที่ซื้อได้แล้ว ก็เดินทอดน่องไป
ตามถนนใหญ่ในเมืองหลวง

เมลอสมีเพื่อนเล่นสมัยเด็ก ๆ ชื่อ เซรินุนเทอัส ขณะนี้เป็นช่างหินอยู่ในเมืองซีราคิวส์นี้ เขาจึงคิดว่าจะลงแวนไปเยี่ยมเยียนเพื่อนคนนี้ และเนื่องจากไม่ได้พบกันเป็นเวลานาน จึงรู้สึกตื่นเต้นคือกตใจมีความสุขที่จะพบเพื่อนครั้งนี้

ขณะกำลังเดิน เมลอสก็คิดถึงงสายในสภาพเมืองที่คูลึกลับ ทำไมช่างเงียบวังเวงเช่นนั้น แม้ดวงตะวันจะลับขอบฟ้าไปแล้ว ก็เป็นธรรมชาติอยู่เองความมืดจะเข้าครอบคลุมเมืองโดยรอบ แต่ทว่านี่มันอะไรกัน คงมิใช่สาเหตุเพราะเป็นเวลาากลางคืนเท่านั้นดอก ทว่าทั้งเมืองวังเวงน่ากลัว คนที่ไม่เคยวิตกกังวลอะไรอย่างเมลอส เริ่มรู้สึกไม่สบายใจขึ้นมา พอเมลอสพบคนหนุ่มในถนน จึงหยุดถามว่า เกิดอะไรขึ้น เมื่อ ๒ ปีก่อน เขาเคยมาที่เมืองนี้ ถึงแม้จะเป็นเวลาค่ำคืน ทุกคนก็ยังร้องรำทำเพลงกันครึกครื้นทีเดียว ในเมืองน่าจะสนุกสนานรื่นเริง ชายหนุ่มคนนั้นได้แต่สั่นศีรษะ ไม่ตอบ

เมื่อเมลอสเดินไปได้สักครู่ ได้พบชายชราคนหนึ่ง เมลอสจึงถามด้วยน้ำเสียงหนักแน่นกว่าเมื่อครู่นี้ แต่ชายชรา

ไม่ตอบ เมลอสเขย่าตัวชายชราด้วยแขนทั้ง ๒ ข้างถามซ้ำแล้วซ้ำอีก ชายชรามองไปรอบ ๆ ด้วยความหวาดกลัว ตอบเบา ๆ ว่า

“พระราชินีฆ่าประชาชน”

“ทำไมทรงประหารล่ะ”

“ว่ากันว่าทรงมีน้ำพระทัยเหี้ยมโหด ไม่มีใครมีจิตใจหยาบช้าเช่นนั้นอีกแล้ว”

“พระองค์ทรงประหาร ประชาชนตายเป็นจำนวนมาก งั้นดอกหรือ”

“ถึงนั้นนะซิ แรก ๆ พระภคินีภรรยาก่อน ต่อไปก็เป็นองค์รัชทายาทของพระองค์เองแล้วก็พระชนิษฐา ไอรส พระชนิษฐา พระราชินี และอเวกิสซุนนางผู้ฉลาดรอบรู้”

“นำชนลูกจริง พระราชามีพระสติพินเพื่อนไปแล้ว กระจ่าง”

“ไม่ดอก พระองค์ไม่พินเพื่อน ว่ากันว่าไม่ทรงวางพระทัยใครเลย หมู่นี้พระองค์ก็ไม่วางพระทัยซุนนางผู้ใหญ่ ส่วนผู้มีอันจะกินบ้าง พระองค์ก็ส่งจับแต่ละคนไปเป็นนักโทษหากใครขัดพระบัญชา พระองค์จะทรงให้สังครังไม้กาง

เขนแล้วให้ประหาร วันนี้มีคนถูกรับสั่งให้ประหารไปแล้ว
๖ คน”

เมื่อได้ฟังดังนั้น เมลอสรู้สึกโกรธเป็นไฟ กล่าวขึ้น
ว่า

“ช่างเป็นพระราชาน่าขยะแขยงยิ่งนัก อย่างนี้เอา
ไว้ไม่ได้”

เมลอสเจ้าหนุ่มคนซื่อ เดินเข้าไปในพระราชวังอย่าง
เอื่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่ยังแบกของที่ซื้อไว้บนหลังเช่นนั้น ตำรวจ
วังจับตัวเมลอสไว้ทันที ทำการตรวจค้น เมื่อเห็นดาบสั้น
โผล่ออกมาจากกระเป๋าของเมลอส จึงกลายเป็นเรื่องใหญ่
ร้ายแรงไม่ใช่เล่น ๆ เสียแล้ว เมลอสถูกนำตัวมาต่อเบื้อง
พระพักตร์พระราช

“มีดเล่มนี้นะ เจ้าตั้งใจจะใช้ทำอะไร พุคมานะ”

เดโอนิส ผู้กคซี ทำทางสงบเงียบ ทว่าอัถคำตาม
ด้วยความสุขุมสง่าเยือกเย็นพระพักตร์ของพระองค์ดูซีดเผือก
รอยย่นหว่างหัวคิ้วลึกลงไปราวกับถูกजारไว้

“เพื่อปลดปล่อยบ้านเมืองจากน้ำมือของผู้กคซี” เม-
ลอสตอบอย่างไม่สะทกสะท้าน

“เจ้านะรี” พระราชาสรวลอย่างสมเพช “คนไม่
เอาไหนอย่างเจ้านะหรือ คนอย่างเจ้าไม่เข้าใจจิตใจอ้างว้าง
ของข้าหรือ”

“หยุดนะ” เมลอสตอบโต้ด้วยโทสะ
“การที่ไม่ทรงวางพระทัยในตัวใครนั้น เป็นความชั่วอันน่าละ
อายยิ่งนัก ทำไมพระองค์จะต้องสงสัยแม้กระทั่งความจงรัก
ภักดีของประชาชนที่มีต่อพระองค์”

“เป็นเรื่องธรรมดาของจิตใจที่ปกติ พวกเจ้านั้นแหละ
ที่สอนให้ข้าสงสัย จิตใจของมนุษย์นั้นไว้ใจไม่ได้ มนุษย์
นะมีกิเลสมาแต่ดั้งเดิม ฉะนั้นไว้ใจใครไม่ได้”

ผู้กคซีพึมพำพลงถอนพระทัย

“ข้าน่าจะชอบความสงบเรียบร้อย”

“ความสงบเพื่ออะไรกันพะย่ะค่ะ เพื่อรักษาตำแหน่ง
ของพระองค์ไว้เช่นนั้นนะซี”

คราวนี้เมลอสยิ้มอย่างเยาะหยัน

“ทรงประหารคนไม่มีความผิด แล้วอะไรล่ะที่เรียก
ว่าความสงบพะย่ะค่ะ

“หยุดนะ เจ้าคนถ้อย” พระราชาหันพระพักตร์อย่างรวดเร็ว

“ปากนี่ สามารถจะพูดให้ถูกต้องให้ดีอย่างไรก็ได้ ตัวข้าเองไม่สามารถมองเห็นจิตใจใครได้นี่นะ เจ้าเองขณะนี้หลังถูกจับตรึงแล้ว จะมาร้องให้ขอลอยไม่ได้ผลหรอก”

“อา...พระราชาทรงฉลาด หลักแหลมอวดดีทรนงหาแก่นสารไม่ได้ ข้าพระองค์เตรียมพร้อมที่จะตายเรียบร้อยแล้ว จะไม่อุทธรณ์ขอชีวิตโดยเด็ดขาด เพียงแต่...” เมลอสพูดทิ้งไว้เพียงแค่นั้น พลางหลบตามองคูที่เท้าตน ลังเลอยู่ครู่หนึ่ง

“เพียงแต่ ถ้าพระองค์จะทรงมีน้ำพระทัยสงสารบ้าง ขอเวลาสามวันก่อนถึงวันลงโทษของข้าพระองค์ เพราะอยากจะทำกิจการแต่งงานให้น้องสาวที่มีอยู่เพียงคนเดียว ในระหว่างสามวันนี้ ข้าพระองค์จะจัดพิธีแต่งงานที่หมู่บ้าน แล้วจะกลับมาแน่ ๆ พะยะค่ะ”

“บ้า” ผู้กดขี่สรวลเสียงต่ำ ๆ ถ้วยเสียงแหบห้าว “โกหกเหลวไหลทั้งเพ เจ้าจะบอกข้าว่า นกเล็ก ๆ ที่ปล่อยไปแล้ว จะบินกลับมางั้นรี”

“ถูกแล้วพะยะค่ะ กลับมาแน่นอน” เมลอสคงยืนกรานอย่างแข็งขัน “ข้าพระองค์จะรักษาสัญญา ขอเวลาข้าพระองค์เพียงสามวันเท่านั้น น้องสาวกำลังคอยการกลับของข้าพระองค์อยู่ หากไม่เชื่อใจข้าพระองค์ถึงอย่างนั้นละก็ เอาละในเมืองนี้มีช่างหินชื้อ เซรินุนเทอุสเพื่อนยากเพียงคนเดียวของข้าพระองค์ ซึ่งจะปล่อยไว้ที่นี่ ในฐานะตัวประกัน ปล่อยข้าพระองค์ให้เป็นอิสระสามวัน แล้วเย็นวันที่ ๓ หากข้าพระองค์ไม่กลับมาที่นี่ ขอพระองค์โปรดรัดคอเพื่อนคนนั้นเสียให้ตาย ขอได้โปรดเถิดพะยะค่ะ”

พระราชาได้ฟังดังนั้นก็สรวลเยาะเบา ๆ ตรี้อย่างทรนงอวดเก่ง ด้วยทรงมั่นพระทัยว่า ถึงอย่างไรก็ตามคงจะไม่กลับมา จะแสวงทำลายลวงเจ้าคนโกหกนี้ การปล่อยตัวไปนั้นคงจะสนุกดี แล้วจะได้ฆ่าเจ้าหนุ่มตัวแทนเสียในวันที่ ๓ ก็คงจะดีหรือ มนุษย์นั้นไว้ใจไม่ได้เราจะดีหน้าเศร้าสลด จะจริงเจ้าหนุ่มตัวแทนนั้นไว้ อยากจะแสดงให้พวกมันเห็นว่าสิ่งที่เรียกว่าความซื่อสัตย์ จะมีอยู่ในโลกนี้หรือ

“เอาละข้าได้ฟังการร้องขอของเจ้าแล้ว เรียกเจ้าตัวแทนนั้นมาก็ดี เจ้าจงกลับมาก่อนพระอาทิตย์ตกดินในวันนี้

๓ หากหน่วงเหนี่ยวชักช้า จะฆ่าเจ้าตัวแทนนั้นแน่ ๆ มาช้า
สักนิดหน่อยก็ได้นะ ไม่เป็นไร โทษของเจ้าข้าจะยกยให้
ตลอดไป”

“อะไรกัน พระองค์ตรัสว่าอะไรพะย่ะค่ะ”

“ฮา หากชีวิตเป็นสิ่งสำคัญละก็จงกลับมาช้า ๆ จิต
ใจของเจ้าน่ะข้าเข้าใจแล้ว”

เมลอสแค้นเคืองกระทืบเท้าด้วยความฉุนเฉียวจนไม่
อยากจะพูดอะไรเลย

แล้วเซรินุนเทอัส ผู้เป็นเพื่อนสนิทสมัยเด็ก ๆ ก็
ถูกเรียกตัวมายังพระราชวังกลางดึก ต่อเบื้องพระพักตร์ของ
เดโอนิสผู้กตชี่ เพื่อนรักทั้ง ๒ ก็ได้พบกันหลังจากระยะเวลา
เวลา ๒ ปีเมลอสเล่าเหตุการณ์ทั้งหมดให้เพื่อนฟัง

เซรินุนเทอัส ไม่กล่าวอะไรเลยได้แต่พยักหน้ากอด
เมลอสไว้แน่น ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน เพียงแค่นั้นก็
เพียงพอแล้ว แล้วเซรินุนเทอัส ก็ถูกมัดด้วยเชือก เมลอส
ออกเดินทางทันทีในคืนนั้นถูกร้อนที่ท้องฟ้าเต็มไปด้วย ดวง-
ดาว

คืนนั้น เมลอสออกเดินไปตามถนนด้วยความเร่งรีบ

โดยไม่หยุดหลับเลยสักตื่น ตอนที่มาถึงหมู่บ้านก็เป็นเช้าวัน
รุ่งขึ้นพระอาทิตย์ขึ้นสูงท้องฟ้าสูงมากแล้ว คนในหมู่บ้านเริ่ม
ออกไปทำงานกันกลางทุ่งรวมทั้งน้องสาววัย ๑๖ ของเมลอส
ในวันนั้นก็ออกมาเลี้ยงแกะแทนที่พี่ชายด้วย เมื่อเห็นสภาพพี่
ชายเดินโซเซด้วยท่าทางอิดโรย มีแววกังวลยุ่งยากก็ให้รู้สึก
ประหลาดใจจึงระดมคำถามใส่พี่ชายอย่างน่ำรำคาญ

“ไม่มีอะไรทั้งนั้น” เมลอสหัวเราะอย่างฝืน ๆ

“พี่ตั้งธุระในเมืองมาต้องรีบไปก่อน พรุ่งนี้จะจัดพิธี
แต่งงานให้เจ้า ยิ่งเร็วเท่าไรก็ยิ่งดี”

น้องสาวเมลอสแก้มแดงระเรื่อ

“ดีใจไหมล่ะ พี่ซ้อซุดเจ้าสาวสวย ๆ มาแล้ว เขาจะ
ไปบอกชาวบ้านให้ทราบโดยทั่วกันว่า พิธีแต่งงานจะมีในวัน
พรุ่งนี้”

ว่าแล้วเมลอสก็เดินโซเซออกไป เมื่อกลับเข้าบ้านก็
ประดับประดาหิ้งบูชา จัดที่นั่งสำหรับงานเลี้ยง ไม่ช้าก็ล้ม
ตัวลงนอนบนที่นอนหลับสนิทเป็นตาย

พอตีฆาตกรขึ้นมาเป็นเวลาอีกแล้ว เมลอสลุกขึ้น
ทันทีไปยังบ้านเจ้าบ่าว ขอร้องให้จัดพิธีแต่งงานขึ้นในวัน

พรุ่งนี้เพราะมีเรื่องเล็กน้อย หนุ่มเสียงสัตว์ผู้จะมาเป็นเจ้าของ
บ่าวประหลาดใจตอบว่า

“เป็นไปไม่ได้ เพราะทางนี้ไม่สามารถเตรียม
อะไรทัน ขอให้คอยจนกว่าจะถึงหน้ารุ่ง”

เมลอสคอยไม่ได้ขอร้องอีกครั้ง ให้จัดพิธีในวันพรุ่งนี้ ทาง
ฝ่ายเจ้าบ่าวก็เป็นคนคือถึงไม่มีท่าทีที่จะยินยอม เลยทีเดียว
การโต้เถียงดำเนินไปจนสว่าง ในที่สุดก็อ่อนหวานเกลี้ยกล่อม
จนเจ้าบ่าวยอมจำนน

พิธีแต่งงานถูกจัดขึ้นตอนเที่ยงวัน เมื่อคู่บ่าวสาว
เสร็จสิ้นการปฏิญาณต่อหน้าพระเป็นเจ้าแล้ว เมฆสีคำปก
คลุมท้องฟ้าไปหมด ฝนตกลงปรอย ๆ ในที่สุดก็ตกลงมาท่า
ใหญ่ ชาวบ้านที่นั่งอยู่ในงานเลี้ยง แม้จะมีความรู้สึกถึงสิ่ง
ที่เป็นลางอัปมงคลนี้ แต่ทุกคนก็ยังฝนทำหน้าชื่นบานในบ้าน
เล็ก ๆ หลังนั้น ทั้งที่อากาศร้อนอบอ้าว พวกเขา ก็คงร้อง
เพลงอย่างรื่นเริงและตบมือกัน ตัวเมลอสเองก็มีหน้าตายิ้ม
แย้มแจ่มใส ชั่วครู่หนึ่งก็ลืมแม้กระทั่งสัญญาที่มีต่อพระเจ้า
แผ่นดินได้

งานเลี้ยงนั้น ยิ่งตกเย็นเขาก็ก็นั่งดูนวย อีกก็กตัญถิง

ผู้คนไม่กังวลต่อฝนที่ตกหนักข้างนอกเลย เมลอสคิดว่าอยาก
จะอยู่ในสภาพนี้ชั่วชีวิต เขาอยากจะทำเนิ่นชีวิตอยู่กับคนดี ๆ
เช่นนี้ แต่ทว่าขณะนี้ร่างกายของเขามิใช่ของเขากอีกต่อไปแล้ว
มันไม่เป็นสิ่งที่คิดเสียแล้ว เมลอสกระตุ้นตัวเอง ในที่สุดก็
ตัดสินใจออกเดินทาง เขาคิดว่ายังมีเวลาเพียงพอ กว่าที่จะถึง
พระอาทิตย์ตกดินในวันพรุ่งนี้ จะนอนหลับสักงีบหนึ่ง แล้ว
ค่อยรีบออกเดินทางทันที ขณะนั้นดูเหมือนว่าฝนเริ่มเพล
ลง เขาก็โอบโอบอยู่ที่บ้านนานที่สุดเท่าที่เขาจะทำได้ สำหรับ
ผู้ชายอย่างเมลอสซึ่งยังคงมีความรู้สึกผูกพันอาลัยอาวรณ์มาก
ในคืนนี้ใจลอยไม่วิตกอะไร เข้าไปใกล้เจ้าสาวซึ่งดูเหมือน
จะเมา อย่างบิตินดี

“พียงดีด้วย ทว่าพี่เหนื่อยมาก อยากจะหลับ หาก
ตื่นขึ้นละก็จะออกเดินทางทันที ธุระสำคัญยังมีแม้พี่จะไม่อยู่
แต่เจ้าก็มีสามเณรใจดีอยู่แล้ว คงไม่เหงาเป็นแน่ สิ่งที่พี่ชาย
ของเจ้าเกลียดชังมากที่สุดคือ การสงสัยและการโกหก ตัว
เจ้าเองก็รู้ อยู่แล้วนี่นะ จงอย่ามีความลับใด ๆ กับสามเณรของ
เจ้า สิ่งพี่ต้องพูดกับเจ้าก็มีเพียงเท่านั้นละ บางทีพี่ชายของ
เจ้าอาจจะเป็นคนยิ่งใหญ่ เจ้าจงภาควมใจในสิ่งนี้” เจ้าสาว

พยักหน้าราวกับอยู่ในอารมณ์ฝัน แล้วเมลอสก็ตอบว่าเจ้าบ่าว
 “เราต่างก็ไม่ได้เตรียมตัวกันนะ ถ้าจะพุดถึงทรัพย์สิน
 สมบัติที่บ้าน พี่ก็มีเพียงน้องสาวกับแกะเท่านั้น นอกนั้นก็
 ไม่มีอะไร พี่ยกให้ทั้งหมด อีกอย่างหนึ่งจงภาทภูมิใจที่ได้
 กลายเป็นน้องชายของเมลอส”

ฝ่ายเจ้าบ่าวดูมือก็ด้วยความรู้สึกเคอะเขินงุ่มง่าม เม-
 ลอสหัวเราะ ทักทายกับชาวบ้านลุกจากที่นั่งในงานเข้าไปใน
 คอกแกะที่เบียดเสียดกัน แล้วนอนหลับสนิทราวกับตาย

เมื่อลึกลับขึ้นนั้นเป็นเวลาเช้ามีคของวันใหม่ เมลอส
 พรอดพรอดลุกขึ้น แยะแล้วกระมังนอนมากไปเสียแล้ว ไม่
 หรอก คงไม่เป็นไร ถ้าออกเดินทางตั้งแต่ตอนนี้ คงจะทัน
 เวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา วันนี้จะแสดงให้พระเจ้าแผ่นดิน
 เห็นในความซื่อสัตย์ของมนุษย์ว่าคงมีอยู่แน่ ๆ แล้วก็หัวเราะ
 เดินทางไปยังลานประหาร เมลอสเริ่มเตรียมตัวเตรียมใจ
 อย่างสงบ ทั้งฝนก็ตกลงปรอย ๆ เมื่อเตรียมตัวพร้อมแล้ว
 เมลอสแกว่งแขนทั้งสองข้าง วิ่งตรงดิ่งราวกับลูกศรท่าม
 กลางสายฝน

เย็นนี้ทั้งคู่เราจะถูกฆ่า วิ่งไปเพื่อจะถูกฆ่า วิ่งไปเพื่อ

ช่วยชีวิตเพื่อนที่เป็นตัวประกัน จงวิ่งไปเกิดแล้วเราจะถูกฆ่า
 จงรักษาเกียรติศักดิ์ตั้งแต่ยังหนุ่ม

ลาก่อนบ้านเกิด เจ้าหนุ่มเมลอสรู้สึกปวดร้าวขมขื่น
 จวนจะหยุดตั้งหลายครั้ง แต่สั่งตนเองด้วยเสียงอันดังพลาง
 วิ่งด้วยความมุกตสาหะต่อไป

ออกจากหมู่บ้านข้ามทุ่งหญ้าฝาดงพงพี เมื่อถึงหมู่บ้าน
 ถัดไป ฝนหยุดตก ดวงตะวันขึ้นสูงมากแล้วร้อนขึ้น
 เรื่อย ๆ เมลอสเอามือป้ายเหงื่อที่หน้าผาก ถ้ามาถึงที่นี่แล้ว
 คงไม่เป็นไร ความอาลัยอาวรณ์บ้านเกิดไม่มีอีกแล้ว
 นิ่ง ๆ คงเป็นคู่สามีภรรยาที่ถี่แน่น ๆ สำหรับตัวเราตอนนี้
 ไม่มีอะไรต้องเป็นห่วงอีกแน่นอน หากตรงไปถึงพระราชวัง
 พระเจ้าแผ่นดิน เพียงแค่นี้ก็พอไม่จำเป็นต้องรีบร้อนเช่นนั้น
 จะเดินช้า ๆ เมลอสกลับกลายเป็นคนเฉื่อยชาไม่คิดอะไร
 อย่างเค็ม ร้องเพลงไปรดปรานด้วยเสียงไพเราะพลางเดิน
 ทอดน่อง 2 ลีแล้วหยุด 3 ลีแล้วหยุดเมื่อจวนถึงครึ่งของระยะ
 ทางทั้งหมด ก็เกิดอุทกภัยน้ำไหลหลากมามาก เมลอส
 หยุดเดินทันทีมองเห็นแม่น้ำข้างหน้า ต้นน้ำที่ภูเขาเอ่อท่วม
 เพราะฝนตกหนักเมื่อวานนี้ ลำน้ำขุนไหลเชี่ยวมารวมกับ

กระแสน้ำที่ปากน้ำ ด้วยอำนาจที่ร้ายแรงเพียงอย่างเดียวนั้นได้
ทำลายสะพานพังลง กระแสน้ำที่ไหลพุ่งมาอย่างแรงแผดเสียง
ดังสนั่นนั้นพัดสะพานเหล็กแตกกระเด็นเป็นชิ้น ๆ เมลอสยืน
ตัวแข็งด้วยความกลัวไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร มองไปรอบ ๆ
ทางโน้นทางนี้แล้วตะโกนขึ้นสุดเสียงเท่าที่จะสามารถเรียกที่ผู้ก
ติดไว้ก็ถูกคลื่นพัดพาไปหมด ไม่เห็นแม้แต่ร่างของคนพาย
เรือกระแสน้ำไหลไปไหลไปกว้างขึ้นจนคล้ายทะเล เมลอส
นั่งอยู่ตรงฝั่งน้ำ ร้องไห้โฮอย่างซนซมพลางยกแขนขอร้อง
วิงวอนต่อเซออส อ่า! ขอให้จงสงบลงเถิด กระแสน้ำที่
ปั่นป่วนบ้าคลั่งจงสงบเถิด เวลาผ่านไปนาทีแล้วนาทีเล่า
พระอาทิตย์อยู่ตรงศีรษะเที่ยงวันพอดี ถ้าช้าไปไม่ถึงพระ
ราชวังก่อนพระอาทิตย์ตกดินเพื่อนรักของข้าคงต้องตายเพื่อ
ข้า

กระแสน้ำซุนยังเพิ่มจังหวะลีลาการไหลรุนแรงกระชั้น
ขึ้นทุกทีราวกับจะหิวระเะ เย้ยหยันเสียงร้องเรียก ของ เมลอส
กระแสดันลูกหนึ่ง โอบกระ แสกลัน อีก ลูก หนึ่ง ม้วน ทั้ง ขึ้น
ส่วนเวลานั้นเล่าก็หมดไปนาทีแล้วนาทีเล่า ตอนนั้นเมลอส
สงบลงสงบใจขึ้น ไม่มีวิธีอื่นที่คิดว่าช่วยน้ำข้ามไป อ่า ขอ

ให้พระเจ้าช่วยด้วยเถิด ครั่งนี้แหละจะแสดงให้เห็นอำนาจ
อันยิ่งใหญ่แห่งความซื่อสัตย์และความรัก จะไม่ยอมแพ้ต่อ
กระแสน้ำอันซุนม้วนนี้ แล้วเมลอสก็กระโจนลงในสายน้ำบิด
ตัวไปมาราวกับงูใหญ่ร้อยตัวที่พยายามดิ้นรนต่อสู้กับ สายน้ำ
ที่ไหลเชี่ยวอย่างบ้าคลั่ง เมลอสรวบรวมพลังกำลังไว้ที่แขน
พยายามแหวกว่ายสายน้ำที่หนาวเหนียวไหลวน พระเจ้า
เกิดความสมเพชเมื่อเห็นร่างของมนุษย์คนหนึ่งที่อยู่อย่าง
ไม่ลืมหูลืมตา จึงประทานความเมตตาให้แม่ในขณะที่ถูกกระ
แสน้ำไหลพัดไปก็ให้ไปถึงต้นไม้บนฝั่งน้ำอีกฝั่งหนึ่งด้วยความ
ปลอดภัยได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ

ขอบคุณพระเจ้า เมลอสพาร่างใหญ่กำยำสั่นราวกับ
ม้าออกเดินไปข้างหน้าทันที ไม่ควรจะเสียเวลาไปเปล่า ๆ
แม้สักวินาทีเดียว พระอาทิตย์กำลังบ่ายคล้อยไปทางทิศตะ
วันตกแล้ว เมลอสปีนขึ้นเขาพลางหายใจหืดหอบ รู้สึก
โล่งอกเมื่อปีนขึ้นเขาเรียบร้อยแล้ว แต่ทันใดนั้นก็มิไจ
รกลุ่มหนึ่งโผล่พรวดมาขวางหน้าไว้

“หยุดก่อน”

“จะทำอะไร ข้าต้องไปยังพระราชวังขณะที่พระ-

อาทิกย์ยังไม่ตกคิน ปล่อยนะ”

“ฮี่ ไม่ปล่อยหรอก จงเอาของที่มีอยู่ทั้งหมดออกมาวางไว้”

“ในท้าวข้านะ สิ่งอื่นที่นอกจากชีวิตแล้วไม่มีอะไรทั้งนั้น มีอยู่เพียงชีวิตเดียวนี้แหละ และจากนี้ไปก็จะต้องถวายชีวิตนี้ให้พระราชชาติเสียแล้ว”

“งั้นก็ต้องการชีวิตของเจ้า”

“ถ้าอย่างนั้น พวกแกคงจะคอยคักทำร้ายข้าทีนี้โดยคำสั่งพระราชชาติใหม่”

พวกโจรไม่พูดจาอะไร ต่างก็ยกกระบองขึ้นทุกคน เมลอสหลบหลีกอย่างว่องไว เขาทำร้ายคนหนึ่งที่อยู่ใกล้ตัว เขาอย่างรวดเร็วราวสายฟ้าแลบแล้วก็แย่งกระบองนั้นมา

“นำสงสาร แต่เพื่อความยุติธรรม” พูดกลางฟาดกระหน่ำอย่างแรงจน 3 คนล้มลงทันที ในขณะที่คนที่เหลือต่างกลัวไม่กล้าทำอะไร เมลอสจึงรีบฉวยโอกาสเดินลงจากเขาทันที เมลอสวิ่งลงจากภูเขาอย่างรวดเร็ว เหนื่อยเสียจริงๆ พระอาทิกย์ยามบ่ายที่ลูกแดงโชติช่วงส่องมาอย่างแรง เมลอสรู้สึกเวียนศีรษะหน้ามืดทั้งหลายครั้ง เป็นอย่างนี้ไม่ได้พาลง

ทำใจใหม่ เดินโซเซ 2 3 ก้าวจนในที่สุดก็ล้มลง เพราะลุกขึ้นยืนไม่ไหว เมลอสแหงนมองขึ้นไปยังท้องฟ้า ร้องให้ด้วยความข่มขื่น

อนิจจา.....ว้ายข้ามสายน้ำชุนมากี่แล้ว ฟาดกระหน่ำโจร 3 คนล้มลงแล้ววิ่งได้เร็วเป็นยอด เมลอสผู้ซึ่งได้ฟันฝ่าอุปสรรคมาถึงแก่นี้ เมลอสผู้กล้าหาญอย่างแท้จริงแล้ว เถียวนี้ละหน้าเศร้าใจที่เหนื่อยล้าจนเคลื่อนไหวไม่ได้ ในที่สุด ในที่สุดเพื่อนรักก็จะต้องถูกฆ่าเพราะไว้ใจเรา เมลอสคำหันทัวเองว่าเราเป็นไปตามที่พระเจ้าแผ่นดินผู้ไว้ใจไม่ได้ อย่างท้าวจับอวยากคาดคิดไว้ ท้วทั้งกายอ่อนปวกเปียกไร้กำลังไม่สามารถจะก้าวไปได้แม้แต่จะตีบกลานไปอย่างตัวคักแค้เมลอสล้มตัวลงนอนบนพื้นหญ้าข้าง ๆ ถนน เมื่อร่างกายเหนื่อยอ่อนจิตใจก็พลอยกระทบกระเทือนไปด้วย อ้า.....จะอย่างไรก็ช่างมันเถิด อารมณ์เศร้าหมองซึมเซาไม่สมกับเป็นผู้กล้าหาญก็ได้เกิดขึ้น ณ มุมหนึ่งในหัวใจ

เราได้พยายามมาถึงขนาดนี้แล้ว จิตใจที่จะทำลายล้างศัตรูไม่มีแม้แต่นิดเดียว เทพคาฟ้าดินเป็นพยานด้วยเถิด เรายืนหยัดด้วยความพยายามจนสุดความสามารถวิ่งมาจนไม่

สามารถเคลื่อนไหวได้อีก เราไม่ใช่เจ้าพวกที่เชื่อไม่ได้ ถ้าเป็นไปได้ออกให้แหวกอกเราอยากให้เห็นหัวใจอันแดงเข้ม ค้วยสายตา อยากให้เห็นหัวใจที่กำลังเต้นดวงนี้ว่ามีแต่เลือด แห่งความจริงใจซื่อตรงและความรัก แต่ในช่วงเวลาที่สำคัญ เช่นนี้ เราหมดสิ้นทั้งกำลังใจและกำลังกาย เราเป็นชายที่ไม่มีความสุขเลย

เราจะต้องถูกหัวเราะเยาะอย่างแน่นอน ถูกหัวเราะ ทั้งครอบครัวของเรา เราได้ทรยศหลอกหลวงเพื่อน ความล้มเหลวระหว่างทางก็เหมือนกับยังไม่ได้เริ่มทำอะไรเลยตั้งแต่ต้น อ่า.....จะเป็นยังไงก็ช่าง มันอาจจะเป็นโชคชะตาที่กำหนดไว้แน่นอนแล้วของเราก็ได้

เซรินุนเทอูส ยกโทษให้เราด้วยเพื่อนไว้ใจเราทุกเมื่อ ทั้งเราไม่ได้ทรยศหลอกหลวงเจ้า เราต่างก็เป็นเพื่อนที่ดีต่อกันจริง ๆ นะ ไม่เคยมีเรื่องคลุ้มเคลือสงสัยกันเกิดขึ้นในใจเลยแม้แต่ครั้งเดียว แม้ในครั้งนี้เพื่อนคงกำลังคอยเราด้วยหัวใจอันบริสุทธิ์ ไม่สงสัยอะไรเลย อ่า.....คงจะกำลังคอยขอบคุณเซรินุนเทอูส ที่ให้ความไว้ใจเราอย่างมาก เมื่อคิด

อย่างนี้แล้วเรายังทนไม่ได้ ความจริงใจซื่อตรงระหว่างเพื่อน ต่อเพื่อนเป็นสมบัติมีค่าที่ควรภาคภูมิใจที่สุดในโลก

เซรินุนเทอูส เราวิ่งมานะ ความคิดที่จะหลอกหลวงทรยศเพื่อนไม่มีแม้แต่น้อยขอให้เชื่อเถิด เรายังมาจนถึงที่นี่แล้วด้วยควมรีบร้อน ผ้าขี้มสายน้าที่ชุ่มมัวทั้งตกอยู่ในวงล้อมของพวกโจรแล้วก็หลุดออกมาอย่างง่าย ๆ แล้ววิ่งรวดเร็วลงจากภูเขามาเพราะว่าเป็นเราคอกจึงทำได้เอาแค่นี้ก็พอแล้ว อย่าหวังจากเราให้มากกว่านี้ จงปล่อยเราตามลำพังจะเป็นยังไงก็ได้ เราพ่ายแพ้ สะเพร่า จงหัวเราะเราเถิด

พระราชากระชิบว่าจงมาช้า ๆ หน่อย พระองค์สัญญาว่าจะช่วยเราโดยจะฆ่าตัวแทนเสีย เราเกลียดชังความหยาบช้ำสกปรกของพระราชาก็แต่ขณะนี้ละ เราก็กลายเป็นแบบที่พระราชารู้ไว้อย่างนั้นเราคงจะไปช้า พระเจ้าแผ่นดินจะทรงเข้าใจและคงหัวเราะเราอยู่องค์เดียว และคงปล่อยเราไปโดยไม่มีเรื่องอะไร หากเป็นอย่างนั้นเราคงปวศร้าวยิ่งกว่าตายเสียอีก เราจะเป็นผู้ทรยศตลอดไป เป็นคนจำพวกที่ไร้เกียรติอับยศอดสูที่สุดในโลก เซรินุนเทอูส เรายังจะยอมตายด้วยแน่ จะขอตายด้วยกับกับเพื่อน ขอเพียงแต่ให้เพื่อน

ไปรักเชื่อใจเราเท่านั้น ไม่เอาละนั่นเป็นสิ่งที่เราเห็นดีเห็นงามเพียงคนเดียว อา....เราอยากจะมีชีวิตต่อไปในฐานะคนชั่วละหรือ

ที่หมู่บ้านมีบ้านของเรา แกะก็มี น่องทั้งสองคงจะไม่ไล่เราออกจากหมู่บ้านแน่ ๆ ถ้าลองคำนึงถึงความยุติธรรม ความซื่อตรง ความรัก ช่างบังคับขบเหลวไหลสิ้นดีฆ่าคนเพื่อให้ตัวเองอยู่รอด นั่นไม่ใช่เรื่องธรรมดาในโลกมนุษย์ดอกกริ อา.....ทุกสิ่งทุกอย่างเหลวไหลทั้งนั้น เราช่างเป็นคนไร้เกียรติที่น่าชัง ยิ่งไงก็ทำตามใจดีกว่า สิ้นสุดกันเสียที แล้วก็เหยียดมือและเท้าออกเกล็ดล้มกลับไป ทนไคนั้นเองหูกี้ไถยีนเสียงน้ำไหล จึงค่อย ๆ ผงกศีรษะขึ้นกลั้นลมหายใจเงี้ยวไป ดูเหมือนว่าจะมีน้ำไหลแถว ๆ ปลายเท้า จึงโซเซลุกขึ้น พอมองจากรอยรั้วของหินกี้ไถยีนเสียงพึมพำอะไรบางอย่างและมีน้ำใสสะอาดพุ่งขึ้นมา เมลอสโน้มตัวลงเพื่อที่จะจับน้ำพุนั้น วิกน้ำด้วยมือ 2 ข้าง และคีมรวดเดียว พลังถอนใจยาว รู้สึกราวกับว่าพ้นจากฝัน สามารถเดินได้แล้ว จึงไปต่อเถอะ ทัวทั้งร่างกายฟื้นจากความเหนื่อยอ่อน พร้อมกับเกิดมีความหวังขึ้นแม้จะมีเพียงเล็กน้อย เป็นความหวัง

ในความสำเร็จในหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นความหวังที่ที่ยอมให้ฆ่าตัวเองเพื่อรักษาชื่อเสียง

พระอาทิตย์ยามอัสดงทอดแสงแดกมายังแมกไม้ หมูไม้อีกทั้งกิ่งก้านสาขา เป็นประกายระยิบระยับ ยังมีเวลาอีกกว่าพระอาทิตย์จะตกดิน ยังมีคนที่รอคอยเราอยู่ คนที่รอคอยเราอยู่อย่างสงบโดยไม่สงสัยเลยแม้แต่น้อยก็ยังมิอยู่ เราได้รับความไว้วางใจ ชีวิตของเรามีได้เป็นปัญหายุ่งยาก เราทนไม่ได้ที่จะเห็นดีเห็นชอบที่ว่าตายแล้วก็ขอให้โอสิเถิด เราจะต้องทำให้ได้รับความไว้วางใจ ตอนนี้เป็นเรื่องสำคัญเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น จงวังซี เมลอส

เราได้รับความไว้วางใจ เราได้รับความไว้วางใจ เสียงกระซิบของปีศาจร้ายเมื่อตะกั้น นั่นเป็นความฝัน เป็นฝันร้าย จงลืมเสีย เมื่อจิตใจเหนื่อยอ่อนมักจะฝันร้ายอย่างนั้นโดยไม่คาดคิดมาก่อน เมลอส ความอับอายขายหน้าของเราไม่มีหรอก แท้ที่จริงเราก็คือผู้กล้าหาญจริง ๆ เราสามารถจะวังได้อีกแล้วไม่ใช่หรือ ขอขอบคุณสวรรค์ เราสามารถจะได้ตายอย่างอัศวินแห่งความยุติธรรม อา... พระอาทิตย์จะตกดิน ตกอย่างรวดเร็ว จงคอยก่อนเถิด เซอัส เราเป็น

ชายชื่อสัตย์มาตั้งแต่แรกเกิด ขอให้ตายอย่างชายชื่อสัตย์เถิด
 เมลอสวิ่งชนคนในถนนจนกระเด็น รวากับพายุลำ
 มีต วิ่งผ่านใจกลางงานเลี้ยงในทุ่งหญ้านั้น ทำให้ผู้คนที่มา
 ในงานเลี้ยงพากันตกใจ ทั้งยังตะลึงงันกระเด็น กระโจน
 ข้ามลำธารเล็ก ๆ เมลอสวิ่งเร็วกว่าจังหวะการคล้อยไปของ
 พระอาทิตย์ถึง ๑๐ เท่า ชั่ววินาทีที่วิ่งสวนกับคนเดินทาง
 กลุ่มหนึ่งอย่างรวดเร็วก็ได้ยินคำสนทนาที่เป็นลางอัปมงคล

“ในตอนนี่ เจ้าหนุ่มคนนั้น คงกำลังถูกตรึงนะ”

อา... ขณะนี้ เรากำลังวิ่งไปเพื่อเจ้าหนุ่มคนนั้น
 วิ่งอยู่อย่างนี้ เราต้องไม่ทำให้หนุ่มคนนั้นต้องตาย เร็วเข้า
 เมลอส อย่าช้า ในตอนนี้นี่แหละที่อยากจะทำให้รู้ซึ่งถึงพลัง
 แห่งความรักและความซื่อสัตย์ จริงใจ แล้วรูปร่างจะเป็น
 อย่างไรก็ช่าง ตอนนี่เมลอส อยู่ในสภาพเกือบเปลือยหมด
 หายใจก็ไม่ค่อยออก เลือดเริ่มไหลออกมาจากปาก๒-๓ครั้ง
 ยังมองเห็นได้ ในระยะทางไกล ๆ เบื้องหน้าโน้น เห็นหอสูง
 เต็ม แห่งเมืองชิราคิวสปรากฏอยู่ลิบ ๆ หอคอยนั้นได้รับ
 แสงจากอาทิตย์ทอแสงประกายระยิบระยับ ได้ยินเสียงที่มา
 กับสายลมราวกับจะครวญครางว่า “เออ... ท่านเมลอสชอรับ”

“ไกรกัน” เมลอสวิ่งพลางร้องถาม

“ฟีลอส ไทราโตสชอรับ ศิษย์ท่านเซรินุน เทอตุส
 เพื่อนของท่านชอรับ”

ช่างหินหนุ่มตอบพลางวิ่งตามเมลอส “ไม่ได้แล้ว
 ชอรับ เสียเวลาเปล่า ขอได้โปรดหยุดวิ่งเถิด ไม่สามารถ
 จะช่วยชีวิตท่านอาจารย์ได้แล้ว

“ไม่ละ พระอาทิตย์ยังไม่ตกหรอก”

“ตอนนี่พอดีที่ท่านอาจารย์ กำลังจะถูกประหารแล้ว
 อา... ท่านมาช้าไป เสียค่ายเหลือเกิน ช้าไปนิดเดียวท่านนั้น
 หากมาเร็วกว่านี้แม้เพียงนิดเดียว”

“ไม่ พระอาทิตย์ยังไม่ตก” เมลอสนึกว่าหัวใจแตก
 สลายแล้ว จ้องมองดูเพียงพระอาทิตย์ยามเย็นดวงใหญ่สีแดง
 ไม่มีทางอื่นนอกจากวิ่ง

“โปรดหยุด หยุดวิ่งเถิดครับ ตอนนี่ชีวิตของตน
 เองเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ท่านอาจารย์เชื่อท่านแม่จะถูกนำไปยัง
 แคนประหาร ก็ยังมีจิตใจสงบเยือกเย็นไม่สะทกสะท้าน ถึง
 พระราชาจะทรงยั่วเย้าท่านอาจารย์ต่าง ๆ นานา ท่านอาจารย์
 ก็มีความเชื่อมั่นเด็ดเดี่ยว ทูลพระราชาไปเพียงว่าเมลอสจะมา

“ก็เป็นเพราะอย่างนั้นนะซีถึงวัง เพราะได้รับความไว้วางใจจึงต้องวังทันหรือไม่ทันไม่ใช่ปัญหา ทั้งชีวิตก็ไม่ใช่ว่ามีปัญหาอีก เราวิ่งไปเพื่อหาสิ่งยิ่งใหญ่ที่น่ากลัวกว่า จงตามมา ฟीलอส ไตราโทส”

“อา...ท่านวิกลจริตไปเสียแล้วหรือ ก็ละวิ่งเร็ว ๆ ก็ดี ดีไม่ดีกว่าที่อาจจะไปทันก็เป็นได้ วังก็ดี

ไม่จำเป็นต้องพูด พระอาทิตย์ยังไม่ตก เมลอสวิ่งไปใช้ความพยายามจนสุดกำลัง ในหัวเมลอสว่างเปล่า ไม่คิดอะไรเลยสักอย่างเดียว ถูกลากให้วิ่งไปด้วยกำลังอันยิ่งใหญ่ที่ตัวเองก็ไม่เข้าใจ พระอาทิตย์กำลังจะลับขอบฟ้าอยู่ไฉน ขณะที่จวนจะสิ้นแสงส่วนสุดท้ายนั้นเมลอสวิ่งเข้าไปยังแดนประหารราวกับลมพายุทันเวลาพอดี

“หยุดนะ ฆ่าคนนั้นไม่ได้นะ เมลอสกลับมาแล้วตอนนี้กลับมาแล้วตามสัญญา” เมลอสหันหน้าไปยังฝูงชนในแดนประหารนั้นและตั้งใจตะโกนด้วยเสียงดัง แต่กลายเป็นเสียงที่แหบเครือ ฝูงชนไม่มีใครรู้ถึงการมาของเมลอสเลยสักคน เสาที่ใช้ตรึงนั้นถูกตั้งสูงเรียบร้อยแล้ว เซรินนเทอตุสผู้ถูกมัดด้วยเชือก ถูกแขวนขึ้นไปอย่างช้า ๆ ทีละเล็กทีละ-

น้อย เมลอสมองดูและคว่ำความกล้าครั้งสุดท้ายเขาแหวกฝูงชน แหวกฝูงชน ราวกับแหวกว่ายในกระแสน้ำขุ่น

“ข้าเอง เพชฌฆาต ผู้ที่จะถูกประหารคือตัวข้าเมลอส คนนั้นเป็นตัวประกัน ข้าอยู่ที่นั่นแล้ว” เมลอสตะโกนดังเท่าที่จะทำได้ ด้วยเสียงแหบเครือ ในที่สุดก็ก้าวขึ้นบันไดที่ตรึงไม้ โอบอ้อมเท้าทั้งสองข้างของเพื่อนที่ถูกแขวนอยู่นั้น ฝูงชนโห่ร้องว่า ดีแล้ว ยกโทษให้เถิด แล้วเชือกที่มัดเซรินนเทอตุสก็ถูกปลดออก

“เซรินนเทอตุส” เมลอสน้ำตาไหลคลอ

“ชกเราเถิด ต่อยหน้าเราให้แรงเต็มที่เลย ในระหว่างทางเราฝันร้ายครั้งหนึ่ง หากเพื่อนไม่ตอยเราแล้ว เราเราก็ไม่มีสิทธิ์จะสวมกอดเพื่อน เอาชกเลย”

เซรินนเทอตุส พยักหน้าด้วยท่าทางที่เข้าใจ เขาตอบไปบนแก้มขวาของเมลอสเสียงดังสนั่นทั่วลานประหาร พอตอบแล้วก็ยิ้มอย่างอ่อนโยน

“เมลอส ตบเราสิ ตบที่แก้มเราให้ดังลั่นเหมือนกันนะ ในช่วง ๓ วันนี้ เราก็สงสยเพื่อนเพียงครั้งหนึ่ง สงสยเพื่อนเป็นครั้งแรกในชีวิต หากเพื่อนไม่ชกเราเราไม่สามารถจะสวมกอดเพื่อนได้”

เมลอสเหวี่ยงแขนเข้าชกหน้า เซรินนเทอุสเต็มแรง
 “ชอบใจ เพื่อนรัก” ทั้ง ๒ คนลุกขึ้นพร้อมกัน
 ต่างสวมกอดกันแน่น ร้องไห้โฮ ๆ อย่างเต็มเปี่ยมด้วยความ
 ปิติยินดี

ท่ามกลางหมู่ฝูงชนก็ได้ยินเสียงระอึกระอื้นด้วย เเกโอ
 นิสผู้กตัญญูทรงเผ่าจ้องดูคนทั้งสองจากข้างหลังฝูงชน ในที่สุด
 ก็เสด็จเข้าไปใกล้คนทั้ง ๒ อย่างเงียบ ๆ พระพักตร์แดงด้วย
 ความระอายพระทัยตรัสขึ้นว่า

“ความปรารถนาของเจ้าทั้ง ๒ ก็สมหวังแล้วซินะ
 พวกเจ้าชนะจิตใจข้า ความซื่อสัตย์จริงใจ ไม่ใช่ความกตัญญู
 อันว่างเปล่าไร้เหตุผลแน่ ๆ โปรดให้ข้าเข้าเป็นสมาชิกด้วย
 โปรดรับฟังคำขอร้องของข้าด้วย ข้าอยากจะเป็นเพื่อนสมาชิก
 คนหนึ่งของเจ้าทั้งสอง

เสียงโห่ร้องอย่างปิติยินดีก็ดังกึกก้องขึ้นในหมู่มวลชน

“ไชโย พระราชาจงทรงพระเจริญ”

หญิงสาวคนหนึ่ง มอบเสื้อคลุมสีแดงเพลิงแก่เมลอส
 เมลอสรู้สึกกระอักกระอ่วน

เพื่อนผู้แสนดีเตือนสติให้รู้สึกตัว

“เมลอส เพื่อนนะ ไม่ได้เปลือยคอกรี ใส่เสื้อคลุม
 เสียเร็ว ๆ กิติ หญิงสาวที่นำรักคนนี้คงทนเห็นร่างเปลือย
 ของเมลอสดูมองโดยทุก ๆ คนไม่ได้”

ผู้กล้าหาญหน้าแดงก้ำด้วยความขวยเขินจริง ๆ

แปลจากเรื่อง Hashire Merosu

ของ DAZAI OSAMU

โดย อัมรินทร์ จงกัญญา

คำอธิบายประกอบ

เรือทาคาเสะ

สมัยคันเซ : ค.ศ. 1789-1801

เทพเจ้าของหนูน้อย

โนะเร็น : แผ่นป้ายชื่อร้านทำด้วยผ้าใช้แขวนหน้าร้าน

สุชิ : อาหารญี่ปุ่นทำจากข้าว บั่นเป็นก้อน ๆ ใส่เนื้อปลา กุ้ง ปลาหมึก ฯลฯ เป็นหน้า

ใส่กะแนน

คุนิซาดะ ชิวจิ : เป็นคนในปลายสมัยเอโดะ (1950 - 1850) ไม่มีอาชีพอะไรเป็นพิเศษ เล่นการพนัน ปล้นเงินพวกคนมีเงินมาให้คนจน

มณฑลทั้ง 8 : ภาคตะวันออกของญี่ปุ่น ปัจจุบันนี้เป็นอาณาเขตจังหวัด Kanagawa, Tokyo Saitama Chiba Ibaragi Gunma Tochigi

ผลส้ม

โยโกสุกะ : ชื่อเมืองในจังหวัด Kanagawa

โทชิน

ราชวงศ์ถัง : ค.ศ. 618-908

จักรพรรดิเกนโช : จักรพรรดิองค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์ถังครองราช

ปี 685-762

สาเกรินเรียว : เหล้าหมักที่ทำที่ Lan-Ling ในจีน

ปลาขันโช

ปลาขันโช : ชื่อสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ คล้ายตุ๊กแกขนาดใหญ่

จะมีความยาว 40 ซม.